

አሪት ዘፍጥረት

መግቢያ

አሪት ዘፍጥረት ስለ ዓለማት አረጣጠር ፣ ስለሰው ዘር አመጣጥ ፣ ስለ ኃጢአትና የሥቃይ ኑሮ አጀማመርና እግዚአብሔር ከሰው ዘር ጋር ስለአለው ግንኙነት ይናገራል ፣ አሪት ዘፍጥረት በሁለት ዋና ዋና ክፍሎች ሊመደብ ይችላል ፡-

1. ከምዕራፍ 1 እስከ 11 ፡- ስለ ዓለም አረጣጠርና ስለ ሰው ዘር ቅድመ ታሪክ ይናገራል ፡ የአጻምና የሐግን ፣ የቃየልና የአበል ፣ የጥገና የጥፋት ውሃ ፣ እንዲሁም የባቤል ግንብ ታሪክ የሚገኘው በዚህኛው ክፍል ነው ።
2. ከምዕራፍ 12 እስከ 50 ፡- ይህ ክፍል ስለ እስራኤላውያን ቅድመ አባቶች ታሪክ ይናገራል ፡ ከእነርሱም መካከል የመጀመሪያው በአምነትና ለእግዚአብሔር በነበረው ታዋቅ ነት ታዋቂ የነበረው አብርሃም ነው ፡ ከዚህም የልጁ የደስሐቅ ፣ የልጁም ልጅ የነበረው የያዕቆብና ስሥራ ሁለቱ የያዕቆብ ልጆች ታሪክ ይከተላል ፡ እነዚህም ስሥራ ሁለቱ የያዕቆብ ልጆች ፣ ስሥራ ሁለቱን የእስራኤል ነገዶችን የመሠረቱ ናቸው ፡ ከእነዚህም ስሥራ ሁለቱ የእስራኤል ልጆች መካከል በተለይ የሴና ላይ ፣ እንዲሁም ፣ ያዕቆብንና የቀሩት ልጆችን ከነቤተሰባቸው ወደ ግብጽ ባመጣው ሁኔታ ላይ ያተኮራል ።

ምንም እንኳ ይህ መጽሐፍ ስለሕዝቦች ታሪክ የሚናገር ቢሆንም ከሁሉ በላይ የሚተርከው እግዚአብሔር ስለሚረገው ሥራ ነው ፡ እግዚአብሔር ዓለማትን የመፍጠሩን ታሪክ መናገር ይጀምሮና እግዚአብሔር ለሕዝቡ ግብጽን እንደሚያደርግ የሚያመለክተውን ተስፋ በመግለጥ ይጨርሳል ፡ በመጽሐፉ ውስጥ ከጻፈ እስከ ጻፈ ጥናው ባለ ታሪክ ስሕተት በሚፈጽሙት ላይ ፍርድ ድኛ ቅጣት የሚያስተላልፈው ፣ ሕዝቡን የሚመራውና የሚረዳው ፣ የታሪካቸውንም ሂደት የሚያስተካክለው ራሱ እግዚአብሔር ነው ። ይህ ጥንታዊ መጽሐፍ የተጻፈው የሕዝቦችን እምነት ለማሰራጨትና የግንጥ እምነት ሕያው ሆኖ እንዲኖር ለማድረግ ነው ።

ምዕራፍ 1

የዓለም አረጣጠር ታሪክ

‘በመጀመሪያ እግዚአብሔር ሰማይንና ምድርን ፈጠረ ።’² በዚያን ጊዜ ምድር ቅርጽ የሌላ ትና ባይ ነበረች ፣ ጨለማም በጥልቁ (ውቅያኖስ) ላይ ነበር ፡ የእግዚአብሔርም መንፈስ በውሃው ላይ ይሰፍ ነበር ።

³ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር “ብርሃን ይሁን” አለ ፡ ብርሃንም ሆነ ፣ ‘እግዚአብሔርም ፣ ብርሃን መልካም ነገር መሆኑን ተመለከተ ፣ ስለዚህም እግዚአብሔር ብርሃንን ከጨለማ ላይ ፣ ፡፡ ብርሃኑን “ቀን” ብሎ ጠራው ፣ ጨለማውንም “ሌሊት” ብሎ ሰየመው ። ቀኑ መሸ ፣ ሌሊቱም ነጋ ፣ ይህም መጀመሪያ ቀን ሆነ ።

⁶ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር “ውሃውን ከውሃ የሚለይ ጠፈር ይሁን” አለ ፡ ፡፡ በዚህ ዐይነት እግዚአብሔር ጠፈርን ፈጠረ ፣ ከዚህም በኋላ

እግዚአብሔር “ባጠፈር በታችና ከጠፈር በላይ ያሉት ውሆች ይለያዩ” አለ ፡ እንዳለውም ሆነ ።⁸ እግዚአብሔር ጠፈርን “ሰማይ” ብሎ ጠራው ። ቀኑ መሸ ፣ ሌሊቱም ነጋ ፣ ይህም ሁለተኛ ቀን ሆነ ።

⁹ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር “የብሱ ግልጥ ሆኖ እንዲታይ ከሰማይ በታች ያለው ውሃ ሁሉ በአንድ ሰፍራ ይሰብሰብ” አለ ፡ እንዳለውም ሆነ ።¹⁰ የብሱን “ምድር” ብሎ ጠራው ፡ በአንድ ሰፍራ የተሰበሰበውንም ውሃ “ከሕር” ብሎ ሰየመው ፣ እግዚአብሔርም ይህ መልካም መሆኑን ተመለከተ ።¹¹ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር “ምድር አትክልትን ፣ የእህል አዝርካትንና ዘር በውስጡ ያለውን ፍራፍሬ የሚያሰገኙ ተክሎችን በየዐይነቱ ታብቅል” አለ ፡ እንዳለውም ሆነ ።¹² በዚህ ዐይነት ምድር አትክልትን ፣ በየዐይነቱ የእህል አዝርካትንና ዘር በውስጡ ያለውን ፍራፍሬ የሚያሰገኙ ተክሎችን አብቀለች ፣ እግዚአብሔርም ይህ

መልካም መሆኑን ተመሰከተ።¹³ ቀኑ መሸ፣ ሌሊቱም ነጋ፣ ይህም ሦስተኛ ቀን ሆነ።

¹⁴ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር “ቀንን ከሌሊት ለመለየት ልዩ ልዩ ብርሃናት በሰማይ ጠፈር ላይ ይሁኑ፤ ለሰዕታት፣ ለከፍተኛ ግራም ትና ለሃመታት መለያ ምልክት ይሁኑ፤¹⁵ ለምድር ብርሃን ለመስጠት በሰማይ ጠፈር ላይ ሆነው ያብሩ” አለ። እንዳለውም ሆነ።¹⁶ በዚህ ዐይነት እግዚአብሔር ሁለት ታላላቅ ብርሃናትን ፈጠረ፣ ታላቁ ብርሃን ፀሐይ በቀን፣ ታናሹ ብርሃን ጨረቃ በሌሊት እንዲያበሩ አደረገ። እንዲሁም ከዋክብትን ፈጠረ።¹⁷ እነዚህን ብርሃናት በሰማይ ጠፈር ላይ እየራቸው፣ ይህን ንም ማድረግ ለምድር ብርሃንን እንዲሰጡ፣¹⁸ በቀንና በሌሊት ላይ ሥልጣን እንዲኖራቸውና ጨለማን ከብርሃን እንዲለዩ ነው። እግዚአብሔርም ይህ መልካም መሆኑን ተመሰከተ።¹⁹ ቀኑ መሸ፣ ሌሊቱም ነጋ፣ ይህም አራተኛ ቀን ሆነ።

²⁰ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር “ውሃ ሕይወት ባላቸው በልዩ ልዩ ፍጥረቶች የተሞላ ይሁን፤ ወፎችም ከምድር በላይ ባለው በሰማይ ጠፈር ይብረሩ” አለ።²¹ በዚህ ዐይነት እግዚአብሔር ታላላቅ የባሕር አውራጃዎችን፣ ሌሎችንም በውሃ ውስጥ የሚኖሩና የሚንቀሳቀሱ ልዩ ልዩ ፍጥረቶችን እንዲሁም ልዩ ልዩ ወፎችን ፈጠረ። እግዚአብሔርም ይህ መልካም መሆኑን ተመሰከተ።²² እግዚአብሔር “ብዙ ተባዘ፣ ዘራችሁ የባሕርን ውሃ ይሙላ፤ ወፎችም በምድር ላይ ይብዙ” ብሎ ባረካቸው።²³ ቀኑ መሸ፣ ሌሊቱም ነጋ፣ ይህም አምስተኛ ቀን ሆነ።

²⁴ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር “ምድር ልዩ ልዩ የሆኑ ሕይወት ያላቸው ፍጥረቶችን፣ ማለትም ልዩ ልዩ የሆኑ እንስሳትን፣ በደረታቸው እየተላቡ የሚንቀሳቀሱ ፍጥረቶችንና አራዊትን ታስባኝ” አለ። እንዳለውም ሆነ።²⁵ በዚህ ዐይነት እግዚአብሔር አራዊትን በየዐይነቱ፣ እንስሳትን በየዐይነቱ፣ በምድር ላይ በደረታቸው እየተላቡ የሚንቀሳቀሱ ፍጥረቶችን በየዐይነቱ ፈጠረ። እግዚአብሔርም ይህ መልካም መሆኑን ተመሰከተ።

²⁶ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር “ሰውን በመልካችንና በአምላካችን እንፍጠር፤ ሰዎችም በባሕር ውስጥ በሚኖሩ ግሃዎች፣ በሰማይ በሚበሩ ወፎች፣ በእንስሳትና በምድር ላይ በደረታቸው እየተላቡ የሚንቀሳቀሱ ፍጥረቶች፣ እንዲሁም በምድር ሁሉ ላይ ሥልጣን ይኑራቸው” አለ።

²⁷ በዚህ ዐይነት እግዚአብሔር ሰውን በራሱ መልካም በራሱ አምሳያ ፈጠረው፣ እግዚአብሔር

ሔር ሰዎችን ሲፈጥራቸው ወንድና ሴት እድርጋ ነው።²⁸ እግዚአብሔርም “ብዙ ተባዘ፣ በራችሁ ምድርን ይሙላ፤ ምድርም በቀጥተራችሁ ሥር ትሁን፤ በባሕር ውስጥ በሚኖሩ ግሃዎች፣ በሰማይ በሚበሩ ወፎችና በምድር ላይ በሚንቀሳቀሱ ሕያዋን ፍጥረቶች ሁሉ ላይ ሥልጣን ይኑራችሁ” ብሎ ባረካቸው።²⁹ እግዚአብሔር እንዲህ አለ። “ምግብ እንዲሆኑአችሁ በምድር ገጽ ላይ የሚገኙትን የእህል አዝርኦትንና ዘር በውስጡ ያለውን ፍራፍሬ የሚያሰገኙ ተክሎችን ሁሉ ሰጥቻችኋለሁ።³⁰ እንዲሁም በምድር ላይ ለሚኖሩ እንስሳት ሁሉ፣ በሰማይ ለሚበሩ ወፎች ሁሉ፣ በምድር ላይ ለሚንቀሳቀሱ ሕያዋን ፍጥረቶች ሁሉ፣ በእጡቃላይ የሕይወት እስትንፋስ ላላው ፍጥረት ሁሉ ምግብ እንዲሆናቸው ልምላሚ ያለውን ግርና ቅጠል ሁሉ ሰጥቻችኋለሁ።” እንዳለውም ሆነ።³¹ እግዚአብሔር የፈጠረውን ሁሉ አየ፣ እጅግ መልካም መሆኑንም ተመሰከተ። ቀኑ መሸ፣ ሌሊቱ ነጋ፣ ይህም ስድስተኛ ቀን ሆነ።

ምዕራፍ 2

¹ የሰማይና የምድር፣ በውስጣቸው ያሉትም ነገሮች ሁሉ አፈጣጠር በዚህ ሁኔታ ተፈጸመ።

² እግዚአብሔር በስድስተኛው ቀን ሥራውን ሁሉ ፈጽሞ በሰባተኛው ቀን ዐረፈ።³ እግዚአብሔር የፍፍፍ ሥራውን ሁሉ ፈጽሞ ያረፈው በዚህ ቀን ስለሆነ ለባተኛውን ቀን ባረከው፣ ቀደሰውም።⁴ እንግዲህ ሰማይና ምድር በተፈጠሩ ጊዜ የእፈጣጠራቸው ታሪክ ይህ ነበር።

አጻምና ሔዋን በዓደን ንነት

እግዚአብሔር አምላክ ሰማይንና ምድርን በፈጠረ ጊዜ፣⁵ ዝናምን ባለግዝናሙና ምድርንም የሚያለማ ሰው ባስመኖሩ፣ በምድር ላይ ምንም ዐይነት ተክል አልነበረም፤ ምንም ዐይነት ቡቃያ አልበቀለም።⁶ ይሁን እንጂ ከምድር ውስጥ የሚመነጭ ውሃ የባሱን ያጠጣ ነበር።

⁷ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር አምላክ ከመሬት ዐረር ወሰደ፣ ሰውን ከዐረር እበጀው፣ በአፍንጫውም ሕይወትን የሚሰጥ እስትንፋስ “እፍ” አልበት፣ ሰውም ሕይወት ያሰው ፍጡር ሆነ።

⁸ እግዚአብሔር እምላክ በሰተም ሥራ ስኩል በዓደን የእትክልት ቦታን አዘጋጀ፤ የፈጠረውንም ሰው በዚያ እንዲኖር አደረገው።⁹ በዚያም ስዐይን የሚያስደሰቱና ስምግብነት የሚጠቅሙ ልዩ ልዩ ዛፎች እንዲበቅሉ አደረገ፤ ደግሞም በእትክልቱ ቦታ

1:26-3 = 1ቁ. 11:7 1:27-19:4 = ግ. 10:6 1:27-28-11 = ዩ. 5:1-2 2:2-11 = ዕ. 4:14-10 = 2:2-3 = ዕ. 20:11 2:7 = 1ቁ. 15:45 2:9 = ዕ. 2:7 22:2-14 =

መካከል ሕይወት የሚሰጥ ዛፍ ነበረ፤ እንዲሁም ደጉን ከከፋ ለመለየት የሚያስችል ፅውቀት የሚሰጥ ሌላ ዛፍ ነበረ።

¹⁰ የአትክልት ቦታውን የሚያጠጣ ወንዝ ከንደን ይፈስ ነበር፤ ይህም ወንዝ ከዲደን ከወጣ በኋላ በአራት ወንዞች ይከፈላል። ¹¹ የመጀመሪያው ወንዝ ፊሾን ይባላል፤ እርሱም ወርቅ በሚገኝበት ሐይቋ በሚባለው ምድር ዑሉ ላይ ይፈስሳል፤ ¹² የዚያ አገር ወርቅ ንጹሕ ነበር፤ በተጨማሪም በዚያ አገር ውድ የሆነ ሽፋና የከበፍ ድንጋዮች ይገኛሉ። ¹³ ሁለተኛው ወንዝ ግዩን ይባላል፤ እርሱም አትዮጵያ በምትባል አገር ዙሪያ ይፈስሳል። ¹⁴ ሦስተኛው ወንዝ ጤግሮስ ይባላል፤ እርሱም በአዎር በሰተምሥራት ይፈሳል፤ አራተኛው ወንዝ ኤፍራጥስ ይባላል።

¹⁵ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር አምላክ ሰውን በንደን የአትክልት ቦታ አኖረው፤ ይህንንም ያደረገው ሰው የአትክልቱን ቦታ እንዲያሰማና አንዲከበበው ነው። ¹⁶ እግዚአብሔር አምላክ ሰውን “በአትክልቱ ቦታ ከሚገኙት ዛፎች ዑሉ ፍሬ ልትበላ ትችላለህ፤ ¹⁷ ነገር ግን ደጉን ከከፋ ለመለየት የሚያስችል ፅውቀት ከሚሰጠው ዛፍ ፍሬ አትብላ፤ ምክንያቱም ከዚህ ዛፍ ፍሬ በባላባበት ቀን በእርግጥ ትሞታለህ” ብሎ አዘዘው።

¹⁸ ቀጥሎም እግዚአብሔር አምላክ “ሰው ብቻውን መኖሩ መልካም አይደለም፤ ስለዚህ ተስማሚና ረዳት ጓደኛ እፈጥርላቸዋለሁ” አለ።

¹⁹ እግዚአብሔር አምላክ ከምድር ዐፈር ወስዶ እንስሶችንና ወፍችን ዑሉ ፈጠረ፤ ምን ዐይነት ስም እንደሚያወጣቸው ለማየት ወደ አዳም አመጣቸው፤ አዳም ለአያንዳንዱ ሕያው ፍጡር ያወጣለት ስም መጠሪያው ሆነ። ²⁰ በዚህ ዐይነት አዳም ለወፍቶና ለእንስሶች ዑሉ ስም አወጣላቸው፤ ለአዳም ግን ተስማሚና ረዳት ጓደኛ ገና አልተገኘለትም ነበር።

²¹ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር አምላክ አዳምን ከባድ እንቅልፍ እንዲወስደው አደረገ፤ እንቅልፍቶም ሳለ ከጉኑ አጥንቶች አንዱን ወሰደና ባደውን ቦታ በሥጋ ሞላው፤ ²² እግዚአብሔር አምላክ ከአዳም ጉን የወሰዱትን አጥንት ሴት አደርጎ ሠራት፤ ወደ አዳምም አመጣት። ²³ አዳምም፡-

“እነሆ በመወረሻ እኔን የምትመስል እገኛሁ፤
አርሰዋ ከአጥንቱ የተገኘች አጥንት ናት፤
ከሥጋይም የተገኘች ሥጋ ናት፤

ከወንድ የተገኘች ስለሆነች ‘ሴት’* ትባል” አለ።

²⁴ ወንድ አባቱንና እናቱን ትቶ ከሚሰቱ ጋር የሚተባበረው ስለዚህ ነው፤ ዑሉቱም አንድ ይሆናሉ።

²⁵ አዳምና ሚስቱ ራቁታቸውን ነበሩ፤ ይሁን እንጂ አይተፋፈሩም ነበር።

ምዕራፍ 3
የሰው አለመታዘዝ

¹ እግዚአብሔር አምላክ ከፈጠራቸው እራዊት ዑሉ፤ እባብ እጅግ ተንኩሶኛ ነበረ፤ ስለዚህ እባብ “በአትክልቱ ቦታ ካሉት ዛፎች ዑሉ ፍሬ እንዳትበሉ በእርግጥ እግዚአብሔር እገዛ አችኋልን?” ሲል ሴቱን ጠየቀት።

² ሴቱቱም “በአትክልት ቦታ ካሉት ዛፎች ፍሬ ልንበላ እንችላለን፤ ³ ነገር ግን እግዚአብሔር ‘በአትክልቱ ቦታ መካከል ካለው ዛፍ ፍሬ አትብሉ፤ በእጃችሁም አትንኩት፤ ይህን ብታደርጉ ትሞታላችሁ’ ብሎ አስጠንቅቆናል” ስትል መለሰችለት።

⁴ እባቡም “በፍጹም አትሞቱም፤ ⁵ እግዚአብሔር ይህን ያዘዛችሁ ከዚያ ዛፍ ፍሬ በበላችሁ ጊዜ እንደ እግዚአብሔር እንደምትሆኑና ደጉን ከከፋ ለይታችሁ እንደምታውቁ አስቀድሞ ስለሚያውቅ ነው” አለት።

⁶ ሴቱቱ ዛፍ የሚያምር፤ ፍሬውም ለመብላት የሚያስጉመኞና ጥበብን የሚያስገኝ እንደሆነ በተመለከተ ጊዜ ከፍሬው ወስዳ በላች፤ ለባሷም ከፍሬው ሰጠችው፤ እርሱም በላ። ⁷ እንደባሉ ዑሉቱም ወዲያውኑ የማስተዋል ጥበብ አገኙ፤ እራቁታቸውንም እንደሆኑ ተገኝዘቡ፤ ስለዚህ የበሰሰ ቅጠሎችን እገናኝተው ሰፋና በማገልጸም እርቃናቸውን ሸፈኑ።

⁸ በዚያ ቀን ምሽት እግዚአብሔር አምላክ በአትክልቱ ቦታ ውስጥ ሲመለስ ድምፁን ሰሙ፤ ስለዚህም አዳምና ሚስቱ እግዚአብሔር አምላክ እንዳያደቸው በዛፎች መካከል ተደበቁ። ⁹ ነገር ግን እግዚአብሔር አምላክ ሰውየውን ጠርቶ “የት ነው ያለሽው?” ሲል ጠየቀው።

¹⁰ አዳምም “በአትክልቱ ቦታ ውስጥ የአንተን ድምፅ ሰማሁ፤ እራቁቱንም ስለሆንሁ እንተን በመፍራት ተደበቅሁ” አለ።

¹¹ እግዚአብሔርም “እራቁትህን እንደሆንህ ግን ነገሪህን አትብላ ያልኩህን ፍሬ ከከፋ ወስደህ በላህን?” አለው።

¹² ሰውየውም “ይህች አብራኝ እንድትኖር የሰጠኝኝ ሴት ፍሬውን ከከፋ ወስዳ ሰጠችኝና በላሁ” አለ።

^{1*} 2:23 ሀብራይስጥ “እሽ” ግለት ወንድ ሲሆን “እሸ” ግለት ሴት ነች።
2:24 1- ጡ. 19:5 ጡ. 10:7-8; 1*ር. 6:16; ኡፈ. 5:31 ። 3:1 - ራእ. 12:9; 20:2 ።

13 እግዚአብሔር አምላክ ሴቲቱን “አምን ይህን አደረግሽ” ብሎ ጠየቃት ።
 እርሱዋም “እባብ እታለላኝና በላዎ” አለች ።

የእግዚአብሔር ፍርድ

- 14 ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር አምላክ እባቡን እንዲህ አለው ፡
 “ይህን በግድረግህ ከእንሰላትና ከአራዊት ሁሉ ተለይተህ የተረገምህ ሁን ፤ ከዛሬ ጀምሮ በደረሰህ እየተላብህ ሂድ ፤ ዕድሜህን ሙሉ ዕፈር ብላ ፤
- 15 በአንተና በሴቲቱ መካከል ጠላትነት እንዲኖር አደርጋለሁ ፤ የእርሷ ዘርና የአንተ ዘርም ዘወትር ጠላቶች እንደሆኑ ይኖራሉ ። የእርሷዋ ዘር የአንተን ራስ ይቀጠቅጣል ፤ አንተም የእርሷዋን ዘር ተረከዝ ትነክሳለህ ።”

- 16 ሴቲቱንም ፡
 “በእርግጥናሽ ወራት ጭንቀትሽን ፤ በምትወልጅበትም ጊዜ የምጥ ሥቃይሽን አበጣቀለሁ ፤ ይህም ሁሉ ሆኖ ለባልሽ ያለሽ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ፍላጎት አይቀንስም ፤ ለእርሱም ታዛዥ ትሆኖለሽ” አላት ።

- 17 አዳምንም እንዲህ አለው ፡
 “የሚሰትህን ቃል ለምትዞኑ ኣትብላ ያልኩህን ፍሬ ከዛቶ ወለደህ ስለሰላህ ፤ አንተ በፈጸምኩው ክፉ ሥራ ምክንያት ምድር የተረገመች ትሆን ፤ ምድር በቂ ምግብ አንድትሰጥህ ፤ ዕድሜህን ሙሉ በብርቱ ድካም ትሠራለህ ።”

- 18 ምድር እሾሽና አሚክላ ታበቅላለች ፤ አንተም የዱር ተከሎችን ትበላለህ ።

- 19 አንተ ዕፈር ነህ ፤ ወደ ዕፈር ተመልሰህ ትሂዳለህ ፤ ስለዚህ ወደተንኘህበት ዕፈር እስከምትመለስበት ጊዜ ድረስ ምግብህን ለግግኘት ላብህን እያንጠፈጠፍህ ትሠራለህ ።”

20 አዳም ሚሰቱ ሕይወት ላላቸው ሰብአዊ ፍጡሮች ሁሉ እናት ስለሆነች “ሔዋን” የሚል ስም አወጣላት ። 21 እግዚአብሔር አምላክም ለአዳምና ለሔዋን ከቆዳ ልብስ ሠርቶ አለ በላቸው ።

የአዳምና የሔዋን ከንት መባረር

22 ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር አምላክ “አንሆ አዳም ደጉን ከከፋው ለመለየት የሚያስችል ዕውቀት በግግኘቱ ከአኛ አንደ አንዱ ሆኖ አል ፤ ከእንግዲህ ወዲህ እጁን ዘርግቶ ከሕይወት ዛፍ ፍሬ ወስዶ በመብላት ለዘላለም ሠኖር አይገባውም” አለ ። 23 በዚህ ምክንያት እግዚአብሔር አምላክ አዳምን ከሂደን የአትክልት በታ አስወጣው ፤ የተገኘበትንም የምድር ዕፈር እንዲያሰግ አደረገው ። 24 አዳምንም ካሰ ወጣው በኋላ ከሂደን የአትክልት በታ በሰተ ምሥራቅ በኩል ኪሩቤል የተባሉትን መላእክት ጎና በየአቅጣጫው እየተገለበዘጠ እንደ እሳት የሚንበለበለውን ሰይፍ እናረ ፤ ይህንንም ያደረገው ምንም ወደ ሕይወት ዛፍ እንዳይጠጋ ነው ።

ምዕራፍ 4
 ቃየልና አቤል

1 ከዚህ በኋላ አዳም ከሚሰቱ ከሔዋን ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት አደረገ ፤ እርሱዋም አረገ ዘች ፤ ወንድ ልጅም ወለደች ፤ “በእግዚአብሔር ዕርዳታ ወንድ ልጅ አገኘሁ” ስትል “ቃየል” የሚል ስም አወጣችለት ። 2 ቀጥሎም የቃየል ወንድም የሆነው አቤልን ወለደች ፤ አቤል የበጎች ጠባቂ ሆነ ፤ ቃየል ግን ገበሬ ሆነ ። 3 ከብዙ ቀን በኋላም ቃየል ካመረተው ሰብል ወሰደ ለእግዚአብሔር መባ አቀረበ ። 4 አቤልም ከበጎቹ መንጋ በመጀመሪያ የተወለደውን አንድ ጥበት አመጣ ፤ ካረደውም በኋላ የሰባውንና መልካም የሆነውን ብልት ሁሉ መሥጠት አድርጎ አቀረበ ፤ እግዚአብሔርም በእቤልና በመሥጠት ደስ አለው ። 5 በቃየልና በመሥጠት ግን አልተደሰተም ፤ በዚህ ምክንያት ቃየል በጣም ተቋጣ ፤ ራቱም በቀጣ ተከሳተረ ፤ 6 በዚህ ጊዜ እግዚአብሔር ቃየልን እንዲህ አለው ፤ “የተቋጣኸውና ራትህም በቀጣ የተከሳተረው ለምንድን ነው? 7 መልካም ነገር አድርገህ ቢሆን ኖሮ ራትህ በፈገግታ ባበሬ ነበር ፤ እሁን ግን ያደረግኸው ክፉ ነገር በመሆኑ ኃጢአት በበርህ ላይ አድብቶአል ፤ በቀጥጥሩ ሥር ሊያደርግህም ይፈልጋል ፤ ሆኖም እንታ ልታሸንፈው ይገባል ።”

28 4:1 ቃየል ፡- ወይም ቃይን በሰብራይዮን “ግግኘት” ግለት ነው ።
 3:13 ፡- 2ቀጭ. 11:3 ፣ 1ጦጥ. 2:14 ። 3:15 ፡- ራእ. 12:17 ። 3:17-18 ፡- ሐሰ. 6:8 ። 3:22 ፡- ራእ. 22:14 ።
 4:4 ፡- ሐሰ. 11:4 ።

፱ ከዚህ በኋላ ቃየል ወንድሙን አቤልን “ና ወደ ሜዳ እንሂድ” አለው፤ ወደ ሜዳም በሄዱ ጊዜ ቃየል በጠላትነት ተንሥቶ ወንድሙን አቤልን ገደለው።

፲ አግዚአብሔርም ቃየልን “ወንድምህ አቤል ወደት ነው?” ሲል ጠየቀው፤ ቃየልም “የት እንዳለ አለውቅም፤ እኔ የወንድሜ ጠባቂ ነኝን?” ብሎ መለሰ።

፲፱ አግዚአብሔርም ቃየልን እንዲህ አለው፡ “ይዘን አውቃቁ ነገር ለምን አደረግህ? የፈሰሰው የወንድምህ ደም ከምድር ወደ እኔ እየሙኸ ነው፤ ፲፱ የተረገምህ ሁን፤ ወንድምህን በገደልከው ጊዜ እፍዋን ከፍታ ደሙን በጠጣችው ምድር ላይ ተቅጠዝዝዝ። ፲፯ ምድርንም በምታርሰቡት ጊዜ ምንም ፍሬ አትሰጥዙ፤ በምድር ላይም ስደተኛ ሆነህ ተንከራተት።”

፳ ቃየልም አግዚአብሔርን እንዲህ አለው፡ “ይዘ ቅጣት እኔ ልኸከመው ከምኞታው በላይ ነው፤ ፲፮ እነሆ፡ ሃሬ ከምድር አባረርከኝ፤ ከፊትህም እስወራለሁ፤ በምድርም ላይ ስደተኛና ተንከራታች እሆናለሁ፤ እንግዲህ ማንም ሰው ቢያገኘኝ ይገድለኛል።”

፳፯ አግዚአብሔር ግን “ማንም አይንካህም፤ አንተን የሚገድል ሰባት አጥፍ የበቀል ቅጣት ይደርሰበታል” አለው። ስለዚህ አግዚአብሔር ቃየልን ማንም ቢያገኘው እንዳይገድለው የሚያስጠነቅቅ ልዩ ምልክት አደረገለት። ፳፱ ከዚህ በኋላ ቃየል ከአግዚአብሔር ፊት ርቆ ሄደ፤ ዘዴደን በስተምሥራቅ በሚገኘው በኖድ፡፡ ምድር ኖረ።

የቃየል ዝርያዎች

፲፯ ቃየል ከሚስቱ ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት አደረገ፤ እርሰዋም አረዘኞች ወንድ ልጅ ወለደች፤ ስሙንም “ሔኖክ” አሉት። ቃየል ከተማን መሠረተ፤ በልጁም ስም “ሔኖክ” ብሎ ጠራት። ፳፱ ሔኖክ ዓራድን ወለደ፤ ዓራድ መሐያኤልን ወለደ፤ መሐያኤል መቱሻኤልን ወለደ፤ መቱሻኤልም ሳሚከን ወለደ። ፳፱ ላሚክ ዓዳና ጸላ የተባሉትን ሁለት ሚስቶች አገባ፤ ፳፱ ዓዳ ያባልን ወለደች፤ ያባልም ከብቶች እየጠበቁ በድንኳን ይኖሩ የነበሩት የዘላኛች ሰዎች አባት ነበረ። ፳፱ የእርሱ ወንድም የባልም ዋሽንትና በገና የሚሟወቁ የሙዚቀኞች አባት ነበር። ፳፱ ጸላም “ቱባል ቃይን” የተባለ ወንድ ልጅ ወለደች፤ እርሱ ክነሐሰና ከብረት ልዩ ልዩ ሀይነት ዕቃዎችን ይሠራ ነበር። ቱባል ቃይንም ናዕሚ የተባላች እንት ነበረችው።

፳፯ ላሚክ ሚስቶቹን እንዲህ አላቸው፡ “ዓዳና ጸላ ሆይ! እስቲ አድምጡኝ፤ አንድ ወጣት ስለመታኝ ገደለሁት፤

፳፰ ቃየልን የሚገድል ሰባት አጥፍ የበቀል ቅጣት ይደርሰበታል ከተባለ፤ እኔን የሚገድል ደግሞ ሰባ ሰባት አጥፍ የበቀል ቅጣት ይደርሰበታል።”

ሜትና ሄኖስ

፳፱ አዳም እንደገና ከሚስቱ ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት አደረገ፤ ወንድ ልጅም ወለደች፤ እርሷ ስዋም “ቃየል በደረሰው በአቤል ምትክ አግዚአብሔር ወንድ ልጅ ሰጠኝ” ስትል “ሜት” የሚል ስም አሰጣችለት። ፳፱ ሜትም “ሄኖስ” የተባለውን ወንድ ልጅ ወለደ፤ ሰዎች ቅዱስ ስሙን በመጥራት አግዚአብሔርን ማምለክ የጀመሩት በዚያን ጊዜ ነው።

ምዕራፍ 5

የአዳም ዝርያዎች (1 ዘ.መ. 1:1-4)

፲ የአዳም ዝርያዎች የሰም ዝርዝር ከዚህ የሚከተለው ነው። አግዚአብሔር ሰውን በፈጠረ ጊዜ በራሱ አምሳያ ፈጠራቸው፤ ፯ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው፤ ባረካቸው፤ “ሰው” ብሎም ለየማቸው። ፯ አዳም መቶ ሠላሳ ዓመት በሆነው ጊዜ በመልክ እርሱን የሚመስል ወንድ ልጅ ወለደ፤ “ሜት” የሚል ስም አወጣለት። ፯ ከዚህ በኋላ አዳም 800 ዓመት ኖረ፤ ሌሎች ንም መንደሮችና ሴቶች ልጆች ወለደ፤ ፯ ዕድሜው 930 ዓመት ሲሆነውም ሞተ።

፯ ሜት 105 ዓመት ሲሆነው ሄኖስን ወለደ፤ ፯ ከዚህ በኋላ ሜት 807 ዓመት ኖረ፤ ሌሎችንም መንደሮችና ሴቶች ልጆች ወለደ፤ ፯ ዕድሜው 912 ዓመት ሲሆነውም ሞተ።

፯ ሄኖስ 90 ዓመት ሲሆነው ቃይናንን ወለደ፤ ፳፱ ከዚህ በኋላ 815 ዓመት ኖረ፤ ሌሎችንም መንደሮችና ሴቶች ልጆች ወለደ፤ ፳፱ ዕድሜው 905 ሲሆነውም ሞተ።

፳፱ ቃይናንም 70 ዓመት ሲሆነው መላልኤልን ወለደ፤ ፳፱ ከዚህ በኋላ 840 ዓመት ኖረ፤ ሌሎችንም መንደሮችና ሴቶች ልጆች ወለደ፤ ፳፱ ዕድሜው 910 ሲሆነውም ሞተ።

፳፱ መላልኤል 65 ዓመት ሲሆነው ያሬድን ወለደ፤ ፳፱ ከዚህ በኋላ 830 ዓመት ኖረ፤ ሌሎችን መንደሮችና ሴቶች ልጆች ወለደ፤ ፳፱ ዕድሜው 895 ሲሆነውም ሞተ።

* 4:16 ኖድ፡፡ “መንከራተት” ግለት ነው። ** 4:25 ሜት፡፡ ከዕብራይስጥ “ከጠ” ግለት ነው። 4:8 ጉ፡፡ ግቱ. 23:35 ፡ ሐ.ቀ. 11:51 ፡ 1ዮሐ. 3:12 ፡ 4:10 ፡ ዕብ. 12:24 ፡ 4:24 ፡ ግቱ. 18:22 ፡ 5:1-2 ፡ ዘፍ. 1:27-28 ፡ 5:2 ፡ ግቱ. 19:4 ፡ ግር. 10:6 ።

18 ያሬድ 162 ዓመት ሲሆነው ሔኖከን ወለደ፤ 19 ከዚህ በኋላ 800 ዓመት ኖረ፤ ሌሎችንም ወንዶችና ሴቶች ልጆች ወለደ፤ 20 ዕድሜው 962 ሲሆነውም ሞተ።

21 ሔኖከ 65 ዓመት ሲሆነው ማቴሳላን ወለደ፤ 22 ከዚህ በኋላ ሔኖከ የእግዚአብሔርን መንገድ በመከተል 300 ዓመት ኖረ፤ ሌሎችንም ወንዶችና ሴቶች ልጆች ወለደ፤ 23 ዕድሜው 365 እስኪሆነው ድረስ ኖረ፤ 24 ደህን ያህል ዘመን የኖረውም የእግዚአብሔርን መንገድ በመከተል ነበር፤ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ስለወሰደው አልተገኘም።

25 ማቴሳላ 187 ዓመት ሲሆነው ላሚከን ወለደ፤ 26 ከዚህ በኋላ 782 ዓመት ኖረ፤ ሌሎችንም ወንዶችና ሴቶች ልጆች ወለደ፤ 27 ዕድሜው 969 ሲሆነውም ሞተ።

28 ላሚከ 182 ዓመት ሲሆነው ወንድ ልጅ ወለደ፤ 29 ደህ ልጅ እግዚአብሔር በረገማት ምድር ላይ ከብርቱ ሥራችን ያሳርፈናል” ሲል “ኖኅ” ብሎ ጠራው። 30 ከዚህ በኋላ ላሚከ 595 ዓመት ኖረ፤ ሌሎችንም ወንዶችና ሴቶች ልጆች ወለደ፤ 31 ዕድሜው 777 ሲሆነውም ሞተ።

32 ኖኅ 500 ዓመት ከሆነው በኋላ ሦስት ወንዶች ልጆች ወለደ፤ እነርሱም ሴም፣ ካምና ያፌት ይባሉ ነበር።

ምዕራፍ 6
የሰዎች ክፋት

የሰው ዘር በምድር ላይ እየበዛ በሂደ ጊዜ ሴቶች ልጆች ተወለዱ፤ 2 በዚያን ጊዜ ልዩ የሆኑ ፍጥረቶች፣ የእነዚህን ሴቶች ልጆች ውበት ተመስክቷ፤ ከመካከላቸውም የሚወዱ አቸውን እየመረጠ ወሰዱ። 3 እግዚአብሔርም “ሕይወት ሰጪ የሆነው መንፈስ ከሰዎች ጋር ለዘላለም እይኖርም፤ ሰዎች ሚቸች ስለሆኑ ከእንግዲህ ወዲያ ከ120 ዓመት የበለጠ እይኖሩም” አለ። 4 በዚያን ዘመንና ከዚያም በኋላ ከሰዎች ሴቶች ልጆችና ከነዚያ ልዩ ከሆኑ ፍጥረቶች ተዳቅሰው የተወሰዱ “እሬሴም” የሚባሉ ግዙፎች ሰዎች ነበሩ። እነርሱ በጥንት ዘመን በጅግንነታቸው የታወቁ ዝንኞች ሰዎች ነበሩ።

5 እግዚአብሔር በምድር ላይ ያሉ ሰዎች ሁሉ ምን ያህል ዐመፀኞች እንደሆኑና አላባቸውም ዘወትር ክፋት ብቻ እንደሆነ ተመሰከተ፤ 6 ስለዚህ ሰዎችን በመፍጠሩና በምድር ላይ እንዲኖሩ በማድረጉ አዘነ፤ እጅግም ተጸጸተ። 7 በዚህ ምክንያት እግዚአብሔር “እነርሱን በመ

ፍጠራ እዝኛለሁ፤ ስለዚህ እነዚህን የፈጠርሁ አቸውን ሰዎች፣ እንስሳት፣ በደረታቸው እየተሳቡ የሚንቀሳቀሱ ፍጥረቶችንና ወርቶችንም ጭምር ከምድር ላይ አጠፋሁ” አለ። 8 ይሁን እንጂ ኖኅ የተባለው ሰው በእግዚአብሔር ህንድ ሞገስ እግኝቱ ነበር።

ኖኅ

9 የኖኅ ታሪክ እንደሚከተለው ነው፤ ኖኅ በዘመኑ ምንም በደል የማይሠራና የእግዚአብሔርን መንገድ የሚከተል ደግ ሰው ነበር፤ 10 ኖኅም ሴም፣ ካምና ያፌት የሚባሉትን ሦስት ወንዶች ልጆች ወለደ። 11 በዚያን ጊዜ በምድር የሚኖሩ ሰዎች ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት ክፋዎች ስለነበሩ፣ ዐመፀ በያለበት ተስፋ ፍቶ ነበር፤ 12 እግዚአብሔር ዓለምን ተመሰክተ፤ የተበላሸች እንደሆነችና በውስጧም ያሉት ሰዎች ሁሉ በክፋት እንደሚኖሩ አየ።

13 እግዚአብሔር ኖኅን እንዲህ አለው፡ “የሰውን ዘር በምድር ላይ ስማኝ ፋት ወስኛለሁ፤ ምድር በሰዎች የመፀኑ ሥራ ስለተሞላች ሰዎችን ፈጽሞ ከምድር አጠፋቸዋለሁ፤ 14 ስለንተግን ከታሉ እንጨት መርከብ ሥራ፤ በውስጡም ብዙ ክፍሎች እንዲኖሩት እድርግ፤ መርከቡን ከውስጥና ከውጭ በቅጥራን ለቅልቀው። 15 ርዝመቱን 133 ሜትር፣ የጉንጉ ስፋት 22 ሜትር፣ የከፍታውን ቁመት 13 ሜትር አድርግ፤ 16 ለመርከቡ ጣራ እብጅላት፤ ጣራውና ግድግዳው በሚጋጠሙበት ቦታ ላይ 44 ሳንቲ ሜትር ባይ ቦታ ተውሰት፤ መርከቡ ባለሦስት ፎቅ እንዲሆን አድርግ፤ በጉንጉም በኩል በር አድርግሰት፤ 17 ሕይወት ያለውን ነገር ሁሉ ከምድር ላይ አመደምስለ የጥፋት ውሃ አመጣለሁ፤ በምድር ላይ ያለ ሕያው ፍጥረት ሁሉ ይጠፋል። 18 ከእንተ ጋር ግን ቃል ኪዳን እገባሁ፤ አንተና ሚስትህ፣ ልጆችህና የልጆችህ ሚስቶች ወደ መርከቡ ግቡ።

19 “ከእንተ ጋር በሕይወት እንዲጠበቁ ሥጋ ከሰበሱ ሕያዎን ፍጥረቶች ከየዐይነቱ ሁለት ሁለት ለሦስት ሴት እየወሰዱህ ወደ መርከቡ አስገባ፤ 20 በሕይወት እንዲኖሩ ከልዩ ልዩ ወርቶች፣ ከልዩ ልዩ እንስሳት፣ በደረታቸው እየተሳቡ ከሚንቀሳቀሱ ከልዩ ልዩ ተንቀሳቃሽ ፍጥረቶች ሁለት ሁለት ወደ እንተ ይምጡ። 21 እንዲሁም ስለንተና ስለእነዚህ ፍጥረቶች ሁሉ የሚገታ ልዩ ልዩ ዐይነት ምግብ በመርከቡ ውስጥ እከማችሁ” 22 ኖኅም እግዚአብሔር ያዘዘውን ሁሉ አደረገ።

* 5:29 ኖኅ - በዕብራይስጥ “ፊደት” ግለት ነው። * 6:2 “ልዩ የሆኑ ፍጥረቶች” ወይም “የእግዚአብሔር ልጆች”
7* 6:16 “ጠራ” ወይም “መስክት”
5:24 - ዕለ. 11:5 - ደሀ-3 14 = 1:1-4 = እዩብ 1:6 + 2:1 = 6:4 - ዘኁ. 13:33 = 6:5-8 - ግቴ. 24:37 ሉቃ. 17:26 + 1ኢጥ. 3:20 = 6:9 - 2ኢጥ. 2:5 = 6:22 - ዕለ. 11:7 *

ምዕራፍ 7

የጥፋት ውሃ

1 እግዚአብሔር ኖሳን እንዲህ አለው ፡
 “በዚህ ዘመን ካለው ትውልድ መካከል ደግ
 ሰው እንተ ብቻ ሆነህ ስለገኘህ ፡ ከመሳው
 ቤተሰብህ ጋር ወደ መርከቡ ግባ ፡ 2 ለምግብነት
 ንጹሕ ከሆኑት ወንዶችና ሌቶች እንሰሳት ሁሉ
 ሰባት ፡ ሰባት ከእንተ ጋር ወደ መርከቡ አስ
 ገባ ፤ ለምግብነት ንጹሕ ካልሆኑት ወንዶችና
 ሴቶች እንሰሳት ሁሉ ግን እንደ እንድ አስገባ ፡
 3 ከያንዳንዱ ዐይነት ወፍ ወንድና ሴት ሰባት
 ሰባት አስገባ ፤ ይህንንም የምታደርገው እያንዳ
 ንዱ ዐይነት እንሰሳና ወፍ በሕይወት እንዲኖ
 ርና በምድር ላይ ለዘር እንዲተርፍ ነው ፡ 4 የፈ
 ጠርሁትን ሕያው ፍጡር ሁሉ ከምድር ገዳ
 ላይ ለማጥፋት ከሰባት ቀን በኋላ አርባ ቀንና
 አርባ ሌሊት ሙሉ ዝናም እዘንግለሁ ፡”
 5 ኖሳም እግዚአብሔር ያዘዘውን ሁሉ አደረገ ፡

6 የጥፋት ውሃ በምድር ላይ በመጣ ጊዜ
 የኖሳ ዕድሜ 600 ዓመት ነበር ፡ 7 ኖሳ ፡
 ሚስቱ ፡ ልጆቹና ሚስቶቻቸው ከጥፋት ውሃ
 ለማምለጥ ወደ መርከቡ ገቡ ፡ 8 ለምግብነት
 ንጹሕ ከሆኑትና ካልሆኑት ከያንዳንዱ ዐይነት
 እንሰሳትና ወፍ ፡ 9 ጥንድ ወንድና ሴት እየ
 ሆኑ ፡ ወደ ኖሳ መጡ ፡ እግዚአብሔር ኖሳን
 ባዘዘውም መሥረት ወደ መርከቡ ገቡ ፡ 10 ከሰባ
 ትም ቀን በኋላ የጥፋት ውሃ መጣ ፡

11 ኖሳ 600 ዓመት በሆነው ጊዜ በሁለተ
 ኛው ወር በሥራ ሰባተኛው ቀን ላይ ከምድር
 በታች ያለው የታላቁ ውሃ መፍሰቂያዎች ሁሉ
 በድንገት ተነደሉ ፤ በሰማይ ያሉት የውሃ መስኮ
 ቶች ሁሉ ተክፈቱ ፡ 12 ዝናምም እርባ ቀንና
 አርባ ሌሊት ባለማቋረጥ በምድር ላይ ዘነመ ፡
 13 ዝናሙ መዝንም በጀመረበት ቀን ኖሳና
 ሚስቱ ከልጆቻቸው ጠላም ፡ ከካም ፡ ከያፈትና
 ከሦስቱም ልጆቻቸው ሚስቶች ጋር ወደ መር
 ከቡ ገቡ ፡ 14 ከአራዊት ፡ ከእንሰሳት ፡ በደረታ
 ቸው እየተሰቡ ከሚንቀሳቀሱ ፍጥረቶችና በስ
 ማይ ከሚበሉ ወፍች ከእያንዳንዱ ዐይነት አብረ
 ዋቸው ገቡ ፡ 15 በዚህ ዐይነት እስትንፋስ ካለ
 ቸው ፍጥረቶች ከእያንዳንዱ ዐይነት ሁለት
 ሁለት እየሆኑ ከኖሳ ጋር ወደ መርከቡ ገቡ ፡
 16 ፍጥረት ሁሉ ወንድና ሴት ሆነው ወደ መር
 ከቡ የገቡት እግዚአብሔር ባዘዘው መሥረት
 ነው ፡ ከዚህ ቀጥሎ እግዚአብሔር ከኖሳ
 በስተኋላ የመርከቡን በር ዘጋ ፡

17 የጥፋት ውሃ አርባ ቀን ድረስ በመዝንም
 እየበረታ ሄደ ፤ የውሃውም ጥልቀት እየጨመረ
 ስለሄደ መርከቡን ከምድር በላይ ከፍ አደረ
 ገው ፤ 18 ውሃ በምድር ላይ እያደገና እየበረታ

በሄደ መጠን መርከቡ በውሃው ላይ መንሳረፍ
 ጀመረ ፡ 19 ውሃውም ከሰማይ በታች ያሉትን
 ታላላቅ ተራራዎችን እንኳ እስከሚሸፍን ድረስ
 ጥልቅ ሆነ ፡ 20 ውሃው ከተራራዎች ጫፍ በላይ
 ሰባት ሚት ያህል ከፍ አለ ፡ 21 ወፍቶና እንሰ
 ሳት ፡ ሰዎችም ሁሉ ሳይቀሩ ሞቱ ፡ በምድር
 ላይ ያሉት ሕያዎን ፍጥረታት ሁሉ ጠፉ ፡
 22 በምድር ላይ የሚኖር እስትንፋስ ያለው ነገር
 ሁሉ ተደመሰሰ ፡ 23 እግዚአብሔር በምድር ላይ
 ያለውን ሕያው ፍጥረት ሁሉ ፡ ሰዎችንም ፡
 እንሰሳትንም ፡ ወፍችንም ፡ በደረታቸው እየተ
 ሳሉ የሚንቀሳቀሱ ፍጥረቶች ሳይቀሩ ሁሉንም
 አጠፋ ፡ ከሞት የተረፉት ኖሳና ከእርሱ ጋር
 በመርከቡ ውስጥ የነበሩት ሰዎች ብቻ ነበሩ ፡
 24 ውሃው እስከ መቶ ጎምሳ ቀን እልጉደለም
 ነበር ፡

ምዕራፍ 8

የጥፋት ውሃ ፍጻሜ

1 እግዚአብሔር ኖሳንና ከእርሱ ጋር በመር
 ከቡ ውስጥ የነበሩትን አራዊትና እንሰሳት ሁሉ
 አሰበ ፤ ነፋስ በምድር ላይ እንዲነፍስ አደረገ ፡
 ውሃውም መጉደል ጀመረ ፡ 2 ከምድር በታች
 ያለው ታላቅ ውሃ መፍለቂያዎችና በሰማይ
 ያሉት የውሃ መውረጃ በሮች ሁሉ ተዘገ፡ ዝና
 ሙም ከሰማይ መውረዱን እቆመ ፡ 3 ውሃው
 ቀስ በቀስ ከምድር ላይ መጉደል ጀመረ ፤
 ከመቶ ጎምሳ ቀናችም በኋላ ውሃው ከምድር
 ላይ ጨርሶ ደረቀ ፡ 4 ሰላሳተኛው ወር ፡ በሶ
 ሥራ ሰባተኛው ቀን መርከቡ “እራራት” ከተባ
 ሉት ተራራዎች በእንደኛው ጫፍ ላይ ዐረፈ ፡
 5 ውሃው እስከ ሀሥረኛው ወር ድረስ ቀስ በቀስ
 እየጉደለ ሄደ ፤ በሀሥረኛው ወር መጀመሪያው
 ቀን የተራራዎቹ ጫፎች ታዩ ፡

6 ከአርባ ቀን በኋላ ኖሳ ከመርከቡ መስኮቶች
 እንዳን ከፈተና ፡ 7 ቀራን ወደ ውጪ ላከው ፤
 ቀራውም ውሃው ከምድር እስኪደርቅ ድረስ
 ወዲያና ወዲህ ይበር ነበር ፡ 8 ከዚህ በኋላ ኖሳ
 ውሃው ከምድር ላይ መጉደሉን ለማወቅ እን
 ዲት ርግባ ላከ ፡ 9 ነገር ግን ለውሃ ገና ምድ
 ርን ሁሉ ሸፍኖ ስለነበር ርግቢቱ የምታርፍበት
 ቦታ አላገኘችም ፤ ስለዚህ ኖሳ ወዳለበት መር
 ከብ ተመልሳ መጣች ፤ ኖሳም እጁን ዘርግቶ
 ወደ ውስጥ አስገባት ፡ 10 ሰባት ቀን ከቆየም
 ሰኋላ ፡ ርግቢቱን እንደገና አውጥቶ ላካት ፡
 11 እርሰዋም ወደ ግታ ጊዜ የለመለው የይይራ
 ዛፍ ቅጠል፡ ቆለፍዋ ይዛ ወደ ኖሳ ተመሰሰች ፤
 በዚህ ሁኔታ ኖሳ ውሃው ከምድር መጉደሉን
 ዐወቀ ፡ 12 ደግሞም ሰባት ቀን ከቆየ በኋላ ኖሳ
 ርግቢቱን እንደገና አውጥቶ ላካት ፤ በዚህን ጊዜ
 ግን ርግቢቱ ላትመለስለት ቀረች ፡

¹³ የኖኅ ዕድሜ 601 ዓመት በሆነ ጊዜ በመጀመሪያው ወር ፣ በመጀመሪያው ቀን ውሃው ከምድር ላይ ደረቀ ፣ ኖኅ የመርከቡን ክፍን አንሥቶ ዙሪያውን ተመሰከተ ፣ ምድሪቱ እንደ ደረቀች አየ ። ¹⁴ በሁለተኛው ወር ከውሃም በሃያ ሰባተኛው ቀን ምድር ፈጽሞ ደረቀች ።

¹⁵ አግዚአብሔር ኖኅን እንዲህ አሰው ፡ ¹⁶ "አንተ ከሚስትህ ፣ ከልጆችህና ከልጆችህ ሚስቶች ጋር ሆነህ ከመርከቡ ውጣ ፤ ¹⁷ ተራብ ተውና ተባዝተው ምድርን ሁሉ እንዲሞሉ ከአንተ ጋር ያሉትን ሕያዋን ፍጥረቶች ሁሉ ወፎችን ፣ እንሰሳትንና ሌሎችን በምድር ላይ በደረታቸው እየተሰቡ የሚንቀሳቀሱትን ፍጥረቶች ሁሉ ይዘህ ውጣ ።" ¹⁸ ከዚህ በኋላ ኖኅ ከሚስቱ ፣ ከልጆቹና ከልጆቹ ሚስቶች ጋር ሆኖ ከመርከቡ ውጣ ፤ ¹⁹ አራዊትና እንሰሳት ፣ ወፎችም በደረታቸው እየተሰቡ የሚንቀሳቀሱ ፍጥረቶችም በየጣገናቸው ሆነው ከመርከቡ ወጡ ።

ኖኅ መሥዋዕት አቀረበ

²⁰ ኖኅ ለአግዚአብሔር መሠዋዊን ሠራ ፣ ለምግብነት ገጹሐ ከሆኑት እንሰሳትና ወፎች ሁሉ ከየሆድነቱ አንዳንድ ወሰደ ፣ መሥዋዕት እንዲሆኑም ሁሉንም በመሠዋዊው ላይ አቃጠላቸው ። ²¹ የመሥዋዕቱም መዓዛ አግዚአብሔርን ደስ አሰኘው ፣ በአሳቡም እንዲህ አሰ ፡ "ሰው በሚፈጸመው በደል ሁሉ ከእንግዲህ ወዲህ ምድርን አልረግምም ፣ ምክንያቱም ገና ከሕፃንነቱ ጊዜ ጀምሮ የሰው አሳብ ከቶ መሆኑን ወሠቃሰሁ ፣ በአሁኑ ጊዜ እንዳደረግሁት ሕይወት ያለውን ፍጥረት ሁሉ ከእንግዲህ ወዲህ ከቶ አላጠፋም ።"

²² "ዓለም እሰካሳች ድረስ ፡
ለመዝራትና ለማጠፊድ ፣ ለብርድና
ለሙቀት ፣
ለበጋና ለከረምት ፣ ለቀንና ለሌሊት
የማያቋርጥ ጊዜ ይኖራል ።"

ምዕራፍ 9

አግዚአብሔር ከኖኅ ጋር የገባው ቃል ኪዳን

¹ አግዚአብሔር ኖኅንና ልጆቹን ባረካቸው ፣ እንዲህም አላቸው ፡ "ብዙ ፣ ተባዙ ምድርንም ሙሉ-አት ፣ ² እንሰሳት ፣ ወፎች ፣ በደረታቸው እየተሰቡ የሚንቀሳቀሱ ፍጥረቶችና ዓሣዎች ሁሉ እናንተን በመኖራት ይኑ ፣ ሁሉም በሥልጣናችሁ ሥር ይሁኑ ።" ከዚህ በፊት የአትክልት ዐይነቶችን ምግብ አድርጌ እንደሰጠኝት ሁሉ እነዚህም ተንቀሳቃሽ ፍጥረቶች ሁሉ ምግብ እንዲሆኑአቸው ስጥቼአችኋለሁ ። ⁴ ነገር

ግን ደም ያለበትን ሥጋ አትብሉ ፣ ምክንያቱም በደም ውስጥ ሕይወት አለ ። ⁵ ሰውን የሚገድል በሞት ይቀጣል ፣ እንሰሳት እንኳ ሰውን ከገደለ በሞት አቀጣጥላሁ ።

⁶ ሰው የተፈጠረው በአግዚአብሔር አምሳያ ነው ፤
ሰበዘህ ሰውን የሚገድል ሁሉ በሰው አጅ ይሞታል ።

⁷ "እናንተ ብዙ ፣ ተባዙ ፣ ዘራችሁ ምድርን ይሙላ ።"

⁸ ከዚህ በኋላ አግዚአብሔር ሰኖኅና ስልጆቹ እንዲህ አላቸው ፡ ⁹ "እነሆ ከእናንተና ከዘራችሁ ፣ ¹⁰ ሕይወት ከላቸው ፍጥረቶች ሁሉ ፣ ግሰትም ከወፎች ፣ ከእንሰሳትና ከአራዊት ፣ ከአንተ ጋር ከመርከቡ ውስጥ ከወጡት ፍጥረቶችና በምድር ከሚወለዱ ዝርያዎቻቸው ሁሉ ጋር ቃል ኪዳን አገባለሁ ። ¹¹ በዚህም በገባሁላችሁ ቃል ኪዳን መሠረት ፣ ከእንግዲህ ወዲህ ሕያዋን ፍጥረቶች ሁሉ በጥፋት ውሃ ከቶ አይደመስሱም ፣ ምድርም ዳግመኛ በጥፋት ውሃ አትጠፋም ። ¹² ከእናንተና ከሕያዋን ፍጥረቶች ሁሉ ጋር ለምገባው ሰዚህ በዘላለማዊ ቃል ኪዳን ምልክት ይሆን ወንድ ፣ ¹³ ቀስቴን በደመናዎች ላይ አደርጋለሁ ፣ ይህም ቀስት ከዓለም ጋር ለገባሁት ቃል ኪዳን ምልክት ሆኖ ይኖራል ። ¹⁴ ሰማይን በደመና በምሽኖንበትና ቀስትም በደመና ላይ በሚታደበት ጊዜ ሁሉ ፣ ¹⁵ ካእንግዲህ ወዲህ የጥፋት ውሃ ፣ ሕያዋን ፍጥረቶችን ሁሉ ከቶ አያጠፋም ፣ ብዬ ከእናንተና ከሌሎች ሕያዋን ፍጥረቶች ጋር የገባሁትን ቃል ኪዳን አስታውሳለሁ ። ¹⁶ ቀስት በደመናዎች ላይ በሚታደበት ጊዜ ሁሉ በአኔና በምድር ላይ ሰሎት ሕይወት ዛግቸው ፍጥረቶች መካከል ያለውን ዘላለማዊ ቃል ኪዳን አስታውሳለሁ ። ¹⁷ ይህም ቀስት ሕይወት ላላቸው ፍጥረቶች ሁሉ የገባሁትን ቃል ኪዳን የሚያስታውሰ ምልክት ነው ።"

ኖኅና ልጆቹ

¹⁸ ከመርከቡ የወጡት የኖኅ ልጆች ሴም ፣ ካምና ያፈት ናቸው ፣ ካም የከነዓን አባት ነው ፣ ¹⁹ አሁን በምድር ላይ ተሰትነው ያሉት ስዎች ሁሉ የተገኙት ከእነዚህ ከሦስቱ የኖኅ ልጆች ነው ።

²⁰ ኖኅ ገበሬ ነበረ ፣ የወይን አትክልትንም መትከል ጀመረ ፣ ²¹ ከዕለታት አንድ ቀን ኖኅ የወይን ጠጅ ጠጥቶ ሰከረ ፣ ልብሱንም አውልቆ ራቁቱን በድንኳን ውስጥ ተኛ ። ²² የከነዓን አባት የሆነው ካም አባቱ ኖኅ አራቁቱን እንደ ሆነ ባዩ ጊዜ ወደ ውጭ ወጥቶ ስሁላቱ

9:1 - ዘፍ. 1:28 = 9:4 - ዘፍ. 7:26-27 ፣ 17:10-16 ፣ 19:26 ፣ ዘፍ. 12:16 ፣ 23 ፣ 15:23 ፣ 9:6 - ዘፍ. 1:26 ፣ ዘፍ. 20:13 ፣ 9:7 - ዘፍ. 1:28 ።

ወንድሞቹ ነገራቸው = 23 ሲምና ያፈትም ጋቢ በስተሳላቸው ፣ በትከሻቸው ያቡ ፣ ወደ ድንኳኑም የኋለት ሂደና የአባታቸውን ራቁትነት እንዳያዩ ፈታቸውን አስረው ሐፍረተ ሥጋውን ሸፈኑ = 24 ኖሳ ሰካሩ አልፎለት ሲነቃ ፣ ትንሹ ልጅ ያደረገበትን ዐወቀ ፣ 25 አንዲዘም አለ ፣

“ከነዓን የተረገመ ይሁን! ለወንድሞቹ አገልጋይ ይሁን!

26 የሴም አምሳክ የሆነው አግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን ፣

ከነዓንም የሴም አገልጋይ ይሁን ፣

27 አግዚአብሔር የያፈትን ምድር ያሰፋ ፣ የያፈት ዝርያዎች ከሴም ዝርያዎች ጋር አሰረው ይኑና ፣

ከነዓን የያፈት አገልጋይ ይሁን =”

28 ከጥፋት ውሃ በኋላ ኖሳ 350 ዓመት ኖረ ፣ 29 ዕድሜውም 950 ዓመት ሲሆነው ሞተ =

ምዕራፍ 10

የኖሳ ልጆች ትውልድ

(1 ዜ.መ. 1:5-23)

1 የኖሳ ልጆች የሴም ፣ የካምና የያፈት ዝርያዎች የሚከተሉት ናቸው ፣ እነዚህ ሦስቱ ከጥፋት ውሃ በኋላ ልጆች ወለዱ ፣

የያፈት ዝርያዎች

2 የያፈት ልጆች ፡- ኅሚር ፣ ማጎግ ፣ ማዳይ ፣ ያዋን ፣ ተባል ፣ ሚሼክና ፣ ቲራስ ናቸው = 3 የኅሚር ልጆች ፡- አሽከናዝ ፣ ሪፋትና ቶጋርማ ናቸው = 4 የያዋን ልጆች ፡- ኤሊሻ ፣ ተርሴስ ፣** ከቲምና** ሮዳኒም** ናቸው =

5 እነዚህ ዑሉ በባሕር ዳርጅና በደሴቶች ላይ ለሚኖሩ የያፈት ዝርያዎች ቅድመ አያቶች ናቸው ፣ በየአገራቸውና በየጉሳቸውም ተከፋፍለው የሚኖሩ ሕዝቦች ነበሩ ፣ እያንዳንዱም ጉሳ የሚነጋገርበት የራሱ ቋንቋ ነበረው =

የካም ዝርያዎች

6 የካም ልጆች ፡- ኩሽ ፣ ምጽራይም ፣** ፋጥና** ከነዓን ናቸው = 7 የኩሽ ልጆች ፡- ሳባ ፣ ሐዊሳ ፣ ሳብታ ፣ ራዕማና ሳብተካ ናቸው = 8 የራማ ልጆች ፣ ሳባና ደዳን ናቸው =

9 ኩሽ በዓለም ላይ የመጀመሪያው ታላቅ ጦረኛ የነበረውን ናምሩድን ወለደ ፣ 9 ናምሩድ በአግዚአብሔር ድጋፍ ታላቅ አዳኝ ነበረ ፣ ሰዎች “እንደ ናምሩድ ታላቅ አዳኝ ያድርግ!” እያሉ የሚመርቁት ስለዚህ ነው = 10 በመጀመሪያ የናምሩድ መንግሥት በስናዖር የነበሩትን

የሦስት ከተሞች ግዛት ግለትም ባቢሎን ፣ ኤሪ ከንና አካድን ያጠቃልል ነበር = 11 ከዚያም ወደ አጦር ሂደና ነነዌ ፣ ረሐቦት ፣ ካለት = 12 እንዲሁም በነነዌና በካላስ መካከል የሌውን ታላቅ ከተማ ሬሴን የተባሉትን ከተሞች መሠረተ =

13 የምጽራይም ዝርያዎች የሉድ ፣ የዐናም ፣ የለሃብ ፣ የናፍቱሕ ፣ 14 የፈትሮስ ፣ ፍልላጥኤማ ውያን የተገኙባቸው የከፍቶርና የካስሱሕ ሕዝቦች ናቸው =

15 የከነዓን ልጆች በኩሩ ጸዶን ፣ ተከታዩ ሔት ይባሉ ነበር ፣ 16 ሌሎቹም የከነዓን ዝርያዎች ኢያቡሳውያን ፣ አምራውያን ፣ ጌርጌሳውያን ፣ 17 ሒዋውያን ፣ ዓርቃውያን ፣ ሲናውያን

18 አርዋዳውያን ፣ ጸማራውያን ፣ ሐማታውያን ነበሩ ፣ በግይቶም የተለያዩት የከነዓን ጉሳዎች በየሰፍራው ተሰራጩ ፣ 19 በዚህ ዐይነት የከነዓናውያን ድንበር ከሲዶና አንሥቶ በስተደቡብ በንራር አጠገብ አስካለው አስከጋሪ ድረስ ፣ በስተምሥራቅ አስከ ሰዶም ፣ ገምራ ፣ አዳማና በላሻዕ አጠገብ አስካለው አስከ ጸባይም ድረስ ሆነ = 20 እነዚህ ሁሉ የካም ዝርያዎች ናቸው ፣ አነሳሱ በተለያዩ ጉሳዎችና አገሮች ተከፍለው ይኖሩ ነበር ፣ እያንዳንዱም ጉሳ የሚነጋገረው በራሱ ቋንቋ ነበር =

የሴም ዝርያዎች

21 የያፈት ታላቅ ወንድም ሴም የዔቦር ዝርያዎች ቅድመ አያት ነው =

22 የሴም ልጆች ፡- ዔላም ፣ አሦር ፣ አርፋክ ሳድ ፣ ሉድና አራም ናቸው = 23 የአራም ልጆች ፡- ዑድ ፣ ሑል ፣ ጌተርና ሚሼክ ናቸው ፣ 24 አርፋክሳድ ሼላንን ወለደ ፣ ሼላ ሕም ዔቦርን ወለደ ፣ 25 ዔቦር ሁለት ልጆች ወለደ ፣ አንደኛው እርሱ በተወለደበት ዘመን ሕዝቦች ስለተከፋፈሉ ፊሌግ** ተባለ ፣ ሌላው የቅጣን ደባል ነበር ፣ 26 የዮቅጣን ልጆች ፣ አልሞዳድ ፣ ሼሌፍ ሐጸርማዌት ፣ ዬራሕ ፣ 27 ሀዶራም ፣ አባል ፣ ዲቅላ ፣ 28 ያባል ፣ አቢማ ኤል ፣ ሳባ ፣ 29 አሬር ፣ ሐዊሳና የባብ ናቸው ፣ እነዚህ ሁሉ የዮቅጣን ዝርያዎች ናቸው =

30 እነርሱ የኖሩበት ምድር በስተምሥራቅ ባለው በተራራማው አገር ከሚሻ አስከ ሰፋር ይደርስ ነበር ፣ 31 እነዚህ ዑሉ የሴም ዝርያዎች ናቸው ፣ እነርሱ በተለያዩ ጉሳዎችና አገሮች ተከፍለው ይኖሩ ነበር ፣ አያንዳንዱም ጉሳ የሚነጋገረው በራሱ ቋንቋ ነበር =

32 እነዚህ በየነገሳቸው የተከፋፈሉ ሕዝቦች የኖሩ ዝርያዎች ነበሩ ፣ ከጥፋት ውሃ በኋላ

8* 10:4 ተርሴስ ፡- “አሽን” ግለት ነው ። 9* 10:4 ኪዳም ፡- “ዳርሳ” ግለት ነው ። 10* 10:4 ሮዳኒም ፡- “ሮድ” ግለት ነው ። 11* 10:6 ምጽራይም ፡- “ግብጽ” ግለት ነው ። 12* 10:6 ፋጥ ፡- “አቢያ” ግለት ነው ። 13* 10:25 ፊሌግ ፡- በዕብራይስጥ “መካፊል” ግለት ነው ።

የምድር ሕዝቦች ሁሉ የተገኙት ከአነዚህ ከኖኅ ልጆች ነበር።

ምዕራፍ 11
የባቢሎን ግንብ

¹ በመጀመሪያ የዓለም ሕዝቦች መነጋገሪያ ቋንቋ አንድ ብቻ ነበር፤ ጊዮቻች ወደ ምሥራቅ በተጓዙ ጊዜ በባቢሎን ምድር አንድ ሚዳ አገኙ፤ በዚያም ተቀመጡ።² እርሰ በርሳቸውም “ኑ ጡብ እንሥራ፤ እንዲጠነክርም በእሳት እንተከሰው!” ተባባሉ፤ በዚህ ዐይነት የሚገነቡትን ጡብ አገኙ፤ በአንድነት የሚያጣብቁበትንም ቅጥራን አገኙ። “እንዲህም አሉ፡ “ኑ አንድ ከተማ እንመሥርት፤ በዚያም ጫፉ እስከ ሰማይ የሚደርስ ግንብ እንሥራ፤ በዚህ ዐይነት በምድር ላይ ከመበታተናችን በፊት ሰማችንን እናስጠራለን።”

³ ከዚህ በኋላ አግዚአብሔር ሰዎቹ የሠሩትን ከተማና ግንብ ለማየት ወረደ፤ “እንዲህም አለ፡ “እነሆ እነዚህ ሕዝቦች አንድ ወገን ናቸው፤ መነጋገሪያ ቋንቋቸውም አንድ ነው፤ ይህንንም ለመሥራት የቻሉት በዚህ ምክንያት ነው፤ በዚህ ዐይነት ሳይዘገዩ ያቀዱትን ሁሉ ማድረግ አያቅታቸውም።”⁷ ስለዚህ ኑ እንወረድ፤ እርሰ በርሳቸውም እንዳይገባቡ ቋንቋቸውን እንደበላላቸው።⁸ ከዚህ በኋላ አግዚአብሔር በምድር ሁሉ ላይ በተናቸው፤ ከተማውንም መሥራት አቆመ፤ “የከተማውም ስም “ባቢሎን”⁹ ተባለ፤ ምክንያቱም ሰዚያ አግዚአብሔር የሕዝቡን ቋንቋ ስለደበላለቀና አንርሱን በዓለም ዙሪያ ስለበተናቸው ነው።

ከሴም እስከ አብርሃም
(1 ዚ.መ. 1፡24-27)

¹⁰ የሴም ዝርያዎች የሚከተሉት ናቸው፡- ከጥፋት ውሃ በኋላ ሁለት ዓመት ቆይቶ ሴም 100 ዓመት በሆነው ጊዜ እርፋክሳድ ያተባለ ልጅ ወለደ፤ “እርፋክሳድን ከወለደ በኋላ 500 ዓመት ነገር፤ ሌሎችንም ወንዶች ልጆችና ሴቶች ልጆች ወለደ።”

¹² እርፋክሳድም 35^{12*} ዓመት ሲሆነው ሼላ ሕን ወለደ።¹³ ከዚህ በኋላ 403 ዓመት ኖረ፤ ሌሎችንም ወንዶች ልጆችና ሴቶች ልጆችን ወለደ።

¹⁴ ሼላሕ 30^{14*} ዓመት ሲሆነው ዔቦርን ወለደ፤¹⁵ ከዚህ በኋላ 403 ዓመት ኖረ፤ ሌሎችንም ወንዶች ልጆችና ሴቶች ልጆችን ወለደ።

ጎንም ወንዶች ልጆችና ሴቶች ልጆችን ወለደ።¹⁶ ዔቦር 34^{16*} ዓመት ሲሆነው ራሌግን ወለደ፤¹⁷ ከዚህ በኋላ 430 ዓመት ኖረ፤ ሌሎችንም ወንዶች ልጆችና ሴቶች ልጆችን ወለደ።

¹⁸ ራሌግ 30^{18*} ዓመት ሲሆነው ረዑን ወለደ፤¹⁹ ከዚህ በኋላ 209 ዓመት ኖረ፤ ሌሎችንም ወንዶች ልጆችና ሴቶች ልጆችን ወለደ።

²⁰ ረዑ 32^{20*} ዓመት ሲሆነው ሰሩግን ወለደ፤²¹ ከዚህ በኋላ 207 ዓመት ኖረ፤ ሌሎችንም ወንዶች ልጆችና ሴቶች ልጆችን ወለደ።

²² ሰሩግ 30^{22*} ዓመት ሲሆነው ናኮርን ወለደ፤²³ ከዚህ በኋላ 200 ዓመት ኖረ፤ ሌሎችንም ወንዶች ልጆችና ሴቶች ልጆችን ወለደ።

²⁴ ናኮር 29^{24*} ዓመት ሲሆነው ታራን ወለደ፤²⁵ ከዚህ በኋላ 119^{25*} ዓመት ኖረ፤ ሌሎችንም ወንዶች ልጆችና ሴቶች ልጆችን ወለደ።

²⁶ ታራ 70 ዓመት ከሆነው በኋላ አብራምን፤ ናኮርንና ሃራንን ወለደ።

የታራ ዝርያዎች

²⁷ የአብራም፡ የናኮርና የሃራን አባት የነበረው የታራ ዝርያዎች የሚከተሉት ናቸው፡- ሃራን ሎጥን ወለደ፤²⁸ ሃራን አባቱ ታራ ገና በሕይወት ሳለ በተወለደባት ከተማ በኡር ሞተ፤ ኡር የምትገኘው በከለዳውያን ምድር ነበር።²⁹ አብራም ሣራይን አገዛ፤ ናኮር ደግሞ ሚልካን አገባ፤ እርሰጥም ዩስካንን የወለደ የሃራን ልጅ ናት።³⁰ ሣራይ መኻን በመሆን ልጅ አልወለደችም ነበር።

³¹ ታራ ልጁን አብራምን፤ ከሃራን የተወለደውን የልጅ ልጁን ሎጥን፤ የአብራም ሚስት የሆነችውን ምራቱን ሣራይን ይዞ በባቢሎን የምትገኘውን የኡርን ከተማ በመተው ወደ ከነዓን ምድር ለመሄድ ተነሣ፤ ወደ ካራን ዘልቀው እዚያ ተቀመጡ።³² ታራ 205 ዓመት ሲሆነው በካራን ሞተ።

ምዕራፍ 12
የአብራም መጠራት

¹ አግዚአብሔር አብራምን እንዲህ አለው፡- “አገርህን ትተህ፤ ከዘመዶችህና ከአባትህ ቤተሰብ ተለይተህ፤ እኔ ወደሚሳይህ አገር ሂድ፤

² ዘርህን አዘዛዋለሁ፤ ታላቅ ሕዝብም ይሆናል፤ እባርክሃለሁ፤

^{14*} 11፡9 ባቢሎን 1- በወብራይት “መደዛት” ግልት ነው። ^{15*} 11፡12 በወብራይት “35” ሲሆን ሌላው “135” ይላል። ^{16*} 11፡14 በወብራይት “30” ሲሆን ሌላው “130” ይላል። ^{17*} 11፡16 በወብራይት “34” ሲሆን ሌላው “134” ይላል። ^{18*} 11፡18 በወብራይት “30” ሲሆን ሌላው “130” ይላል። ^{19*} 11፡20 በወብራይት “32” ሲሆን ሌላው “132” ይላል። ^{20*} 11፡22 በወብራይት “30” ሲሆን ሌላው “130” ይላል። ^{21*} 11፡24 በወብራይት “29” ሲሆን ሌላው “109” ይላል። ^{22*} 11፡25 በወብራይት “119” ሲሆን ሌላው “129” ይላል።
12፡1 ሩ. ሥ. 7፡2-3፤ ሠብ. 11፡8

ስምህንም ገናና አደርገዋለሁ፤

ለሌሎችም በርከት ትሆናለህ።

³ የሚመርቁህን እመርቃለሁ፤

የሚረገግህንም አረግማቸዋለሁ።

በአንተም አማካይነት ሕዝቦች ሁሉ
ይባረካሉ።”

⁴ አብራም እግዚአብሔር እንደነገረው ከካ
ራን ወጥቶ ሄደ፤ በዚያን ጊዜ ዕድሜው ሰባ
አምስት ዓመት ነበር፤ ሎጥም አብርት ሄደ።

⁵ አብራም፡ ሚስቱ ሣራይና የወንድሙ ልጅ
ሎጥ፡ በካራን ላሉ ያገኙትን ሀብትና አገልጋዮች
ቻቸውን ሁሉ ይዘው ወደ ከነዓን ምድር ሄዱ።

ከነዓን በደረሱ ጊዜ፡ ⁶ አብራም በሴኪም
ወደሚገኘው ቅዱስ ስፍራ ወደ ሞሬ ሃፍ እስኪ
ደርስ ድረስ ተጓዘ፤ በዚያን ጊዜ ከነዓናውያን
በዚያች ምድር ይኖሩ ነበር። ⁷ እግዚአብሔር
ለአብራም ተገልጦልኩና “ሰዘርህ የምሰጠው
ምድር ይህ ነው” አለው። ከዚህ በኋላ አብራም
ለተገለጠለት አምሳክ በዚያ ቦታ መሠዊያ
ሠራ። ⁸ ቀጥሎም ከቤትኤል በስተምሥራቅ
ወዳለው ተራራማ አገር ወጣ፤ ቤትኤልን በስተ
ምዕራብ፡ ሀይን በስተምሥራቅ አድርጎ ድንኳ
ኑን ተከለ፤ በዚያም መሠዊያ ሠራና ለእግዚአብ
ሔር ሰገደ፤ ⁹ ከቦታ ወደ ቦታ እየተዘዋወረም
ወደ ኔጌብ^{23*} መጣ።

አብራም በግብጽ አገር

¹⁰ በከነዓን ምድር ረብሶ ገባ፤ ረብሶም እየሰ
ረታ በመሄዱ አብራም የረሀቡን ጊዜ ሰማሳለፍ
ዘስተደብብ ርቆ ወደ ግብጽ አገር ሄደ። ¹¹ አብ
ራም ወደ ግብጽ ምድር ለመግባት በተቃረዘ
ጊዜ ሚስቱን ሣራይን እንዲህ አላት፡ “አንቺ
በጣም ቁንጆ ሲት መሆንሽን ዐውቃለሁ፤
¹² ግብጻውያን አንቺን በሚያዩበት ጊዜ ‘ይህች
ሚስቱ ናት’ በማለት እኔን ይገድሉኛል፤ አን
ቺን ግን በሕይወት እንድትኖሩ ይተወኛል።”
¹³ ስለዚህ ‘እንቱ ነች’ ዘያቸው፡ በዚህ ሀይነት
በአንቺ ምክንያት በሕይወት እንድትኖር ይተወ
ኛል፤ በደገና ሀይንም ይመሰክሩኛል።”

¹⁴ ወደ ግብጽ በገቡ ጊዜ በእርግጥም ግብጽ
ውያን የአብራም ሚስት በጣም ቁንጆ እንደሆ
ነች አዩ። ¹⁵ እንዲሁም አንዳንድ የፈርዖን
ባለሟሎች ባዩአት ጊዜ ስለ ቀንጅናዋ ሰፈርዖን
ተናገሩ፤ ስለዚህ ወደ ቤተ መንግሥት ተወሰ
ደች። ¹⁶ በእርስዋ ምክንያት ንጉሡ አብራምን
በደገና ሀይን ተመለከተው፤ የብንቸና የፍየሎች
መንጋ፡ ከብቶች፡ አሆኞች፡ ግመሎች፡ ወገዶች
ና ሴቶች አገልጋዮች ሰጠው።

¹⁷ ነገር ግን ንጉሡ ሣራይን በመውደዱ ምክ
ንያት እግዚአብሔር በእርሱና በባለሟሎቹ ሁሉ
ላይ አሠቃቂ ዘሽታዎች አመጣባቸው። ¹⁸ ከዚህ
በኋላ ፈርዖን አብራምን አስጠርቶ እንዲህ ሲል
ጠየቀው፡ “ይህ ያደረግህብን ነገር ምንድን
ነው? ሣራይ ሚስትህ እንደሆነች ለምን አልነገ
ርኸንም? ¹⁹ ‘እንቱ ነች’ ብለህ በሚሰጥክት እን
ድወስዳት ስምን አደረግህ? ይህችውና ሚስ
ትህ! ይዘሃት ውጣ!” ²⁰ ንጉሡ ባዘገባቸው መሠ
ረት ባለሟሎቹ አብራምንና ሚስቱን ካለው
ሀብት ሁሉ ጋር ከአገር አስወጡአቸው።

ምዕራፍ 13
አብራምና ሎጥ ተለያዩ

¹ አብራም ሚስቱንና ያለውን ሀብት ሁሉ
ይዞ ከግብጽ ወደ ኔጌብ ሄደ፤ ሎጥም አብርት
ሄደ። ² አብራም ብዙ እንሰሳት፡ ብዙ ብርና
ወርቅ ያለው ሀብታም ለው ነበረ።

³ ከኔጌብ ተነሥቶም ከቦታ ወደ ቦታ በመሆን
ወር ወር ቤትኤል አመራ፤ በቤትኤልና በዐይ
መካከል ወዳለው ስፍራ ደረሰ፤ ይህም ስፍራ
ከዚህ በፊት ድንኳን ተክሎ የሰፈረበትና፤
⁴ መሠዊያም ሠርቶበት የነበረው ነው፤ እዚያም
ለእግዚአብሔር ሰገደ።

⁵ ከአብራም ጋር ይጓዝ የነበረው ሎጥም በበ
ኩሉ ብዙ በጎች፡ ፍየሎችና ከብቶች ነበሩት፤
ቤተሰቦቹና አገልጋዮቹም ብዙዎች ነበሩ።
⁶ አብራምና ሎጥ ብዙ የከብት መንጋ ስለነበራ
ቸው አብረው ለመኖር አልቻሉም፤ ምክንያ
ቱም ከብቶቻቸውን በአንድነት የሚያሠማሩበት
በቂ የግወሽ ቦታ አልነበረም፤ ⁷ ከዚህም የተነሣ
በአብራም እረኞችና በሎጥ እረኞች መካከል
ጠብ ተፈጠረ፤ በዚያን ዘመን የዚያች ምድር
ነዋሪዎች ከነዓናውያንና ፈሪዛውያን ነበሩ።

⁸ ከዚህ በኋላ አብራም ሎጥን እንዲህ
አለው፡ “እኛ ወንድማማች ስለሆንን በእኔና
በአንተ መካከል እንዲሁም በእኔ አረኞችና በአ
ንተ እረኞች መካከል ጠብ ሊነሣ አይገባም፤
⁹ ስለዚህ ተለያይተን ለየብቻ ብንኖር የተሻለ
ነው፤ ከምድሪቱ የፈለግሽውን መርጠህ ወደ
አንድ በኩል ሂድ፤ እኔም ወደ ሌላው በኩል
እሄዳለሁ።”

¹⁰ ሎጥ ዙሪያውን በተመለከተ ጊዜ የኖርዳ
ኖስ ሸለቆ አስኪ ጳዓር ድረስ እንደ እግዚአብ
ሔር ገነት ወይም እንደ ግብጽ ምድር ውግ
የሞላበት መሆኑን አየ፤ ይህን የተመለከተው
እግዚአብሔር የሰዶምንና የገሞራን ዘተሞች
ከማጥፋቱ በፊት ነበር። ¹¹ ስለዚህ ሎጥ መላ
ውን የኖርዳኖስ ሸለቆ ለራሱ መርጠና ወደ

23* 12:9 ደክብ - በዕብራይስጥ "ደቡብ አገር" ግለት ነው።
12:13 - ገላ. 3:8 - 12:7 - ሕ.ሥ. 7:5 ገላ. 3:16 - 12:13 - ዘፍ. 20:2; 26:7 - 13:10 - ዘፍ. 2:10 -

ምሥራቅ ሄደ፤ ሁለቱ የተለያዩት በዚህ ሁኔታ ነበር፤¹² አብራም በከነዓን ኖረ፤ ሎጥ ግን በሸ ሰቆው ውስጥ ባሉት ከተሞች መካከል ተቀመጠ፤ በሰዶምም አጠገብ ድንኳኑን ተከሰ፤¹³ በዚያን ዘመን የሰዶም ሰዎች እጅግ ከፋዎችና እግዚአብሔርን የሚያሳዝኑ ኃጢአተኞች ነበሩ።

አብራም ወደ ከብርን ሄደ

¹⁴ ሎጥ ከሄደ በኋላ እግዚአብሔር አብራምን አንዲህ አለው፡ “ካለህበት ሰፍራ ወደ ሁሉ አትባጫ ዙሪያውን ተመልከት፤¹⁵ ይህን የምታየውን ምድር ሁሉ ለአንተና ለበርህ እሰጣችኋለሁ፤ ለበላለምም የእናንተ ይሆናል፤¹⁶ ዘርህን እንደ ምድር አሸዋ አበዛዋለሁ፤ የምድር አሸዋ ሊቁጠር እንደግደቻል ሁሉ የአንተም ዘር እንዲሁ ሲቁጠር የግደቻል ይሆናል።¹⁷ እነሆ፡ አሁን ሂድና ምድሩን ሁሉ ተመልከት፤ ምክንያቱም ሁሉንም ለአንተ እሰጥለሁ።”

¹⁸ ስለዚህ አብራም ድንኳኑን ነቅሎ በኩብሮን የመምራ የተቀደሱ የወርካ ዛፎች ወደአሉ በት ሰፍራ ለመኖር ሄዱ፤ እዚያም ለእግዚአብሔር መሠዊያ ሠራ።

ምዕራፍ 14

አብራም ሎጥን ከምርኮ ነገ አወጣው

¹ በዚያን ጊዜ የባቢሎን ንጉሥ አምራሬል፤ የኤላሳር ንጉሥ አርዮከ፤ የዔላም ንጉሥ ከዶር ላምረር፤ የጎዶም ንጉሥ ቲድዓል ነበሩ፤ እነዚህ አራቱ ነገሥታት፤² ሌሎችን አምስት ነገሥታት ለመውጋት ሄዱ፤ የተዘመተባቸውም አምስት ነገሥታት የሰዶም ንጉሥ ቤራዕ፤ የጎዶም ንጉሥ ቤርሻዕ፤ የአዳማ ንጉሥ ሼንኦብ፤ የአባይም ንጉሥ ሼሚቤርና ጸዓር ተብላ የምትጠራው የቤላዕ ንጉሥ ነበሩ።³ እነዚህ አምስቱ ነገሥታት አንድ ግንዛብ ፈጥረው አሁን ሙት ባሕር ተብሎ በሚጠራው በሲዲም ሸለቆ ጦር ነት ገጠመ፤⁴ እነዚህ አምስቱ ነገሥታት ለዐሥራ ሁለት ዓመት በከዶርላምረር ቊጥጥር ውስጥ ነበሩ፤ በዐሥራ ሦስተኛው ዓመት ግን በእርሱ ላይ ሀመፁ።

⁵ በዐሥራ አራተኛው ዓመት ከዶርላምረርና ከእርሱ ጋር የተባበሩት ነገሥታት ከነሠራዊቶቻቸው መሞተው ረፋያውያንን በፀሽተደት ቃርና ይም፤ ዙዛውያንን በሃም፤ አግውያንን በሻዌ ቂርያታይም፤⁶ የሖር ሰዎችንም በተራራማው አገር በሰዒር፤ በበረሐ አጠገብ እስካለው አስከኤልፋራን ባለው ሰፍራ ድል ነሡአቸው።⁷ ከዚያም ተመልሰው ወደ ቃደሰ መጡ፤ በዚያን ጊዜ የዚህ ቦታ ስም ዔይንደሽጉ ይባል ነበር፤ የዐማሌቃውያንንም ምድር ሁሉ ያዙ፤

በሐጸጽንታማር ይኖሩ የነበሩትን አምራውያንንም አሸነፉ።

⁸ ከዚህ በኋላ የሰዶም፤ የጎምራ፤ የአዳማ፤ የጸባይምና የቤላዕ ነገሥታት ሠራዊታቸውን በሲዲም ሸለቆ አሰልፈው ተዋጉ፤⁹ የተዋጉትም ከዔላም፤ ከጎዶም፤ ከባቢሎንና ከኤላሳር ነገሥታት ጋር ነበር፤ አምስቱ ነገሥታት ከአራቱ ነገሥታት ጋር የተዋጉት በዚህ ዐይነት ነበር።¹⁰ በሲዲም ሸለቆ ብዙ የትጥራን ጉድጓዶች ነበሩ፤ ስለዚህ የሰዶምና የጎምራ ነገሥታት ከጦርነቱ ሸሹተው ለማምሰጥ በሞከሩ ጊዜ በጉድጓዶቹ ውስጥ ወደቁ፤ የቀሩት ሦስት ነገሥታት ግን ወደ ተራራዎቹ ሸሹ።¹¹ አራቱ ነገሥታት በሰዶምና በጎምራ ያገኙትን ነገር ሁሉ ምግብ እንኳ ሳይቀር ማርከው ሄዱ።¹² የአብራም የወንድም ልጅ ሎጥ በሰዶም ይኖር ስለነበር እርሱን ማርከው፤ ሀብቱንም ሁሉ ይዘው ሄዱ።

¹³ ነገር ግን አንድ ሰው ሸሽቶ መጣና የሆነውን ሁሉ ሰብራዊው ለአብራም ነገረው፤ በዚያን ጊዜ አብራም የሚኖረው በአምራዊው መምራ የተቀደሱ የወርካ ዛፎች አጠገብ ነበር፤ መምራና ወንድሞቹ ኤሽኩል፤ ዐጅር የአብራም የጦር ቃል ከዳጊ ጓደኞች ነበሩ።¹⁴ አብራም የወንድሙ ልጅ እንደተማረከ በሰማ ጊዜ በቤቱ ተወልደው የጦር ልምድ ያላቸውን 318 ሰዎች በትጥቅ አደራጅቶ አራቱን ነገሥታት በመከታተል እስከ ዳን ድረስ ሄደ።¹⁵ እዚያ ሰዎቹን በቡድን ከፍሎ ከጠላቶቹ ጋር በልሊት ጦርነት ገጠመና ድል አደረጋቸው፤ ከደማስቆ በስተሰሚን እስከሚገኘው እስከ ሐባ ድረስ አላ ደዳቸው።¹⁶ የተወሰደውንም ምርኮ ሁሉ መልሶ አመጣ፤ እንዲሁም የወንድሙን ልጅ ሎጥን ከነ ሀብቱ መልሶ አመጣ፤ ከእነርሱም ጋር ሴቶችና ሌሎች እሰረኞች ነበሩ።

መልክ ጸደቅ አብራምን ባረከው

¹⁷ አብራም ከዶርላምረርና ከእነርሱ ጋር አብረው የነበሩትን ነገሥታት ድል አድርጎ ሲመለስ፤ የሰዶም ንጉሥ “የንጉሥ ሸለቆ” እየተባለ በሚጠራው በሻዌህ ሸለቆ ሊቀበሰው ወጣ፤¹⁸ የልዑል እግዚአብሔር ከህን የነበረው የሳሌም ንጉሥ መልክ ጸደቅና ለአብራም እንጀራና የወይን ጠጅ አመጣለት፤¹⁹ እንዲህ ብሎም አብራምን ባረከው፡

“ሰማይንና ምድርን የፈጠረ ልዑል እግዚአብሔር አብራምን ይባርክ፤

²⁰ በጠላቶችህ ላይ ድልን ያቀዳጀህ፤ ልዑል እግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን።”

አብራምም በምርኮ ካገኘው ሀብት ሁሉ እንድ
ሀሥረኛውን ለመልክ ጸዴቅ ሰጠው ።

²¹ የሰደምም ንጉሥ አብራምን “በምርኮ
ያገኘኸውን ሀብት ሁሉ ለራሱው ውሰድ፤ ሰዎ
ቼን ግን መልሰልኝ” አለው ።

²² አብራምም እንዲህ ሲል መለሰ፡ “ስማይ
ንና ምድርን በፈጠረ በልዑል እግዚአብሔር
ሰም እምላሰሁ፤ ²³ እንተ ለአብራምን ሀብታም
ያደረግሁት እኔ ነኝ፤ እንዳትል ሌላው ቀርቶ
አንዲት ክር ወይም የሚማ ማሰሪያ እንኳ ከእ
ንተ አልወሰድም ። ²⁴ ስለዚህ ለራሴ ምንም
ነገር አልወሰድም፤ የእኔ ሰዎች የያዙትን እንዲ
ወሰዱ እስማንላሁ፤ እንዲሁም የጦር ቃል
ኪዳን ዓደኞቹ ዐኔር፤ ኤቭሳልና መምሬ ደርሻ
ቸውን ይውሰዱ ።”

ምዕራፍ 15

እግዚአብሔር ከአብራም ጋር
የገባው ቃል ኪዳን

¹ ከዚህ በኋላ አብራም ራዕይ አየ፤ እግዚአ
ብሔርም

“አብራም! እትፍራ፤ እንደ ገኛ ሆኜ
ከአደጋ ሁሉ እጠብቅሃለሁ፤
ታላቅ በረከትም እሰጥሃለሁ” ሲል
ሰማው ።

² አብራምም እንዲህ ሲል መለሰ፡ “እግዚአ
ብሔር አምላክ ሆይ! ምንም ልጅ ስለሌለኝ
የምትሰጠኝ በረከት ምን ያደርግልኛል? ሀብ
ቴን የሚወርሰው የደማስቆ ለው የሆነው ኤሊዔ
ዘር ነው ። ³ ምንም ዘር ስላልሰጠኸኝ ሀብቴን
የሚወርሰው ይሄው ከእገልጋቶቹ እንዱ የሆነው
ነው ።”

⁴ ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር “ይህ ኤሊዔዘር
የተባለው አገልጋይ የአንተን ሀብት አይወር
ሰም፤ ከአንተ የሚወለደው ልጅ ወራሽህ ይሆ
ናል” ብሎ ሲነግረው ሰማ ። ⁵ ቀጥሎም እግዚአ
ብሔር አብራምን ወደ ውጭ አወጣውና “ወደ
ሰማይ ተመልከት፤ ከዋክብትን መቀጥጦር
ትችል እንደሆነ ሞክር፤ እንግዲህ የአንተም
ዝርያዎች እንደዚህ ይሰሃሉ” አለው ።

⁶ አብራም በእግዚአብሔር አመና፤ እምነ
ቱም ጽድቅ ሆኖ ተቈጠረለት ።

⁷ ደግሞም እግዚአብሔር አብራምን “ይህ
ችን አገር በውርሰ ለአንተ እንድሰጥህ እር ከም
ትባለው ከሌላውያን ምድር ያወጣሁ ለእግዚአ
ብሔር እኔ ነኝ” አለው ።

⁸ አብራም ግን “እግዚአብሔር አምላክ
ሆይ! ያህኝ ምድር የእኔ እንደምትሆን እንዴት
ለማወቅ እችላለሁ?” ሲል ጠየቀ ።

⁹ እግዚአብሔርም “ሦስት፣ ሦስት ዓመት
የሆናቸው እንድ ገደር፤ እንድ ፍየልና፤ እንድ
በግ፤ እንዲሁም ሞኖስና ርግብ አምጣልኝ”
አለው ። ¹⁰ አብራምም እነዚህን ሁሉ ወደ እግ
ዚአብሔር አምተቶ እያንዳንዱን እየቈረጠ በሁ
ለት ከፈለው፤ የተከፈሉትንም ትይዩ አድርጎ
በሁለት መስመር አስቀመጣቸው ። ወርቅን ግን
ቈርጦ አልከፈላቸውም ። ¹¹ አምራዎች የተቈራ
ረጠውን ሥጋ ለመብላት ሲመጡ አብራም አባ
ረራቸው ።

¹² የፀሐይ መጥለቂያ ሰዓት እየተቃረበ
ሲሄድ አብራምን ከባድ እንቅልፍ፤ ያዘው፤
ታላቅ ፍርሃትና ድንጋጤም መጣበት ። ¹³ እግዚ
አብሔር አብራምን እንዲህ አለው፡ “ዝርያዎ
ችህ በባዕድ አገር ስደተኞች ይሆናሉ፤ እዚያም
በባርነትና በጭቁና ለአራት መቶ ዓመት ይኖ
ራሉ፤ ¹⁴ በባርነት የሚገባቸውን ሕዝብ አቀጣ
ሰሁ፤ ከዚያም በኋላ ብዙ ሀብት ይዘው ከዚያ
አገር ይወጣሉ ። ¹⁵ እንተ ግን ብዙ ዘመን ኖረህ
በስላም ትምታለህ፤ በስላምም ትቀበራለህ ።
¹⁶ ዝርያዎችህ ወደዚህ ተመልሰው የሚመጡት
ከአራት መቶ ዓመት በኋላ ነው፤ እስከዚያ የሚ
ቆዩበትም ምክንያት አምራውያንን ከጋጢአታ
ቸው ብዛት የተነሣ ቀጥቼ ከዚህ ምድር እስከማ
ስወጣቸው ድረስ ነው ።”

¹⁷ ፀሐይ ጠልቆ በጨለመ ገዜ የምድኛ
እሳት መስና ነበልባል ታየ፤ በተቈራረጠውም
ሥጋ መካከል አለፈ ። ¹⁸ በዚያን ዕለት እግዚአ
ብሔር ለአብራም እንዲህ በማለት ቃል ኪዳን
ገባለት፡ “ከግብጽ ወሰን ጀምሮ እስከ ኤፍራ
ጥስ ወንዝ ድረስ ያሰውን ምድር ሁሉ ለዝርያዎ
ችህ አሰጣለሁ፤ ¹⁹ እንዲሁም የቀናውያንን፣
የቀንዛውያንን፣ የቃድሞናውያንን፣ ²⁰ የሒታው
ያንን፣ የፈሪሃውያንን፣ የረፋያውያንን፣ ²¹ የአ
ምራውያንን፣ የኪነንናውያንን፣ የኒርጌሳውያ
ንን፣ የኢያቡሳውያንን ምድር አሰጣለሁ ።”

ምዕራፍ 16

አጋርና እሰማኤል

¹ የአብራም ሚስት ሣራይ ገና ልጅ አልወለ
ደችለትም ነበር፤ ነገር ግን አጋር የምትባል
አንዲት ግብጻዊት አገልጋይ ነበረችት፤ ² ስለዚህ
ሣራይ አብራምን “እንሆ እግዚአብሔር ልጅ
እንዳልወለድ ከልህሎኛል፤ ከዚህች ከአገልጋይ
ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት አድርግ፤ ምናልባት
በእርስዋ በኩል ልጅ አገኝ ይሆናል” አለችው ።
አብራምም ሣራይ ባለችው ነገር ተሰማማ ።
³ ስለዚህ ሣራይ ግብጻዊት የሆነች አገልጋይዋን
አጋርን ለአብራም ሚስት እንድትሆነው ሰጠ
ችው ። ይህም የሆነው አብራም በከነዓን ዐሥር

15:5 - ሮም 4:18; ሕዳ. 11:12 - 15:6 - ሮም 4:3; ወ. 3:6; ያሴ. 2:23 - 15:12 - ኢዮብ 4:13-14 -
15:13 - ዘጸ. 10:14; ሕ.ሥ. 7:6 - 15:14 - ዘጸ. 12:40-41; ሕ.ሥ. 7:7 - 15:18 - ሕ.ሥ. 7:5 -

ዓመት ከኖረ በኋላ ነው። ላብራም ከአጋር ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት እደረገ፤ አረዝ ችም፤ አጋር ማርገዝዋን ባወቀች ጊዜ በኅራይ ላይ ኮራች፤ ናቀቻትም።

ኅራይም እብራምን “አጋር አንድትንቀኝ የምታደርገው እኮ እንተ ነህ፤ እርሰዋን ስለንተ የሰጠሁ እኔ ራሴ ነኝ፤ እርሰዋ ግን ማርገዝዋን ካወቀችበት ጊዜ እንሥቶ እኔን መናቅ ጀምራ ስች፤ እሁንም ከእኔና ከአንተ ጥፋተኛው ማን እንደሆነ እግዚአብሔር ይፍረድ” አሰኛው።

ፊብራምም “መልካም ነው፤ እርሰዋ የእንቅ እንልጋይ ሰላሆነች በቀጥጥርዝ ሥር ናት፤ የረለግጋይ ነገር እድርጊ” አላት። ከዚህ በኋላ ኅራይ አጋርን እጅግ ሰላሳታየችት አጋር ከቤት ወጥታ ኮበሰች።

የእግዚአብሔር መልእክ አጋርን በበረሃ በሚገኘው በአንድ ግንጭ አጠገብ አገኛት፤ ይህም ምንጭ ወደ ጅር በሚወሰደው መንገድ ላይ ነበር። ምልእኩም “ኅራይ እንልጋይ አጋር ሆይ፤ ከወዴት መጣሽ፤ ወዴትህ ትሄጃ ስሽ?” አላት።

እርሰዋም “እኔ ከእመቤቴ ከኅራይ ሸሽቼ ነው” አሰኛው።

ምልእኩም “ወደ እመቤትሽ ተመለሽና እንልግያት” አላት። ሲገግምም እንዲህ አላት። “ማንም ሊቁጥረው እስከማይችል ድረስ ዘርሽን አበዛዋለሁ፤

11 እነሆ ፀንሰሻል፤ ወንድ ልጅም ትወልዳለሽ፤

እግዚአብሔር የሐዘን ስቅሶሽን ሰሰሰማልሽ

ሰሙን እሰማሌል። ትይዋለሽ።

12 ነገር ግን እንደ ሜዳ አሁያ ይሆናል፤ ሰሙን ሁሉ ይቃወማል፤

ሰዎችም እርሱን ይቃወሙታል፤ ዘመዶቹን በመጥላት ተለይቶ ይኖራል።”

13 አጋርም “በእርግጥ የሚያየኝን እግዚአብሔርን በዐይኔ እይቼ በሕይወት ኖርሁን?” በሚሰት ያነጋገራትን ጌታ “ኤልሮኢ” አሰኛው፤ ትርጉሙም “የሚያየኝ አምላክ” ማለት ነው። 14 ስለዚህ ሰዎች በቃዴሰና በባሬድ መካከል የሚገኘውን የውሃ ጉድጓድ “ብኤር ላሐይ ሮኢ” ብለው ይጠሩታል፤ ትርጉሙም “ሕያው የሆነውና የሚያየኝ አምላክ ጉድጓድ” ማለት ነው።

15 አጋር ለአብራም ወንድ ልጅ ወለደች ስት፤ እርሰዋ የወለደችበትንም ልጅ “እሰማ

ኤል” ብሎ ስም እወጣሰት፤ 16 እብራም በዚያን ጊዜ 86 ዓመት ሆኖት ነበር።

ግዕድ 17

መገረዝ የቃል ኪዳን ምልክት ስለመሆኑ

1 እብራም 99 ዓመት በሆነው ጊዜ እግዚአብሔር ተገሰጠለትና “እኔ ኤልሻዳይ - ሁሉን የምችል አምላክ ነኝ፤ ስለእኔ በመታህዝ ዘወትር ትከክል የሆነውን ነገር እድርግ፤ 2 ከአንተ ጋር ቃል ኪዳን እገባለሁ ዘርህንም አጅግ አበዛዋለሁ፤ እለው። 3 እብራም ግንባና መራት እሰኪ ነኪ ድረስ ዝቅ ብሎ ሰገደ፤ እግዚአብሔርም እንዲህ አለው። 4 “ከአንተ ጋር የምገባው ቃል ኪዳን ይህ ነው፤ የብዙ ሕዝቦች እባት አደርግሃለሁ፤ 5 የብዙ ሕዝቦች እባት ስለማደርግህም ከአንግዲህ ወዲህ ስምህ እብራም መሆኑ ቀርቶ አብርሃም። ይሆናል። 6 እጅግ ብዙ ሕዝቦች እስኪሆኑ ዝርያዎችህን እበዛቸዋለሁ፤ ከእነርሱም መካከል ነገሥታት የሚሆኑ ይገኛሉ።

7 “በአንተና በዘርህ፤ በመጪውም ትውልድ መካከል ቃል ኪዳንን ስዘላለም እጸናለሁ፤ በዚህም ዐይነት ስለንተና ከአንተ በኋላ ሰሚመጣው ዘርህ አምላክ እሆናለሁ። 8 እሁን በእንግዳነት የምትኖርባትን ይህችን ምድር ስለንተና ለዘርህ እስጣችኋለሁ፤ መላውን የከነዓን ምድር ለዘላለም እንዲወርሱት ለዘርህ እሰጣለሁ፤ እኔም አምላካቸው እሆናለሁ።”

9 እንደገናም እግዚአብሔር እብርሃምን እንዲህ አለው። “አንተና ከአንተም በኋላ የሚመጣው ዘርህ ከእኔ ጋር የገባሽውን ቃል ኪዳን ከትውልድ እስከ ትውልድ ጠብቁ፤ 10 አንተና ከአንተ በኋላ የሚመጣው ዘርህ የምትጠብቁት ቃል ኪዳን ይህ ነው፤ በመካከላችሁ ያሉት ወንዶች ሁሉ መገረዝ እስባቸው፤ 11 የብልታችሁን ሸለፈት ትገረዛላችሁ፤ ይህም በእኔና በእናንተ መካከል ላለው ቃል ኪዳን ምልክት ይሆናል፤ 12 በመጪው ዘመን የሚወለድ ወንድ ልጅ ሁሉ በተወለደ በሰምንተኛው ቀን ይገረዝ፤ እንዲሁም በቤትህ የተወለዱና በቤትህ ሳይወለዱ ከውጭ በገንዘብ ተገዝተው የመጡ ባይደዎች ሳይቀሩ በዚህ ዐይነት ይገረዙ። 13 ቃል ኪዳን ለዘላለም ከአናንተ ጋር የሚኖር መሆኑን የሚያሳይ የሥጋ ምልክት እንዲሆን እያንዳንዱ ወንድ ይገረዝ። 14 ያልተገረዘ ወንድ ሁሉ ቃል ኪዳን ስላላከበረ ከወገኖቹ እንደ እንዱ ሆኖ እይቁጠርም።”

15 እግዚአብሔር እብርሃምን እንዲህ አለው። “ከአንግዲህ ወዲህ ሚሰትህን ኅራይ ብለህ

34* 16:11 እሰማሌል :- በዕብራይጥ “እግዚአብሔር ደሰማል” ማለት ነው። 25* 17:5 አብርሃም :- በዕብራይጥ “የብዙዎች አባት” ማለት ነው። 16:15 :- ገላ. 4:22 * 17:5 :- ሮሞ 4:17 * 17:7 :- ሉቃ. 1:55 * 17:8 :- ሉቃ. 7:5 * 17:10 :- ሉቃ. 7:8 ሮሞ 4:11 *

አትጥራት፤ ከሃሬ ጀምሮ የእርሰዋ ሰም ሣራ። ነው። ¹⁶ እርሰዋን እባርካቃለሁ፤ ከእርሰዋም ወንድ ልጅ አብዋሃለሁ፤ እባርካቃለሁ፤ የብዙ ሕዝቦችም እናት ትሆናለች፤ ከከርዋም መካከል ነገሥታት የሚሆኑ ይገኛሉ።”

¹⁷ አብርሃም ግንባሩ መሬት እስኪነካ ድረስ ዝቅ ብሎ ሰገደ፤ ነገር ግን “ዕድሜው መቶ ዓመት የሆነው ሰው ልጅ መውለድ ይችላልን? ሣራሰ በከጠና ዓመትዋ ልጅ ልትወልድ ትችላለችን?” ብሎ በማሰብ ሳቀ፤ ¹⁸ እግዚአብሔር ንም “እሰግኤልንህ ብትብርከው ወራሺ ሊሆን አይችልምን?” አለው።

¹⁹ እግዚአብሔርም እንዲህ አለው፡ “እንዲህህ እይሆንም፤ ነገር ግን ሚስትህ ሣራ ወንድ ልጅ ትወልድላለች፤ ስሙንም ይሰራሕት” ትለዋለህ፤ ቃል ኪዳኔን ከእርሱና ከዙፍ ጋር ለዛ ለለም አጸናለሁ፤ ²⁰ ስለ እሰግኤል ያቀረብኸውንም ልመና ሰምቻለሁ፤ እርሱንም እባርክዋለሁ፤ ብዙ ልጆችን አሰጠዋለሁ፤ ዘሩንም እጅግ አበዛዋለሁ፤ እርሱ የዐሥራ ሁለት መሳፍንት አሳት ይሆናል፤ ዘሩንም ታላቅ ሕዝብ አደርገዋለሁ። ²¹ ነገር ግን የሃሬ ዓመት በዚህ ጊዜ ከሣራ ከሚወለደው ልጅህ ከይሰራሕት ጋር ቃል ኪዳኔን አጸናለሁ።” ²² እግዚአብሔር አብርሃምን ከነጋገረው በኋላ ከእርሱ ቶላይቶ ወደ ላይ ወጣ።

²³ እግዚአብሔር በዘዘው መሠረት አብርሃም በዚያ ቀን ልጁን እሰግኤልን ገረዘው፤ እንዲሁም በዚቱ ውስጥ የተወለዱና ከውጭ የተገዙ ባሪያዎች ሳይቀሩ፤ በዚቱ ያሉትን ወንዶች ሁሉ ገረዘ፤ ²⁴ አብርሃም ሲገረዝ ዕድሜው 99 ዓመት ነበር። ²⁵ ልጁ እሰግኤል ተገረዘ ጊዜ 13 ዓመት ሆኖት ነበር። ²⁶ ሁለቱም የተገረዙት በአንድ ቀን ነበር። ²⁷ በዚቱ የተወለዱና ከውጭ የተገዙ ባሪያዎች ሳይቀሩ ወንዶች ሁሉ ከአብርሃም ጋር ተገረዙ።

ምዕራፍ 18

የሦስቱ እንግዶች ጉብኝትና አብርሃም ወንድ ልጅ ለማግኘት የተሰጠው ተስፋ

¹ በተቀደሱት በመምራ የወርካ ዛፎች አጠገብ እግዚአብሔር ለአብርሃም ተገለጠለት፤ የተገለጠለትም በዚህ ሁኔታ ነበር፤ ከዕለታት አንድ ቀን በቀትር ጊዜ አብርሃም በደገኑኑ ደጃፍ ተቀምጦ ነበር፤ ² ቀና ብሎም ሲመለከት ሦስት ሰዎች እዚያ ቆመው አየ፤ እንዳያቸው ወዲያ ውኑ ሲያነጋግራቸው ወደ እነርሱ ሮጠ፤ ግንባሩም መሬት እስኪነካ ዝቅ ብሎ በመሰገድ እጅ ነሣ፤ ³ እንዲህም አለ፡ “ጌታዬ ሆይ! በፈትህ ምግብ እግኝቼ እንደሆነ፤ አልፈኸኝ እንዳትሄድ

እሰምንሃለሁ፤ እነሆ እኔ ሳሰተናግድህ ዝግጁ ነኝ።” ⁴ እግራችሁን የምትቃጠቡበት ውሃ አስካ መጣሰችሁ ድረስ በዚህ ዛፍ ጥላ ሥር ዐረፍ በሉ፤ ወደ እኔ ወደ አገልጋያችሁ በመምጣታችሁ ደስ ብሎኛል፤ ስለዚህ ለጉዞአችሁ ብርታት የሚሰጣችሁን ጥቂት ምግብ እምጥቼ እንዳሰተናግዳችሁ ፍቀዱልኝ።”

እነርሱም “መልካም ነው፤ እንዳልዘው አድርግ” አሉት።

⁶ አብርሃም ወደ ድንኳኑ ሮጦ ሄደና ሣራን “ቶሎ ብሰሽ ሦስት መስፈሪያ ዱቂት ውሰጃና አቡከተሽ እንጀራ ጋግረ” አላት። ⁷ ከዚህ በኋላ አብርሃም ወደ መንጋው ሄደና ለግላጋውንና መልካውን ወይራን መርጦ ለአገልጋዩ ሰጠው፤ አገልጋዩም በፍጥነት ዐርዶ አወራርዶ አዘጋጀው፤ ⁸ አብርሃም እርጎ፤ ወትትና ሥጋ ይዞ ሄደና ምግቡን ስእንግዶቹ አቀረበላቸው፤ እነርሱ ምግቡን በሚበሉበት ጊዜ አብርሃም ከዛፉ ሥር አጠገባቸው ቆሞ ያሰተናግዳቸው ነበር።

⁹ እነርሱም “ሚስትህ ሣራ የት አለች?” አሉት።

እርሱም “እዚያ ድንኳኑ ውስጥ ነች” አላቸው።

¹⁰ ከሦስቱም እንግዶች አንዱ አብርሃምን “የሃሬ ዓመት በዚህ ጊዜ ተመልሼ እመጣለሁ፤ በዚያን ጊዜ ሚስትህ ሣራ ወንድ ልጅ ትወልዳለች” አለው።

እርሱም ይህን በሚናገርበት ጊዜ፤ ሣራ በሰተኋለው በድንኳኑ ደጃፍ ቆማ ታዳምጥ ነበር፤ ¹¹ አብርሃምና ሣራ በዕድሜአቸው መግፋት አርጅተው ነበር፤ የሣራም የወር አበባ ተቋርጦ ነበር። ¹² ስለዚህ ሣራ “እኔ አሁን እንዲህ ካረጀሁና ከደከምሁ በኋላ ከወንድ ጋር የሥጋ ፍትወት መረዳም እችላለሁን? ከዚህም በቀር ጌታዬ አብርሃም በጣም አርጅቶአል” ብላ በማሰብ ሳቀች።

¹³ እግዚአብሔርም አብርሃምን “ሣራ እንደዚህ ካረጀሁ በኋላ ልጅ መውለድ እችላለሁን? በማለት ሰለምን ሳቀች? ¹⁴ ከቶ ለእግዚአብሔር የሚሳነው ነገር አለን? እንደነገርሁህ የሃሬ ዓመት በዚህ ጊዜ ተመልሼ እመጣለሁ፤ በዚያን ጊዜ ሣራ ወንድ ልጅ ትወልዳለች” አለው።

¹⁵ ሣራ እጅግ ፈርታ ስለነበር “አልሳትሁም” ብላ ካደች።

እርሱ ግን “በእርግጥ ሰቀሻል” አላት።

አብርሃም ለሌሎች ያቀረበው ምልጃ

¹⁶ ከዚህ በኋላ ሰዎቹ ለመሄድ ተነሡ፤ ሰዶምን ቁልቁል ወደሚያዩበት ለፍራም ደረሱ፤

26* 17:15 ሣራ - በዕብራይስጥ “ላልት” ግለት ነው። 27* 17:19 ይሰራሕት - በዕብራይስጥ “ያሰቃል” ግለት ነው። 18:12 - ዕለ. 13:2። 18:10 - ሮጦ 9:9። 18:12 - እጥ. 3:6። 18:14 - ሉቃ. 1:37።

አብርሃምም ሊሸኛቸው አብርሃላቸው ሄደ ፤
 17 እግዚአብሔርም እንዲህ አለ ፡ “እኔ የማደርገውን ነገር ከአብርሃም እልጠውርም ፤ 18 የአብርሃምም ዘር ታላቅና ብርቱ ሕዝብ ይሆናል ፤ በእርሱም አማካይነት በምድር ላይ ያሉ ሕዝቦች ሁሉ ይባረካሉ ።” 19 ቅንና ትክክል የሆነውን ነገር በማደረግ የእግዚአብሔርን መንገድ እንዲጠብቁ ልጆቹንና ቤተሰቡን በመምከር ይመራቸው ዘንድ እኔ አርሱን መርጫዋለሁ ፤ ልጆቼ ይህን ካደረጉ እኔም ለአብርሃም የሰጠውን ተስፋ ሁሉ እፈጽማለሁ ።”

20 ቀጥሎም እግዚአብሔር እንዲህ አለ ፡ “የሰዶምና የገጥራ ሕዝብ የሚፈጽሙትን በደል ሰምቻለሁ ፤ ኃጢአታቸውም አጅግ ከባድ ነው ፤ 21 ስለ እነርሱ የሰማሁት ነገር ዑሉ እውነት መሆኑን ለማረጋገጥ ወደ እነርሱ እወርዳለሁ ።”

22 ከዚህ በኋላ ሁለቱ ሰዎች ወደ ሰዶም ለመሄድ ተነሡ ፤ አብርሃም ግን በእግዚአብሔር ፊት እንደቆመ ቆይቶ ስለነበር ፡ 23 ወደ እርሱ ቀረብ ብሎ እንዲህ አለ ፡ “በእርግጥ በደል የሌለባቸውን ደጋግ ሰዎች ከኃጢአተኞች ጋር ታጠፋለህን? 24 በከተማይቱ ውስጥ ጎምሳ ደጋግ ሰዎች ቢገኙ ከተማይቱን በሙሉ ስትመሰሰላህን? ስለ ጎምሳው ደጋግ ሰዎች ስትል ከተማይቱ አንዳትጠፋ አታደርግምን? 25 በደል ያልሠሩትን ደጋግ ሰዎች ከኃጢአተኞች ጋር ታጠፋለህ ብዬ አላሰበም ፤ ይህንን እንደማታደርገው አምናለሁ ፤ ይህንንም ካደረግህ ደጋግ ሰዎች ከኃጢአተኞች ጋር መቀጣታቸው ነው ፤ ይህ ከቶ እይሆንም! የዓለም ሁሉ ፈራጅ በትክክል መፍረድ ይነባው የለምን?”

26 እግዚአብሔርም “በሰዶም ከተማ ውስጥ በደል ያልሠሩ ጎምሳ ደጋግ ሰዎች ባገኝ ለእነርሱ ስል ከተማይቱን ፈጽሞ አላጠፋም” አለ ።

27 አብርሃም እንደገና እንዲህ አለ ፡ “እኔ ትቢያና በመድ የሆንሁ ከንቱ ሰው ፤ ከጌታዬ ጋር ሁድፍረት በመንጋገሪ ይቅር በለኝ ፤ 28 ነገር ግን የደጋግ ሰዎች ቁጥር ጎምሳ መሆኑ ቀርቶ አርባ አምስት ቢሆን ፤ እምስት ስለጉደለ ከተማይቱን በሙሉ ታጠፋለህን?”

እግዚአብሔርም “እርባ አምስት ደጋግ ሰዎች ባገኝ ከተማይቱን አላጠፋም” አለ ።

29 አብርሃምም “እርባ ብቻ አይሆን ቢገኙስ?” ብሎ እንደገና ጠየቀ ።

እግዚአብሔርም “እርባ ቢገኙ ለእነርሱ ስል ከተማይቱን አላጠፋም” አለ ።

30 አብርሃምም “እግዚአብሔር ሆይ! እባክህ አትቋጣ ፤ እንደገና ልናገር ፤ ምናልባት ሠላሳ ብቻ ቢገኙስ?” አለ ።

እግዚአብሔርም “ሠላሳ ቢገኙ ለእነርሱ ስል ከተማይቱን አላጠፋም” አለ ።

31 አብርሃምም “እግዚአብሔር ሆይ! አሁንም እንደገና በመናገሪ ይቅር በለኝ ፤ ምናልባት ሃያ ቢገኙስ?” አለ ።

እግዚአብሔርም “ሃያ ቢገኙ ለእነርሱ ስል ከተማይቱን አላጠፋም” አለ ።

32 አብርሃምም “እግዚአብሔር ሆይ! እባክህ አትቋጣ አንድ ጊዜ ልናገር ፤ ዐሥር ብቻ ቢገኙስ?” አለ ።

እግዚአብሔርም “ዐሥር ቢገኙ ለእነርሱ ስል ከተማይቱን አላጠፋም” አለ ። 33 እግዚአብሔር ከአብርሃም ጋር ተንጋግሮ ካበቃ በኋላ ከቢያ ስፍራ ሄደ ፤ አብርሃምም ወደ ቤቱ ተመለሰ ።

ምዕራፍ 19
 የሰዶም ኃጢአት

1 በዚያኑ ምሽት ሁለቱ መላእክት ወደ ሰዶም መጡ ፤ በቢያን ጊዜ ሎጥ በከተማይቱ ስር ተቀምጦ ነበር ፤ መላእክቱን ባያቸው ጊዜ ሊያነጋግራቸው ከተቀመጠበት ተነሥቶ ሄደ ፤ ጎንበስ ብሎም እጅ ነጣቸውና ፡ 2 “ጌቶቼ ሆይ! ተቀብሎ ላስተናግዳችሁ ዝግጁ ነኝ ፤ እባካችሁ ወደ ቤቱ ግቡ ፤ እግራችሁንም ታጥቅሁ እዚሁ አድሩ ፤ ጠዋት በማለጻ ተነሥታችሁ ጉዞአችሁን ትቀጥላላችሁ” አላቸው ።

እነርሱ ግን “እይሆንም! እኛ እዚሁ በከተማይቱ አደባባይ እናድራለን” አሉት ።

3 ነገር ግን ወደ ቤቱ እንዲገቡ አጥብቆ ስለሰጠውናቸው ፤ ከእርሱ ጋር ወደ ቤቱ ገቡ ፤ ከዚህም በኋላ ሎጥ እንጅሪ ጋግረው መልካም ራት እንዲያዘጋጁ ለእገልጋዮቹ ነገራቸው ፤ ራትም በተዘጋጀ ጊዜ አንግዶቹ በሉ ።

4 እንግዶቹ ከመተኛታቸው በፊት የሰዶም ሰዎች ቤቱን ከበሱት ፤ ወጣቶችና ሽማግሌዎች ሳይቀሩ የከተማይቱ ወንዶች ሁሉ እዚያ ተሰበሰቡ ። 5 ሎጥንም ጠርተው “ከእንተ ጋር ለማደር ወደዚህ የገቡት ሰዎች የት እሉ? ከእነርሱ ጋር የግብር ሥጋ ግንኙነት ለማድረግ ስለምንፈልግ ወደ እኛ አውጣቸው!” አሉት ።

6 ሎጥ ግን ወደ ውጭ ወጥቶ በሩን ከበሱት፤

4ው ዘጋው ፤ 7 እንዲህም አላቸው “ወዳጆቼ ሆይ! አባነችሁ ይህን ክፉ ነገር አታድርጉ! 8 አነሆ ፤ ሁለት ያላገቡ ሴቶች ልጆች እሱኝ ፤ እነርሱን ወደ እናንተ ማጣላችሁና በእነርሱ ላይ የፈለጋችሁትን ነገር እድርጉ ፤ በእነዚህ ሰዎች ግን ምንም ነገር አታድርጉ ፤ እነርሱ የእኔ እንግዶች ስለሆኑ ልጠነቀቅላቸው ይገባኛል ።”

፱ ሰዎቹ ግን “አንተ ስደተኛ፣ ሂድ ወዲያ! ለመሆኑ ልናደርገው የሚገባንን ነገር የምትነግረን አንተ ግን ነህ? ሂድ ወዲያ! አለበለዚያ በእነርሱ ላይ ልናደርግ ካሰብነው የከፋ ነገር በአንተ ላይ እናደርጋለን” አሉት። በዚህ በይነት ሎጥን ወዲያ ገፍትረው በሩን ለመሰበር ተነሣው።¹⁰ ከዚህ ውስጥ ያሉት ሁለቱ እንግዶች ግን እጆቻቸውን ወደ ውጭ አውጥተው ሎጥን ሰበው ወደ ቤቱ ውስጥ አስገቡትና በሩን ዘኑ።¹¹ ከዚያ በኋላ ውጭ የነበሩት ሰዎች ሁሉ በሩን ማየት እንዳይችሉ ሀይናቸውን እላ ወሩአቸው።

ሎጥ ስዶምን ለቆ ወጣ

¹² ሁለቱም እንግዶች ሎጥን እንዲህ አሉት፡ “በዚህች ከተማ ውስጥ የሚኖሩ ወንዶችና ሴቶች ልጆችህ፣ የልጆችህ እጮኞቻችና ሌሎች ዘመዶች ቢኖሩህ ከዚህች ከተማ በፍጥነት እንዲወጡ አድርግ።¹³ ምክንያቱም ይህችን ከተማ ልናጠፋት ነው። የእነዚህ ሰዎች ኃጢአት እጅግ መብዛቱን እግዚአብሔር ሰምቶ አልፎ ስዶምንም እንድናጠፋ ልኮናል።”

¹⁴ ከዚህ በኋላ ሎጥ ሴቶች ልጆቹን ወዳጩአቸው ሰዎች ቤት ሄደና “ቶሎ ብላችሁ ከዚህ ውጡ! እግዚአብሔር ይህን ስፍራ ሲደመስሰው ነው” አላቸው። እነርሱ ግን የሚቀልድ መሰሎ አቸው ቸል አሉ።

¹⁵ በማግሥቱ ጠዋት በማለዳ መላእክቱ ሎጥን “ፍጠን! ከተማይቱ ስትጠፋ አብራችሁ እንዳትጠፋ ሚስትህንና ሁለቱን ሴቶች ልጆችህን ይዘህ ከዚህ ውጣ” አይሉ አጣደፉት።

¹⁶ ሎጥ ግን አመነታ፣ ሆኖም እግዚአብሔር ለእርሱና ለዚተሰቡ ስለ ራራ መላእክቱ ሎጥንና ሚስቱን፣ ሁለቱን ሴቶች ልጆቹን፣ እጆቻቸውን ያዘው ከከተማዋ እንዲያወጡአቸው አደረገ።¹⁷ ካወጡአቸውም በኋላ ከመላእክቱ እንዴ “ሕይወታችሁን አድኑ! ወደ ኋላ አትመልከቱ! በሸለቆው ውስጥ አትዘገቡ፣ እንዳትሞቱ ወደ ተራራው ሽሹ” አላቸው።

¹⁸ ሎጥ ግን እንዲህ አላቸው፡ “ጌቶቼ፣ እባካችሁ ወደዚያ እንድንወጣ አታደርጉ።¹⁹ እኔ አገልጋዮቻው በፈታችው ሞገስ ሰላገንህ ሕይወቱን ሰማዳን ታላቅ ዕርዳታ አድርጋችሁልኛል። ነገር ግን ይህ ጥፋት ደርሶብኝ እሞታለሁ ብዬ ስለምሰጋ ወደዚያ ተራራ መሸሽ አልችልም።²⁰ እኔ በፍጥነት ሸሽቼ ለመልጠበት የምችል እነሆ አንዲት ትንሽ ከተማ በቅርብ አለች፤ ስለዚህ ሸሽቼ ወደ እርሷ እንድሂድ ፍቀዱልኝ፤

እንደምታዩአት ትንሽ ከተማ ናት፤ ወደ እርሷ ስዋ ብሄድ ሕይወቱ ከጥፋት ይድናል።”

²¹ መልአኩም “እሺ አንተ ባልከው እስማማለሁ፤ ይህችን አንተ የምትላትን ከተማ አላጠፋትም፤²² ወደዚያችን ከተማ እስከምትደርስ ምንም ማድረግ ስለማልችል ፈጥነህ ወደ እርሷ ስዋ ሸሽ” አለው። ሎጥ ያችን ከተማ ትንሽ ብሎአት ስለነበር ጸዓር^{23*} ተባለች።

የሰዶምና የገሞራ መደምሰሰ

²³ ሎጥ ወደ ጸዓር ሲደርስ ገና ፀሐይ መውጣትም ነበር፤²⁴ እግዚአብሔር በሰዶምና በገሞራ ከተሞች ላይ እሳትና ዲን ከራሱ (ከእግዚአብሔር ዘንድ) ከሰማይ አዘነመ።²⁵ በዚህ ፀይነት እነዚያን ከተሞችና ሸለቆዎች፣ እዚያ የሚኖሩትን ሰዎች ሁሉ፣ ሰዶምናም ላይ የበቀለውን ነገር ሁሉ ደመሰሰ።²⁶ ሎጥ ሚስቱንም ወደ ኋላ ስለተመለከተች የጨው ህምድ ሆና ቀረች።

²⁷ አብርሃም በማግሥቱ ማለዳ ተነሥቶ ከዚህ ቀደም ከእግዚአብሔር ጋር ወደተገናኘበት ቦታ ሄደ።²⁸ ወደ ሰዶምና ወደ ገሞራ ወደ ሸለቆውም ቁልቁል በተመለከተ ጊዜ ከታላቅ ምድጃ እንደሚወጣ ጢስ ከዛድ የእሳት ጢስ ከዚያ ሲወጣ አየ።²⁹ ሎጥ ይኖርባቸው የነበሩትን፣ በሸለቆ የሚገኙትን ከተሞች፣ እግዚአብሔር ባጠፋ ጊዜ አብርሃምን አስታወሰ፤ ስለዚህም ሎጥን ከጥፋት ወደሚድንበት ቦታ መራው።

የሞአባውያንና የዐሞናውያን ዝርያዎች አመጣጥ

³⁰ ሎጥ በጸዓር መቀመጥ ስለፈራ እርሱና ሁለቱ ሴቶች ልጆቹ ወደ ተራራዎቹ መጥተው መኖሪያቸውን ዘዋሻ ውስጥ አደረጉ።³¹ እንደቀን ታላቂቱ ልጅ እሳትዋን እንዲህ አለቻት፡ “እባታችን ማርጀቱ ነው፤ ልጆች እንድንወልድ እኛን የሚያገቡ ወንዶች በዙሪያችን የሉም፤³² ከእርሱ ጋር ተኝተን ከእርሱ ልጆች እንድናገኝ አዘታችንን የወይን ጠጅ አጠጥተን እናስከረው።”³³ በዚያን ምሽት አባታቸውን የወይን ጠጅ አጠጥተው አስከሩት፤ ታላቂቱ ልጅም ከእርሱ ጋር የግብር ሥጋ ግንኙነት አደረገች። ሎጥ ግን በጣም ስከር ስለነበር ስትተኛም ሆነ ስትነግ አላውቀም።

³⁴ በማግሥቱ ታላቂቱ ልጅ እሳትን “ትናንት ማታ እኔ ከእርሱ ጋር ተኝቻለሁ፤ ዛሬም እንደገና የወይን ጠጅ አጠጥተን እናስከረውና

28* 19:22 ጸዓር፡- በዕብራይስጥ "ትንሽ" ግለት ነው።
 19:11፡- 2ኛ. 6:18፡- 19:16፡- 2አጥ. 2:7፡- 19:24-25፡- ጥቁ. 10:15፣ 11:23-24፣ ሉቃ. 10:12፣ 17:29፣
 2አጥ. 2:6፣ ይሁዳ 7፡- 19:26፡- ሉቃ. 17:32።

አንቺም አብረሽው ተኘ፤ በዚህ ዐይነት ሁለታችንም ከአባታችን ልጆች ወልደን ዘራችን አንዳይጠፋ አናደርግ” እሳቸት።³⁵ ስለዚህ በዚያን ምሽት አባታቸውን አንደገና የወይን ጠጅ አጠጥተው እሰከሩት፤ ታናሽቱ ልጁም ከእርሱ ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት አደረገች፤ አሁንም እጅግ ሰከሮ ስለነበር ስትተኛም ሆነ ስትነግሳለች።³⁶ በዚህ ሁኔታ ሁለቱም የሎጥ ሴቶች ልጆች ከአባታቸው አረገዙ።³⁷ ታላቂቱ ወንድ ልጅ ወለደችና ስሙን ምሉብ። አላችው፤ እርሱ ዛሬ ምላባውያን ተብለው ሰጧጠሩት ሕዝቦች ቅድመ አያት ነው።³⁸ ታናሽ ቱም ወንድ ልጅ ወለደችና ስሙን ቢንጎሚ³⁹ አላችው፤ እርሱ ዛሬ ዐምናውያን ተብለው ሰጧጠሩት ሕዝቦች ቅድመ አያት ነው።

ምዕራፍ 20

አብርሃምና አቢሜሌክ

‘አብርሃም በመምራ የነበረውን መኖሪያውን ለቆ ወደ ኔብላ ሄደ፤ በቃዲስና በቩር መካከልም ተቀመጠ፤ በገራርም በእንግድነት በተቀመጠበት ጊዜ፤² አብርሃም ሚስቱን ሣራን አገቱ ናት እስ፤ ስለዚህ የገራራ ንጉሥ አቢሜሌክ ሰዎች ልኮ ሣራን አንዲያመጡለት አደረገ።³ ነገር ግን አንድ ሌሊት አግዚአብሔር በሕልም ተገልጦ አቢሜሌክን “ይህች ሴት ባለባል ስለሆነች እርሰዋን በመውሰድህ ምክንያት ትሞታለህ” አለው።

‘ሆኖም አቢሜሌክ ገና ወደ እርሰዋ አልቀረ በም ነበርና አንዲህ እስ፤ “ጌታ ሆይ! አኔ ምንም በደል አልፈጸምኩም፤ ታዲያ አኔንና ሕዝቤን ታጠፋሁን? አገቴ ነች ያለኝ ራሱ አብርሃም ነው፤ እርሰዋም ወንድሜ ነው ብላኛለች፤ አኔ ይህን ያደረግሁት በቅንነትና በንጹሕ ገሊና ስለሆነ ምንም በደል አልፈጸምኩም” አለ።

‘አግዚአብሔርም በሕልም አንዲህ አለው፤ “በንጹሕ ገሊና አንዳደረግህ ወውቄአለሁ፤ ወደ እርሰዋ ቀርበህ በአኔ ራት ኃጢአት አንዳትሠራ ያደረግሁህም ስለዚህ ነው።⁷ አሁን ግን ሴቱ ቱን ሰባሏ መልሰህ ስጥ፤ እርሱ ነቢይ ስለሆነ እንዳትሞት ይጻልይልሃል፤ እርሰዋን መልሰህ ባትስጥ ግን እንደምትሞት ፀወቅ! እንተ ብቻ ሳትሆን ሕዝብህም በሙሉ ታልቃላችሁ።”

‘በማግሥቱ ጠዋት በማለዳ አቢሜሌክ ባለሟሎቹን ጠርቶ የሆነውን ነገር ሁሉ በተረከላቸው ጊዜ ደነገጡ።⁹ ከዚህ በኋላ አቢሜሌክ አብርሃምን ጠርቶ “ይህ ያደረግህብን ነገር ምን ድን ነው? በአኔና በመንግሥቱ ላይ ይህን በደል

ያመጣህብን ምን ያስቀየምኩህ ነገር ቢኖር ነው? አንተ ያደረግህብኝን ነገር ከቆ ማንም ሰው አያደርገውም፤¹⁰ ለመሆኑ ይህን አንድታደርግ ያስገደደህ ምንድን ነው?”

‘አብርሃምም አንዲህ ቢል መለሰ፤ “አዚህ ስታ አግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው የሰም” ብዬ በማሰብ ሚስቱን ለመውሰድ በመፈለግ ይገድሉኛል” ብዬ ስለ ሲጋሁ ነው፤¹² ደግሞም እርሰዋ የአባቴ ልጅ ሲሆነኝ በእርግጥ እገቱ ናት፤ ነገር ግን የአናቱ ልጅ ስላልሆነች አጥቆት።¹³ ስለዚህ አግዚአብሔር ከአባቴ ቤት ወጥቼ ወደ ባፅድ አገር አንድሄድ ባዘዘኝ ጊዜ “በምንሄድበት ቦታ ሁሉ አገቱ ነኝ ብትይ ስእኔ ታላቅ ውለታ አንዳደረግሽልኝ አቄጥረዋለሁ” ብያት ነበር።”

‘ከዚህ በኋላ አቢሜሌክ ሣራን ለአብርሃም መልሶ ሰጠው፤ አንዲሁም በጎችና ከብቶች፤ አገልጋዮችም ሰጠው።¹⁵ አብርሃምን “አነሆ የእኔ ግዛት በፈትህ ነው፤ በፈለግኸው ስፍራ ኔር” አለው።¹⁶ ሣራንም “አንቺ ምንም እስከ ዋረ ተግባር ያልፈጸምሽ ንጹሕ መሆንሽን ከአንቺ ጋር ያሉት ስዎች ሁሉ አንዳረዱት ምልክት ይሆን ዘንድ ለወንድምሽ ለአብርሃም አንድ ሺ ብር ስጥቼዋለሁ” አላት።

‘¹⁷⁻¹⁸ በአብርሃም ሚስት በሣራ ላይ በሆነው ነገር ምክንያት በአቢሜሌክ ቤተ መንግሥት የሚኖሩትን ሴቶች ሁሉ አግዚአብሔር ልጅ አንዳይወልዱ እድርነአቸው ነበር፤ ስለዚህ አብርሃም ለአቢሜሌክ ጸሎቶች፤ አግዚአብሔርም አቢሜሌክን ፈወሰው፤ ሚስቱንና ሴቶች አገልጋዮቹንም ስለፈወላቸው ልጆች ለመውሰድ ቻሉ።

ምዕራፍ 21

የይስሐቅ መወለድ

‘ለአብርሃም በሰጠው የተስፋ ቃል መሠረት አግዚአብሔር ሣራን ባረካት፤² ስለዚህም እርግዛ በእርጅናው ጊዜ ለአብርሃም ወንድ ልጅ ወለደችለት፤ ልጁም የተወለደው “በዚህ ጊዜ ይወለዳል” ብሎ አግዚአብሔር በተናገረበት ጊዜ ነው።³ አብርሃም ሚስቱ ሣራ የወለደችለትን ልጅ “ይስሐቅ” ብሎ ስም አወጣለት፤⁴ ይስሐቅ ከተወለደ ከስምንት ቀን በኋላ አግዚአብሔር ባዘዘው መሠረት አብርሃም ገረዘው።⁵ ይስሐቅ በተወለደ ጊዜ አብርሃም መቶ ዓመት ሆኖት ነበር።⁶ ሣራ “አግዚአብሔር ደስታና ሳቅ አመጣልኝ፤ ስለዚህ ይህንን ነገር የሚሰማ ሁሉ ከእኔ ጋር ይስቃል” አላች።⁷ ቀጥላም “ሣራ ለአብርሃም ልጅ ወልዳ ታጠባለች”

^{29*} 19:37 ሞአብ - በዕብራይስጥ "ከአባቴ የተወለደ" ግለት ነው። ^{30*} 19:38 ቤንጎሚ - በዕብራይስጥ "የወገድ ልጅ" ግለት ነው።
20:2 - ዘፍ. 12:13; 26:7 - 21:2 - ሐ. 11:11 - 21:4 - ዘፍ. 17:12; ሐ. 7:8

ብሎ የሚናገር ከቶ ማን ነበር! አሁን ግን እንሆን በአርጅናው ዘመን ወንድ ልጅ ወለድሁለት” አለች።

8 ልጅም እድገት ጡት መጥብት ተወጠ፤ ጡት ባስጣሉበትም ቀን አብርሃም ታላቅ ግብግብ አደረገ።

የአጋርና የእስግሌል መባራር

9 ግብጻዊትዋ አጋር ለአብርሃም የወለደችለት እስግሌል ከዕለታት አንድ ቀን ከሣራ ልጅ ከይሰሐቅ ጋር ይጫወት ነበር። 10 ሣራም ልጆቹ ሲጫወቱ አየችና አብርሃምን “ይህችን አገልጋይ ከነልጅዋ ወዲያ አባርልኝ፤ የዚህች አገልጋይ ልጅ ከልጄ ከይሰሐቅ ጋር አብሮ መውረስ አይገባውም” አለችው። 11 እስግሌልም ልጁ ስለሆነ ይህ ጉዳይ አብርሃምን በብርቱ አስጨነቀው። 12 እግዚአብሔር ግን አብርሃምን “በሌልጅና በሌል አገልጋይቱ ስለ አጋር አትጨነቅ፤ ዘር የሚወጣልህ በይሰሐቅ በኩል ስለሆነ ሣራ የምትልህን ሁሉ አድርግ። 13 የአገልጋይቱም ልጅ የአንተ ልጅ ስለሆነ ታላቅ ሕዝብ እስኪሆን ድረስ ዘፍን አበዛለሁ” አለው።

14 በማግሥቱ ጠዋት አብርሃም በማለዳ ተነሣ፤ ጥቂት ምግብ፣ ውሃም በአቁማዳ ሞልቶ ለአጋር ሰጣት፤ ልጁንም በጀርባዋ አሳዘሎ ከቤት አስወጣት፤ እርሱም ከዚያ ወጥቶ በቤርሳሴህ ብረሐ ትንኮራተት ጀመር። 15 በአቁማዳ የነበረው ውሃ ባለቀ ጊዜ ልጁን በቀጥቋጦ ሥር አስቀመጠችው። 16 እርሱም “ልጄ ሲሞት ማየት አልፈልግም” በማለት መቶ ሚትሮ ያህል ርቃ ተቀመጠች፤ እዚያም ሆኖ ታላቅሶ ይህል።

17 እግዚአብሔርም ልጁ ምርር ብሎ ሲያለቅሰ ሰማ፤ የእግዚአብሔርም መልእክ ከሰማይ አጋርን “አጋር ሆይ! የምትጨነቁበት ነገር ምንድን ነው? እግዚአብሔር የልጁን ስቅሶ ስምቶአልና አይሆኽ አትፍራ። 18 ተነሺ! ሂጂና ልጁን አንሥተኸ እባብይው፤ የእርሱንም ዘር አበዛለሁ፤ ታላቅም ሕዝብ አደርገዋለሁ” አላት። 19 በዚህም ጊዜ እግዚአብሔር ዐይናችዋን ከፈተላትና አንድ የውሃ ጉድጓድ አየች፤ ሄዳም በአቁማዳው ውሃ ሞላች፤ ለልጅዋም አጠጣችው። 20 ልጁ እያደገ በሚሄድበት ጊዜ ሁሉ እግዚአብሔር ከአርሱ ጋር ነበር፤ በፋራንም ብረሐ ኖረ፤ ቀስት በመወርወርም የታወቀ አዳኝ ሆነ። 21 እናቱም ከእንዲት ግብጻዊት ጋር አጋባችው።

በአብርሃምና በእስግሌል ከሠራዊቱ መካከል የተደረገ ስምምነት

22 በዚያን ጊዜ እስግሌል ከሠራዊቱ አለቃ ከፊኮል ጋር ሄደና አብርሃምን “በምታደርገው ሁሉ እግዚአብሔር ከአንተ ጋር ነው፤ 23 እኔንም ሆነ ልጆቼን ወይም ዝርያዎቼን በማታስል እንዳትበድል እዚህ በእግዚአብሔር ስም ማልልኝ፤ እኔ ስለንተ ታማኝነትን አሳይቻለሁ፤ አንተም ለእኔና ለዚህች በእንግድነት ስምትኖርባት አገር ታማኝነትን እንደምታሳይ ማልልኝ” አለው።

24 አብርሃምም “እሺ እምላለሁ” አለው።

25 አብርሃም የእስግሌል አገልጋዮች ስለው ስዱበት የውሃ ጉድጓድ ለእስግሌል አቤቱታ አቀረበ። 26 እስግሌልም “ይህን ያደረገው ማን እንደሆነ አላውቅም፤ አንተም አልነገርኸኝም፤ ይህን ነገር ገና ዛሬ መሰማቱ ነው” አለው።

27 ከዚህ በኋላ አብርሃም ብዙ በንቶና ከብቶች አምጥቶ ለእስግሌል ሰጠው፤ በዚያን ቀን ሁለቱም የስምምነት መሐላ አደረጉ። 28 በዚያን ጊዜ አብርሃም ሰባት የዐግ ጥቦቶችን ከመንጋው ለየ፤ 29 እስግሌልም “እነዚህን ሰባት ጥቦቶች ለይተህ ያቆምሃቸው ለምንድን ነው?” አለው።

30 አብርሃምም “እነዚህን ሰባት ጥቦቶች ተቀበለኝ፤ እነርሱን ከተቀበልኸኝ ይህን ጉድጓድ የቁፈርሁ እኔ መሆኔን ታረጋግጣለሁ” አለው። 31 ሁለቱ ተማምለው የተሰማሙበት ሰፍራ በመሆኑ የዚያ ሀታ ስም ቢርሳቤህ ተባለ።

32 ይህን ስምምነት በቤርሳሴህ ካደረጉ በኋላ እስግሌልና የሠራዊቱ አለቃ ሪኮል ወደ ፍልስ ጥኤም ምድር ተመለሱ። 33 ከዚህ በኋላ አብርሃም በቤርሳሴህ የታማረሰከ። ዛፍ ተከለና የዘላለም አምላክ ለሆነው እግዚአብሔር ሰገደ፤ 34 አብርሃም በፍልስጥኤም ምድር በእንግድነት ለረዥም ጊዜ ኖረ።

ምዕራፍ 22

ይሰሐቅን እንዲሠጥለት እግዚአብሔር አብርሃምን አዘዘው

1 ከዚህ ሁሉ ነገር በኋላ እግዚአብሔር አብርሃምን ፈተነው፤ እግዚአብሔርም “አብርሃም!” ብሎ ጠራው፤ አብርሃምም “እንሆ አለሁኝ” ብሎ መለሰ።

2 እግዚአብሔርም “የምትወደውን አንድ ልጅህን ይስሐቅን ይዘህ ወደ ሞሪያ ምድር

31* 21:31 ቤርሳሴህ :- በብሔራዊ “ባሕር ገራሽ” ሲሆን “የመሐላ የውሃ ጉድጓድ” ወይም “በባት ምንጭ” ማለት ነው።
32* 21:33 ታማረሰከ :- ቁመቱ እጠር ያለና ከተምር የተለየ ዛፍ ነው።
21:10 :- ገላ. 4:29-30 = 21:12 :- ሮሞ 9:7; ዕብ. 11:18 = 21:22 :- ዞጵ. 26:26 = 22:1-13 :- ዕብ. 11:17-19 = 22:2 :- 2ሊ. ሙ. 3:1 =

ሄድ፤ እዚያ በማሳደድ እንድ፡ ኮረብታ ላይ አር ሱን መሥዋዕት አድርገህ እቅርብልኝ” አለው።

³ በማግሥቱ ጠዋት አብርሃም በማሰዳ ተነ ሥቶ ለመሥዋዕቱ የሚሆን እንጨት ቈርብና በእህያው ላይ ሚንው፤ ከአርሱ ጋር ልጁን ይሰ ሐቅንና ሁለት አገልጋዮችን ይዞ እግዚአብሔር ወዳመለከተው ቦታ ለመሄድ ጉዞ ጀመረ።
⁴ በሥሰተኛው ቀን አብርሃም ቀና ብሎ ሲመለከት ቦታውን በሩቅ እየ።⁵ ከዚህ በኋላ አብር ሃም እገልጋዮቹን “እናንተ ከእህያው ጋር እዚህ ቆይ፤ እኔና ልጄ ወደዚያ ሄደን ስእግዚአ ብሔር ከሰገድን በኋላ እንመሰሳለን” አላቸው።

⁶ አብርሃምም የመሥዋዕቱን እንጨት እን ሥቶ ለልጁ ሰይሲሐቅ አሸከመው፤ አርሱ ግን ቢለዋውንና እሳቱን ያዘ፤ ሁለቱም አብረው ሲሄዱ ሳለ፤ ፊስሐቅ አብርሃምን “አባባ!” አለው፤ አብርሃምም “እነሆ አለሁ ልጄ!” አለው። ይሲሐቅም “እነሆ እሳትና እንጨት ይዘናል፤ ታዲያ ለመሥዋዕት የሚሆነው በግ የት አለ?” በማለት አብርሃምን ጠየቀው።

⁸ አብርሃምም “ልጄ ሆይ! ለመሥዋዕት የሚሆነውን በግ እግዚአብሔር ለራሱ ያዘጋ ጃል” አለው፤ ሁለቱም አብረው መንገዳቸውን ቀጠሉ።

⁹ እግዚአብሔር ወዳመለከተው ቦታ በደረሱ ጊዜ አብርሃም መሠዊያ ሠርቶ እንጨቱን በላዩ ላይ ረበረበው፤ ልጁን ይሲሐቅንም እስር ከአን ጨቱ በላይ በመሠዊያው ላይ አጋደመው።
¹⁰ ልጁን ለማረድ ቢላዋ እንሥቶ እጁን ዘረጋ፤
¹¹ ነገር ግን የእግዚአብሔር መልእክ ከሰማይ “አብርሃም! አብርሃም!” ብሎ ጠራው።

አብርሃምም “እነሆ አለሁኝ!” አለ።
¹² መልእክም “ልጁን እትንክ፤ ምንም ዐይ ነት ጉዳት አታድርሰበት፤ እነሆ እግዚአብሔ ርን የምትፈራ መሆንህን ተረድቼአለሁ፤ ምክን ያቱም እንድ ልጅህን እንኳ ለአኔ ከመሰጠት አልተቋጠብህም” አለው።

¹³ አብርሃም ዙሪያውን በተመለከተ ጊዜ ቀን ዶቹ በቀጥቋጠ ዛፍ የተያዙ እንደ በግ አየ፤ ሄዶ በጉን አመጣና በልጁ ፋንታ መሥዋዕት አድርጎ እቀረበው።
¹⁴ አብርሃም ያንን ቦታ “እግዚአብሔር ያዘጋጃል”^{33*} ብሎ ሰየመው፤ ዛሬም ቢሆን ስምች “እግዚአብሔር በተራራው ላይ ያዘጋጃል”^{34*} ይላሉ።

¹⁵ የእግዚአብሔር መልእክ ሁለተኛ ጊዜ አብርሃምን ጠራውና እንዲህ አለው።¹⁶ “እግዚ አብሔር ፋብሱ በረከት እንደምሰጥህ በራሴ ስም እምላሉሁ” ይላል፤ ይህን ስላደረግህና እንድ

ልጅህንም ለአኔ ለመስጠት ስላልተቋጠብህ፤
¹⁷ እእም ዳርህን አንድ ስማይ ከዋክብትና እንደ ባሕር ዳር እሸዋ አበዛዋሰሁ፤ ዝርያዎችህም ጠላቶቻቸውን ድል ነሥተው ከተሞቻቸውን ይይዛሉ።¹⁸ ትእዛዝን ስሪጌደምህ የዓለም ሕዝ ቦች ሁሉ በዘርህ ይባረዛሉ።”

¹⁹ ከዚህ በኋላ አብርሃም ወደ አገልጋዮቹ ተመለሰና በእንድነት ሆነው ወደ ቤርሳቢህ ሄዱ፤ አብርሃምም በቤርሳቢህ ተቀመጠ።

የካሖር ዝርያዎች

²⁰ ከዚህ ሁሉ በኋላ ሚልካ ለወንድሙ ለና ኮር ልጆች እንደወለደችላት አብርሃም ሰማ፤ እንርሱም።²¹ የመጀመሪያው ዑፅ፣ ወንድ ሙም ቡዝ፣ የእራም አባት ቀሙኤል፤
²² ከሠድ፣ ሐዞ፣ ፊልዳሽ፣ ይድላፍና በቱኤል ናቸው።²³ በቱኤል ርብቃን ወለደ፤ ሚልካ እነዚህን ሰምንት ልጆች ለአብርሃም ወንድም ለናኮር ወለደችላት።²⁴ ረሱማ የተባለችው የና ኮር ቍባት ደግሞ ጤባሕን፣ ገሐምን፣ ተሐሽ ንና፣ ማዕካን ወለደችላት።

ምዕራፍ 23

ግራ ሞተች፣ አብርሃም የመቃብር ቦታ ገዛ

¹ ግራ ሙቶ ሃያ ሰባት ዓመት ከኖረች በኋላ፤² በካናን ምድር ባለችው “ቂርያት እር ባፅ” ተባለ በምትጠራው በኪብርን ኩጥማ ሞተች፤ አብርሃም በግራ ሞት ምክንያት እጅግ እዘን፤ እለቀሰም።

³ የሚስቱ አስከሬን ካለበት ስፍራ ተነሥቶ ወደ ሒታውያን ሄደና፤⁴ “እኔ በመካከላችሁ በእንግድነት የምኖር ስደተኛ ነኝ፤ አባነችሁ የመቃብር ቦታ ሽጡልኝ፤ የሚስቱንም አስከ ሬን በዚያ ልቅበር” አላቸው።

⁵ ሒታውያንም አንዲህ ብለው መሰሉለት፤
⁶ “ጌታው፣ እስቲ ስማን፤ እንተ እኮ በመካከላ ችን እንደ ታላቅ መስፍን ነህ፤ ከመቃብርዎችን ጥሩውን መርጠህ የሚስትህን አስከሬን እዚያ ቅበር፤ ሁላችንም ብንሆን የሚለንን አስከሬን የምትቀብርበት መቃብር ልንሰጥህ ፈቃደኞች ነን” አሉት።

⁷ ከዚህ በኋላ አብርሃም በሒታውያን ፊት እጅ ነሥቶ እንዲህ አለ።⁸ “የሚሰቱን አስከሬን እዚህ እንድቀብር ከፈቃዳችሁልኝ የጸሐር ልጅ ጌፍርን፣⁹ በእርሻው ድንበር ላይ ያለችውን ማከዲላ የተባለችውን ድርብ ክፍል ያላትን ዋሻ እንዲሸጥልኝ ጠይቁልኝ፤ ይህ ስፍራ የመቃብር

33* 22:14 እግዚአብሔር ያዘጋጃል ፡- በወቅቱ የሆኑ ድርጅት ሲሆን “እግዚአብሔር ያዘጋጃል” ግለት ነው።
34* 22:14 “ያዘጋጃል” ወይም “ያታያል”
22:19 ፡- ያሌ 2:21 ፣ 22:16-17 ፡- ሐዘ 6:13-14 ፣ 22:17 ፡- ሐዘ 11:12 ፣ 22:18 ፡- ሐ.ሥ. 3:25 ።
23:4 ፡- ሐዘ 11:9-13 ፣ ሐ.ሥ. 7:16 ።

ቦታ እንዲሆንልኝ በአናንተ ፊት ሙሉ ዋጋ ከፍቼ እንድገዛው አድርጎልኝ።”

¹⁰ዲፍሮን ራሱ በከተማው በር አጠገብ በነበረው መስብሰቢያ ስፍራ ከሌሎች ሒታውያን ጋር ተቀምጦ ነበር፤ ስለዚህ እዚያ የነበሩት ስዎች ሁሉ እየሰሙ እንዲህ አለ፡፡ “ጌታው ስማ! እርሻውን በክልሉ ውስጥ ካለው ዋሻ ጋር ሰጥቼሃለሁ፤ ሙታገህን አንድተቀብርበት በወገኖቹ በሒታውያን ፊት ሰጥቼሃለሁ።”

¹²አብርሃም ግን በሒታውያን ፊት እንደገና እጅ ነግሶ፤ ¹³ሁሉም እየሰሙ ዲፍሮንን “እዛ ክህ እድምጠኝ፤ በታውን ስሙሉ እገዛለሁ፤ እነሆ ዋጋውን ተቀበለኝና የሚሰቱኝ አስከሬን እዚያ ወስጂ ልቅበር” አለው።

¹⁴⁻¹⁵ዲፍሮንም “ጌታዬ የመሬቱ ዋጋ አራት መቶ ብር ቢሆን ነው፤ ታዲያ ያሄ በእኔና በአንተ መካከል ምንድን ነው? ይልቅስ የሚሰትህን አስከሬን እዚያ ቅበር” አለው። ¹⁶አብርሃምም በነገሩ ተስማምቶ ዲፍሮንን በሕዝቡ ፊት በተናገረው መሠረት በነጋዴዎች ሚህን ልክ አራት መቶ ብር መዘገፍ ሰጠው።

¹⁷በዚህ ዐይነት ከመምሬ በስተምሥራቅ ግክጵላ የተባለው የዲፍሮን ቦታ የአብርሃም ርሰት ሆነ፤ ይህም ቦታ እርሻውን፣ በውስጡ ያለውን ዋሻና ዘእርሻው ክልል ወስጥ ያለውን ዛፍ ሁሉ ያጠቃልላል። ¹⁸በዚያም ተገኝተው የነበሩት ሒታውያን ሁሉ የአብርሃም ርሰት መሆኑን አረጋገጡ።

¹⁹ከዚህ በኋላ አብርሃም በከነዓን ምድር ባለችው በዚህችው ዋሻ የሚሰቱን የሣራን አስከሬን ቀበረ፤ ²⁰ስለዚህ የሒታውያን የነበረው እርሻ በውስጡ ካለው ዋሻ ጋር የአብርሃም የመቃብር ርሰት ሆነ።

ምዕራፍ 24

የይስሐቅና የርብቃ ጋብቻ

¹በዚህ ጊዜ አብርሃም በጣም አርጅቶ ነበር፤ እግዚአብሔርም አብርሃምን በሁሉም ነገር ባረከው። ²አብርሃም የነገረቱ ሁሉ ኅላፊ በመሆን ለረዥም ዘመን የኖረውን አገልጋዩን እንዲህ አለው፡፡ “እጅህን በጉልበቴ ሳይፋ አድርገህ ግልልኝ፤ ³ይሄውም እኔ በመካከላችው ከምኖረው ከከነዓናውያን ሴቶች ልጆች መካከል ለልጄ ሚሰት እንዳትመርጥ የሰማይና የምድር አምላክ በሆነው በእግዚአብሔር ስም ግልልኝ፤ ⁴ነገር ግን ወደ ትውልድ አገሬ ሂድ፤ እዚያም ካሉት ወገኖቹ መካከል ለልጄ ለይስሐቅ ሚሰት ምረጥለት።”

⁵አገልጋዩም “ምናልባት የምመርጥለት እራሴኝ ከእኔ ጋር ወደዚህ አገር ለመምጣት

እምቢ ብትልስ? ልጅህን ቀድሞ አንተ ወደነበርክበት አገር እንዲመለስ ላድርገውን?” ብሎ ጠየቀ።

⁶አብርሃም ግን እንዲህ አለው፡፡ “በምንም ዐይነት ምክንያት ቢሆን ልጄን ወደዚያ አገር መልሰህ እንዳትወሰድ ተጠንቀቅ፤ ⁷የሰማይ አምላክ እግዚአብሔር፣ ከአባቴ ሴቶና ከትውልድ አገሬ አውጥቶ አምጥቶኛል፤ ይህንንም ምድር ለዝርያዎቹ እንደሚሰጥ በመሐላ ቃል ገብቶልኛል፤ ከዚያ ስልጄ ሚሰት ግግኘት እንድትችል እግዚአብሔር መልእክትን በፈትህ ይልካል። ⁸ልጆችህ ከአንተ ጋር ለመምጣት ፈቃደኛ ባትሆን ከዚህ መሐላ ነፃ ትሆናለህ፤ ልጄን ግን በምንም ዐይነት ሁኔታ ወደዚያ አትመልሰው።” ⁹ከዚህ በኋላ አገልጋዩ እጁን በጌታው በአብርሃም ጉልበት ላይ አድርጎ አብርሃም ያዘዘውን ሁሉ እንደሚፈጽም በመሐላ ቃል ገባ።

¹⁰የአብርሃም ንብረት ኅላፊ የነበረው መጋቢ በሆኑት ምርጥ የሆኑ የሰውነት ዕቃዎችን በጦሥር ግመሎች ጭና በሰሜን መስጴጦም ያ ናኮር ወደሚኖርበት ከተማ ሄደ። ¹¹እዚያ በደረሰ ጊዜ ከከተማው ውጭ ባለ የውሃ ጉድጓድ አጠገብ ግመሎቹ ተንበርከኩው እንዲያርፉ አደረገ፤ ሰጥቶም ሊመሽ ተቃርቦ፣ ሴቶች ውሃ ለመቅዳት የሚወጡበት ጊዜ ነበር፤ ¹²አገልጋዩም አንዲህ ብሎ ጸለየ፡፡ “የጌታዬ የአብርሃም አምላክ እግዚአብሔር ሆይ! ዛሬ የእኔን አሳብ በመፈጸም ለጌታዬ ለአብርሃም ዘላለሚኖሩ ፍቅርህን ግሰጥ። ¹³እነሆ፡፡ እኔ በዚህ የውሃ ጉድጓድ አጠገብ ቆሜአለሁ፤ የከተማይቱም ልጃገረዶች ውሃ ለቀዱ ወደዚህ ይመጣሉ፤ ¹⁴ከእነርሱም አንድዋን ልጃገረድ ‘እንስራሽ’ን ዘንበል አድርገሽ ውሃ አጠጠኝ’ እላታለሁ፤ ‘አንተም ጠጣ፤ ግመሎችህም እንዲጠሙ ውሃ ቀድቼ አመጣለሁ’ ካለችኝ ለአገልጋይህ ለይስሐቅ ሚሰት እንድትሆን የሚገባት እርሰዋ ትሁን፤ በዚህም ሁኔታ ለጌታዬ ለአብርሃም ዘላለሚኖሩ ፍቅርህን እንዳሳየኸው በውቃለሁ።”

¹⁵ገና ጸሎቱን ሳይጨርስ ርብቃ እንስራተሽከማ መጣች፤ የዚህችም ልጅ አባት ባቱ ኤል ይባል ነበር፤ እርሱም የአብርሃም ወንድም ናኮር ከሚሰቱ ከሚልካ የወለደው ነው። ¹⁶ርብቃ ገና ወንድ ያልደረሰባት በጣም ቁንጆ ልጃገረድ ነበረች፤ እርሷም ወደ ውሃው ጉድጓድ ወርዳ በእንስራቱ ውሃ ከቀዳች በኋላ ተመለስች። ¹⁷አገልጋዩም ወደ እርሷ ሮጦ ሄደና “እባክሽ ከእንስራሽ ጥቂት ውሃ አጠጠኝ” አላት።

¹⁸እርሷም “እሺ ጌታዬ ጠጣ” አለችና አንስራዋን ከትከሻዋ አውርዳ ዘንበል አድርጎ

33* 24:2 “በጉልበቴ ላይ” ወይም “ከጥሬ በታች” የሚለው በሐብረ-ይስት ባሕል የሚያሳየው የግዳልወጥ መሐላ መሆኑን ነው።

ያዘችሁት።¹⁹ ጠጥቶም ከረካ በኋላ “ለግመሎች ህም ውሃ አቀዳላቸዋለሁ፤ እስኪበቃቸውም ድረስ ይጠጡ” አለችው።²⁰ ወዲያውኑ በእንስ ራዎ የያዘችውን ውሃ ግመሎቹ በሚጠጡበት ገንዳ ላይ ገልብጣ ግመሎቹ ሁሉ ጠጥተው እስከ ከሚረከቡ ድረስ እየተጣደፈች ከጉድጓድ ውሃ መቅዳት ቀጠለች።²¹ ሰውየውም እግዚአብሔር የሄደበትን ተልእኮ አቃንቶለት እንደሆነ ለማረጋገጥ የምታደርገውን ሁሉ ዝም ብሎ ይመለከት ነበር።

²² ግመሎቹ ጠጥተው ካበቁ በኋላ ሰውየው አምስት ግራም ያህል የሚመዝን የወርቅ ጉትቻ አውጥቶ በጆሮዋ ላይ አደረገላት፤ መቶ ዘሥር ግራም ያህል የሚመዝን ሁለት የወርቅ አምባሮችንም አውጥቶ በእጆቿ ላይ አደረገላትና።²³ “የማን ልጅ ነኝ? እሱሮ እስከ ገንገራኝ፤ ለእኔና ለብረውኝ ላሉት ሰዎች ማደሪያ የሚሆን ሰፍራ በአባትሽ ቤት ይገኛልን?” ብሎ ጠየቃት።

²⁴ እርሷም “የባቱኤል ልጅ ነኝ፤ የባቱኤል አባት ናኮር፤ እናትም ሚልካ ይባላሉ።”
²⁵ በቤታችን ብዙ ገለባና ድርቆሽ እስ፤ ለእናንተም ማደሪያ ቦታ ይገኛል” አለችው።

²⁶ ሰውየውም በመንበርከክ ለእግዚአብሔር ሰግዶ፤²⁷ “ለጌታዬ የገባውን ቃል ከዳንና ዘለ ለማዊ ፍቅርና የጠበቀ የጌታዬ የአብርሃም አምላክ እግዚአብሔር ይመሰገን፤ በቀጥታ መርቶ ወደ ጌታዬ ወንድሞች ቤት ያመጣኝ እርሱ ነው” አለ።

²⁸ ልጅትዋ ወደ ቤት ሮጣ ሄደችና የሆነውን ሁሉ ለእናትዋና ከእርሷም ጋር ላሉት ሁሉ ነገረቻቸው።²⁹ ርብቃ ላባ የተባለ ወንድም ነበራት፤ እርሱ የአብርሃም አገልጋይ ወዳሪበት ውሃ ጉድጓድ እየሮጠ ሄደ።³⁰ ላባ ወደ ሰውየው የሄደው እኅት በጆሮዋ ላይ ያደረገችውን ጉትቻና በእጆቿ ላይ ያደረገቻቸውን እንባሮች ስላየና ርብቃ ሰውየው ያላትን ስትናገር ስለሰማም ነው። እርሱንም በውሃው ጉድጓድ አጠገብ ከግመሎቹ ጋር ቆሞ እገኘው።³¹ ስለዚህ ላባ “እንተ እግዚአብሔር የባረከው ሰው፤ ና ወደ ቤት እንሂድ፤ በውሃዬ የቆምኸው ሰምን ድን ነው? በቤታችን ለእንተ ማረፊያ ሰፍራ አስ፤ ለግመሎችህም ማደሪያ የተዘጋጀ ቦታ አለ” አለው።

³² ከዚህ በኋላ ሰውየው ወደ ቤት ሄደ፤ ላባም በግመሎቹ ላይ የነበረውን ጭነት አራግጫ ገለባና ድርቆሽ አቀረበላቸው፤ ቀጥሎም የአብርሃም አገልጋይና አብረውት የነበሩት ሰዎች እግራቸውን የሚታጠቡበት ውሃ እመጣላቸው።³³ ገበታ በቀረበ ጊዜ ሰውየው “የተላኩ ሁበትን ጉዳይ ከመናገሪ በፊት እህል አልቆም ስም” አለ። ላባም “ይሁን ተናገር” አለው።

³⁴ እርሱም “እኔ የአብርሃም አገልጋይ ነኝ፤
³⁵ እግዚአብሔር ጌታዬን እጅግ ባርኮታል፤ ባስደጋም አድርጎታል፤ ብዙ የሰጠ፤ የፍየልና የከብት መንጋ፤ ብርና ወርቅ፤ ወንድችና ሴቶች አገልጋዮች ግመሎችና አህዎች ሰጥቶታል።”

³⁶ የጌታዬ ሚስት ሣራ በእርጅናዋ ዘመን ወንድ ልጅ ወልዳሳታለች፤ ጌታዬም ያለውን ሀብት ሁሉ ለዚህ ልጅ አውርሶታል።³⁷⁻³⁸ ጌታዬ አብርሃም “እኔ በመካከላቸው ከምናረው ከከነዓናውያን ሴቶች ልጆች መካከል ለልጄ ሚስት እንጻታዋለት፤ ነገር ግን ወደ እባቱ ቤተሰብና ወደ ዘመዶቹ ሄደህ ለልጄ ሚስት አዋለት” ሲል በመሐላ ቃል ኪዳን አስገብቶኛል።³⁹ እኔም ጌታዬን “ልጅቷ ከእኔ ጋር ለመምጣት ፈቃደኛ ባትሆንስ ምን ላድርግ?” ብዬ ጠየቅሁት።⁴⁰ እርሱም እንዲህ አለኝ “ዛውትር የማገ ሰግለው እግዚአብሔር መልአኩን ከእንተ ጋር ይልካል፤ ጉዞህም የተቃና እንዲሆን ያደርጋል፤ በዚህ ሁኔታ አንተም ከአባቱ ቤተሰብና ከዘመዶቹ መካከል ለልጄ ሚስት ልታዋለት ትችላለህ።”⁴¹ ከመሐላ ነፃ የምትሆነው ወደ ዘመዶቹ ሄደህ እንርሱ ልጅትዋን አንስጥም ብለው የከለከሉህ እንደሆነ ብቻ ነው።”

⁴² “ከዚህም በኋላ ዛሬ ወደ ውሃው ጉድጓድ ስመጣ እንዲህ ብዬ ጸለይሁ ‘የጌታዬ የአብርሃም አምላክ እግዚአብሔር ሆይ፤ እባክህ የመጣሁበት ጉዳይ እንዲቃና አድርገልኝ’።”⁴³ እነሆ በዚህ የውሃ ጉድጓድ አጠገብ ቆሚአለሁ፤ እንዲት ልጃገረድ ውሃ ልትቀዳ ስትመጣ፤ ‘እባክሽ ከእንስራሽ ጥቂት ውሃ አጠጠኝ’ ብዬ አጠይቃታለሁ።”⁴⁴ እርሷም “እሺ ጠጣ፤ ለግመሎችህም አቀዳላቸዋለሁ” የምትለኝ ብትሆን፤ ለጌታዬ ልጅ ሚስት እንድትሆን እንተ የሚረገፍት እርሷም ትሁን።”⁴⁵ የገሊና ጸሎቱን ገና ሳልጧ ርብቃ ለእንራ ተሸከማ ብቅ አለች፤ ወደ ጉድጓዱም ሄዳ ውሃ ቀዳች፤ እኔም ‘እባክሽ ጥቂት ውሃ አጠጠኝ’ አልኳት።”⁴⁶ እርሷም እንሰራም በፍጥነት ከጀርባዋ አወረደችና በንበል አድርጎ “እሺ ጠጣ፤ ግመሎችህንም አጠጣልሃለሁ” አለችን፤ ስለዚህ እኔም ጠጣሁ፤ ግመሎቹንም አጠጣቸዋልኝ።”⁴⁷ እኔም “የማን ልጅ ነኝ?” ብዬ ጠየቅኳት። እርሷም “የባቱኤል ልጅ ነኝ፤ የባቱኤል አባት ናኮር እናትም ሚልካ ይባላሉ” አለችኝ። ከዚህ በኋላ ጉትቻ በጆሮዋ ላይ፤ አንባሮችንም በእጆቻቸው ላይ አደረገሁላት።”⁴⁸ ከዚህ በኋላ በጉልበቱ ተንበርከኩ ለእግዚአብሔር ሰገድሁ፤ የጌታዬን የአብርሃምን አምላክ እግዚአብሔርን አመሰግን።”⁴⁹ ምክንያቱም ለጌታዬ ልጅ ሚስት የምትሆንዋን ቤት ወዳገኝሁበት ወደ ጌታዬ ወንድም ቤት በቀና መንገድ ለመራኝ እርሱ ነው።”⁵⁰ እንግዲህ የጌታዬን ሀደራ በእውነት ተቀብላችሁ እርሱን ደስ

ለማሰኘት የምትፈቅዱ እንደሆነ ንገሩኝ፤ የማትፈቅዱም እንደሆነ ቅርጡን ንገሩኝ፤ እኔም እግዚአብሔር ወደሚመራኝ እሄዳለሁ።

⁵⁰ ላዕና ሳታገድም “ይህ ነገር ከእግዚአብሔር የመጣ ስለሆነ፤ መከልከል አንችልም፤ ⁵¹ ርብቃ ይህችውልህ፤ እነሆ ይዘሃት ሂድ፤ እግዚአብሔር ራሱ አንደተናገረው ለጌታህ ልጅ ሚስት ትሁን” አሉት። ⁵² የአብርሃም አገልጋይ ይህን በስማ ጊዜ በጉልበቱ ተንበርክሶ ለእግዚአብሔር ሰገደ፤ ⁵³ ከወርቅና ከብር የተሠሩ ገጣጊዎችን፤ እንዲሁም ልብስ አውጥቶ ለርብቃ ሰጣት፤ ለወንድምዋና ለእናትዋም በጣም ውድ የሆኑ ስጦታዎችን አውጥቶ ሰጣቸው።

⁵⁴ ከዚህ በኋላ የአብርሃም አገልጋይና አብረውት የነበሩ ሰዎች ዘልተው ጠጥተው እዚያው አደሩ፤ ጠዋት በተነሳ ጊዜ የአብርሃም አገልጋይ “እንግዲህ ወደ ጌታዬ እንድመለስ ፍተዱ ልኝ” አለ።

⁵⁵ ነገር ግን የርብቃ ወንድምና እናትዋ “ልጅትዋ ዐሥር ቀን ያህል ከእኛ ጋር ትቆይ፤ ከዚያ በኋላ ከአንተ ጋር ልትሄድ ትችላለች” አሉት።

⁵⁶ እርሱ ግን “እባካችሁ አታቆዩኝ፤ እግዚአብሔር የመጣሁበትን ጉዳይ ስላቃናልኝ ቶሎ ብዬ ወደ ጌታዬ ልመለስ” አላቸው።

⁵⁷ እነርሱም “አስቲ ልጅቷን እንጥራና እርሱም የምትለውን እንሰማ” አሉ። ⁵⁸ ስለዚህ ርብቃን ጠናና “ከዚህ ሰው ጋር ማሄድ ትፈልጋለሽን” ብለው ጠየቅዋት።

እርሱም “አዎ አሄዳለሁ” አለች።

⁵⁹ ስለዚህ ርብቃ ሞግዚትዋን አስከትላ፤ ከአብርሃም አገልጋይና ከእርሱ ሰዎች ጋር አንድነት ሄዶ ፈተዳላት። ⁶⁰ “እንቺ እግታችን የብዙ ሺህ ሕዝብ እናት ሁኚ፤ ዝርያዎችሽም የጠላቶችሽን ከተሞች ይውረሱ” ብለው ርብቃን መረቱ አት። ⁶¹ ከዚህ በኋላ ርብቃ ከተከታዮችዋ ጋር ለመሄድ ተነሣች፤ በግመሎቹ ላይ ተቀምጠው ከአብርሃም አገልጋይ ጋር ለመሄድ ተዘጋጁ። በዚህ ዐይነት የአብርሃም አገልጋይ ርብቃን ይዞ ሄደ።

⁶² በዚህ ጊዜ ይስሐቅ “ብእርሳ ላላይ ሮኢ ሰይጣን የሚያየኝ ሕያው አምላክ” የተባለው ኩሬ ወዳለበት ስረሐ መጥቶ በኔብ ተቀምጦ ነበር። ⁶³ ከዕለታት አንድ ቀን ወደ ግታ ጊዜ እያሰላሰለ በመስክ ውስጥ ሲዘዋወር ላለ ግመሎች ሲመጡ በሩቅ አየ። ⁶⁴ ርብቃ ይስሐቅን ገኘ ጊዜ ከግመላ ወረደችና። ⁶⁵ “ያ በመስክ ውስጥ ወደ እኛ የሚመጣው ሰው ማን ነው?” ስትል የአብርሃምን አገልጋይ ጠየቀችው። አገልጋዩም “እርሱ ጌታዬ ነው!” አላት። ስለዚህ በፍጥነት በሻሽ ፊትዋን ሸፈነች።

⁶⁶ አገልጋዩም ያደረገውን ነገር ሁሉ ለይስሐቅ ነገረው። ⁶⁷ ከዚህ በኋላ ይስሐቅ እናቱ ሣራ ትኖርሶት ወደነበረው ድንኳን ርብቃን ይዞ አትገባ፤ ሚስትም ሆነችው። ይስሐቅ ርብቃን ወደላት፤ በእናቱ ሞት ምክንያት ከደረሰበትም ሐዘን በዚህ ሁኔታ ተጽናኖ።

ምዕራፍ 25

ሌሎች የአብርሃም ዝርያዎች (1 ዚ.መ. 1:32-33)

¹ አብርሃም ቀጠራ የምትባል ሌላ ሚስት አገባ፤ ² እርሱምም ዚምራንን፤ የቅሻንን፤ መዳንን፤ ምድያምን፤ ዩቫባንና ሹሐን ወለደች ለት። ³ የቅሻንም ሳባንና ደዳንን ወለደ፤ የደዳንም ዝርያዎች አሹራውያን፤ ሌጡሻውያንና ሌሎችውያን ናቸው። ⁴ የምድያምም ልጆች ዔፋ፤ ዔረር፤ ሐኖክ፤ አቢዳዕና ኤልዳዳ ናቸው፤ እነዚህ ሁሉ የቀጠራ ዝርያዎች ናቸው።

⁵ አብርሃም ያለውን ሀብት ሁሉ ለይስሐቅ አወረሰው፤ ⁶ ከሌሎች ሴቶች ለተወለዱትም ልጆች ገና በሕይወት ሳለ ስጦታ ሰጣቸው፤ ከዚህ በኋላ እነዚህ ሌሎች ልጆች ከይስሐቅ ርቀው ወደ ምሥራቅ አገር እንዲሄዱ አደረጉ ናቸው።

የአብርሃም ሙሞት

⁷ የአብርሃም ዕድሜ ስለጠቃላይ ሙቶ ስባ አምስት ዓመት ነበር፤ ⁸ በዚህም ዐይነት አብርሃም በቂ ዕድሜ አግኝቶ ካረጀ በኋላ ሞተ፤ ⁹ ልጆቹ ይስሐቅና እስማኤል ማክዲላ በተባለ ዋሻ ቀበሩት፤ ይህም ዋሻ ከመምራ በስተምሥራቅ በሒታዊው በጸሐር ልጅ በዔፍርን እርሻ ውስጥ የሚገኘው ነው፤ ¹⁰ እርሱም አብርሃም ከሒታውያን ላይ የገዛው የመቃብር ቦታ ነው፤ በዚህ ዐይነት አብርሃም ሚስቱ ሣራ በተቀበረች በት ዋሻ ተቀበረ። ¹¹ አብርሃም ከሞተ በኋላ ልጁን ይስሐቅን እግዚአብሔር ባረከው፤ ይስሐቅም “ብእርሳላይ ሮኢ ወይም የሚያየኝ ሕያው አምላክ” ተብሎ በሚጠራው ኩሬ አጠገብ ይኖር ነበር።

የእስማኤል ዝርያዎች (1 ዚ.መ. 1:28-31)

¹² የሣራ አገልጋይ ግብጻዊትዋ አጋር ለአብርሃም የወለደችለት እስማኤል፤ ¹³ ከዚህ በታች በዕድሜአቸው ቅደም ተከተል ተራ የተዘረዘሩትን ልጆች ወለደ፤ እነርሱም፦ ነባቶት፤ ቂዳር፤ አድብኤል፤ ሚብሣም፤ ¹⁴ ሚሽማዕ፤ ዱማ፤ ማሣ፤ ¹⁵ ሐዳድ፤ ቴማ፤ ይጡር፤ ናሬሽና ቂድማ ናቸው። ¹⁶ እነዚህ የእስማኤል

ልጆች ለሀሥራ ሁለት ነገዶች ቅድመ አያቶች ነበሩ፤ ስማቸውም በኖሩባቸው ከተሞችና ስፍራዎች ሲጠራ ይኖራል።¹⁷ እስማኤል መቶ ሠላሳ ሰባት ዓመት ሲሆነው ሞቱ፤¹⁸ የእስማኤል ዝርያዎች ከግብር በስተምሥራቅ ወደ አሦር በምትወስደው መንገድ በሐዊላና በፕር መካከል ይኖሩ ነበር፤ የኖሩትም ከሌሎቹ የእብርሃም ዝርያዎች ጋር በጥላቻ ተራርቀው ነበር።

የዔሳውና የያዕቆብ መወለድ

¹⁹ የእብርሃም ልጅ የይስሐቅ ታሪክ ይህ ነው፤ እብርሃም ይስሐቅን ወለደ።²⁰ ይስሐቅ የባቲኤልን ልጅ ርብቃን ሲያገባ እርባ ዓመት ሆኖት ነበር፤ የርብቃ አባት ባቲኤልና ወንድም ላባ በመሰጸጠምያ የሚኖሩ ሰርያውያን ነበሩ፤²¹ ርብቃ መኻን ስለነበረች ይስሐቅ ስለ እርስዋ ወደ እግዚአብሔር ጸለየ፤ እግዚአብሔርም ጸሎቱን ስለ ሰማ ርብቃ ጸናለች፤²² የተወሰኑ ሱትም መንትያዎች ስለነበሩ እርስ በርሳቸው በማሕፀን ውስጥ ይጋፉ ነበር፤ እርስዋም “ይህን ዐይነት ነገር ለምን ደረሰብኝ?” በማለት ወደ እግዚአብሔር ለመጸለይ ተነሣሣች።²³ እግዚአብሔርም፡-

“በማሕፀንሽ ያሉት ሁለት ሕዝቦች ናቸው፤

እርስበርሳቸው የማይሰማው ሁለት ወገኖች ትወልጃለሽ፤

አንዱም ከሌላው የበረቃ ይሆናል፤ ታላቁም ለታናኹ አገልጋይ ይሆናል” አላት።

²⁴ የመውለጃዋም ስግት በደረሰ ጊዜ ሁለት ወንዶች ልጆች ወለደች።²⁵ የመጀመሪያው ልጅ መልኩ ቀይ፤ ሰውነቱ ጠጉራም ነበር፤ ስለዚህ ዔሳው²⁶ ተባለ።²⁶ ሁለተኛው ልጅ ሲወለድ የዔሳውን ተረከዝ ይዞ በመውጣቱ ያዕቆብ²⁷ ተባለ፤ ልጆቹ በተወለዱ ጊዜ ይስሐቅ ስልሳ ዓመት ሆኖት ነበር።

ዔሳው ብድርናውን ሸጠ

²⁷ ሁለቱም ልጆች አደጉ፤ ዔሳው በዱር መዋል የሚወድ ብልን አዳኝ ሆነ፤ ያዕቆብ ግን በቤት መዋል የሚወድ ጭምት ሰው ነበር።²⁸ ይስሐቅ ዔሳውን ይወድ ነበር፤ ምክንያቱም ዔሳው እያደነ ሥጋ ያበላው ነበር። ርብቃ ግን ያዕቆብን ትወድ ነበር።

²⁹ በዕለታት አንድ ቀን ያዕቆብ ቀይ የምሰር ወጥ በመሥራት ላይ አንዳለ ዔሳው ከአደን መጣ፤ በጣም እርቦት ነበር።³⁰ ስለዚህም ያዕቆብን

ብን “ከዚህ ከቀይ ወጥ ስጠኝ” አለው። ኤዶም³¹ የተባለውም በዚህ ምክንያት ነበር።

³¹ ያዕቆብም “መጀመሪያ ብድርናህን ሽጥልኝ” አለው።

³² ዔሳውም “እኔ በረሀብ መሞቱ ነው፤ ታዲያ ብድርና ምን ያደርግልኛል?” አለው።

³³ ያዕቆብም “እንግዲያውስ ብድርናህን እንደምትሸጥልኝ መጀመሪያ ማልልኝ” አለው። ስለዚህ ዔሳው ምሎ ብድርናውን ለያዕቆብ ሸጠ።

³⁴ ከዚህ በኋላ ያዕቆብ የምስሩን ወጥ በእንጀራ አድርጎ ሰጠው፤ ዔሳውም ከሰላና ከጠጣ በኋላ ተነሥቶ ሄደ፤ በዚህ ዐይነት ዔሳው ብድርናውን በመናቅ እቃሰላት።

ምዕራፍ 26
ይስሐቅ በገራር ኖረ

‘እብርሃም ህመን ከደረሰው ረሀብ ሌላ ዳግ መኛ ረሀብ በምድር ላይ መጣ፤ በዚህ ምክንያት ይስሐቅ የኖልስጥኤማውያን ንጉሥ አቢሚሌክ ወዳለበት ወደ ገራር ሄደ።² በዚያም እግዚአብሔር ለይስሐቅ ተገለጠለትና እንዲህ አለው። “ወደ ግብጽ አገር አትሄድ፤ እንድትኖርበት በምንግባር በዚህ ምድር ተቀመጥ፤³ እዚሁ ኑር፤ እኔም ከአንተ ጋር እሆናለሁ፤ እባርክሃስ ሁም፤ ይህን ምድር ለአንተና ለዝርያዎችህ እሰጣለሁ፤ በዚህ ዐይነት ለአባትህ ለእብርሃም የገባ ሁትን ቃል ኪዳን እፈጽማለሁ፤⁴ ህርህን እንደ ሰማይ ከዋክብት አበዛዋለሁ፤ ይህንንም ሁሉ ምድር አወርሳቸዋለሁ፤ የዓለም ሕዝቦች ሁሉ በዘርህ ይባረካሉ።⁵ አንተን የምባርክበትም ምክንያት አባትህ እብርሃም ለእኔ ታዛዥ በመሆን የሰጠሁትን ሕግና ሥርዓት ሁሉ ስለ ጠበቀ ነው።”

⁶ ስለዚህ ይስሐቅ መኖሪያውን በገራር አደረገ፤⁷ የቢያ አገር ስዎችም ስለ ርብቃ “ምንህ ናት” ብለው በጠየቁት ጊዜ “አጎቴ ናት” አላቸው፤ ይህንንም ያለበት ምክንያት ርብቃ በጣም ቁንጆ ስለነበረች የዚያ አገር ስዎች በእርስዋ ሰብ እንዳይገድሉት በመፍራት ነው።⁸ ይስሐቅ እዚያ አገር ብዙ ጊዜ ከቆየ በኋላ የኖልስጥኤማ ንጉሥ አቢሚሌክ በመስኮት ወደ ውጪ ሲመለከት ይስሐቅና ርብቃ እንደባለና ሚስት በመጻፈት ሲጫወቱ እየ፤⁹ ስለዚህ እቢሚሌክ ይስሐቅን አሰጠርቶ “ለካስ ርብቃ ሚስትህ ናት፤ ታዲያ ‘አጎቴ ናት’ ያልከው ለምን ድን ነው?” ሲል ጠየቀው።

እርሱም “ሚስቴ ነች ያልኩ አንደሆን ስዎች ይገድሉኛል ብዬ ስለፈራሁ ነው” ብሎ መለሰ።

36* 25:25 ዔሳው ፡- በዕለቲደላተ “ጠጉራም” ግለት ነው። 37* 25:26 ያዕቆብ ፡- በዕለቲደላተ “ተረከዝ የሚይዝ አሳናካይ” ግለት ነው። 38* 25:30 ኤዶም ፡- “ቀይ” ግለት ሲሆን ዔሳው የተለመደበት ስም ነው። 25:23 ፡- ርም 9:12 ፡ 25:33 ፡- ሰብ. 12:16 ፡ 26:13-4 ፡- ዘፍ. 22:16-18 ፡ 26:7 ፡- ዘፍ. 12:13 ፡ 20:23 ።

10 አቢሜሌክም “ይህ በእኛ ላይ ያደረገው ነገር ምንድን ነው? ከእኛ ስምች አንዱ በቀላሉ ሚስትህን ስመድፈር በቻል ነበር፤ እኛ ነም ኃጢአተኞች ልታደርገን ነበር፤” 11 ቀጥሎም አቢሜሌክ “ይህን ሰው ወይም ሚስቱን የሚነካ ሰው በሞት ይቀጣል” የሚል ማስጠንቀቂያ ለሕዝቡ ሰጠ።

12 ይስሐቅ በዚያች ምድር ዘርን ዘራ፤ እግዚአብሔር ስለሳርዘውም በዚያኑ ዓመት መቶ እጥፍ አመራተ፤ 13 ሀብት በሀብት ላይ እየተጨመረበት ስለሄደ እጅግ ባሕረጋ ሆነ። 14 ብዙ የበግና የኪብት መንጋ፤ አንዲሁም ብዙ አገልጋዮች ስለ ነበሩት ፍልስጥኤማውያን ቀኑበት። 15 ስለዚህ የይስሐቅ አባት አብርሃም በሕይወት በነበረበት ዘመን የእርሱ አገልጋዮች ቁፍረዋቸው የነበሩትን የውሃ ጉድጓዶች ሁሉ ሀፈር ሞልተው ያደረኩአቸው።

16 በዚያን ጊዜ አቢሜሌክ ይስሐቅን “ነይህ ከእኛ ይልቅ እየበረታ ስለሄደ፤ አገራችንን ለቀሀ ውጣ” አለው። 17 በዚህ ምክንያት ይስሐቅ ያንን ሁሉ ለቆ ብገራር ሸልቆ ውስጥ ሰፈረ፤ እዚያም ተቀመጠ። 18 አብርሃም በሕይወት ላለ አስቈፍሮአቸው የነበሩትን አብርሃም ከሞተ ዘኋላ ግን ፍልስጥኤማውያን የደረሱአቸውን የውሃ ጉድጓዶች ይስሐቅ እንደገና እንዲቈፈሩ አደረገ፤ አባቱ ባወጣላቸው ስምችም ጠራቸው።

19 የይስሐቅ አገልጋዮች በሸለቆው ውስጥ የውሃ ጉድጓድ ቁፈሩና ጥሩ የምንጭ ውሃ አገኙ፤ 20 የገራር አረኞች ግን “ይህ ውሃ የእኛ ነው” በማለት ከይስሐቅ እረኞች ጋር ተጣሉ። በዚህ ምክንያት ይስሐቅ ጉድጓዱን “ዲሂቅ” ብሎ ሰየመው።

21 የይስሐቅ አገልጋዮች ሌላ የውሃ ጉድጓድ ቁፈሩ፤ በዚህኛውም ጉድጓድ ምክንያት ሌላ ጠብ ተነጣ፤ ስለዚህ ይስሐቅ ይህን ጉድጓድ “ስጥና” ብሎ ሰየመው። 22 በዚያም አልፎ ብሎ ሌላ የውሃ ጉድጓድ ቁፈረ፤ በዚህኛው የውሃ ጉድጓድ ምክንያት ምንም ጠብ ስላልተነጣ “እነሆ አሁን አግዚአብሔር ሰፈ ቦታ ሰጠን፤ በምድር ላይም እንበዛለን ሲል ያንን ሁሉ ረሐቦች” ብሎ ሰየመው።

23 በዚህ በኋላ ይስሐቅ ወደ ቤርሳሲህ ወጣ፤ 24 በዚያን ሌሊት አግዚአብሔር ተገሰጠሰትና “እኔ የአባትህ የአብርሃም አምላክ ነኝ፤ እኔ ከአንተ ጋር ስለሆንኩ እትፍራ፤ ለአገልጋዩ ለአብርሃም በገባሁት ቃል ኪዳን መሠረት አባርክሃ ስሁ፤ ዘርህንም አበዛዋለሁ” አለው። 25 ይስሐቅ በዚያ መሠዊያ ሠራና ለእግዚአብሔር ሰገደ፤

መኖሪያውንም አዚያ አደረገ፤ አገልጋዮቹም ሌላ ጉድጓድ ቁፈሩ።

በይስሐቅና በአቢሜሌክ መካከል የተደረገ ስምምነት

26 አቢሜሌክ ከአማካሪው ከአሐቡስትና ከሠራዊቱ አዛዥ ከፊኒል ጋር ይስሐቅን ለመጎብኘት ከገራር መጣ፤ 27 ስለዚህ ይስሐቅ “ከዚህ በፊት ጠልታችሁን ከአገራችሁ እንድወጣ አደርጋችሁኛል፤ ታዲያ አሁን ልትጎበኙኝ የመጣችሁት ለምንድን ነው?” አላቸው።

28 እነርሱም አንዲህ ሲሉ መሰሰሱት፤ “እግዚአብሔር ከአንተ ጋር መሆኑን በግልጽ ዐውቀናል፤ ስለዚህ በእኛና በአንተ መካከል በሰላም ለመኖር የሚያስችል ስምምነት በመሐላ ለመፈጸም አስበናል፤ በዚህም መሠረት ቃል ኪዳን እንድትገባልን የምንፈልገው፤ 29 በእኛ ላይ ምንም ዐይነት በይዳ አንዳታደርስብን ነው፤ ምክንያቱም እኛ በአንተ ላይ ምንም ግፍ አልሠራንም፤ ዘወትር መልካም ነገር አደረግንልህ እንጂ ክፉ እሳደረግንብህም፤ ከአገራችንም የወጣኸው በሰላም ነው፤ አሁንም አግዚአብሔር ባርኪሃል።” 30 ከዚህ በኋላ፤ ይስሐቅ ግብጥ አደረገላቸው፤ እነርሱም በሉ፤ ጠጡ። 31 በግግራቱ ጠዋት በማለጻ ተነሡና ተማማሉ፤ ይስሐቅ ካሰናበታቸው በኋላም በሰላም ሄዱ።

32 በዚያኑ ቀን የይስሐቅ አገልጋዮች መጥተው ስለ ቁፈሩት ጉድጓድ ስይሰሙት ነገሩት፤ “ውሃ አገኘን” ብለውም አቢሜሌኩ። 33 እርሱም የውሃውን ጉድጓድ “ሳቢህ” ብሎ ጠራው፤ ስለዚህም የከተማዬት ስም እስከ ዛሬ “ቤርሳቤህ” እየተባለ ይጠራል።

ዓሳው ከወገኖቹ ውጭ ያደረገው ጋብቻ

34 ዓሳው እርባ ዓመት ሲሆነው የብኤሪን ልጅ ዮዲትንና የኤሎንን ልጅ ባሴማትን አገባ፤ ሁለቱም ሔታውያን ነበሩ። 35 ይህም ጋብቻ ይስሐቅንና ርብቃን ሲያሳዝናቸው ይኖር ነበር።

ምዕራፍ 27

ይስሐቅ ያዕቆብን መረቀው

1 ይስሐቅ አርጅቶ ሀይናቸው ታውረው ነበር፤ ታላቁን ልጁን ዓሳውን “ልጄ ሆይ!” ብሎ ጠራው፤ ልጁም “እነሆ አለሁ” አለ።

2 ይስሐቅም አንዲህ አለው፤ “አንደምታየኝ አርጅቻለሁ፤ የምጥትበትንም ቀን አላውቅም፤ 3 ስለዚህ የምታደንበትን ቀስትና ፍላጻ ያዘ፤ ወደ ዱር ሂድና አውሬ እድነህ ሥጋ አምጣልኝ፤ 4 ልክ እንደምወደው አድርገህ የጣፈጠ

39* 26:20 ዲሂቅ = በዕብራይስጥ “ጠብ” ግለት ነው። 40* 26:21 ስጥና = በዕብራይስጥ “ጥላቻ” ግለት ነው። 41* 26:22 ረሐቦች = በዕብራይስጥ “ሰፈ ቦታ” ግለት ነው። 26:26 = ዘፍ. 21:22

ምግብ ሥራልኝ፤ ከበሳሁም በኋላ ከመሞቱ በፊት የመጨረሻ ምርታቱን እስጥሃለሁ።”

⁵ ይስሐቅ ስልጅ ስኳሳው የሚለውን ሁሉ ርብቃ ትሰማ ነበር፤ ስለዚህ ዓሳው ወደ እደን ከሄደ በኋላ፣ ⁶ ርብቃ ልጅዋን ያዕቆብን “እባ ትህ ዓሳውን እንዲህ ቢለው ሰግሁ።” ለውራ አድነህ ሥጋ አምጣልኝ፤ ልክ እንደምወደው አድርገህ የጣፈጠ ምግብ ሥራልኝ፤ ላልሞትም በእግዚአብሔር ፊት እመርቅሃለሁ። ⁸ እሁንም ልጄ ሆይ! የምነግርህን አድምጥ፤ የማዘህንም አድርግ፤ ⁹ አባትህ እንደሚወደው አጣፍጩ ጥሩ ምግብ እንድሠራሰት፣ ወደ መንጋዎች ሂድኛ ሁለት የሰቡ የፍያ ጥቦቶች አምጣልኝ፤ ¹⁰ እንተም ያዘጋጀሁትን ምግብ እንዲበላ ስለላትህ ወስደህ ታቀርብለታለህ፤ በዚህ ዐይነት አባትህ ከመሞቱ በፊት ይመርቅሃል።”

¹¹ ያዕቆብ ግን እናቱን ርብቃ፣ “የወንድሜ የዓሳው ገላ ጠጉራም ነው፤ የእኔ ገላ ግን ምንም ጠጉር የሌለው ስስሳሳ ነው፤ ¹² ምናልባት እባቱ ቢዳስሰኝና እንዳታለልኩት ቢያውቅ በምርታት ፈንታ እርግግን እንደማተርፍ ታውቁ የሰምን?” አላት።

¹³ እናቱም “ልጄ ሆይ! የአንተ አርግማን በእኔ ሳይ ይሁን፤ እሁንም እንደነገርሁህ አድርግ፤ ሄደህ ጥቦቶቹን አምጣልኝ” አላችው።

¹⁴ ስለዚህ ሄዶ ጥቦቶቹን እመጣላት፤ እርስዋም ልክ አባቱ እንደሚወደው አድርጋ ጥሩ ወጥ ሠራች፤ ¹⁵ የታላቁ ልጅዋን የዓሳውን የክት ልብስ ከተቀመጠበት ቦታ አውጥታ ስያዕቆብ አስሰሰችው። ¹⁶ የፍየሎቹንም ቆዳ በክንዶቹ ላይና ጠጉር በሌሰበት በእንገቱ ላይ አለበሰችው። ¹⁷ ያዘጋጀችውንም ጥሩ ወጥ ከጋገረችው እንጀራ ጋር ስልጅዋ ስያዕቆብ ስጠችው።

¹⁸ ያዕቆብም ወደ አባቱ ሄደና “አባባ!” አለው።

እርሱም “እንሆ እስሁ! ስመሆኑ አንተ የትኛው ልጄ ነህ!” አለ።

¹⁹ ያዕቆብም “የበኩር ልጅህ ዓሳው ነኝ፤ እንሆ እንዳዘዝክኝ አድርጌለሁ፤ እንድትመርቀኝ እስቲ ቀና በልና ያመጣሁልህን የእደን ሥጋ ተመገብ” አለው።

²⁰ ይስሐቅም “ልጄ ሆይ! እንዴት በቶሎ ልታገኝ ቻልህ?” አለው።

ያዕቆብም “አምሳከህ እግዚአብሔር ስለረዳኝ በቶሎ ስማገኘት ቻልሁ” አለው።

²¹ ይስሐቅም “እስቲ ወደ እኔ ቀረብ በልና ልዳብስሁ፤ በእርግጥ አንተ ዓሳው ነህን?” አለው። ²² ያዕቆብም ወደ አባቱ ተጠጋ፤ እባቱም ዳሰሰውና “ድምፅህ የያዕቆብን ድምፅ ይመስላል፤ ከንድህ ግን የዓሳውን ከንድ ይመስላል” አለው። ²³ ከንዶቹ እንደ ዓሳው ከንዶች

ጠጉራም ስለነበሩ ይስሐቅ ያዕቆብን ሰይቶ ማወቅ አልቻለም፤ ሊመርቀው ከተዘጋጀ በኋላ፣ ²⁴ “በእርግጥ አንተ ልጄ ዓሳው ነህን?” ቢል እንደገና ጠየቀው፤ እርሱም “እያ ነኝ” አለ።

²⁵ ይስሐቅም “ልጄ! በል ከአደንከው ሥጋ አቅርብልኝ፤ ከበሳሁም በኋላ እመርቅሃለሁ” አለው።

ያዕቆብም ምግብን አቀረበለት፤ የወይን ጠጅም እንዲጠጣ አመጣለት። ²⁶ ከዚህ በኋላ አባቱ ይስሐቅ “ልጄ ሆይ! ቀረብ በልና ሳመኝ” አለው፤ ²⁷ ያዕቆብም ቀርቦ ሳመው። ይስሐቅ የያዕቆብን ልብስ ባሾተተ ጊዜ እንዲህ ቢል መረቀው፤

“እንሆ የልጄ መልካም ሽታ እግዚአብሔር እንደባረከው የእርሻ ሽታ ነው።”

²⁸ እግዚአብሔር ከሰማይ የሚያረሰርስ ጠል ይሰጥህ፤

ምድርህን ያስምላምህ፤ እህልህንና የወይን ጠጅህን ያብዛልህ፤

²⁹ መንግሥታት ይገዙላህ፤ ሕዝቦችም ያገልግላህ፤

በወንድሞችህ ሁሉ ላይ እስቃ ሁን፤ የእናትህም ልጆች ይሰገዱላህ፤

የሚረገግሙህ የተረገሙ ይሁኑ፤ የሚመርቁህም የተመረቁ ይሁኑ።”

ዓሳው የይስሐቅን በረከት ለመን

³⁰ ይስሐቅ ያዕቆብን መርቆ እንዳበቃና ያዕቆብም ከአባቱ ፊት እንደወጣ ወዲያው ዓሳው ከአደን ተመልሶ መጣ። ³¹ እርሱም በበኩሉ የጣፈጠ ወጥ ሠርቶ ስለላቱ አቀረበለትና “አባቱ ሆይ! እንድትመርቀኝ፤ እስቲ ቀና ብስህ ካመጣሁልህ የአደን ሥጋ ብላ” አለው።

³² ይስሐቅም “አንተ ግን ነህ?” አለው። እርሱም “እኔ የበኩር ልጅህ ዓሳው ነኝ” አለ።

³³ ይስሐቅም እጅግ ደንግጦ እየተንቀጠቀጠ “ታዲያ ለውራ አድኖ ያመጣልኝ ግን ነበር? ልክ አንተ ከመምጣትህ በፊት ተመገብሁ፤ የመጨረሻ ምርታቱንም ሰጠሁት፤ ምርታቱም የእርሱ ሆኖ ይኖራል” አለው።

³⁴ ዓሳው ይህን በስማ ጊዜ ድምፁን ከፍ በማድረግ ምርር ብሎ እያሰቀሰ “አባቱ ሆይ! እኔንም መርቀኝ!” አለ።

³⁵ ይስሐቅም “ወንድምህ መጥቶ እኔን በማታለል የአንተን ምርታት ወስዶብሃል” አለው።

³⁶ ዓሳውም “እርሱ እኔን ሲያሰናክልኝ ይህ ሁለተኛው ነው፤ ያዕቆብ መባሉ ተገቢ ነው፤

ከዚህ በፊት ብኩርናዬን ወሰደብኝ፤ እሁን ደግሞ ምርቃቱን ቀጣኝ፤ ታዲያ ለእኔ ያስቀረኸው ምንም ምርቃት የለምን?። አለው።

³⁷ ይስሐቅም “ቀደም ብዬ እርሱን የአንተ ጌታ አድርጌዋለሁ፤ ወንድሞች ሁሉ የእርሱ አገልጋዮች እንዲሆኑ አድርጌአለሁ፤ እህልና የወይን ጠጅ እንዲበላሉት አድርጌአለሁ፤ ልጄ ሆይ! እንግዲህ ለእንተ ምን ላደርግልህ እችላለሁ?” አለው።

³⁸ ዲሳውም “እባክህ ሆይ! ምርቃትህ አንዲት ብቻ ናትን? እባከህ እኔንም ምርቀኝ” አያለ በማለቱን አባቱን ነዘነዘው።

³⁹ ይስሐቅም እንዲህ አለው፡ “በርስዎ ከሞላበት ለምለም ምድር ርቀዎ ትኖራለሁ፤ የሰማይ ጠልም አታገኝም፤

⁴⁰ በሰይፍህ ገደል ትኖራለሁ፤ የወንድምህም አገልጋይ ትሆናለሁ፤ በተቃዋምከው ጊዜ ግን ከእርሱ ጭቁና ትላቀቃለሁ።”

⁴¹ አባቱ ስለመረቀው ዲሳው ያዕቆብን አጥብቆ ጠላው፤ በልቡም “እባክህ በትርብ ቀን ይሞታል፤ ከዚያ በኋላ ወንድሜን ያዕቆብን እገድለላለሁ” ብሎ አሰበ።

⁴² ነገር ግን ርብቃ የዲሳውን ዕቅድ ስለሰማች፡ ያዕቆብን ጠርታ እንዲህ አለችው፡ “እድምጠኝ፤ ወንድምህ ዲሳው አንተን በመግደል ሲበቀልህ እሰባክልሁ።” ⁴³ እሁንም ልጄ ሆይ! የምልህን አድርግ፤ ተነሥተህ በካራን ወደሚኖረው ወደ ወንድሜ ወደ ላባ ሸሽ፤ ⁴⁴ የወንድምህ ቀጣ እስኪበርድ ድረስ ለጥቂት ጊዜ እዚያው ቆይ፤ ⁴⁵ ቀጣውም ሲበርድ ያደረገህበትን ነገር ይረሳል፤ ከዚያ በኋላ በውልክ እስመጣሃለሁ፤ ሁለታችሁንም በእንድ ተንግጣት አልፈልግም።”

ይስሐቅ ያዕቆብን ወደ ላባ ላከው

⁴⁶ ርብቃ ይስሐቅን “ዲሳው ስገባቸው በእነዚህ በኩላታውያን ሴቶች ምክንያት መኖሪን ጠላውት፤ ያዕቆብ ደግሞ ከነዚህ በኩላታውያን ሴቶች አንዲቱን ካገባ ከመኖር ይልቅ ሞቱን እመርጣለሁ” አለችው።

ምዕራፍ 28

¹ ይስሐቅ ያዕቆብን ጠርቶ መረቀው፤ እንዲህም ሲል አዘዘው፡ “ከነፃናዊት ሴት እንዳታገባ፤ ² ይልቅስ ተነሥተህ በመስጴጦምያ ወዳለው ወደ እናትህ አባት ወደ ባቱኤል ቤት ሂድ፤ እዚያም ከእጉትህ ከላባ ሴቶች ልጆች አንድን አግባ፤ ³ ሁሉን የሚችል እግዚአብሔር

ይባርክህ፤ ብዙ ልጆችም ይሰጥህ፤ የብዙ ሕዝቦችም አባት ያድርግህ፤ ⁴ አብርሃምን እንደባረከ አንተንና ዘርህን ይባርክ፤ ይህንንም ለአብርሃም ሰጥቶት የነበረውንና አንተም ስይተኛ ሆነህ የኖርክበትን ምድር ርስት እድርጉ ይሰጥህ።”

⁵ በዚህ ሁኔታ ይስሐቅ ያዕቆብን እሰናበተው፤ ያዕቆብም በመስጴጦምያ ወደሚኖረው ወደ ላባ ሄደ፤ ላባ የያዕቆብና የዲሳው እናት የርብቃ ወንድም ነበረ፤ እባቱም ሶርያዊው ባቱኤል ነበር።

ዲሳው ሌላ ሚስት አገባ

⁶ ይስሐቅ ያዕቆብን እንደመረቀውና ሚስት እንዳፈለገ ወደ መስጴጦምያ እንደላከው ዲሳው ተረዳ፤ ይስሐቅ ያዕቆብን ሲመርቀው “ከነፃናዊት ሴት እንዳታገባ” ብሎ ያዘዘው መሆኑንም ሰማ፤ ⁷ ያዕቆብ ለአባቱና ለእናቱ በመታዘዝ ወደ መስጴጦምያ መሄዱንም ተረዳ፤ ⁸ በዚህም አባቱ ይስሐቅ የከነፃናውያንን ሴቶች እንደማይወድ ዲሳው ተገነዘበ፤ ⁹ ስለዚህ ከዚህ በፊት ካገባቸው ሌላ ባቱኤል ወደ አብርሃም ልጅ ወደ እሰማኤል ሄዶ ልጁን ማሕላትን አገባ፤ እርስዎም የነባዮት እገት ናት።

ያዕቆብ በይጉኤል ያየው ሕልም

¹⁰ ያዕቆብ ቤርሳቤህን ትቶ ወደ ካራን ለመሄድ ተነሣ፤ ¹¹ ሐይቅ በጠለቀች ጊዜ ወደ እንደ ስፍራ መጥቶ በረፈ፤ በዚያም እንድ ድንጋይ ተንቀርሶ ተኛ፤ ¹² በሕልሙም ከመሬት እስከ ሰማይ የሚደርስ መሰላል አየ፤ በመሰላሉም የእግዚአብሔር መላእክት ወደ ላይ ይወጡና ወደ ታች ይወርዱ ነበር። ¹³ እግዚአብሔርም በአጠገቡ ቆሞ እንዲህ አለው፡ “እኔ የአባትህ የአብርሃምና የይስሐቅ አምላክ እግዚአብሔር ነኝ፤ ለአንተና ለዘርያዎችህ እንዲሆን ይህን የተኛህበትን ምድር እሰጥሃለሁ፤ ¹⁴ ዘርህን እንደ ምድር አሸዋ አበዛዋለሁ፤ እነርሱ ዘሁሱ እቅጣጫ ይዞታቸውን ያሰፍፋሉ፤ በእንተና በዚህ የዓለም ሕዝቦች ሁሉ ይባረካሉ።” ¹⁵ እይቀህ! እኔ ከአንተ ጋር ነኝ፤ በምትሄድበትም ስፍራ ሁሉ እጠብቅሃለሁ፤ ወደዚህም ምድር በይሁና እመልሰሃለሁ፤ የገባሁልህን ቃል ኪዳን ሁሉ እፈጽምልሃለሁ፤ ከቶም አልተውህም።”

¹⁶ ያዕቆብም ከእንትልፋ ነቃና “በእርግጥ እግዚአብሔር በዚህ ስፍራ እለ፤ እኔ ግን ይህን እላወቅሁም ነበር” አለ። ¹⁷ በጣም ፈርቶም ስለነበር “ይህ እንዲት የሚያስፈራ ቦታ ነው፤ ይህ የእግዚአብሔር ቤት መሆን አለበት፤ ወደ ሰማይ የሚያስገባው በር ይህ ነው” አለ።

18 ያዕቆብ በማግሥቱ ጠዋት በማለዳ ተነሣ፤ ተንተርሶት የነበረውንም ድንጋይ መታሰቢያ እንዲሆን እንደ ሐውልት አቆመው፤ በላዩ ላይም የወይራ ዘይት አፈሰሰበት። 19 ያንንም ሰፍራ “ቤትኤል”²² ብሎ ሰየመው፤ ይህ ሰፍራ ከዚያ በፊት ሌላ እየተባለ ይጠራ ነበር።

20 ከዚህ በኋላ ያዕቆብ አንዲሁ ብሎ ለእግዚ አብሔር ተሳለ “ከእኔ ጋር ሆነህ በምትሄድበት መንገድ ብትጠብቁኝ፤ የሚያሰፈልገኝን ምግ ብና ልብሰ ብትሰጠኝ፤ 21 ወደ አባቱም ቤት በሰላም ብትመልሱኝ፤ አንተ አምላኬ ትሆና ለህ፤ 22 ይህ ለመታሰቢያነት ያቆምሁት ድንጋይ ወደ ፊት የእግዚአብሔር ቤት ይሆናል፤ ክምት ሰጠኝም ሁሉ ከሀሥር አንዱን እጅ ለአንተ እሰጣለሁ።”

ምዕራፍ 29

ያዕቆብ ወደ ላባ ቤት ደረሰ

1 ያዕቆብ ጉዞውን ቀጥሎ በሰተምሥራት ወዳለው አገር ደረሰ፤ 2 እዚያም በሚዳ ላይ አንድ የውሃ ጉድጓድ አየ፤ በሦስት የተከፈሉ የበግ መንጋዎች በጉድጓዱ ዙሪያ ነበሩ፤ መንጋዎቹ ውሃ የሚጠጡት ከዚሁ ጉድጓድ ነበር፤ ጉድጓዱም የሚዘጋበት ድንጋይ ትልቅ ነበር፤ 3 መንጋዎቹ ሁሉ እዚያ ከተሰበሰቡ በኋላ እረኞቹ ድንጋዩን አንክባለው ከጉድጓዱ ውሃ ያጠጡአቸው ነበር፤ መንጋዎቻቸውን ካጠጡ በኋላ ግን ድንጋዩን መልሰው በጉድጓዱ አፍ ላይ ይከድኑታል።

4 ያዕቆብም እረኞቹን “ወዳጆቼ ሆይ! ከየት ነው የመጣችሁት?” ብሎ ጠየቃቸው።

እነርሱም “እኛ የመጣነው ከካራን ነው” አሉት።

5 እርሱም “የናኮርን የልጅ ልጅ ላባን ታውቁታላችሁ?” ብሎ ጠየቃቸው።

እነርሱም “አዎ፤ እናውቀዋለን” አሉት።

6 እርሱም “ለመሆኑ እርሱ ደጎና ነው?” አላችው።

እነርሱም “አዎ፤ ደጎና ነው፤ እንዲያውም ልጅ ራሔል ያችውልህ! በጎች እየነዳች በመምጣት ላይ ነች” አሉት።

7 ያዕቆብም “ጊዜው ገና ቀን ነው፤ መንጋዎቻችሁንም ወደ ቤት የምታሰገቡበት ሰዓት ገና አልደረሰም፤ ታዲያ ለምን ውሃ አጠጥታችሁ አታሰማሩአቸውም?” አለ።

8 እነርሱም “እረኞች ሁሉ መንጋዎቻቸውን ይዘው እዚህ ከመሰብሰባቸው በፊት ምንም ማድረግ አንችልም፤ ሁሉም እዚህ ከመጡ በኋላ ግን ድንጋዩን በግብረት አንክባለን በጎቹን እናጠጣቸዋለን” አሉት።

9 ያዕቆብም ከእረኞቹ ጋር በመነጋገር ላይ ሳለ ራሔል የአባትዋን በጎች ይዛ ወደዚያ መጣች፤ ምክንያቱም እርሷዋ የበጎች እረኛ ነበረች። 10 ያዕቆብ ያጉቱን የላባን በጎች እየነዳች ስትመጣ ራሔልን አይቶ ወደ ጉድጓዱ ሄደ፤ ጉድጓዱ የተከደነበትንም ድንጋይ አንክባሉ በጎቹን አጠጣቸው። 11 ከዚህ በኋላ ራሔልን ሳጣት፤ ከደሰታውም ብዛት የተነሣ አለቀሰ፤

12 “እኔ የአባትሽ እገት የሆነችው የርብቃ ልጅ ነኝ” አላት። እርሷም ለአባቷ ልትነግር ሮጣ ሄደች። 13 ላባም የእጎቱ ልጅ ያዕቆብ መምጣቱን በሰማ ጊዜ ሊቀበለው ፈጥኖ ሄደ፤ አቅፎ ከሰመውም በኋላ ወደ ቤት አመጣው፤ ያዕቆብ የሆነውን ሁሉ ለላባ ነገረው፤ 14 ላባም “በእርግጥ አንተ ቅርብ የሥጋ ዘመድ ነህ” አለው፤ ያዕቆብም አንድ ወር ያህል ከአገሩ ጋር ተቀመጠ።

ያዕቆብ ስለ ራሔልና ስለ ልዩ ላባን አገልገለው

15 ላባ ያዕቆብን “ዘመድ በመሆንህ ብቻ በነጻ ልታገለግለኝ እይገባለሁም፤ ስለዚህ ምን ያህል ደመወዝ ላሰብላለሁ?” አለው። 16 ላባ ሁለት ሴቶች ልጆች ነበሩት፤ ታላቁቱ ልዩ፤ ታናሽቱ ራሔል ይባሉ ነበር። 17 ልዩ ሀይነ ልም ስትሆን፤ ራሔል ግን ቁመናዋ የሚያምር የደሰ ደሰ ያላት ነበረች።

18 ያዕቆብ ራሔልን እጅግ ሰለወደዳት “ራሔልን ብትድርልኝ ሰባት ዓመት አገልግልሃለሁ” አለ።

19 ላባም “ለሌላ ሰው ከምሰጣት ይልቅ ሰአንተ ብስጥህ ይሻለኛል፤ እሺ ተሰማምቼአለሁ፤ አዚሁ ከእኔ ጋር ነር” አለው። 20 ያዕቆብ ራሔልን ለማግባት ሰባት ዓመት አገልገለ፤ ይሁን እንጂ ራሔልን በጣም ይወዳት ስለነበር የቆየ በት ጊዜ ጥቂት ቀን ብቻ መሰሉ ታየው።

21 ከዚህ በኋላ ያዕቆብ ላባን “አንሆ የአገልግሎት ዘመኔ ተፈጽሞአል፤ ሚስት እንድትሆንኝ ልጅህን ሰጠኝ” አለው። 22 ላባም የሠርግ ድግስ አዘጋጅቶ በአቅራቢያዋ የሚገኙትን ሰዎች ሁሉ ጠራ። 23 ነገር ግን ላባ በራሔል ምትክ ልዩን ለያዕቆብ ሰጠው፤ ያዕቆብም ከልዩ ጋር የግብር ሥጋ ግንኙነት አደረገ። 24 ላባ ሴት አገልጋዩን ዚልፋን አገልጋዩዋ እንድትሆን ለልጁ ለልዩ ሰጣት። 25 በማግሥቱ ጠዋት ያዕቆብ አብራው ያደረገው ልዩ መሆኑን ግን ባወቀ ጊዜ ወደ ላባ ሄደ። “ይህ ያደረግህ ብኝ ነገር ምንድን ነው? ያገለገላሁህ ራሔልን ለማግኘት አልነበረምን? ታዲያ ለምን አታለልከኝ?” አለው።

26 ላባም “ታላቁቱ ሳትዳር፤ ታናሹቱን መዳር የአገራችን ልማድ አይደለም፤ 27 የልዩ

42* 28:19 ቤትኤል = በዕብራይስጥ “የእግዚአብሔር ቤት” ማለት ነው።

ሠርግ ሰባት ቀን እስኪሞላው ድረስ ጠብቅ፤ ከእንግዲህ ወዲህ ሰባት ዓመት የምታገለግለኝ ከሆነ ራሱልን እሰጥሃለሁ” አለው =

²⁸ ያዕቆብም በነገሩ ተሰማው፤ ከልያ ጋር ሰባት ቀን ተሞክሮ ከቄዩ በኋላ፤ ላባ ልጁን ራሱልን ለያዕቆብ ጻፈለት ። ²⁹ ላባ ሴት አገልጋዩን ባላን አገልጋይዋ እንድትሆን ለልጁ ለራሱል ሰጣት = ³⁰ ያዕቆብ ከራሱልም ጋር የግብር ሥጋ ግንኙነት አደረገ፤ ከልያም አብልጦ ወይዳት፤ ከዚያ በኋላ ላባን ሰባት ዓመት አገለገለው =

ለያዕቆብ ልጆች ተወለዱለት

³¹ ልያ የራሱልን ያህል እንዳልተወደደች እግዚአብሔር ባዩ ጊዜ ልጅ መውለድ እንድትችል ማሳወቅን ከፈተላት፤ ራሱል ግን መኻን ሆነች፤ ³² ልያ አርግዛ ወንድ ልጅ ወለደች፤ “እግዚአብሔር መከራዬን ተመለከተ፤ ከእንግዲህ ህገ ወዲያ ባሌ ደወደኛል” ስትል ስሙን ሮቤል^{43*} አለችው = ³³ አንደኛና አረዝኛና ሌላ ወንድ ልጅ ወለደች፤ “እግዚአብሔር እንዳልተወደደሁ ሰማ፤ ይዘንንም ልጅ ደግሞ ሰጠኝ” ስትል ስሙን ስምዖን^{44*} አለችው = ³⁴ አንደኛና አረዝኛና ሌላ ወንድ ልጅ ወለደች፤ “እንግዲህ ሦስት ወንዶች ልጆች ስለ ወለድሁሉት ባሌ ከእኔ ጋር በፍቅር ይጠመዳል” ስትል ስሙን ሌዊ^{45*} አለችው፤ ³⁵ አንደኛና አረዝኛና ወንድ ልጅ ወለደች፤ “አሁንስ እግዚአብሔርን አመሰግናለሁ” ስትል ስሙን ይሁዳ^{46*} አለችው፤ ከዚህ በኋላ መውለድ አቋርጠች =

ምዕራፍ 30

¹ ራሱል ለያዕቆብ አንድም ልጅ ለመውለድ አለመቻሏን ባወቀች ጊዜ በእንቲ ቀናችባት፤ ስለዚህ ያዕቆብን “ልጅ ሰጠኝ፤ አለበለዚያ እሞታለሁ” አለችው =

² ያዕቆብም ራሱልን ተቋጥቶ “ልጅ ልሰጥሽና ለከለከልሽ የምችል አግዚአብሔር መሰል ኩሼን?” አላት =

³ እርሰዋም “እነሆ አገልጋዩ ባላ እዚህ አለች፤ በእኔ ምትክ ልጅ እንድትወልድልኝ ከእርሰዋ ጋር ተኛ፤ በዚህ ዐይነት በእርሰዋ አማካይነት የልጆች እናት እሆናለሁ” አለችው = ⁴ ስለዚህ ባላን እንደ ሚስት አድርጋ ሰጠችው፤ ያዕቆብም ከእርሰዋ ጋር የግብር ሥጋ ግንኙነት አደረገ = ⁵ ባላም አረዝኛና ለያዕቆብ

ወንድ ልጅ ወለደችለት = ⁶ ራሱልም “እግዚአብሔር ፈረደልኝ፤ ጸሎቱንም ሰምቶ ወንድ ልጅ ሰጠኝ” አለች፤ በዚህም ምክንያት ስሙን ዳን^{47*} ብላ ጠራችው = ⁷ የራሱል አገልጋይ ባላ ዳግመኛ አረዝኛና ለያዕቆብ ሌላ ወንድ ልጅ ወለደችለት፤ ⁸ ራሱልም “ከእንጥሪ ጋር ብርቱትግል ታግዬ አሸንፋኝት” አለች፤ ስለዚህ ስሙን ንፍታሴም^{48*} ብላ ጠራችው =

⁹ ልያም መውለድ እንዳቆመች በተገንዘበች ጊዜ አገልጋይዋን ዘልፋን አንድ ሚስት አድርጋ ለያዕቆብ ሰጠችው፤ ¹⁰ የልያ አገልጋይ ዘልፋ ለያዕቆብ ወንድ ልጅ ወለደችለት = ¹¹ ልያም “አንዴት የታደልሁ ነኝ!” ስትል ስሙን ጋዶ^{49*} ብላ ጠራችው፤ ¹² የልያ አገልጋይ ዘልፋ ለያዕቆብ ሌላ ወንድ ልጅ ወለደችለት፤ ¹³ ልያም “አጅግ ደስ ብሎኛል፤ ከእንግዲህ ወዲያ ሴቶች ሁሉ ‘ደስተኛዎ ሴት!’ ይሉኛል” ስትል ስሙን አሴር^{50*} ብላ ጠራችው =

¹⁴ በሰንዴ መከር ወራት ሮቤል ወደ ዱር ሄዶ እንኮይ አገኘ፤ ለእናቱ ለልያም አመጣላት፤ ራሱል ልያን “አባክሽ ልጅሽ ከመጣልሽ እንኮይ ሰጨኝ” አለችት =

¹⁵ ልያም “ባሌን የንጠቀሽኝ አንሰሽ፤ አሁን ደግሞ ልጄ ያመጣልኝን እንኮይ መቀማት ትፈልጋለሽን?” አለችት =

ራሱልም “ከልጅሽ እንኮይ ሰጨኝና ዛሬ ሌሊት ያዕቆብ ካንቺ ጋር ይደር” አለችት =

¹⁶ በዚያን ምሽት ያዕቆብ ከዱር ሲመለስ፤ ልያ ከዘኑት ወደ እርሱ ወጥታ “በልጄ እንኮይ ስለነሁህ ዛሬ ሌሊት የምታድረው ከእኔ ጋር ነው” አለችው፤ ስለዚህ በዚያን ሌሊት ከእርሰዋ ጋር አደረ =

¹⁷ አግዚአብሔር የልያን ጸሎት ሰማ፤ ስለዚህ አረዝኛና ለያዕቆብ አምስተኛውን ወንድ ልጅ ወለደችለት = ¹⁸ ልያም “አገልጋዩን ሰባሌ በመሰጠቱ እግዚአብሔር ደመወዘኝ ከፈለኝ” ስትል ይሳኮር^{51*} ብላ ጠራችው፤ ¹⁹ ልያ ዳግ መኛ አረዝኛና ለያዕቆብ ስድስተኛውን ወንድ ልጅ ወለደችለት፤ ²⁰ እርሰዋም “እግዚአብሔር መልካም ስጦታ ሰጠኝ፤ ስድስት ወንዶች ልጆች ስለወለድሁሉት አሁን ባሌ ያከብረኛል” ስትል ስሙን ዛብሎን^{52*} ብላ ጠራችው =

²¹ ከዚህ በኋላ ሴት ልጅ ወለደች፤ ስሟንም ዲና^{53*} ብላ ጠራችት =

²² አግዚአብሔርም ራሱልን እስበ፤ ጸሎትዋ ንም ስምቶ ልጅ እንድትወልድ አደረጋት፤

^{43*} 29:32 ሮቤል ፡- በዕብራይስጥ “ረኪቢን” ሲሆን “እሱን ወንድ ልጅ!” ወይም “መከራዬን እየልኝ” ግለት ነው ።
^{44*} 29:33 ስምዖን ፡- በዕብራይስጥ “ሳማ” ግለት ነው ። ^{45*} 29:34 ሌዊ ፡- በዕብራይስጥ “ይጠመዳል” ግለት ነው ።
^{46*} 29:35 ይሁዳ ፡- በዕብራይስጥ “ምሳጋ” ግለት ነው ። ^{47*} 30:6 ዳን ፡- በዕብራይስጥ “ረረዶኛ” ግለት ነው ።
^{48*} 30:8 ንፍታሴም ፡- በዕብራይስጥ “ናቂታሌ” ሲሆን “ትግል” ግለት ነው ። ^{49*} 30:11 ጋዶ ፡- በዕብራይስጥ “መልካም ስድል” ግለት ነው ። ^{50*} 30:13 አሴር ፡- በዕብራይስጥ “አሸር” ሲሆን “ደስተኛ” ግለት ነው ። ^{51*} 30:18 ይሳኮር ፡- በዕብራይስጥ “ደመወዝ” ግለት ነው ። ^{52*} 30:20 ዛብሎን ፡- በዕብራይስጥ “ግብር” ግለት ነው ። ^{53*} 30:21 ዲና ፡- በዕብራይስጥ “ረረዶ” ግለት ነው ።

23 አርግዛም ወንድ ልጅ ወለደች፤ “እግዚአብሔር ወንድ ልጅ ሰጠኝ፤ ስድቤንም አስወገደልኝ፤” 24 ደግሞም ሌላ ወንድ ልጅ ይሰጠኛል” ስትል ስሙን የሱፍሩ 25 ብላ ጠራችው ።

የዕቅብ ስለ ደመወዝ ከላባ ጋር ተከራክረ

25 ራሔል የሱፍን ከወለደች በኋላ የዕቅብ ላባን እንዲህ አለው፡ “ወደ ተወለድሁበት አገር እንድመለስ አስናብተኝ፤ 26 አንተን በማገልገል ያገኘኋቸውን ሚስቶቹንና ልጆቹን ስጠኝና ለሂድ፤ ምን ያህል አገልግሎት እንዳበረክትኩልህ ታውቃለህ።”

27 ላባም “በአንተ ምክንያት እግዚአብሔር እንደባረከኝ በልዩ መገለጥ መረዳቱን ልነግርህ እወዳለሁ፤ 28 የምትረገገውን ደመወዝ ልክ ንገረኝና እክፍላለሁ” አለው ።

29 የዕቅብም እንዲህ አለው “እንዴት እንዳገለገልሁህ የከበትህም መንጋ በእኔ ጠባቂነት እንዴት እንደረባልህ አንተ ታውቃለህ፤ 30 እኔ ከመምጣቴ በፊት ጥቂት የነበሩት መንጋዎችህ አሁን እጅግ በገተዋል፤ እኔ በደረሰሁበት ስፍራ ሁሉ እግዚአብሔር በረከትን ሰጥቶሃል፤ ከእንግዲህ ወዲህ ለሌተሰቢ የሚጠትም ንገር ግግኝን አለብኝ” አለው ።

31 ላባም “ታዲያ ምን ያህል ልክፈልህ?” ብሎ ጠየቀው ።

የዕቅብም እንዲህ ሲል መለሰ፡ “እኔ የምልህን አንድ ነገር ብቻ ብታደርግልኝ መንጋህን ግሚግራቴንና መጠበቁን አቀጥባለሁ፤ 32 ዛሬ በመንጋዎችህ መካከል ልልፍና ዝንጉርጉርና ነቁጣ ጥቁርም የሆኑትን በጎች ሁሉ ልለይ፤ እንዲሁም ነቁጣና ዝንጉርጉር የሆኑትን ፍየሎች አመርጣለሁ፤ እንርሱም ደመወዜ ይሆናሉ፤ 33 በዚህ ዐይነት ታማኝነቴ ወደ ፊት ይታያል፤ ደመወዜን ለመቋጣር ስትመጣ ዝንጉርጉር ያልሆነ ወይም ነቁጣ የሌለበት ፍየል ብታገኝ፤ እንዲሁም ጥቁር ያልሆነ በግ ብታገኝ የተሰረቀ መሆኑን መረዳት ትችላለህ።”

34 ላባም “እሺ አንተ ባልከው አሰማለሁ” አለ ። 35 ነገር ግን በዚያ ቀን ላባ ሽመልመሌ የሆኑትን ወይም ነቁጣ ያለባቸውን ወንዶች ፍየሎችና ዝንጉርጉር የሆኑትን ነጭ ነጠብጣብ ያለባቸውን ሴቶች ፍየሎች መረጠ፤ እንዲሁም ጥቁር የሆኑትን በጎች ለየና ልጆቹ እንዲጠብቁ አቸው አደረገ። 36 ከዚህ በኋላ ላባ መንጋውን ነድቶ የሦስት ቀን መንገድ ያህል ከዕቅብ ርቆ ሄደ ። የዕቅብም የቀሩትን የላባን መንጋዎች መጠበቁን ቀጠለ ።

37 የዕቅብም ልብን ፡ ለውዝና ኤርሞን ከሚባሉ እንጨቶች እርጥብ በትሮችን ወሰደ ፤ በስት

ሮቹ ውስጥ ያለው ነጭ እንዲታይ ሽመልመሌ አድርጎ ላጣቸው ። 38 መንጋዎቹ ወሃ ሰመጠጣት ሲመጡ ከፊት ለፊት እንዲያየሉቸው የተላጡትን በትሮች በውሃ ግጠሚዎቹ ውስጥ እደረጋቸው ፤ መንጋዎቹ ወሃ ለመጠጣት በሚጠጡበት ጊዜ ፤ 39 በዱላዎቹ ፊት ለፊት ፍትወት እየተሰማቸው ይኩመጡ ነበር ፤ ስለዚህ ሽመልመሌ ፡ ዝንጉርጉርና ነቁጣ የሆኑ ግልገሎችን ወለዱ ። 40 የዕቅብ እንዚህን ግልገሎች ለብቻ ለየ ፤ የቀሩትን ግን ዝንጉርጉርና ጥቁር በሆኑት በላባ መንጋዎች ፊት ለፊት እቆማቸው ፤ በዚህ ዐይነት የራሱን መንጋ ወደ ላባ መንጋ ሳይቀላቅል ለብቻ አቆማቸው ።

41 ጤናማና ብርቱ የሆኑት መንጋዎች ፍትወት እየተሰማቸው ሲኩመጡ የዕቅብ በትሮቹን በፈታቸው ባሉት ወሃ መጠሚዎች ውስጥ ያኖራቸው ነበር ፤ በዚህ ዐይነት በትሮቹን እያዩ ይጮኑ ነበር ። 42 ነገር ግን በትሮቹን በደካሞቹ መንጋዎች ፊት ለፊት አያስቀምጣቸውም ነበር ፤ በዚህ ዐይነት ደካሞቹ መንጋዎች ለላባ ሲሆኑ ብርቱዎቹ ግን የዕቅብ ሆኑ ። 43 በዚህ እኳኋን ያዕቅብ እጅግ ባስደጋ ሆነ ፤ ብዙ መንጋዎች ፤ ሴቶችና ወንዶች አገልጋዮች ፤ ብዙ ግመሎችና አህዮችም ነበሩት ።

ምዕራፍ 31

የዕቅብ ከላባ ተወውሮ ሄደ

1 የላባ ወንዶች ልጆች “የዕቅብ የአባታችንን ሀብት ወሰደ፤ ይህን ሁሉ ሀብት ያገኘው ከአባታችን ነው” አያሉ መናገራቸውን ያዕቅብ ሰማ ። 2 በላባም ዘንድ እንደ ቀድሞው ተወዳጅ አለመሆኑን ተረዳ ። 3 በዚህን ጊዜ እግዚአብሔር ያዕቅብን “ወደ አባቶችህና ወደ ዘመዶችህ አገር ተመለስ፤ እኔም ከአንተ ጋር እሆናለሁ” አለው ።

4 ስለዚህ የዕቅብ መንጋዎቹ ወደ ተሰማሩ በት መስክ እንዲመጡ ራሔልንና ልዎን አስጠራቸው ። 5 እንዲህም አላቸው ፡ “አባታችሁ እንደ ቀድሞው ጊዜ እንደማይወደኝ ተረድቻለሁ፤ ነገር ግን የአባቴ እምሳኔ ከእኔ ጋር አለ፤ 6 ጉልቤቴን ጣልቁጥብ በትጋት አባታችሁን እንዳገለገልሁ እናንተም ታውቃላችሁ፤ 7 እርሱ ግን ዐሥር ጊዜ ደመወዜን በመለዋወጥ አታለልኝ፤ ሆኖም እኔን ለመጥፋት እግዚአብሔር አልፈቀደለትም፤ 8 ላባ ‘ዝንጉርጉሮቹ ሁሉ ለአንተ ደመወዝ ይሁኑ’ ባለኝ ጊዜ ፤ መንጋዎቹ ሁሉ ዝንጉርጉር ወለዱ ፤ ደግሞም ‘ሽመልመሌ መላዮቹ ሁሉ ለአንተ ደመወዝ ይሁኑ’ ባለኝ ጊዜ ፤ መንጋዎቹ ሁሉ ሽመልመሌ መላዮች ወለዱ ። 9 እግዚአብሔር የአባታችሁን የላባን መንጋዎች ወሰደ ለእኔ የሰጠኝ በዚህ ዐይነት ነው ።

24* 30:24 የሱፍ - በቡሬይስጥ “ደሙርልኝ” ወይም “አስወገደልኝ” ግለት ነው ።

10 “እንሰላቱ ለመጻፍ ፍትሀት በሚያደርግ ቸው ወራት የሚያጠቁላቸው አውራ ፍየሎች ሽመልመሌ፡ ገንጉርጉርና ነቁጣ መሆናቸውን በሕልም አየሁ።” 11 በዚያው ሕልም የእግዚአብሔር መልእክት ‘ያዕቆብ’ ብሎ ጠራኝ፤ እኔም ‘እነሆ’ አለሁ።” 12 እርሱም እንዲህ አለኝ፡ “መንጋዎቹን የሚያጠቁላቸው አውራ ፍየሎች ሽመልመሌ፡ ገንጉርጉርና ነቁጣ ያለባቸው መሆናቸውን ተመልከት፤ ለባ የረጸመህ ህን በይል ሰላየሁ ይህን ያደረግሁት እኔ ነኝ፤” 13 የመታሰቢያ ድንጋይ አቁመህ ዘይት በመቀባት በተሳልክበት ቦታ በቤትኤል የተገለጥሁልህ አምላክህ እግዚአብሔር እኔ ነኝ፤ አሁንም ከዚህ አገር በፍጥነት ወጥተህ ወደ ተወለድህ በት አገር ተመለስ።”

14 ራሔልና ልያ ለያዕቆብ አንዲህ ሲሉ መለሱለት፡ “ከአባታችን የምንወርሰው ምንም የለን፤” 15 እርሱ እኛን የሚያዩን እንደ ባዕድ ነው፤ አስቀድሞ ሸጠን ነበር፤ አሁን ደግሞ ለእኛ ሞጋ የተከፈለውን ሁሉ አጥፍቶታል፤” 16 አሁንም እግዚአብሔር ከአባታችን ወለዶ ለአንተ የሰጠህ ሀብት ሁሉ የእኛና የልጆቻችን ነው፤ ስለዚህ እግዚአብሔር ያዘዘህን ሁሉ አድርግ።”

17-18 ስለዚህ ያዕቆብ በከነዓን ወደሚኖረው ወደ አባቱ ለመሄድ ተዘጋጀ፤ ልጆቹንና ሚስቶቹን በግመል ላይ አሰቀመጠ፤ በመለጳጦም ያሳለ ያገኘውን ሀብትና መንጋዎች አየነጻ ተጓዘ። 19 ለባ በጎች ሊሸልት ሄዶ ስለነበር፡ እርሱ በሌለበት ራሔል በቤት የነበሩትን የአባቷን ጣዖቶች ስርቃ ሄደች፤ 20 ያዕቆብ መሄዱን ለላባ ሳይገልጥለት አታሎት ሄደ፤ 21 የራሱ የሆነውን ሀብት ይዞ በፍጥነት ተጓዘ፤ የኤፍራጥስንም ወገን ዝቸግሮ ወደ ኮረብታ ግው አገር ወደ ገለጻድ ሄደ።

ያዕቆብ በጉዞ ላይ ሳለ ላባ ተከታተለው

22 ያዕቆብ በሰውር መሄዱን ላባ ከሦስት ቀን በኋላ ሰማ፤ 23 ከዘመዶቹ ጋር ሆኖ ያዕቆብን ተከታተለው፤ ሰባት ቀን ከተጓዘ በኋላ ገለጻድ በተባለው ተራራማ አገር ላይ ሊደርሰበት ተቃረዘ፤ 24 በዚያን ሌሊት እግዚአብሔር ለላባ በሕልም ተገልጦለትና “ያዕቆብን፤ ክፉም ሆነ ደግ አንጻትናገረው ተጠንቀቅ” አለው። 25 ያዕቆብ ገለጻድ በተባለው ኮረብታማ ሰፍራ ድንኳኑን በመትከል ሰፍሮ ሳለ ላባ ደረሰበት፤ ላባና ዘመዶቹም እዚያው ድንኳናቸውን ተከለው ሰፈሩ። 26 ከዚህ በኋላ ላባ ያዕቆብን እንዲህ አለው፡ “ለሌምን እንዲህ አድርገህ አታለልክኝ፤ ሌቶች ልጆቹንስ በጦርነት እንደተማረኩ ያህል ይዘሃቸው ለምን ሄድህ? 27 ላትነግረኝ ተሰውረህ

በመሄድ ለምን አታለልክኝ? ነግረኸኝ ቢሆን በክበርና ዘመሰንቆ እየተዘፈነ በደለታ በሸገህሀህ ነበር።” 28 ልጆቹንና የልጅ ልጆቹን በመላም እንደሰናበታቸው አላደረግህም፤ ይህ ያደረግኸው ነገር ስሕተት ነው። 29 ጉጻት ላደርሰብህ አችል ነበር፤ ነገር ግን ባለፈው ሌሊት የአባትህ አምላክ ‘ያዕቆብን’ ክፉም ሆነ ደግ አንድቃል እንጻትናገረው’ ብሎ አስጠነቀቀኝ፤ 30 ወደ ትውልድ አገርህ ለመመለስ ባለህ ብርቱ ፍላጎት እንደተለየኸኝ ሀውቃለሁ፤ ታዲያ የዜቴን ጣዖቶች የሰረቅህብኝ ለምንደን ነው?”

31 ያዕቆብም “ሴቶች ልጆችህን ነጥቀህ ትወስድብኛለህ ብዬ ስለፈራሁ ነው፤” 32 ከእኛ መካከል የአንተ ጣዖቶች የተገኙበት ሰው ቢኖር ግን ይሙት፤ እነሆ አሁን ዘመዶቻችንን ምስክር በማድረግ የአንተ የሆነውን ነገር ሁሉ ፈልገህ ወሰድ።” አለው፤ ያዕቆብ ይህን ያለው ራሔል የአባቷን ጣዖቶች ስርቃ እንደወለደች ስላላወቀ ነው።

33 ከዚህ በኋላ ላባ ወደ ያዕቆብ ወደ ልያና ወደ ሁለቱ አገልጋዮች ድንኳን ተራ በተራ ገብቶ በረበረ፤ ነገር ግን ምንም አላገኘም፤ በመጨረሻ ወደ ራሔል ድንኳን ገባ፤ 34 ራሔል ግን ጣዖቶቿን ወለጻ ያግመሱ ኮርቻ ሥር በመሰጠት በላያቸው ላይ ተተምጣባቸው ነበር፤ ላባ በደንኳኑ ውስጥ ያለውን ንግ ሁሉ በርብሮ ምንም ነገር አላገኘም። 35 ራሔልም አባቷን “ጌታዬ! በጦር አበባዬ ምክንያት መነጣት ስላልቻልሁ ቅር አትሰኝብኝም” አለችው። ላባ በሁሉ ሰፍራ ፈልጎ ጣዖቶቹን ማግኘት አልቻለም።

36 በዚህ ጊዜ ያዕቆብ እንዲህ ሲል ላባን በቁጣ ቃል ተናገረው፡ “ታዲያ የረጸምኩት በይል ምንድን ነው? እስቲ ምን አጥፍቼ ነው እንዲህ የምታሳድደኝ? 37 ዕቃዬን ሁሉ ከበረበርክ በኋላ የአንተ የሆነ ነገር ምን አግኝተሃል? አንጻት ነገር አግኝተህ ቢሆን በአንተና በእኔ ዘመዶች ፊት እዚህ አቅርበው፤ እነርሱም ከአንተና ከእኔ አጥፈው ማን እንደሆነ ይፋረዱ።” 38 ከአንተ ጋር መኖር ከጀመርክ ሃያ ዓመት ሆነኝ፤ በዚህ ጊዜ ውስጥ በጎችዬና ፍየሎችህ የጨነገፋሁት ጊዜ የለም፤ ከመንጋህም አንድ ጥቦት ለጎን በልቼ አላውቅም፤ 39 ከበጎችህ አንዱን አውራ ሲበላው ወዲያው እከፍልህ ነበር አንጂ የእኔ ስሕተት ያለመሆኑን ለማስረዳት ወደ አንተ አምጥኛው አላውቅም፤ በቀንም ቢሆን በሌሊት የተሰረቀ እንሰላ ቢኖር ታላክፍ ሰኝ ነው። 40 ብዙ ጊዜ በቀን ሐፍርና በሌሊት ቀር አውቃይ ነበር፤ በቂ እንቅልፍ፤ ያገኘሁበት ጊዜ አልነበረም። 41 ከአንተ ጋር የነበርኩበትን ሃያ ዓመት ያሳለፍሁት በዚህ ሁኔታ ነበር፤

ከዚህም ዐሥራ አራቱን ዓመት ያገለገልሁሁ ሁለቱን ሴቶች ልጆችህን ለማግኘት ብዬ ነው፤ የቀሩትን ስድስት ዓመታት ያገለገልሁሁ መንጋ ዎችህን ለማግኘት ብዬ ነው። ይህም ሆኖ ደመ ወዚህን ሀሥር ጊዜ ሰዋወጥክብኝ።⁴² እባቱ ይሰ ሐቅ የሚያመልከው የአብርሃም አምላክ ከእኔ ጋር ባይሆን ኖሮ ባዶ እጅን በበደድክኝ ነበር፤ ነገር ግን እግዚአብሔር መከራዬንና ልፋቴን አይቶ ባሰፈው ሌሊት ንሥጸሃል።”

ዘያዕቆብና በላባ መካከል የተደረገ ስምምነት

⁴³ ላባም ያዕቆብን እንዲህ አለው፡ “እነዚህ ሴቶች የእኔ ልጆች ናቸው፤ ልጆቻቸውም የእኔ ነው ናቸው፤ እነዚህም መንጋዎች የእኔ ናቸው፤ እንደ እውነቱ ከሆነ ይህ የምታየው ሁሉ የራሴ ነው፤ ነገር ግን ልጆቼንም ሆነ ልጆቻቸውን ለማስቀረት ምንም ማድረግ አልቻልኩም፤⁴⁴ ስለዚህ እኔና እንተ በመሐላ የሰም ምንት ውል እናድርግ፤ ለምናደርገው ውል ምስክር ሆኖ እንዲኖር ድንጋይ ሰብስበን በመከመር ሐውልት እናቁም።”

⁴⁵ ስለዚህ ያዕቆብ ትልቅ ድንጋይ አንሥቶ የመታወቂያ ሐውልት እንዲሆን አቆመው።

⁴⁶ ቤተሰቡንም ሁሉ “ድንጋይ ሰብስበህ” አላቸው፤ ድንጋይ ሰብስበው ከቄለሉ በኋላም በአጠገቡ ተቀምጠው ምግብ ተመገቡ።⁴⁷ ላባም ይጋርጣሁኑታ^{55*} ብሎ ጠራት፤ ያዕቆብም ጋልዲያ ብሎ ሰየማት።⁴⁸ ላባም “እነሆ ዛሬ ይህ የድንጋይ ካብ በእኔና በእንተ መካከል ምስክር ነው” አለ፤ ጋልዲያ^{56*} ተብላ የተጠራችበት ምክንያት ስዚህ ነው።⁴⁹ ላባም “እንግዲህ ከዚህ ዘምንስያይበት ጊዜ እግዚአብሔር እኔንና አንተን ይጠብቀን” በማለት ያንኑ ስፍራ ምጽጳ^{57*} ብሎ ጠራው።⁵⁰ ላባም ንግግሩን በመቀጠል እንዲህ አለ፡ “ልጆቼን ብታጉላላቸው ወይም ሌሎችን ሴቶች በላያቸው ብታገባ ምንም እንኳ እኔ ላውቅ ባልችል እግዚአብሔር ምስክርነትን መሆኑን አትርሳ።⁵¹ በመካከላችን የቄለሉሁት ድንጋይና ያቆምሁት ሐውልት እነሆ፤⁵² እኔ አንተን ለማጥቀስ ይህን የድንጋይ ቀጥልል እንደማላል፣ አንተም እኔን ለማጥቀስ ይህን የድንጋይ ቀጥልልና ይህን የመታወቂያ ቀጥልልና ይህ የመታወቂያ ሐውልት ምስክርነት ናቸው።⁵³ ይህንን ሳናደርግ ብንቀር ግን ከአብርሃም አምላክ፣ ከናኮር አምላክና ከአባታቸውም አምላክ ትጣት ይድረስብን።” ከዚህ

በኋላ ያዕቆብ አባቱ ይሰሐቅ በሚያመልከው አምላክ ስም ይህን ቃል ለመጠበቅ ማለ።⁵⁴ በተራራውም ላይ ያዕቆብ መሥዋዕት እቀረበ፤ በዎቹን ሁሉ ጠርቶም ምግብ እንዲመገቡ አደረገ፤ ከሰሉም በኋላ ሌሊቱን ከዚያ አላለፋ።⁵⁵ በማግሥቱ ላባ ጥዋት በማለጻጻ ተንሥቶ ልጆቹንና የልጅ ልጆቹን በመሳምና በመመሪያ ተሰናቅታቸው፤ ከዚያም ተንሥቶ ወደ ቤቱ ተመለሰ።

ምዕራፍ 32

ከዲሳው ጋር ለመገናኘት የያዕቆብ ገግጅት

‘ያዕቆብ በጉዞ ላይ ሳስ የእግዚአብሔር መላእክት በመንገድ ተገናኙት።’² ባያቸውም ጊዜ “እግዚአብሔር ከሠራዊቱ ጋር የሚሠፍርበት ቦታ ነው” አለ፤ ስለዚህ ያንን ቦታ ማሕና ይም^{3*} ብሎ ጠራው።

³ ከዚህ በኋላ ያዕቆብ በእይም አገር ሢዲር ተብላ በምትጠራው ምድር ወደሚኖረው ወደ ወንድሙ ወደ ዲሳው መልእክተኞች አስቀድሞ ላከ።⁴ እንዲህም በማለት አዘገባው፡ “ሰጊታዬ ስዲሳው እንዲህ ብላችሁ ንገሩት፤ ‘ታማኝ እገልጋይህ እኔ ያዕቆብ እስከ አሁን የቆየሁት ከላባ ጋር እንደነበር ልነግርህ እወዳለሁ።’⁵ እነሆ አሁን ብዙ ከብቶች፣ አህዮች፣ በጎትና ፍየሎች እንዲሁም እክክሮችና ገረዶች አሉኝ፤ ይህን መልእክት የላኩብህ በእንተ ዘንድ ምንሰ እገኛለሁ ዘሚል ተሰራ ነው።”

⁶ መልእክተኞቹም ወደ ያዕቆብ ተመልሰው መጡና “ወደ ወንድምህ ወደ ዲሳው ሄደን ነበር፤ እርሱም ከእንተ ጋር ለመገናኘት በመምጣት ላይ ነው፤ ከእርሱም ጋር አራት መቶ ሰዎች አሉ” አሉት።⁷ በዚህ ጊዜ ያዕቆብ እጅግ በመፍራት ተጨነቀ፤ አብረውት የነበሩትንም ሰዎች በሁለት ክፍል መደባቸው፤ እንዲሁም በጎቹን፣ ፍየሎቹን፣ ከብቶቹንና ግመሎቹን በሁለት በሁለት መደባቸው።⁸ ይህንንም ያደረገው “ዲሳው መጥቶ በድንገተኛ አደጋ የመጀመሪያውን ክፍል ዚያጠቃ፣ ሌላው ክፍል ሊያመልጥ ይችላል” ብሎ በማሰብ ነው።

⁹ ከዚህ በኋላ ያዕቆብ እንዲህ ብሎ ጸለየ፡ “የአባቶቼ የአብርሃምና የይሱሐቅ አምላክ ሆይ! ልመናዬን አድምጥ፤ እግዚአብሔር ሆይ! ‘ወደ ትውልድ አገርህና ወደ ዘመዶችህ ተመለስ፤ እዚያም መልካም ነገር እንዲሆንልህ እደርጋለሁ’ ብለኸኝ ነበር።¹⁰ እኔ ባሪያህ ይህን ያህል ችርኮትና ታማኝነት ልታላዩኝ የሚገባኝ

^{55*} 31:47 ይጋርጣሁኑታ :- በሮዋ ቋንቋ “የምስክር ካብ ወይም ሐውልት” ማለት ነው። ^{56*} 31:48 ጋልዲያ :- በብራይሎጥ “የምስክር ካብ ወይም ሐውልት” ማለት ነው። ^{57*} 31:49 ምጽጳ :- በብራይሎጥ “መጠበቂያ” ማለት ነው። ^{58*} 32:2 ማሕናይም :- በብራይሎጥ “ሰፈርኝ” ማለት ነው።

አልነበርውም፡፡ የርዳኛሰን ተሻግሮ ስመጣ ከም መረከዘው በትር በቀ ምንም እልነበረኝም፤ እውን ግን እነዚህን በሁለት ቡድን የተከፈሉ ወገኖች ይገኙ ተመልሻለሁ።¹¹ በእኔ ላይ አደጋ በመጣል ሴቶችና ሕፃናት እንኳ ሳይቀሩ ያጠፋ ናል ብዬ ሰለፈራሁ ከወንድሜ ከዓሳው አጅ እንድታድኑኝ እለምንሃለሁ።¹² መልካም ነገር አደርጋለሁ፤ ዘርህንም ሲቈጠር እንደማይቻል አንድ ባሕር ዳር አሸቀ አበዛልሃለሁ? ያልከውን አስታውሰህ።”

¹³ እዚያም አደረገ፤ በማግሥቱም ካለው ነገር ሁሉ ለወንድሙ ለዓሳው ስጦታ የሚሆን ነገር መርጦ አዘጋጀ፤¹⁴ በዚህ ዐይነት ሁለት መቶ እንስት ፍየሎች፤ ሃያ ሰባት ተባዕት ፍየሎች፤ ሁለት መቶ አንስት በጎች፤ ሃያ ተባዕት በጎች፤¹⁵ ሠላሳ የሚያጠቡ ግመሎች ከነግልገሎቻቸው፤ አርባ ላሞች፤ ሀሥር በሬዎች፤ ሃያ አንስት አዘዮችና ዐሥር ተባዕት አዘዮች መረጠ፤¹⁶ እነዚህንም በየመንጋው ከፈለገ ለእያንዳንዱ ቸው እረኞች መደባላቸው፤ እረኞቹንም “ከእኔ ቀድሞችሁ ሂዱ፤ በየመንጋው መካከል ርቀት እንዲኖር አድርጋችሁ፤ በመከታተል ሂዱ” አላቸው።¹⁷ የመጀመሪያዎቹንም እረኞች እንዲህ በማለት አዘዛቸው፡ “ወንድሜ ዓሳው በመንገድ አግኝቶ ‘የማን ሰዎች ናችሁ? ወይስ ሰብ ትይዳላችሁ? እነዚህ የምትነዱለት ሰዎች ከብቶች የማን ናችሁ?’ ብሎ የጠየቃችሁ እንደሆነ፤¹⁸ ‘እነዚህ ከብቶች የአገልጋይህ የያዕቆብ ናቸው፤ እርሱ እነዚህን የላከው ለጌታዬ ለዓሳው ስጦታ የሚሆን ነው፤ አንህ ያዕቆብ ከኋላችን ነው’ ብላችሁ ንገሩት።”¹⁹ ለሁለተኛውም ለምስተኛውም ክፍል እረኞችና ለቀሩትም የመንጋ ጠባቂዎች “እኛንትም ዓሳውን ስታገኙት እንደዚሁ ንገሩት፤²⁰ ‘በተለይም አገልጋይህ ያዕቆብ ከበለተኋላ እየመጣ ነው’ ብላችሁ ንገሩት” አላቸው። ይህንንም ያለበት ምክንያት “እኔ ከመድረሱ በፊት በሚደርስለት ስጦታ ቀጣውን አበርድ ይሆናል፤ በኋላም በማገኘው ጊዜ በደስታ ይቀበለኛል” በሚል አሳብ ነው።²¹ በዚህ ዐይነት ስጦታውን አስቀድሞ ከላከ በኋላ እዚያው በሰፈሩበት ቦታ አደረገ።

ያዕቆብ ከአግዚአብሔር ጋር ታገለ

²² በዚያኑ ሌሊት ያዕቆብ ተነሣ ሁለቱን ሚስቶቹን፤ ሁለቱን ሴቶች አገልጋዮቹንና፤ ዐሥራ አንዱን ልጆቹን ይዞ የያዕቆብን ወንዝ ተሻገረ።²³ እነርሱን ካሻገረም በኋላ ያለውን

ዳዝ ሁሉ አሻገረ።²⁴ እርሱ ግን በሰተማዶ ለብቻው ቀረ፤

ከዚህ በኋላ ሌሊቱ እስኪነጋ ድረስ አንድ ሰው ሲታገለው አደረገ።²⁵ ያ ሰው ያዕቆብን በትግል ማሸነፍ እንዳቃተው ዛየ ጊዜ የጭኑን ሹልዳ መታው፤ ያዕቆብም በሚታገልበት ጊዜ ጭኑ ከመገጣጠሚያው ላይ ተለያየ፤²⁶ ከዚህ በኋላ ሰውየው “ሌሊቱ ለኔን ሰለሆነ ልቀቀኝ” አለ።

ያዕቆብም “ካልባረከኸኝ እልለቅዘም” አለው።

²⁷ ሰውየውም “ስምህ ማን ነው?” አለው። “ሰሜ ያዕቆብ ነው” አለው።

²⁸ ሰውየውም፡ “ከእንግዲህ ወዲህ ስምህ ያዕቆብ አይባልም፤ ከአግዚአብሔርም ከሰውም ጋር ታግለህ አሸንፈሃል፤ ስለዚህ ለምህ ‘እሰራኤል’²⁹ ይባላል” አለው።

²⁹ ያዕቆብም “አንተስ ስምህ ማን ነው?” አለው።

ሰውየውም “ሰሜን ለማወቅ የምትፈልገው ለምንድን ነው?” አለውና ያዕቆብን ባረከው።

³⁰ ያዕቆብም “አኔ አግዚአብሔርን ፈት ለፊት እይቼ እነሆ፤ በሕይወት አገኛለሁ” አለ፤ በዚህም ምክንያት ያንን ቦታ “አንኤል”³⁰ ብሎ ጠራው።³¹ ያዕቆብ ከአንኤል ተነሥቶ ሲሄድ ሰሐይ ወጥቶ ነበር፤ በጭኑም ሕመም ምክንያት ያነከሰ ነበር።³² ስለዚህ እስራኤላውያን አስከ ዛሬ ድረስ በጭን መጋጠሚያ ላይ ያለውን የሹልዳ ሥጋ አያበሉም፤ ምክንያቱም ያዕቆብ ከሰውየው ጋር ሲታገል ሰውየው ሹልዳውን መትቶት ስለነበር ነው።

ምዕራፍ 33

ያዕቆብ ከዓሳው ጋር ተገናኘ

ያዕቆብ ቀና ብሎ ሲመለከት፤ ዓሳው እራት መቶ ሰዎች አሰከትሎ ሲመጣ አየ፤ ያዕቆብም ልጆቹን ከልያ፤ ከራሔልና ከሁሉቱ ሴቶች አገልጋዮቹ ጋር ከፍረላቸው።² በመጀመሪያ ሁለቱን ሴቶች አገልጋዮቹንና ልጆቻቸውን አስቀደመ፤ ቀጥሎ ልያንና ልጆቻቸውን አስከተለ፤ በመጨረሻም ራሔልንና የሴፍን ከሁሉ በኋላ አደረገ።³ ያዕቆብ ከሁሉ ቀድሞ ተጓዘ፤ ወደ ወንድሙ ወደ ዓሳው ሲቀርብ ወደ መሬት በመገንበስ ሰባት ጊዜ እጅ ነግ፤⁴ ዓሳው ግን ሊገናኘው ወደ እርሱ ሮጠ፤ በአንገቱም ላይ ተጠምጥሞ እቅፍ አድርጎ ሳመው፤ ሁለቱም በደለታ ተላቀቱ።⁵ ዓሳው በከረያው ተመልከቶ ሴቶቹንና ልጆቹን ባየ ጊዜ “እነዚህ ሁሉ ከአንተ ጋር ያሉ ሰዎች የማን ናቸው?” አለ።

²⁹ 32፡28 እስራኤል ። በብራይቲሽ ካህንነታዊ ማህበራዊ ጋር ይታገላል” ግልት ነው። ³⁰ 32፡30 አንኤል ። በብራይቲሽ “አግዚአብሔር ፈት” ግልት ነው።
32፡12 ። ዘፍ. 22፡17 ። 32፡14-26 ። ሆሌ 12፡3-4 ። 32፡28 ። ዘፍ. 35፡10 ። 32፡29 ። መላ. 13፡17-18 ።

ያዕቆብም “ጌታዬ ሆይ! እነዚህ እግዚአብሔር በቸርነቱ የሰጠኝ ልጆች ናቸው” ሲል መለሰ ። “ከዚህ በኋላ ሴቶች አገልጋዮቹ ከልጆቻቸው ጋር መጥተው እጅ ስሙ ፣ ፎጥሎም ልያና ልጆችዎ ቀርበው እጅ ነሙ ። በመጨረሻም የሴፍና ራሔል ቀርበው እጅ ነሙ ።”

“ዓሳውም “እራት እራትስ እየተነጻ ሲሄድ ያየሁት የእንሰሳት መንጋ ምንድን ነው?” አለ ።

ያዕቆብም “ጌታዬ ሆይ! እርሱ በአንተ ፊት ምገሰ እንዳገኝ የላከሁልህ ነው” አለ ።

“ዓሳውም “ወንድሜ ሆይ! እኔ ቡቂ ሀብት አለኝ ፣ የአንተ ለራሱህ ይሁን?” አለው ።

“ያዕቆብ ግን “እንዲህስ እይሁን ፣ በእርግጥ የምትወድደኝ ከሆነ እባክህ ሰጠታዬን ተቀበል ፣ ፍቅር ስላላየኸኝ ፣ የአንተን ፊት ማየት የእግዚአብሔርን ፊት እንደማየት ያህል እቁጥረዋለሁ ።” ስለዚህ እባክህ ይህን ያቀርብኩልህን ሰጠታ ተቀበለኝ ፣ እግዚአብሔር በቸርነቱ የሚያስፈልገኝን ሁሉ ሰጥቶኛል” አለ ። ሰጠታውን እንዲቀበለው ያዕቆብ ዓሳውን አጥብቆ ለመነህ ።

“ዓሳውም “እንግዲህ እንሂድ ፣ እኔም ከአንተ ቀድሜ እሄዳለሁ” አለ ።

“ያዕቆብም አንዲህ አለ ። “ልጆቹ ደካሞች እንደሆኑ ጌታዬ ታውቃለህ ፣ ለሚያጠቡት እንሰሳት ፣ ለግልገሎቻቸውና ለእንሰሳታቸው መጠንቀቅ ይኖርብኛል ፣ ለአንድ ቀን እንኳ በጥድፈያ ቢነዳ እንሰሳቱ በሙሉ ያልቃሉ ።” ስለዚህ እባክህ ጌታዬ አንተ ቀድመህ ሂድ ፣ እኔም በዝግታ እከተልሃለሁ ፣ በእንሰሳቱና በልጆቹ ዐቅም ልክ እየተራመድሁ በሄዳር እደርሰብሃለሁ” ።

“ዓሳውም “እንግዲያውስ ከእኔ ሰዎች ጥቂቶቹን ከአንተ ጋር ላስቀርልህ” አለው ።

ያዕቆብ ግን “በጌታዬ ፊት ምገሰ ካገኘሁ ሌላ ምንም ነገር አያስፈልገኛም” አለው ።

“ስለዚህ ዓሳው በዚያኑ ቀን ጉዞውን በመጀመር ወደ ሄዳር ተመለሰ ።” ያዕቆብ ግን ወደ ሱቲት¹⁸ ፣ እመራ ፣ እዚያም ለራሱ ቤትና ለከብቶቹም መጠለያ ሠራ ፣ ስለዚህ ያ ስፍራ ሱቲት ተባለ ።

“ከመሰደጣምያ በተሙስ ጊዜ በከነዓን ምድር ወዳለችው ወደ ሴኬም በሰላም ደረሰ ፣ እዚያም በከተማይቱ ፊት ለፊት በሚገኘው ሜዳ ላይ ሠፈረ ።” ድንኳኑን የተከለበትን የሼኬም አባት ከነበረው ከሐምር ዝርያዎች ላይ በመቶ ብር ገዛው ።²⁰ እዚያም መሠዊያ ሠራና “የእስራኤል አምላክ እግዚአብሔር” ብሎ ጠራው ።

ምዕራፍ 34
የያዕቆብ ሲት ልጅ የዲና መደረጋ

“ከሰለታት አንድ ቀን ልያ ለያዕቆብ የወለደች ለት ዲና በዚያ አካባቢ የሚኖሩትን ከነዓናውያን ሴቶች ለማየት ወጣች ።² የአገራ ገዥ የሒዋዊው የሐምር ልጅ ሼኬም ባያት ጊዜ ያዛት ፣ በማሰገደድም ከብረ ገጽሕናዋን ደፈረ ።³ በውበቷ ተማርኮ እጅግ ወደዳት ፣ እርሰዋም አንድተው ደው ለማድረግ በፍቅር ቃል እነጋገራት ። “አባቱንም “ከዚህች ልጅ ጋር እጋባኝ” አለው ።

“ያዕቆብ ልጅ ዲና ከብረ ገጽሕናዋ አንደተደፈረ ሰማ ፣ ነገር ግን ወንዶች ልጆቹ የከብት መንጋ ይዘው ተማርተው ሰለነበር ፣ እነርሱ እስከሚመጡ ዝም ብሎ ቆየ ።⁵ ከዚህ በኋላ የሼኬም አባት ሐምር ፣ ያዕቆብን ለማነጋገር ወጣ ፣ “ልክ በዚያ ጊዜ የያዕቆብ ልጆች ከተማሩበት መጡ ፣ ለሰተፈጸመው ድርጊት በሰሙ ጊዜ እጅግ ደንገጡ ፣ ሼኬም የያዕቆብን ልጅ በመድፈር የእስራኤልን ሕዝብ በማዋረዱም እጅግ ተቁጡ ፣ ምንንያቱም ይህ ነገር መደረግ አልነበረበትም ።” ሐምር ግን እንዲህ አላቸው ። “ልጄ ሼኬም ልጆችሁን በጣም ወዶ አታል ፣ ስለዚህ እንዲያገባት ፍቀዱለት ፣⁷ አንዲያውም በመካከላችን የጋብቻ ውል እናድርግ ፣ እኛ የእናንተን ሴቶች ልጆች እናገባ ፣ እናንተም የእኛን ሴቶች ልጆች እግቡ ።”¹⁰ በዚህ ዐይነት በእገራችን ላይ ከእኛ ጋር መኖር ትችላላችሁ ፣ በፈለጋችሁበት ስፍራ በመዘዋወር እየወራችሁና እየነገሳችሁ በብልጽግና መኖር ትችላላችሁ ።”

“ሼኬምም ፣ በከሱም የዲናን አባትና ወንድሞችን እንዲህ አላቸው ። “አሳቤን ብትፈጽሙልኝ የምትፈልጉትን ሁሉ አደርጋለሁ ፣

“ለሙሽራዎም ጥሎሽ የፈለጋችሁትን ያህል ጠይቁኝ ፣ እርሰዋን እንዳገባ ፍቀዱልኝ እንጂ ፣ የፈለጋችሁትን ሁሉ ለመስጠት ዝግጁ ነኝ ።”

“ሼኬም እገታቸውን ዲናን አሰነውሮ ስለነበር የያዕቆብ ልጆች ለእርሱና ለአባቱ ለሐምር በተጓዙል እንዲህ ሲሉ መለሱላቸው ።¹⁴ “እኛ ታችንን ያልተገርዘ ሰው እንዲያገባት እንፈቅድም ፣ ይህ ለእኛ ታላቅ ፀርደት ነው ።”¹⁵ እርሰዋን ለመስጠት የሚያስችለን አንድ መንገድ በቻ አለ ፣ ይሄውም አንተና የእገርህ ወንዶች ሁሉ እንደኛ የተገረዛችሁ እንደሆነ ነው ።

“እንዲህ ከሆነ እናንተ የእኛን ሴቶች ልጆች ታገባላችሁ ፣ እኛም የእናንተን ሴቶች ልጆች እናገባለን ፣ አንድ ሕዝብ ሆነንም አብረን እንኖራለን ።”¹⁷ አሳባችንን ባትቀበሉና ባትገርዙ ግን እገታችንን ይዘን እንሄዳለን ።”

18 33:17 ሱቲት - በብሔራዊ “መጠለያ ወይም ዳስ” ግስት ነው ።
33:19 - እያሱ 24:32 ፣ ዮሐ. 4:5 *

¹⁸ይህም የውል ድርድር ለሐዋርያና ለልጁ ለሼኪም መልካም መስሎ ታያቸው ፤
¹⁹ሼኪም ፡ የያዕቆብን ልጅ እጅግ ወዶአት ስለ ነበር የተነገረውን ሁሉ ለማድረግ ምንም ጊዜ አልወሰደበትም ፤ ከዚህም በላይ በቤተሰቡ ውስጥ እጅግ የተከበረ በመሆኑ የፈለገውን ለማድረግ መብት ነበረው ።

²⁰ስለዚህ ሐዋርያና ልጁ ሼኪም በከተማው በር ለጠገብ ወዳለው መስብሰቢያ ቦታ ሄዱ ፤ ለከተማይቱ ነዋሪዎች እንዲህ በማለት ነግግር አደረጉ ፤ ²¹“እነዚህ ሰዎች ከእኛ ጋር የሚኖሩት ስለላም ነው ፤ በምድሪቱ ላይ አብረውን ይቀመጡ ፤ በነፃም ይዘዋወሩባት ፤ እነሆ ፤ ምድሪቱ ለእኛም ለእነርሱም ትበቃናለች ፤ የእነርሱን ሴቶች ልጆች እናግባ ፤ የእኛንም ሴቶች ልጆች እንዳርሳቸው ።” ²²ሆኖም እነዚህ ሰዎች አብረውን ለመኖርና ከእኛም ጋር እንድ ሕዝብ ለመሆን ፈቃደኞች የሚሆኑት ወንዶች የሆነን ሁሉ እንደነርሱ ለመገረዝ የተሰማግን እንደሆነ ነው ። ²³እንዲህ ብናደርግ እኮ መንጋዎቻቸውና ከብቶቻቸው ፤ ሌላውም ንብረታቸው ሁሉ የእኛ ይሆናል ፤ ስለዚህ ከእነርሱ ጋር ስምም ነት እናድርግ ፤ እነርሱም ከእኛ ጋር ይኑሩ ።” ²⁴የከተማይቱ ነዋሪዎች ሁሉ ሐዋርያና ሼኪም ቀጥረውት ለሲባ ተሰማግተው ወንዶች ሁሉ ተባረቡ ።

²⁵በሦስተኛው ቀን ሰዎቹ ገና ከመገረዝ ቀስላ ሳይድኑ ከያዕቆብ ልጆች መካከል ሁለቱ የዲና ወንድሞች ስምምነት ሌዊ ሰይፍ ፤ ሰይፍ ችውን ይዘው ግንም ሳያውቅባቸው ወደ ከተማ ገቡና ወንዶቹን ሁሉ ገደሉ ። ²⁶ሐዋርያና ልጁን ሼኪምን ሳይቀር በሰይፍ ክንደላ በኋላ ፤ ዲናን ከሼኪም ቤት ወሰደው ሄዱ ። ²⁷የቀሩትም የያዕቆብ ልጆች ወደ ሞቴት ሰዎች ቤት እየገቡ እጎታቸው የተደረረችበትን ከተማ በመሉ ዘረፉ ። ²⁸የበግና የፍዳላ መንጋዎቻቸውን ፤ ከብቶቻቸውን ፤ አህዮቻቸውንና በከተማና ከከተማ ውጭ የነበራቸውን ንብረት ሁሉ ዘርፈው ወሰዱ ። ²⁹ሴቶችንና ሕፃናትን ማረኩ ፤ በየቤቱ ያገኙትን ሀብት ሁሉ ዘረፉ ።

³⁰ያዕቆብ ስምደንና ሌዊን እንዲህ አላቸው ፡ “በእኔ ላይ ከባድ ችግር አመጣችሁብኝ ፤ እነሆ በዚህ ድርጊት የተነሣ በዚህች ምድር የሚኖሩ ከነፃናውያንና ፈሪዛውያን ይጠሉኛል ፤ እኛ በቀጥታ እነሰተኞች ነን ፤ እነርሱ ተባብረው ቢያጠቁን እኔና ቤተሰቤ እንጠፋለን ።”

³¹እነርሱ ግን “የፈለገው ቢሆን እጎታችን እንደ አመንዝራ ቤት ስትደፈር አይተን መታገሥ እንችልም” አሉ ።

ምዕራፍ 35

እግዚአብሔር ያዕቆብን በቤተሌል ባረከው

¹እግዚአብሔር ያዕቆብን “አሁን ተነሥተህ ወደ ቤተሌል ሂድና እዚያ ኑር ፤ በዚያም ከወንድም ከዓሳው ሸሽተህ በሂድህ ጊዜ ለተገለጥሁልህ እምላክ ለእኔ መሠዊያ ሥራልኝ” አለው ።

²ስለዚህ ያዕቆብ ለቤተሰቡና አብረውት ለነበሩት ሰዎች ሁሉ እንዲህ አላቸው ፡ “በእርሳት ዘንድ ያሉትን ባዕዳን አማልክት አስወግዱ ፤ ሰውነታችሁን እንጹ ፤ ንጹሕ ልብሰም ልበሱ ፤ ³ከዚህ ተነሥተን ወደ ቤተሌል እንሄዳለን ፤ በዚያም ከዚህ በፊት በተቸገርሁ ጊዜ ለረዳኝና በሄድኹበት ስፍራ ሁሉ ከእኔ ላልተለየኝ አምላክ መሠዊያ እውራለሁ ።” ሳለዚህም በእርሱ ዘንድ የነበሩትን ባዕዳን አማልክት ሁሉ እምጥተው ለያዕቆብ ሰጡት ፤ እንዲሁም በየጆሮእቸው አድርገውት የነበረውን ጉትቻ ሁሉ አውልቀው ሰጡት ፤ እርሱም ሁሉንም ወሰደና በሴኪም አጠገብ በነበረው የወርካ ሃፍ ሥር ቀብረው ።

⁵ያዕቆብና ልጆቹ ያንን ስፍራ ትተው ለመሄድ ተነሱ ፤ እግዚአብሔር በከተማያቸው በነበሩት ሰዎች ላይ ፍርሃትና ድንጋጤ ስላሳደረባቸው ሊያሳድዱአቸው አልደፈሩም ። ⁶ያዕቆብ አብረውት ከነበሩት ሰዎች ጋር ሆኖ ወደ ሎዛ ደረሰ ፤ ሎዛ ቤተሌል ተባላ የምትጠራው በከነዓን ምድር የምትገኝ ስፍራ ናት ። ⁷ያዕቆብ እዚያ መሠዊያ ሠርቶ “ኤል ቤተሌል”^{62*} ብሎ ሰየመው ፤ ምክንያቱም ከወንድሙ ፊት ሸሽቶ በሂደበት ጊዜ እግዚአብሔር የተገለጠለት በዚህ ስፍራ ነበር ። ⁸እዚያም የርብታ ሞግዚት ደብራ ሞተች ፤ ከቤተሌል በስተደቡብ ባለውም ወርካ ሥር ተቀበረች ፤ ስለዚህም ያ ሃፍ አሉን ባኩት^{63*} ተባለ ።

⁹ያዕቆብ ከመስጴጦምያ በተመለሰ ጊዜ እግዚአብሔር ዳግመኛ ተገለጠለትና ባረከው ።

¹⁰ደግሞም “ስምህ ያዕቆብ ነው ፤ ከእንግዲህ ወዲህ ግን እስራኤል ትባላለህ እንጂ ያዕቆብ ተብለህ አትጠራም” አለው ። ስለዚህም እግዚአብሔር ያዕቆብን “እስራኤል” ብሎ ጠራው ። ¹¹ደግሞም እግዚአብሔር ያዕቆብን እንዲህ አለው “ሁሉን ቻይ አምላክ እኔ ነኝ ፤ ብዙ ልጆች ይኑርህ ፤ ዘርህም ይብዛ ፤ የብዙ ሕዝብ አባት ሁን ፤ ነገሥታትም ከአንተ ይወለዱ ።” ¹²ለእብርሃምና ለይስሐቅ የሰጠሁትን ምድር ለአንተም እሰጥላለሁ ፤ ይህንን ምድር ከአንተም በኋላ ለዘርህ እሰጣለሁ ።” ¹³እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ከተነጋገረ በኋላ ከዚያ ስፍራ ወደ ላይ

^{62*} 35:7 ኤል ቤተሌል ፡- በዕብራይት “የቤተሌል አምላክ” ግለት ነው ። ^{63*} 35:8 አሉን ባኩት ፡- በዕብራይት “የለቀኩ ወርካ” ግለት ነው ።
 35:1 ፡- ዘፍ. 28:11-17 ። 35:10 ፡- ዘፍ. 32:28 ። 35:11-12 ፡- ዘፍ. 17:4-8 ።

ጠጣ = ¹⁴ ያዕቆብ፣ እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር በተነጋገረበት ስፍራ መታሰቢያ የሚሆን የድን ጋይ ሐውልት አቆመ፣ የወደን ጠጅና ዘይት በላዩ አፍሰሰም ቀደሰው። ¹⁵ ያዕቆብ፣ እግዚአ ብሔር ከእርሱ ጋር የተነጋገረበትን ይህንኑ ስፍራ "ቤትኤል" ብሎ ጠራው።

የራሐል ሞት

¹⁶ ያዕቆብና ቤተሰቡ ከቤትኤል ለቀው ሄዱ፣ ገና ከኤፍራታ ብዙ ርቀው ሳይሄዱ የራሐል መውለጃ ጊዜ ደረሰና በስባድ ምጥ ተያ ዘች። ¹⁷ ምጢ እየበረታ በሄደ ጊዜ አዋላጅዋ "ራሐል ሆይ! ሌላ ወንድ ልጅ መውለድሽ ስለ ሆነ አይዘኸ እትፍረ!" እለቻት። ¹⁸ እርሷም ግን ልትሞት ታጣጥሮ ስለነበር ከመሞቷ በሬት ልጅዋን "ቤንላኒ" ^{64*} አለችው፣ አዛቱ ግን "ብንያም" ^{65*} እለው።

¹⁹ ከዚህ በኋላ ወዲያውኑ ራሐል ሞተች፤ አሁን ቤተ ልሔም ተብሎ በሚጠራው ወደ ኤፍራታ በሚወሰደው መንገድ ዳር ተቀበረች። ²⁰ ያዕቆብም በራሐል መታብር ላይ ለመታሰቢያ ዋ የሚሆን የድንጋይ ሐውልት አቆመ። ይህም ሐውልት እስከ ዛሬ ድረስ የራሐልን መታብር ያመለክታል። ²¹ ያዕቆብ ጉዞውን ቀጥሎ በዔ ዶር ግንብ ባሻገር ድንኳን ተክሎ ሠረረ።

የያዕቆብ ልጆች (1 ዜ. መ. 2:1-2)

²² ያዕቆብ በዚያ ምድር ሲኖር ሳለ፣ ሮቤል ዘለባቱ ቀጣት ከባላ ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙንት እደረገ፣ ያዕቆብም ይህን ነገር ሰማ፣ የያዕቆብ ወንዶች ልጆች ሀሥራ ሁለት ናቸው።

²³ የልያ ልጆች፣ የያዕቆብ የመጀመሪያ ልጅ ሮቤል፣ ስምዖን፣ ሌዊ፣ይሁዳ፣ ይሳቡርና ዛብሎን ናቸው።

²⁴ የራሐል ልጆች፣ የሴፍና ብንያም ናቸው።

²⁵ የራሐል አገልጋይ የነበረችው የባላ ልጆች፣ ዳናና ገፍታሌም ናቸው።

²⁶ የልያ አገልጋይ የነበረችው የዘልፋ ልጆች ጋድና አሰር ናቸው።

እነዚህ ወንዶች ልጆች ያዕቆብ በመስጴጦ ምያ ሳለ የተወለዱለት ናቸው።

የይሱሐቅ ሞት

²⁷ ያዕቆብ በኪብርን አጠገብ መምራ ሠደም ትባል ስፍራ ወደሚኖረው አዛቱ ወደ ይሱሐቅ

ሄደ፣ ይህም ስፍራ እብርሃምና ይሱሐቅ የኖሩ ቦት ነው። ²⁸ ይሱሐቅ መቶ ሰማንያ ዓመት ኖረ፣ ²⁹ ዕድሜ ጠግዞ ነረጅ በኋላ ሞተ፣ ልጆቹም ዔላውና ያዕቆብ ቀበሩት።

ምዕራፍ 36

የዔሳው ዝርያዎች (1 ዜ. መ. 1:34-37)

¹ ኤዶም የተባለው የዔሳው የትውልድ ታሪክ የሚከተለው ነው። ² ዔሳው ከነዓናውያን ሴቶችን አገባ፣ እነርሱም የሒታዊው የኤሎን ልጅ ዓዳ፣ የሒዋዊው የዲዋን ልጅ ዐና የወለዱት አሆሊባማና፣ ³ የነዓቶት እንት የነበረችው የእሴ ማኤል ልጅ ባቤማት ናቸው። ⁴ ዓዳ ለዔሳው ኤሊፋዝን ወለደችለት፣ ባቤማትም ረዑኤልን ወለደችለት፣ ⁵ አሆሊባማም የዑሻን፣ ያዕላም ንና ቆራሕን ወለደችለት፣ እነዚህ ሁሉ ለዔሳው በከነዓን ምድር የተወለዱለት ልጆች ናቸው።

⁶ ከዚህ በኋላ ዔሳው ሚስቶቹን ወንዶችና ሴቶች ልጆቹን፣ በዜቱ የሚገኙትን ሰዎች ሁሉ መንጋዎቹንና ሌሎቹንም ከብቶች ሁሉ፣ በከነዓን ላለ ያራራውን ንብረት ሁሉ ይዞ ከወንድሙ ከያዕቆብ ራት ወዳለ ቦታ ሄደ። ⁷ ይህንንም ያደረገበት ምክንያት እርሱና ያዕቆብ ብዙ ንብረት ስለነበራቸው፣ የሚሰፍሩበት ምድር ለሁለት ስለልበቃ ነው፤ ሁሉም ብዙ እንስሳት ስለነበሩትም አብረው ለመኖር አልቻሉም። ⁸ ስለዚህ ኤዶም የተባለው ዔሳው በተራ ራማው አገር በሚኖር ተቀመጠ።

⁹ በተራራማው እገር በሚኖር ይኖሩ የነበሩት ኤዶማውያን ቀድመ እያት የነበረው የዔሳው ዝርያዎች የሚተሉት ናቸው፤ ¹⁰ ዔሳው ከሚሰቱ ከዓዳ ኤሊፋዝን፣ ከሚሰቱ ከባቤማት ረዑኤልን ወለደ።

¹¹ የኤልፋዝ ልጆች፣ ቴማን፣ አማር፣ ጸር፣ ጋዕታምና ቀናዝ ናቸው።

¹² የዔሳው ልጅ ኤሊፋዝ ጉመናዕ የምትባል የጭን ገረድ ነበረችው፣ እርሷም ለኤሊፋዝ ሀማ ሌቅን ወለደችለት፣ እነዚህም የዔሳው ሚስት የዓዳ የልጅ ልጆች ናቸው። ¹³ የረዑኤል ልጆች፣ ናሐት፣ በራሕ፣ ሻማና ሚዛ ናቸው፤ እነዚህም ዔሳው ባቤማት ከምትባለው ሚስቱ የወለዱት የልጅ ልጆች ናቸው።

¹⁴ የዐና የዲዋን የልጅ ልጅ የነበረችው አሆሊባማ ለዔሳው የወለደችው ልጆች፣ የዑሻ፣ ያዕላምና ቆራሕ ናቸው።

¹⁵ የዔሳው መጀመሪያ ልጅ የኤልፋዝ ነገድ እለቆች፣ ቴማን፣ አማር፣ ጸር፣ ቀናዝ፣

^{64*} 35:18 ቤንላኒ፣ በብራይት "የሐዘኔ ልጅ" ግለት ነው። ሲሆን "የመልካም ስድል ልጅ" ግለት ነው።
^{65*} 35:18 ብንያም፣ በብራይት "ብንያም" "ዮቅ አጅ"
 35:14-15 ። ዘፍ. 28:18-19 ። 35:22 ። ዘፍ. 49:4 ። 35:27 ። ዘፍ. 13:18 ። 36:2 ። ዘፍ. 26:34 ።
 36:3 ። ዘፍ. 28:9 ።

16 ቆራሕ፡ ገዕታምና ዐማሴት፡ እነዚህ በኤ ዶም የኤልፋዝ ነገድ አለቆች ሲሆኑ፡ እነር ሱም ዓሳው፡ ከሚሰቱ ከዓዳ የወለዳቸው ናቸው።

17 የዒሳው ልጅ የረዕኤል ነገድ አለቆች፡- ናሐት፡ ዘራሕ፡ ሻማና ሚዛ ሲሆኑ እነዚህ በኤ ዶም የረዕኤል ነገድ አለቆች ናቸው፤ እነር ሱም ዓሳው ከሚሰቱ ከዛቤማት የወለዳቸው ናቸው።

18 ከዒሳው ሚስት ከአሆሊባማ የተወለዱት የነገድ አለቆች፡- የዑሽ፡ ያዕሳምና ቆራሕ ናቸው፤ እነዚህ የዐና ልጅ ከሆነችው ከአሆሊ ባማ የተወለዱ የዒሳው ዝርያዎች የነገድ አለ ቆች ናቸው። 19 እነዚህ ሁሉ ኤዶም የተባለው የዒሳው ልጆችና የነገድ አለቆች ናቸው።

የዒዲር ዝርያዎች (1 ዜ.መ. 1:38-42)

20 በኤዶም ምድር ነዋሪዎች የነበሩት የዒ ዲር ልጆች የሆኑ የሖራውያን አለቆች፡- ሎጣን፡ ሾባል፡ ጸባዎን፡ ዐና፡ 21 ዲሾን፡ ኤዴርና፡ ዲሻን ናቸው።

22 ሎጣን የሖሪና የሂማም ጉሳዎች ቅድመ አያት ነበር። ሎጣን ተምናዕ የተባለች አጎት ነበረችው።

23 የሾባል ልጆችም ዓልዋን፡ ማናሐት፡ ዓባል፡ ሰርና፡ እናም ናቸው።

24 የጸባዎን ልጆችም አያና ዐና ናቸው። ይህም ዐና የአባቱን እሆኑት ሲጠብቅ በበረሐ ውስጥ የፍል ውሃ ምንጮችን ያገኘ ሰው ነው።

25 የዐናም ልጅ ዲሾን የተባለው ነው፤ ሴት ልጅም አሆሊባማ ትባላለች።

26 የዲሾን ልጆች ሔምዳን፡ ኤሽባን፡ ይት ራንና፡ ከራን ናቸው።

27 የኤዴር ልጆች ቢላሃን፡ ዛዕዋንና፡ ዓቃን ናቸው።

28 የዲሻን ልጆች ዑጽና አራን ናቸው።

29 የሖራው አለቆች የሚከተሉት ናቸው፤ ሎጣን፡ ሾባል፡ ጸባዎን፡ ዐና፡ 30 ዲሾን፡ ኤዴር፡ ዲሻን፡ እነዚህ ሁሉ በዒዲር ምድር አለቆች የሆኑ የሖራው ዝርያዎች ናቸው።

የኤዶም ነገሥታት (1 ዜ.መ. 1:43-54)

31 በእስራኤል ንጉሥ መንግሥት ከመጀመሩ በፊት በኤዶም ምድር የነገሡት ነገሥታት የሚ ከተሉት ናቸው፤

32 የበሮር ልጅ ቢሳዕ በኤዶም ነገሠ፤ የነገሠ ባትም ከተማ ዲንሃባ ትባል ነበር።

33 ቢሳዕ በሞተ ጊዜ የበጽራ አገር ተወላጅ የዘራሕ ልጅ የባብ በእርሱ እግር ተተክቶ ነገሠ።

34 የባብም በሞተ ጊዜ የቱማን አገር ተወ ላጅ ሔሻም በእርሱ እግር ተተክቶ ነገሠ።

35 ሔሻምም በሞተ ጊዜ የምድያምን ስዎች በሞአብ ሚዳ ድል የመታው የዘዳድ ልጅ ሀዳድ በእርሱ ተተክቶ ነገሠ፤ የነገሠባትም ከተማ ዐሚት ትባል ነበር።

36 ሀዳድ በሞተ ጊዜ የማሥራቃ ተወላጅ ሠምሳ በእርሱ እግር ተተክቶ ነገሠ።

37 ሠምሳ በሞተ ጊዜ በወንዝ አጠገብ ያለ ችው የረሐቦች ተወላጅ የነበረው ሻኦል በእ ርሱ ተተክቶ ነገሠ። 38 ሻኦል በሞተ ጊዜ የዐክ ቦር ልጅ ሸህል ሐናን በእርሱ እግር ተተክቶ ነገሠ።

39 የዐክቦር ልጅ ባንል ሐናንም በሞተ ጊዜ ሀዳር በእርሱ እግር ተተክቶ ነገሠ፤ የነገሠባ ትም ከተማ ፋው ትባል ነበር፤ ሚስቱም የሚባ ሃብ ልጅ ማጥሬድ የወለደችት መሄጣብኤል ትባል ነበር።

40 የሚከተሉትም የዒሳው ዝርያ የነገድ አለ ቆች በየጉሳቸው ስምና በየሚኖሩበት ቦታ ስም ይጠራሉ፤ ተምናዕ፡ ዐልዋ፡ ዩቱት፡ 41 አሆሊ ባማ፡ ኤሳ፡ ሪናን፡ 42 ቀናዝ፡ ቱማን፡ ሚብ ጸር፡ 43 ማግዲኤልና ዒራም። በየመኖሪያ ስፍ ሬቸው ስም የሚጠሩት የኤዶም አለቆች እነ ዚህ ናቸው። ይህም ዓሳው የኤዶማውያን አባት ነው።

ምዕራፍ 37 የሴፍና ወንድሞቹ

1 ያዕቆብ ተቀማጭነቱን አባቱ በኖረበት በከ ነፃን ምድር አደረገ። 2 የያዕቆብ ዝርያዎች ታሪክ እንደሚከተለው ነው፤

የሴፍ የዐሥራ ሰባት ዓመት ወጣት በነበረ በት ጊዜ ከአባቱ ሚስቶች ከባላና ከዚልፋ ከተ ጠለዱት ወንድሞቹ ጋር በጎችና ፍየሎች ይጠ ብት ነበር፤ ወንድሞቹ የሚፈጽሙትንም ዘደል እያመጣ ለአባቱ ይነግር ነበር።

3 ያዕቆብ የሴፍን ከሌሎች ልጆች ሁሉ አብ ልጦ ይወደው ነበር፤ ምክንያቱም በስተርጅና የወለደው ስለሆነ ነው፤ ስለዚህም ጌጠኛ የሆነ እጅ ሙሉ ልብስ ሰፋለት። 4 ወንድሞቹም አባ ታቸው ከእነርሱ ይልቅ የሴፍን እንደሚወድ ባዩ ጊዜ በመቅናት ጠሉት፤ መልካም ቃልም ሲናገሩት አልወደዱም።

5 እንድ ሌሊት የሴፍ ሕልም አየ፤ ሕል ሙን ለወንድሞቹ በነገራቸውም ጊዜ ከቀድ ሞው ይበልጥ ጠሉት። 6 እርሱም እንዲህ አላ ችው። “ያየሁትን ሕልም ልንገራችሁ፤ 7 እኛ ሁላችን በእርሻ ውስጥ የሰንዶ ነዶ እናሰር ነበር፤ የእኔ ነዶ ተነሣና ቀጥ ብሎ ቆመ፤ የእና ንቱ ነዶዎች ዙሪያውን ተሰብስበው ለእኔ ነዶ ሰገዱለት።”

ወንድሞቹም “ታዲያ በእኛ ላይ ንጉሥ ሆነህ ልትገባን ታስባለህን?” ብለው ጠየቁት ። ሰላዮው ሕልምቱ የእነርሱንም በደል ለእባቱ በመናገሩ ይብልጥ እየጠሉት ሄዱ ።

9 ከዚህ በኋላ የሴፍ ሌላ ሕልም አይቶ ወንድሞቹን “እነሆ ፣ ሌላ ሕልም እየሁ ፣ በሕልሜም ዐሐይ ፣ ጨረቃና ዐሥራ አንድ ከዋክብት ሰንዳልኝ” አላቸው ።

10 ይህንን ሰውንድሞቹ የነገራቸውን ሕልም ለእባቱም በነገረው ጊዜ ፣ አባቱ “ይህ ምን ዐይነት ሕልም ነው? እኔና እናትህ ወንድሞችህም የምንሰማድላህ ይመስልሃልን?” ብማለት ገሠጸው ። “የፍሴፍ ወንድሞች እጅግ ቀኑበት ፣ አባቱ ግን ይህን ነገር በልቡ አያሰላሰለ ይጠብቀው ነበር ።

ወንድሞቹ የሴፍን ሸጡት

12 አንድ ቀን የፍሴፍ ወንድሞች የእባታቸውን መንጋዎች ይዘው ወደ ሴኪም ተሠማሩ ። 13 እስራኤልም የሴፍን “እነሆ ወንድሞችህ መንጋውን ይዘው ወደ ሴኪም መሰማራታቸውን ታውቃለህ ፣ ስለዚህ ወደ እነርሱ ልልክህ እፈልጋለሁ” አለው ።

የሴፍም “እሺ እሄዳለሁ” አለ ።

14 አባቱም “በል እንግዲህ ሂድና የወንድሞችህንና የመንጋዎቹን ደገነነት አይተህ ነገረኝ” አለው ። በዚህ ዐይነት እስራኤል የሴፍን ከዚብርን ሸለቆ ላከው ። የሴፍ ሴኪም ደረሰ ።

15 እዚያም በየዱሩ ሲባዝን ሳለ አንድ ሰው አገኘውና “ምን እየፈለግህ ነው?” ብሎ ጠየቀው ።

16 የሴፍም “ወንድሞቹን እየፈለግሁ ነው ፣ መንጋዎቻቸውን ይዘው ወደኛት እንደተሠማሩ ልትነግረኝ ትችላለህን?” አለው ።

17 ሰውየውም “እነርሱ ከዚህ ሄደዋል ፣ ‘ወደ ዶታን እንሂድ’ ሲሉ ስምቻቸዋለሁ” አለው ። ስለዚህ የወንድሞቹን ዱካ ተከትሎ ሄደና በዶታን አገኘቸው ።

18 እነርሱም በሩቅ አይት ፣ ወደ እነርሱም ከመድረሱ በፊት ሊገድሱት ተማከሩ ። 19 እርሶ በርሳቸውም “እነሆ ፣ ያ ሕልም አላሟ መጣ ፣ 20ኛ እንግደለውና ከእነዚህ ከደረቁት ጉድጓዶች በአንደኛው ውስጥ እንጣለው ፣ ከዚህ በኋላ ካቶ አውሬ በላው” ብለን ማመኘትን እንችላለን ፣ በዚህ ዐይነት የሕልሙን መጨረሻ እናያለን” አለ ።

21 ሮቤል ይህንን የአድማ ምክር በሰማ ጊዜ ከእጃቸው ሰማዳን በመፈለግ “ተጤ ፣ እይሆንም ፣ ባንገድለው ይሻላል ፣ 22 ከምትገድሱት ይልቅ በዚህ በበረሃ ባለው ጉድጓድ ውስጥ ጣሉት” አላቸው ። ሮቤል ይህንን ያለው ከእጃ

ቸው እድኛ ወደ እባቱ ሲመልሰው ፈልጎ ነው ። 23 የሴፍ ወደ ወንድሞቹ በደረሰ ጊዜ ጌጠኛ የሆነውን እጅ ሙሉ ልብሱን እወሰቁበት ፣ 24 የሴፍንም ወሰደው ውሃ በሌላው ደረቅ ጉድጓድ ውስጥ ጣሉት ።

25 ከዚህ በኋላ ምሳ ሰመብላት ተቀመጡ ፣ በሚመገቡበትም ጊዜ እስማኤላውያን ነጋዴያችን በሩቅ አይት ፣ እነርሱም በግመሎቻቸው ቅመማ ቅመም ፣ በሰላን ፣ ከርቤም ጭነው ከገለጻድ ወደ ግብጽ የሚጓዙ ነበሩ ።

26 በዚህ ጊዜ ይሁዳ ወንድሞቹን እንዲህ አላቸው “ወንድማችንን ገድለን የአሚሚቱን ሁኔታ ብንደብቅ ምን ይጠቅመናል? 27 በእርሱ ላይ ጉዳት ከምናደርስበት ይልቅ ለእነዚህ እስማኤላውያን ነጋዴያችን ብንሸጠው ይሻላል ፣ ምክንያቱም እርሱ የሥጋ ወንድማችን ነው ።” ወንድሞቹም በዚህ አላብ ተስማሙ ። 28 የምድያም ነጋዴያች የሆኑ እስማኤላውያን በዚያ በኩል ያልፉ ነበር ፣ ስለዚህ ወንድሞቹ የሴፍን ከጉድጓድ ጉትተው በማውጣት ለእነዚህ እስማኤላውያን በሃያ ብር ሸጡላቸው ፣ እነርሱም ወደ ግብጽ ይዘውት ሄዱ ።

29 ሮቤል ወደ ጉድጓድ መጥቶ የሴፍ በዚያ አለመኖሩን ባመቀ ጊዜ በሐዘን ልብሱን ቀደደ ፣

30 ወደ ወንድሞቹም ሂደና “እነሆ ልጁ እዚያ የለም! እንግዲህ እኔ ወደኛት ብሄድ ይሻላል?” አለ ።

31 ከዚህ በኋላ አንድ ፍየል ዐረዱና የፍሴፍን ልብስ በደም ነከሩት ። 32 ብዙ ሕብር ያሰበትንም ልብሱን ወደ አላታቸው ወሰደው “እነሆ ፣ ይህን አገኘን የልጅህ ልብስ እንደሆነ ወይም እንዳልሆነ እይ” አሉት ።

33 እርሱም የልጁ ልብስ መሆኑን ተረድቶ “በእርግጥ የእርሱ ልብስ ነው ፣ አንድ ከፋ እውሬ ገድሎታል ፣ ልጄን የሌፍን አውሬ በሚጭቁ በልቶታል” አለ ። 34 ከዚህ በኋላ ልብሱን በሐዘን ቀደደ ፣ የሐዘን ልብስ ለብም ልልጁ ብዙ ቀናት አሰቀለ ። 35 ወንድሞቹ ሴቶች ልጆቹ ሁሉ ሲያጽናኑት ወደ እርሱ መጡ ፣ እርሱ ግን “ስልጄ እያለቀሰሁ ወደ ሙታን ጎሰም እወርዳለሁ” በማለት መጽናናትን እምቢ አለ ። ስለዚህ ስለ ልጁ ማዘኑን ቀጠለ ።

36 በዚያን ጊዜ የምድያም ሰዎች የሆኑ እስማኤላውያን የሴፍን በግብጽ አገር ስጵጢፋር ሸጡት ፣ ጵጢፋር ከረርዶን ባለሥልጣናት አንዱ የሆነ የዘበኞቹ አለቃ ነበር ።

ምዕራፍ 38
ይሁዳና ጉሶማር

በዚያም ወራት ይሁዳ ከወንድሞቹ ተሳይቶ ሔራ ወደሚሉት ዐዲላማዊ ሰው ዘንድ

ሄዶ ፡ መኖሪያውን እዚያ አደረገ ። ፯እዚያም ይሁዳ የከነዓናዊውን የሹዓን ሴት ልጅ አየ ፤ እርሱምንም አግብቶ የግብረ ሥጋ ግንኙነት ፈጸመ ። ፮እርሱም እርግዛ ወንድ ልጅ ወለደ ችለት ፤ ስሙንም ዓር ብላ ጠራችው ። ፯እንደገናም አረገዝቶና ወንድ ልጅ ወለደችለት ፤ ስሙንም እናን ብላ ጠራችው ። ፻እንደገናም ወንድ ልጅ ወለደች ስሙንም ሼላ ብላ ጠራችው ፤ እርሱንም የወለደችው ይሁዳ እክዚብ በሚባል ቦታ በሚኖርበት ጊዜ ነው ።

፱ ይሁዳ የመጀመሪያ ልጁን ዓርን ትዕማር ከምትባል ልጃገረድ ጋር አጋባው ። ፺ዓር በእግዚአብሔር ፈት ክፉ ስሙ ስለነበረ ፣ እግዚአብሔር በምት ቀሠፈው ። ፻ይሁዳ የዓርን ወንድም እናንን “ሂድኖ ከወንድምህ ሚስት ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት በማድረግ በደንብ መሠረት ሰወንድምህ መጠሪያ የሚሆን ዘር አስቀርለት” አለው ። ፻እናን የሚወለዱት ልጆች የእርሱ ያለመሆናቸውን በማወቁ ከወንድሙ ሚስት ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት ባደረገ ቁጥር አባል ዘሩን ወደ ምድር ያፈሰው ነበር ፤ በዚህ ዐይነት በወንድሙ ስም ልጆች እንዳይወለዱ አደረገ ። ፻ይህን በማድረግ እግዚአብሔርን ስላሳዘነ እግዚአብሔር እርሱንም በሞት ቀሠፈው ። ፺ከዚህ በኋላ ይሁዳ ምራቱን ትዕማርን “ልጄ ሼላ እስከሚያድግዘት ጊዜ ድረስ ሂጂና በአባታችሁ ቤት መበለት ሆነኸ ኑሪ” አላት ። ይህንንም ያሰው እንደ ወንድምቹ ይሞትብናል ብሎ ስለ ስጋ ነበር ፤ ስለዚህ ትዕማር ሄዳ በእባቷ ቤት ተቀመጠች ።

፺፬ በርከት ካሉ ዓመታት በኋላ የሹዓ ልጅ የሆነችው የይሁዳ ሚስት ሞተች ፤ ይሁዳ ከሐዘኑ ከተጽናኖ በኋላ ከወዳጁ ከዐዴላማዊው ከሐራ ጋር ዘንቹን ለማሸለት ወደ ቲምና ሄደ ።

፺፭ በምቹም ለትዕማር “እማትሽ በጎቹን ለማሸለት ወደ ቲምና ይሄዳል” ብለው ነገሩአት ። ፺፮ ስለዚህ ትዕማር የመከሰትነት ልብፅን ለውጣ ፈቷን በሻሽ ሸፈነች ፤ ወደ ቲምና በሚወሰደው መንገድ ዳር በኋላም ደጅ ተቀመጠች ፤ ይህንንም ያደረገችው ሼላ አድን ሳለ ስለእርሱ በሚሰኝ ትነት እንድትሰጥ አለመፈቀዱን ስለተረዳች ነው ።

፺፯ ፈቷን በሻሽ ሸፍና ስለነበር ይሁዳ ባያት ጊዜ አመንዝራ ሴት መሰለችው ። ፺፰ ምራቱ እንደሆነች ሳያውቅ እርሷ ወደተቀመጠችበት ወደ መንገድ ዳር ወጣ አለና “እባክሽ ከአንቺ ጋር እንድተኛ ፍቀጃልኝ” ብሎ ጠየቀች ።

እርሷም “ፈታድህን ብፈጽም ምን ትሰጠኛለህ?” አለችው ።

፺፱ እርሷም “ከመንጋዎቹ መካከል አንድ የፍየል ጥቦት እልክልሽለሁ” አላት ።

እርሷም “እሺ አንግዲያውስ ጥቦቱን እስከ ትልክልኝ ድረስ መያዥያ የሚሆን ነገር ስጠኝ” አለችው ።

፺፱ እርሷም “ታዲያ መያዥያ የሚሆን ነገር ምን ልስጥሽ?” አላት ።

እርሷም “የማጎተም ቀለበትህን ከነማሰሪያውና ይህን የያዝኩትን በትር ስጠኝ” አለችው ።

ስለዚህ የጠየቀችውን ሁሉ ሰጣትና ከእርሷም ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት አደረገ ፤ እርሷም አረገዝቶለት ። ፺፱ ከዚያ በኋላ ሻሽዋን ከፈቷ ላይ አንሥታ የመከሰትነት ልብፅን እንደገና ለበሰች ።

፺፲፬ ይሁዳ በመያዥያ መልክ የሰጣትን ነገሮች ስማስመለስ የፍየል ጥቦት በዐዴላማዊው ሰው እጅ ወደ ሴትሞላ ላከ ፤ ሰውየው ግን ሊያገኛት አልቻለም ። ፺፲ ሰውየውም እዚያ የሚኖሩትን ሰዎች “ወኔናይም ደጅ በመንገድ ዳር የነበረችው አመንዝራ ሴት ወደት ሄደች?” ብሎ ጠየቀ ።

ሰዎቹም “ከዚህ አካባቢ እንደዚህ ያለች አመንዝራ ሴት የለችም” አሉት ።

፺፲፱ ስለዚህ ሰውየው ወደ ይሁዳ ተመልሶ ሄደና “ላገኛት አልቻልኩም ፤ በዚያ የሚኖሩትም ሰዎች እንደዚህ ያለች አመንዝራ ሴት እዚህ የለችም” አሉኝ” ብሎ ነገረው ።

፺፲፱ ይሁዳም “አንግዲህ ጥቦቱን ልኬላት ነበር ፤ ነገር ግን ልታገኛት አልቻልኩም ፤ ስለዚህ ሰዎች መሳቂያ እንዳያደርጉን የወሰደችውን መያዥያ እዚያው ታስቀረው” አለ ።

፺፲፱ በሞትተኛው ሠር ገደማ ሰዎች “ምራትህ ትዕማር የዝሙት ሥራ ፈጽመች ፤ ከዚህም የተነሣ እርግዛለች” ብለው ለይሁዳ ነገሩት ።

ይሁዳም “ወደ ውጪ አውጥታችሁ በእሳት አቃጥላችሁ ግደሉአት” አለ ።

፺፲፱ እርሷም ተይዛ ውጪ በምትወጣበት ጊዜ “እኔ ያረገዝሁት የእነዚህ ዕቃዎች ባለቤት ከሆነ ሰው ነው ፤ ይህን የማጎተም ቀለበት ከነማሰሪያውና ይህንንም በትር ተመልክተህ የማን እንደሆኑ ዕውቅ” ብላ ለሆነቷ ለይሁዳ ላክች ስት ።

፺፲፱ ይሁዳም ዕቃዎቹ የማን እንደሆኑ ዐውቆ “ከልጄ ከሼላ ጋር ስላላጋባኝት እርሷም ከእኔ ይልቅ ትክክለኛ ሆኖ ተገኘች” አለ ፤ ከእርሷም ጋር ዳግመኛ የግብረ ሥጋ ግንኙነት አላደረገም ።

፺፲፱ የመውለጃዋ ቀን በተቃረኑ ጊዜ በማለቅ ገዋ ውስጥ መንታ ልጆች መኖራቸው ታወቀ ።

፺፲፱ በምትወልድበትም ጊዜ ከመንታያም አንዱ እጁን አወጣ ፤ አዋላጂቱም ሴት ቀይ ከር በእጁ ላይ አሰረችለትና “ይዘ በመጀመሪያ ወጣ” አለች ። ፺፲፱ ነገር ግን እጁን በመለሰው ጊዜ ወንድሙ ቀድሞት ተወለደ ፤ አዋላጂቱም ሴት

“እንዴት ጥሰህ ወጣህ?” አለች፤ ስለዚህ የመጀመሪያው ልጅ ስም “ፋሬስ” ተባለ።³⁰ ከዚህ በኋላ በእጁ ላይ ቀይ ክር የነበረው ወንድሙ ተወለደ፤ ስሙም ዛሬው ተባለ።

ምዕራፍ 39

የሴፍና የጸጢፋር ሚስት

1 እስማኤላውያን ነጋዴዎች የሴፍን ወደ ግብጽ ወሰዱት፤ እዚያም ከግብጽ ንጉሥ ፈርዖን ባለሥልጣናት እንዲ ለሆነው ለጳጳሩ ሸጡት፤ ጳጳሩ የተባለው ግብጻዊ፤ የፈርዖን የዘበኞች እለቃ ነበር።² እግዚአብሔር ከየሴፍ ጋር ነበር፤ ስለዚህም በግብጻዊው አሳዳሪው ቤት ሲኖር ሁሉ ነገር ተቃናለት።³ እግዚአብሔር ከየሴፍ ጋር እንደነበረና ሥራውንም ሁሉ እንዳቃናለት ባየ ጊዜ፤⁴ ጳጳሩ የሴፍን ወደ ደው፤ የቅርብ አገልጋዩም አደረገው፤ በቤቱ ላይ አዛዥነትን፤ በንብረቱም ሁሉ ላይ ጎላፊነትን ሰጠው።⁵ ይህም ከሆነበት ጊዜ ጀምሮ እግዚአብሔር ከየሴፍ ምክንያት የግብጻዊውን ሰው ቤት ንብረትና በውጭም በእርሻ ያለውን ሰብት ሁሉ ባረከለት።⁶ ስለዚህ ጳጳሩ ያለውን ንብረት ሁሉ ዘየሴፍ ቍጥጥር ሥር አደረገ፤ ስለዚህ ጳጳሩ ከሚመጣው ምግብ በስተቀር የሚያውቀው ምንም ነገር አልነበረም። የሴፍ ቁመናው የተሰተካከለ መልክ መልካም ሰው ነበር።⁷ ከዚህ በኋላ የጌታው ሚስት የሴፍን ተመልክቶ ስለ አፈቀረችው፤ “ና ከእኔ ጋር አብረን እንተኛ” አለችው።⁸ እርሱ ግን ይህን ለመፈጸም ፈቃደኛ አልሆነም፤ ስለዚህም እንዲህ አለ “ጌታዬ ሁሉንም ነገር በእኔ ጎላፊነት ሥር ስላደረገ፤ በቤቱ ውስጥ ስላለው ንብረት ሁሉ ምንም የሚያውቀው ነገር የለም፤ ያለውን ንብረት ሁሉ እንዳስተዳድርለት በዐደራ ስእኔ ሰጥቶኛል።⁹ ጌታዬ በዚህ ቤት ባለው ንብረት ሁሉ ላይ ከእኔ የበለጠ ጎላፊነት የለውም፤ ከእንቺ በቀር በእኔ ቍጥጥር ሥር ያላደረገው ምንም ነገር የለም፤ ይሄውም ሚስቱ ስለሆነች ነው፤ ታዲያ ይህን አስከፊ ኃጢአት በመፈጸም እግዚአብሔርን አንዴት አሳዝናለሁ?”¹⁰ እርስዎም ይህንኑ ጉዳይ በየቀኑ ትንግረው ነበር፤ የሴፍ ግን አብርክት መተኛት ይቅርና በአጠገብ ለመገኘት አልፈለገም።

11 ከሶስታት እንደ ቀን የሴፍ ለሥራ ጉዳይ ወደ ቤት ሲገባ በቤቱ ውስጥ እንደም ሠራተኛ አልነበረም።¹² በዚያን ጊዜ የጌታው ሚስት ልብሱን ይዛ “ካእኔ ጋር ተኛ” አለችው፤ እርሱ ግን ልብሱን እጅዋ ላይ ትቶላት ከቤት ሸሽቶ ወጣ።¹³ እርስዎም ልብሱን በእጅዋ ላይ ትቶ ከቤት ሸሽቶ መውጣቱን በተመለከተች

ጊዜ፤¹⁴ እገልጋዮችን ጠርታ እንዲህ አለችችው፤ “እነሆ፤ ዛሬኔ ያመጣው ይህ ዕብራዊ ሊያዋርደን ነበር፤ ወዳለውበት ከፍል ገብቶ ሊደፍረኝ ሞከረ፤ እኔ ግን ድምጸን ከፍ አድርጌ ጮኸሁ።¹⁵ ስርዳታ ለማግኘትም መጫኘን በስማ ጊዜ ልብሱን አጠገቤ ትቶ ከቤት ሸሽቶ ወጣ።”

16 የየሴፍ አሳዳሪ እስኪመጣ ድረስ ልብሱን በእርሰዋ ዘንድ አቆየችው።¹⁷ በመጣም ጊዜ የሆነውን ታሪክ እንዲህ ሰትል ዘርዘራ ነገረችው፤ “አንተ ወደዚህ ያመጣኸው ዕብራዊ አገልጋይ ወዳለውበት ከፍል ገብቶ ሊያዋርደኝ ነበር።¹⁸ ነገር ግን ስርዳታ ለማግኘት ድምጸን ከፍ አድርጌ በጭንቀት ጊዜ ልብሱን አጠገቤ ትቶ ከቤት ሸሽቶ ወጣ።”

19 ሚስቱ “የአንተ አገልጋይ እንዲህ አደረገኝ” ብላ የነገረችውን ታሪክ በስማ ጊዜ የየሴፍ አሳዳሪ አጅግ ተቋጣ።²⁰ ስለዚህ የሴፍን ወስዶ የንጉሡ እሰረኞች ወዳሉበት እስር ቤት አስገባው። ነገር ግን የሴፍ በእስር ቤት በነበረበት ጊዜ፤²¹ እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ሆኖ ዘላለማዊ ፍቅርን አሳየው፤ በእስር ቤቱ አዛዥ ዘንድ ባለሟልነትን እንዲያገኝ አደረገው።²² በዚህ ዐይነት በእስረኞቹ ሁሉ ላይና በእስር ቤቱ ውስጥ በሚደረገው ነገር ሁሉ ላይ ጎላፊ አደረገው።²³ እግዚአብሔር ከየሴፍ ጋር ሆኖ የሚያደርገው ነገር ሁሉ እንዲቃናለት ስላደረገ የእስር ቤቱ አዛዥ በየሴፍ ቍጥጥር ሥር በነበረው ነገር ምንም አሳብ አልነበረበትም።

ምዕራፍ 40

የሴፍ የአሰረኞቹን ሕልም ተረጎሙ

1 ይህ ከሆነ ከጥቂት ጊዜ በኋላ የግብጽ ንጉሥ ፈርዖን የወይን ጠጅ አሳላፊና የእንጀራ ቤት ጎላፊ ንጉሡን የሚያሳዝን በደል ፈጸመ።² ፈርዖን በወይን ጠጅ አሳላፊውና የእንጀራ ቤት ጎላፊው አጅግ ተቋጣ።³ ስለዚህ የሴፍ ታስሮ ወደሚገኝበት ወደ ዘበኞች እለቃ ቤት ተወሰደው እንዲታሰሩ አደረገ።⁴ የእስር ቤቱም አዛዥ ለየሴፍ አሰረከባቸው፤ የሴፍም ያነሰግላቸው ነበር። በእስር ቤትም ለጥቂት ጊዜ ቆዩ።

5 የንጉሡ የወይን ጠጅ አሳላፊና የእንጀራ ቤት ጎላፊ ሁለቱም በእስር ቤት ላሉ በእንደ ሌሊት ሕልም እየ፤ የእያንዳንዳቸው ሕልም የተለያየ ትርጉም ነበረው።

6 በማግሥቱ ጠዋት የሴፍ እነርሱ ወዳሉበት ከፍል በገባ ጊዜ ተክዘው አገኛቸውና፤⁷ “ዛሬ በፊታችሁ ላይ ሕዘን የሚታየው ለምንድን ነው?” አላቸው።

66* 38:29 ፋሬስ - ዘብራይስጥ “ፋሬስ” ግለት ሲሆን “ጣስ” ግለት ነው።
39:2 - ሐ.ሥ. 7:9 = 39:21 - ሐ.ሥ. 7:9 =

፩ እነርሱም “እያንዳንዳችን ሕልም አየን፤ ነገር ግን የእያንዳንዳችንን ሕልም የሚተረጉም ማንም የለም” አሉት ።

፪ የሴፍም “ሕልም የመተርጉም ችሎታ የሚሰጥ አግቤእብሔር ነው፤ ስለዚህ የእያንዳንዳችሁን ሕልም ገነፋኝ” አላቸው ።

፫ የወይን ጠጅ አሳላፊው እንዲህ በማለት ሕልሙን ተናገረ፡ “በሕልሜ አንድ የወይን ተክል እየሁ፤ ¹⁰ በተከለም ላይ ሦስት ሐረጎች ነበሩ፤ ቅጠሉ ለምልሞ ወዲያው አበባ አወጣ፤ የወይን ዘለላውም ወዲያው ዘለለ፤ ¹¹ የፈርዖን ጽዋ በእጄ ነበረ፤ የወይንን ፍሬ ወሰጄ በጽዋው ውስጥ ጨመቅሁና ጽዋውን ለፈርዖን ሰጠሁት ።”

¹² የሴፍም እንዲህ አለ፡ “የሕልሙ ትርጉም ይህ ነው፤ ሦስቱ የወይን ሐረጎች ሦስት ቀናት ናቸው፤ ¹³ በሦስት ቀን ጊዜ ውስጥ ንጉሡ ከእስራት ይፈታል፤ በደልህንም ይቅር ብሎ ወደ ቀድሞ ግዕርግህ መልሰ ገል፤ ቀድሞ የመጠጥ ቤት ነግሶ ሆኖ ሁለድ ገል፤ እንደነበር የፈርዖንን ጽዋ በእጄ ትሰጠሞ ለህ። ¹⁴ ነገር ግን ሁሉ ነገር በተቃድሞ ጊዜ እኔን አስታውሰህ ዕርዳኝ፤ ለፈርዖንም አሳስበህ ከእዚህ ከእስር ቤት እንድወጣ አድርገኝ። ¹⁵ ምክንያቱም እኔ ከዕብራውያን አገር ወደዚህ የመጣሁት ወድጄ ሳይሆን ተሸጌኔ ነው፤ እዚህም አገር ከመጣሁ ወዲህ በእስር ቤት የምገኘው ምንም በደል ሳልፈጽም ነው።”

¹⁶ የእንጀራ ቤት ኅላፊውም የሴፍ ስወይን ጠጅ አሳላፊው ሕልም የሰጠው ትርጉም መልካም መሆኑን ባየ ጊዜ፣ የእርሱም ሕልም ለየሴፍ እንዲህ ብሎ ነገረው፡ “እኔም በበኩሌ ያየሁት ሕልም ይህ ነው፡ ‘ሦስት መሰብ እንጀራ በራሴ ላይ ተሸክሜ ነበር፤ ¹⁷ ከሁሉ በላይ ባለው መሰብ ውስጥ ለፈርዖን የተዘጋጀ ልዩ ልዩ ምግብ ነበረበት፤ ነገር ግን ወፎች ምግቡን ከመሰቡ እያነሡ ይበሉት ነበር።”

¹⁸ የሴፍም “የሕልሙ ትርጉም እንዲህ ነው፤ ሦስት መሰብ ሦስት ቀናት ናቸው፤ ¹⁹ በሦስት ቀን ጊዜ ውስጥ ፈርዖን ከዚህ እስር ቤት አውጥቶ ራሱን ካስቋረጠ በኋላ በእንጨት ላይ ያስቅልሃል፤ ወፎችም ሥጋህን ይበሉታል።”

²⁰ በሦስተኛው ቀን የፈርዖን ልደት በዓል ስለነበረ ስመኳንንቱ ሁሉ ግብዣ አደረገ፤ በዚያ ቀን የወይን ጠጅ አሳላፊውና የእንጀራ ቤት ኅላፊው ከእስር ቤት ወጥተው በመኳንንቱ ፊት እንዲቀርቡ አደረገ። ²¹ የወይን ጠጅ አሳላፊውን ወደ ቀድሞ ግዕርግ መሰሰው፤ ስለዚህ የወይን ጠጅ ጽዋውን ለንጉሡ መስጠት ጀመረ። ²² የእንጀራ ቤት ኅላፊውን ግን እንዲ

ስቀል አደረገው፤ ሁሉም ነገር የሴፍ የእያንዳንዳችሁን ሕልም እንደተረጉመው ሆነ ።

²³ የወይን ጠጅ አሳላፊው ግን የሴፍን አላስታወሰውም፤ ስለ የሴፍ የሆነውን ሁሉ ረሳ ።

ምዕራፍ 41

የሴፍ የፈርዖንን ሕልም ተረጉሞ

¹ ከሁለት ዓመት በኋላ የግብጽ ንጉሥ ፊርዖን ሕልም አየ፤ እርሱ በሕልሙ በዓባይ ወንዝ ዳር ቆሞ ነበር፤ ² ሰባት የወፈሩና የሰቡ ላሞች ከወንዙ ወጥተው ግር ሲበሉ አየ፤ ³ ቀጥሎም አጥንታቸው እስከሚታይ የከሱ ሌሎች ሰባት ላሞች ከወንዙ ወጥተው አስቀድመው ከወንዙ ዳር ከነበሩት ላሞች አጠገብ ቆሙ። ⁴ የከሱት ላሞች የወፈሩትን ላሞች ሞጡለቸው፤ በዚህ ጊዜ ንጉሡ ከእንቅልፍ ነቃ። ⁵ ተመልሶም እንቅልፍ በወሰደው ጊዜ አንደኛ ሌላ ሕልም አየ፤ በሕልሙም በእንድ የእህል እንዳ ላይ ሰባት የዳበሩና የማሩ የእሸት ዛላዎች አየ፤ ⁶ ቀጥሎም የቀጨጨፍ ከበረራ በተነሣ የምሥራቅ ነፍስ ተመትተው የሰለቱ ሰባት የእሸት ዛላዎች በቅለው አየ። ⁷ ሰባቱም የቀጨጨፍ የእሸት ዛላዎች፤ ሰባቱን የዳበሩና የማሩ የእሸት ዛላዎች ሞጡለቸው፤ ንጉሡም ከእንቅልፍ ነቃ ጊዜ ሕልም ማየቱን ተገነዘበ። ⁸ ጠዋት ከመኝታው ሲነሣ መንፈሱ ታወከ፤ ስለዚህ በግብጽ ምድር ያሉትን እስማተኞችና ጥበበኞች ሁሉ እስጠርቶ ሕልሙን ነገራቸው፤ ነገር ግን የሕልሞቹን ትርጉም ለመግለጥ የኃሰ አንድ እንኳ አልነበረም።

⁹ በዚህ ጊዜ የወይን ጠጅ አሳላፊው ንጉሡን እንዲህ አለው፡ “የሠራሁትን በደል ዛሬ አስታውሳለሁ፤ ¹⁰ ንጉሥ ሆይ፤ አንተ በእኔና በእንጀራ ቤት ኅላፊው ላይ ተቋጥተህ በዘበኞች አለቃ ቤት እንድንታሰር አድርገህ ነበር፤ ¹¹ በዚያ ሳሰን በአንድ ሌሊት ሁለታችንም የተሰየፍ ሕልም አየን፤ የእያንዳንዳችንም ሕልም የተለያየ ትርጉም ነበረው። ¹² የዘበኞች አለቃ እንልጋይ የነበረ አንድ ወጣት ዕብራዊ ከእኛ ጋር በእስር ቤት ነበር፤ የእያንዳንዳችንን ሕልም ለእርሱ ነገርነውና ተረጉመልን። ¹³ ሁሉም ነገር እርሱ እንዳሰው ሆነ፤ እኔን ወደ ቀድሞ ግዕርግ መሰሰኝ፤ የእንጀራ ቤቱን ኅላፊ ግን በእንጨት ላይ እንዲስቀል አደረግኸው።”

¹⁴ ስለዚህ ፈርዖን የሴፍን እንዲያመጡት አዘዘ፤ ወዲያውኑ ከእስር ቤት ይዘውት መጡ፤ ጠጉሩን ተላጭቶ ልብሱን ከለው በኋላ ወደ ንጉሡ ፊት ቀረበ። ¹⁵ ንጉሡም የሴፍን “ሕልም እይቼ ነበር፤ ነገር ግን ማንም

ሊተረጉሙ አልቻሉም፤ እንተ ሕልም የመተርጎም ችሎታ እንዳለህ ስምቻሰሁ። አለው።

¹⁶ የሴፍም “ንጉሥ ሆይ! እኔ ሕልም የመተርጎም ችሎታ የሰኝም፤ ትክክለኛውን ትርጉም ሲሰጥህ የሚችል እግዚአብሔር ነው” አለ።

¹⁷ ንጉሡም እንዲህ አለ፡ “በሕልሜ በዓባይ ወንዝ ዳር ቆሜ ነበር፤ ¹⁸ ሰባት የወፈሩና የሰቡ ላሞች ከወንዙ ወጥተው ሣር ሲበሉ አየሁ፤ ¹⁹ ቀጥሎም አዋንቶቻቸው እስከሚታይ ድረስ የከሱ ሌሎች ሰባት ሳሞች ከወንዙ ወጡ፤ እንደነርሱ የሚያስከፉ ላሞች በግብጽ ምድር ከቶ አይቺ አላውቅም። ²⁰ የከሱትና እስከረ የሆኑት ላሞች በመጀመሪያ የወጡትን ሰባት የወፈሩ ላሞች ዋጡአቸው። ²¹ ከዋጡአቸውም በኋላ እንደ ቀድሞው የከሱ ሰሰነበሩ፤ እንደ ዋጡአቸው ማንም ሲያውቅ አይችልም ነበር፤ በዚህ ጊዜ እኔ ከእንቅልፌ ነቃሁ። ²² ደግሞም በሕልሜ በአንድ የእህል አንጻ ላይ ሰባት የዳበሩና ያማሩ የእሸት ዛጎዎች አየሁ፤ ²³ ቀጥሎም የቀጨጨፍ በበረሃ ነፍስ ተመትተው የሰሰቱ ሰባት የእሸት ዛጎዎች ታዩ። ²⁴ የቀጨጨፍትም ዛጎዎች የሚያምሩትን ዛጎዎች ዋጡአቸው፤ ያየኋቸውንም ሕልሞች ስለከግተኞች ነገርሁ፤ ነገር ግን ሕልሞቹን ማንም ሊተረጎምልኝ አልቻለም።”

²⁵ የሴፍም ፈርዖንን እንዲህ አለው፡ “የሁስቴም ሕልሞችህ ትርጉም አንድ ነው፤ እግዚአብሔር ወደ ፊት የሚያደርገውን ነገር አስቀድሞ ገልጦልሃል፤ ²⁶ ሰባቱ የሚያምሩ ላሞች ሰባት ዓመታት ናቸው፤ ሰባቱም ያማሩ የእሸት ዛጎዎች ሰባት ዓመታት ናቸው፤ የሁስቴም ትርጉም አንድ ነው። ²⁷ ከእነርሱም በኋላ የወጡት ሰባት የከሱትና እስከረዎቹ ላሞች ሰባት ዓመታት ናቸው፤ እንዲሁም ሰባቱ የቀጨጨፍ በበረሃ ነፍስ ተመትተው የሰሰቱ የእሸት ዛጎዎች ሰባት ዓመታት ናቸው፤ የሁስቴም ትርጉም አንድ ነው፤ ይህም ሰባት የረሀብ ዓመታት ናቸው። ²⁸ ለከ እንደነገርሁ ነው፤ እግዚአብሔር ወደ ፊት የሚያደርገውን ነገር አስቀድሞ ገልጦልሃል፤ ²⁹ በመላው የግብጽ ምድር ላይ ታላቅ ጥጋብ የሚሆንባቸው ሰባት ዓመታት ይመጣሉ። ³⁰ ከዚያ በኋላ ሰባት የረሀብ ዓመታት ይመጣሉ፤ ረሀብ አገሪቱን በብርቱ ስሜጉጉዳት እነዚያ የጥጋብ ዓመታት ይረሳሉ። ³¹ ተከታዩ የረሀብ ዘመን እጅግ አሠቃቂ ስለሚሆን የጥጋብ ጊዜ ፈጽሞ እንዳልነበረ ይሆናል። ³² ሕልሙን ደጋግመህ ማየትህ የሚያመለክተው ነገር በእግዚአብሔር ዘንድ የተወሰነና በቅርብ ጊዜም ውስጥ የሚፈጸም መሆኑን ነው።

³³ “እንግዲህ ጥብብና ግስተዋል ያሰውን ሰው መርጠህ በአገሪቱ አስተዳዳሪ አድርገህ

ሹመው፤ ³⁴ በሰባቱ የጥጋብ ዓመታት አንድ አምስተኛውን ሰብል የሚሰበሰቡ ሰዎችን መርጠህ ሹም። ³⁵ እነርሱ በሚመጡት የጥጋብ ዓመታት ትርፍ የሆነውን ሰብል ሁሉ እንዲሰበሰቡ እዘዛቸው፤ በየክተማውም እህል በጉተራ እንዲያከማቹና እንዲጠብቁት ሥልጣን ሰጣቸው። ³⁶ ይህም የሚከማቸው እህል በግብጽ ምድር ላይ ወደፊት በሚመጡት ሰባት የረሀብ ዓመታት ስአገሪቱ መጠባበቂያ ይሆናል፤ በዚህ ሁኔታ አገሪቱ በረሀብ ከመጉዳት ትድናለች።”

የሴፍ በግብጽ ላይ አስተዳዳሪ ሆኖ ተሾመ

³⁷ ዕቅዱም ለፈርዖንና ለባለሚሎቹ ሁሉ መልካም ሆኖ ታያቸው፤ ³⁸ ንጉሡም “የእግዚአብሔር መንፈስ ካደረበት ከየሴፍ የተሻለ ሰው ክቶ አናገኝም” አላቸው። ³⁹ ስለዚህ ንጉሡ የሴፍን እንዲህ አለው፡ “ይህን ሁሉ የገለጠልህ እግዚአብሔር ነው፤ ከማንኛውም ሰው ይልቅ አስተዋይና ብልጎ መሆንህ የተረጋገጠ ነው፤ ⁴⁰ ስለዚህ አንተን በአገሪ ላይ አስተዳዳሪ አድርጌ እሾምሃለሁ፤ ሕዝቡም ሁሉ ይታዘዝሃል፤ በሥልጣንም ከእኔ በቀር የሚበልጥህ የለም። ⁴¹ እነሆ አሁን በመላው ግብጽ ምድር ላይ አስተዳዳሪ አድርጌሃለሁ።” ⁴² ንጉሡ የሥልጣን ምልክት ያሰበትን የማሳተም ቀለበት ከጣቱ አውልቆ በየሴፍ ጣት ላይ አደረገው፤ ከጥሩ ሐር የተሠራ ልብስ አለበሰው፤ በእንገቱም የወርቅ ሐብል አደረገለት። ⁴³ በንጉሡ ሁለተኛ ሠረገላ ላይ እንዲቀመጥ አደረገው፤ የንጉሡም የክብር ዝብ ከፈት ፊት እየሄደ “እጅ ንሡ! እጅ ንሡ!” ይል ነበር፤ የሴፍ በግብጽ ምድር ላይ አስተዳዳሪ ሆኖ የተሾመው በዚህ ዐይነት ነበር። ⁴⁴ ንጉሡም “እኔ ንጉሥ ብሆንም በግብጽ ምድር ሁሉ ላይ ያለ አንተ ፈቃድ ማንም ሰው እኛን ወይም እግሩን ማንቶ ሳቀስ አይችልም” አለው። ⁴⁵ ፈርዖን ስየሴፍ “ጸፍናት ገዕናሕ” የሚል መጠሪያ ስም አወጣለት፤ አሰናት ተብላ የምትጠራውን የጸጢፊራን ልጅ በሚሰትነት ስጠው፤ ጳጢፊራ አን ተብሎ በሚጠራው ከተማ ከሆነ ነበር።

⁴⁶ የሴፍ የግብጽን ንጉሥ ፈርዖንን ማገልገል ሲጀምር ዕድሜው ሠላሳ ዓመት ነበር፤ የሴፍ ከዜጎች መንግሥት ወጥቶ በመላው የግብጽ ምድር በመዘዋወር ጉብኝት ያደርግ ነበር፤ ⁴⁷ ሰባቱ የጥጋብ ዓመታት ምድሪቱ እጅግ ብዙ ሰብል ስጠች። ⁴⁸ በግብጽ አገር በእነዚያ ሰባት የጥጋብ ዓመታት የተገኘውን ሰብል ሰብሰብ በየከተሞች አከማቸው፤ በየእያንዳንዱ ከተማ ይከማቸው እህል በዙሪያው ከሚገኙት እርሻዎች የተመረተ ነበር። ⁴⁹ በዚህ ዐይነት የሴፍ ብዛቱ እንደ ባሕር ዳር አሸዋ የሆነ

እጅግ ብዙ እህል እስማቸ፤ እህሉ እጅግ ብዙ ከመሆኑ የተነሣ እየሰፈረ መጠኑን ለማወቅ የነበረውን ዕቅድ ተወ።

⁵⁰ ሰባቱ የረሀብ ዓመታት ከመጀመራቸው በፊት፣ የሴፍ፣ ከጳጢጵራ ልጅ፣ ከእሳናት ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደ፤ ጳጢጵራ እን ተብሎ በሚጠራው ከተማ ካህን ነበረ። ⁵¹ የሴፍ፣ “እግ ዚእብሔር የደረሰብኝን መከራና ዘመዶቼን እን ድረሳ እደረገኝ” በማለት የመጀመሪያ ልጁን ምናሴ ብሎ ጠራው፤ ⁵² እንዲሁም “መከራ በተቀበልሁበት ምድር እግዚእብሔር ልጆች ሰጠኝ” በማለት ሁለተኛውን ልጅ ኤፍሬም ብሎ ጠራው።

⁵³ በታላቅ ምድር ጥጋብ የበዛባቸው ሰባቱ ዓመታት ተፈጸሙ፤ ⁵⁴ የሴፍ፣ እስቀድሞ እንደ ተናገረው፣ ሰባቱ የረሀብ ዓመታት መግባት ጀመሩ፤ በሌሎች አገሮች ሁሉ ረሀብ ሆነ፤ ይሁን እንጂ በመላው የግብጽ ምድር በቂ ምግብ ነበር። ⁵⁵ ረሀቡ በመላው ግብጽ ምድር እየተሰፋፋ በሄደ ጊዜ፣ ሕዝቡ ወደ ፈርዖን ሄደው “ምግብ ስጠን!” ብለው ጮኹ። ፈርዖንም “ወደ የሴፍ ሂዱና እርሱ የሚላችሁን አድርጉ” ብሎ አዘዛቸው።

⁵⁶ ረሀቡ በመላው ግብጽ እየተሰፋፋና እየበረታ ስለሄደ፣ የሴፍ ጉተራዎች ሁሉ ተከፍተው አህሉ ለግብጻውያን እንዲሸጡት አደረገ። ⁵⁷ በዓለም ላይ ረሀብ እንቅ ስለነበር የልዩ ልዩ እገር ሕዝቦች ከየሴፍ እህል ለመግዛት ወደ ግብጽ እገር መጡ።

ምዕራፍ 42

የየሴፍ ወንድሞች ወደ ግብጽ ሄዱ

¹ ያዕቆብ በግብጽ እህል መኖሩን ዘሰማ ጊዜ ልጆቹን “እርሱ በርሳችሁ እየተያያችሁ ከምትቀመጡ ይልቅ እንድንገር አድርጉ፤ ² በግብጽ እገር እህል መኖሩን ስምቺለሁ፤ በረሀብ ከመጥታችን በፊት ወደዚያ ሂዱና እህል ግዙልን” አላቸው። ³ ስለዚህ ዐሥሩ የየሴፍ፣ ወንድሞች እህል ለመግዛት ወደ ግብጽ ሄዱ፤ ⁴ ነገር ግን ያዕቆብ ከየሴፍ ጋር ከአንድ እናት የወለደውን ልጁን ብንያምን ከወንድሞቹ ጋር ወደ ግብጽ አልላከውም፤ ምክንያቱም “ጉዳት ይደርስበታል” ብሎ ስለፈራ ነው። ⁵ በከነዓን ምድር ረሀብ በርትቅ ስለነበር የያዕቆብ ልጆች ከሌሎች ሰዎች ጋር እህል ለመግዛት ወደ ግብጽ ሄዱ።

⁶ የሴፍ፣ የግብጽ ምድር እስተዳዳሪ በመሆኑ ከዓለም ዙሪያ ለሚመጡ ሰዎች ሁሉ እህል እንዲሸጥላቸው ያደርግ ነበር፤ ስለዚህ የየሴፍ ወንድሞች ወደ እርሱ መጡና ግንባራቸው መሬት እስኪነካ ዝቅ ብለው እጅ በመግዛት ሰገዱ ለት። ⁷ የሴፍ ወንድሞቹን ባያቸው ጊዜ ዐወቃ

ቸው፤ ነገር ግን የማያውቃቸው በመምሰል በቆላጣ ቃል “ከየት ነው የመጣችሁት?” ብሎ ጠየቃቸው።

እነርሱም “እህል ለመሸመት ከከነዓን እገር መጣን” አሉት።

⁸ ምንም እንኳን የሴፍ ወንድሞቹን ያወቃቸው ቢሆንም እነርሱ አላወቁትም ነበር፤ ⁹ ስለ እነርሱ ያየው ሕልም ሁሉ ትዝ እለውና “እናንተ ሰላዮች ናችሁ፤ የመጣችሁትም የአገራችንን ደካማነት እምን ላይ እንደሆነ ለመሰለል ነው” አላቸው።

¹⁰ እነርሱም “ጌታችን ሆይ! እኛ ሰላዮች አይደለንም፤ እኛ አገልጋዮችህ እዚህ የመጣ ነው እህል ለመግዛት ነው” አሉት። ¹¹ “እኛ ሁላችን የአንድ ሰው ልጆች ነን፤ እኛ የምንታመን ነን፤ ሰላዮችም አይደለንም” አሉት።

¹² የሴፍም “አይደለም! እናንተ የመጣችሁት የአገራችንን ደካማነት በምን በኩል እንደሆነ ለመሰለል ነው” አላቸው።

¹³ እነርሱም “እኛ አገልጋዮችህ ከከነዓን ምድር የሚኖር የአንድ ሰው ልጆች የሆንን ዐሥራ ሁለት ወንድማማቾች ነን፤ አንዱ ወንድማችን ሞተደለ፤ የመጨረሻ ታናሽ ወንድማችን አሁን ከአባታችን ጋር ይገኛል” አሉት።

¹⁴ የሴፍም እንዲህ አላቸው “ይኸው እኔ እንዳልሁት ያለ ጥርጥር ሰላዮች ናችሁ፤ ¹⁵ እንግዲህ ታማኝነታችሁ ተፈትኛ የሚረጋገጠው በዚህ ነው፤ ታናሽ ወንድማችሁ እስኪሟመጣ ድረስ እንደማልላችሁ በንትሁ በፈርዖን ስም እምላለሁ። ¹⁶ ከእናንተ አንዱ ሄዶ ወንድማችሁን ያምጣ፤ የተናገራችሁት እውነት መሆኑ ተረጋግጦ ነፃ እስክትላቀቁ ድረስ የቀራችሁት አዚህ በእስር ቤት ትቆያላችሁ።” ¹⁷ ከዚህ በኋላ ሦስት ቀን እስር አቆያቸው።

¹⁸ በሦስተኛው ቀን የሴፍ እንዲህ አላቸው፡ “እኔ እግዚእብሔርን የምፈራ ሰው ስለሆንኩ ከአንድ ዘይ ሕይወታችሁን ለማዳን እስቢ አለሁ፤ ¹⁹ እናንተ ታማኝች ሰዎች ከሆናችሁ ከእናንተ አንዱ እዚህ በእስር ቤት ይቆይ፤ የቀራችሁት እህሉን ይዛችሁ ወደ ተራቡት ዘመዶቻችሁ ሂዱ። ²⁰ ከዚህ በኋላ ታናሽ ወንድማችሁን ይዛችሁልኝ ኑ፤ በዚህ ዐይነት የተናገራችሁት ሁሉ እውነት መሆኑ ይረጋገጣል፤ ከመሞትም ትድናላችሁ።”

እነርሱም በዚህ ነገር ተስማምተው፡ ²¹ እርሱ በርሳቸው አንዲህ ተባባሉ “በእርግጥ በወንድማችን ላይ ስላደረሰነው በደል ተገቢውን ቅጣት በመቀበል ላይ ነን፤ ምሕረት እንድናደርግልት ተጨንቆ ሲለምነን ለመኖራችን አልተቀበልንም ነበር፤ በእኛም ላይ ይህ ጭንቀት ሊደርስብን የቻለው በዚህ ምክንያት ነው።”

22 ሮቤልም “አኔ እኮ በልጁ ላይ ጉዳት ክን ዳታደርሱ ነግረኡኸኑ ነበር፤ ነገር ግን አልሰማኹም። እነሆ፣ እርሱን በመግደላችን በቀሉን እየተቀበልን ነው” አላቸው። 23 ዮሴፍ እነርሱ የሚሉትን ሁሉ ያዳምጥ ነበር፣ እነርሱ ግን ከዮሴፍ ጋር የሚነጋገሩት በአስተርጓሚ ስለ ነበር የእነርሱን ንግግር ዮሴፍ አንደሚሰማቸው አላውቁም። 24 ዮሴፍ ከእነርሱ ነጠል ብሎ አልቀሰ፤ እንደገናም ወደ እነርሱ ተመልሶ አነጋጋራቸውና ሰምዖንን ከመካከላቸው ወስዶ በፊታቸው አሰረው።

የዮሴፍ ወንድሞች ወደ ከነዓን ተመለሱ

25 ዮሴፍ አገልጋዮቹን “ልእካይህ ሰዎች በየ ሰልቻዎቻቸው እህል ሙሉላቸው፣ ገንዘባቸውንም መልሳችሁ በየሰልቻዎቻቸው ውስጥ ቋጥሩላቸው፣ ለጉዞአቸውም ለንቅ እስይዙአቸው” ብሎ አዘዘ። ይህም ከተደረገላቸው በኋላ፣ 26 የዮሴፍ ወንድሞች የገዙትን እህል በአዘዮቻቸው ጭነው ጉዞ ጀመሩ።

27 በመንገድ ላይ ሳሉ ለአዳር በሰፈሩበት ዞታ ከእነርሱ አንዱ ለአህያው ጥሬ ለመስጠት ሰልቻውን በፊታ ጊዜ በሰልቻው አፍ ላይ ገንዘቡ ተቋጥሮ አገኘው። 28 እርሱም ለወንድሞቹ “ገንዘቤ አተመልሰልኛል፣ ይሄው በሰልቻዬ ውስጥ ካገኘሁት” ብሎ ነገራቸው። ሁሉም በፍርሃት ልባቸው ቀልጦ “እግዚአብሔር ያደረገብን ይህ ነገር ምንድን ነው?” ተባባሱ።

29 በከነዓን ወዳለው ወደ አባታቸው ወደ ያዕቆብ ተመለሱ፤ የደረሰባቸውን ሁሉ አንዲህብሉው ነገሩት። 30 “የግብጽ አገር አሰተዳዳሪ ‘አገሪን ልትሰልሉ የመጣችሁ ናችሁ’ በማለት በቀጣ ቃል ተናገረን፤ 31 እኛም ‘ታማኞች ሰዎች ነን እንጂ ሰላዮች አይደለንም፤ 32 እኛ የአንድ ሰው ልጆች የሆንን ዐሥራ ሁለት ወንድማማቾች ነን፤ አንዱ ሞቶአል፣ የመጠረሻ ታናሽ ወንድማችን በከነዓን ከአባታችን ጋር አልፎ’ አልነው። 33 ሰውየውም እንዲህ አለን፣ ‘ታማኞች ሰዎች መሆናችሁን የማውቀው ይህን አንድ ነገር ብታደርጉ ነው፤ ይሄውም ከእናንተ አንዱ ከእኔ ጋር ይቆይ፣ ሌሎቻችሁ ለተራራት ቤተሰቦቻችሁ እህል ይሳችሁ ወደ አገራችሁ ተመለሱ፤ 34 ታናሽ ወንድማችሁንም ይዛችሁ ልኝ ኑ፤ በዚህ ዐይነት ታማኞች ሰዎች መሆናችሁንና ሰላዮችም አልመሆናችሁን አረጋግጣለሁ፤ ወንድማችሁንም መልሼ አሰጣችኋለሁ፤ በዚህም አገር እንደፈለጋችሁ መነገድ ትችላላችሁ።”

35 በዚህ በኋላ እህላቸውን ከሰልቻዎቻቸው ባራገሩ ጊዜ በየሰልቻዎቻቸው ውስጥ ገንዘባቸው

ውን እንደተቋጠረ አገኙ፤ እነርሱና አባታቸው የተመለሰውን ገንዘብ ባዩ ጊዜ እጅግ ፈሩ። 36 በዚህ ጊዜ አባታቸው “ልጆቼን ሁሉ ክን ዳባ ትፈልጋላችሁን? ዮሴፍ የለም፤ ስምዖንም የለም፤ አሁን ደግሞ ብንያምን ለመውሰድ ትፈልጋላችሁ፤ በዚህ ሁሉ መከራ የምሠቀየው አኔ ነኝ” አለ።

37 ሮቤል አባቱን እንዲህ አለው፣ “ብንያምን ወደ አንተ መልሼ ባለመጣው ሁለቱን ወንድች ልጆቼን ወስደህ ግደላቸው፤ ስለዚህ በአኔ ገላፈነት ላከው፤ አኔም መልሼ አመጣዎለሁ።”

38 ያዕቆብም “ምንም ቢሆን ከእናንተ ጋር አይሄድም፤ ወንድሙ ሞቶአል፣ የቀረው እርሱ ብቻ ነው፤ በመንገድ አንድ ጉዳት ቢደርሰበት በእርጅናዬ ዘመን በመረር ሐዘን ወደ መቃብር እንድወርድ ታደርጉኛላችሁ” አላቸው።

ምዕራፍ 43

የዮሴፍ ወንድሞች ብንያምን ይዘው አንደገና ወደ ግብጽ ሄዱ

1 በከነዓን ምድር ረሀቡ እጅግ አየበረታሄደ፤ 2 የያዕቆብ ቤተሰብ ከግብጽ የመጣውን እህል ተመግቦው በጨረሱ ጊዜ አባታቸው “እንደገና ወደ ግብጽ ሄዱና ጥቂት እህል ሸምቱልን” አላቸው።

3 ይሁዳ ግን ለአባቱ እንዲህ ብሎ መልሶለት፣ “ሰውየው (ወንድማችሁን) ይዛችሁ ካልመጣችሁ እፈቱ አንዳትቀርቡ’ በማለት በብርቱ አሰጠንቅቆናል፤ 4 ስለዚህ ወንድማችንን ይዘን እንድንሄድ ከፈቀድክልን ሄደን እህል በመሸመት ትእዛዝህን እንድንከፈን ሄደን፤ 5 ይህን የማትፈቅድልን ከሆነ ግን ወደዚያ አንሄድም፤ ምክንያቱም ‘ወንድማችሁን ይዛችሁ ካልመጣችሁ እፈቱ አንዳትቀርቡ’ ብሎናል።”

6 ያዕቆብም “ሌላ ወንድም አለን’ ብላችሁ ለሰውየው በመናገር ለምን ይህን ያህል መከራ አመጣችሁብኝ?” አለ።

7 እነርሱም “ሰውየው ስለ ራሳችንና ስለ ቤተሰቦችን አጥብቆ መረመረን፤ ‘አባታችሁ በሕይወት አለን? ሌላስ ወንድም አላችሁን?’ ብሎ ጠየቀን፤ እኛም ለጥያቄው ተገቢውን መልስ ሰጠን፤ ስለዚህ ሰውየው ‘ወንድማችሁን ይዛችሁ አንድትመጡ’ እንደሚለን እንዴት ልናውቅ እንችል ነበር?”

8 ይሁዳም አባቱን እንዲህ አለ፣ “ልጁን በእኔ ገላፈነት አብርክ እንዲሄድ አድርግ፤ ሳን ዘንዶ አሁኑት ጉዞ እንጀምር፤ ይህ ከሆነ፣ እኛም አንተም ልጆቻችንም ሁሉ በረሀብ ከመሞት እንድናልን። 9 ልጁን በእኔ ሞስትና

ሰጠኝ፤ ስለእርሱ እኔ ተጠያቂ እሆናለሁ፤ በደ ስና ወደ እንተ መልጼ ባላመጣው በሕይወቴ ዘመን የተረገምሁ ልሁን።¹⁰ ይህን ያህል ባንዝ ገይ ኖሮ እስከ እሁን ሁለት ጊዜ እዚያ ደርሶን መመለስ በቻልን ነበር።”

¹¹ አባታቸው ያዕቆብም እንዲህ አላቸው፡ “እንግዲህ መሄዳችሁ የማይቀር ከሆነ ለአገሪቱ ገደ በረከት የሚሆን ምድራችን ከምታረፈው ምርጥ ነገር ሁሉ በስልቻዎቻችሁ ጨምራችሁ ሂዱ፤ ይኸውም በለሳን፤ ማር፤ ቅመማ ቅመም፤ ከርቤ፤ ተምርና ሰውዝ ይህችሁ ሂዱ።¹² ከዚህ በፊት በየስልቻዎቻችሁ ሜና ተመልሶ የነበረው ገንዘብ በሰሐተት ሊሆን ስለ ሚችል እጥፍ ገንዘብ ይህችሁ ሂዱ።¹³ ወንድ ማችሁን ይህችሁ ወደ ሰውየው በቶሎ ሂዱ።¹⁴ ብንያምንና ሌላውንም ወንድማችሁን መልሶ እንዲሰጣችሁ ሁሉን የሚችል አምላክ የዚያን ሰው ልብ ያራራላችሁ። እኔ በበኩሌ ልጆቼን ካጣሁ፤ ባዶ እጄን መቅረቱ ነው።”

¹⁵ ስለዚህ ወንድማማቾቹ ገደ በረከቱንና እጥፍ ገንዘብ ይዘው ከብንያም ጋር ወድ ግብጽ ለመሄድ ጉዞ ጀመሩ፤ እዚያም በደረሱ ጊዜ የሴፍ ፊት ቀረቡ።¹⁶ የሴፍ፡ ብንያምን ከእነ ርሱ ጋር ባየው ጊዜ የቤቱን አዛዥ ጠራውና “እነዚህ ሰዎች ወደ ቤት ውስጫቸው፤ ሃራ ቀን ከእኔ ጋር ምሳ ስለሚበሉ አንድ ከብት ዕረ ድና አዘጋጁ” አለው።

¹⁷ አዛዥም የሴፍ በነገረው መሠረት ሰዎ ጅን ወሰዱ ወደ ቤት አስገባቸው።¹⁸ ሰዎቹም ወደ የሴፍ ቤት በሚሄዱበት ጊዜ አጅግ ፈሩ፤ ምክንያቱም “ወደዚህ ያመጡን በመጀመሪያ ጊዜ በስልቻዎቻችን ውስጥ ተመልሶ ስለተገኘው ገንዘብ ሳይሆን እይቀርም፤ በዚህ ምክን ያት ያሠቃዩናል፤ አሁንም ብንያምን ወሰደው እኛ ንም የእነርሱ ባሪያዎች ያደርጉናል” ብለው ስላሰቡ ነው።

¹⁹ ስለዚህ ወደ ቤቱ በር አጠገብ ሲደርሱ የቤቱን አዛዥ እንዲህ አሉት፡²⁰ “ኒታቄ ከዚህ በፊት አህል ለመሸመት ወደዚህ መጥተን ነበር፤²¹ ስንመለስ በመንገድ ለአዳር በሰፈርን በት በታ ስልቻዎቻችንን ስንፈታ የያንዳንዳች ንን ገንዘብ ምንም ሳይጉድልላት በየስልቻዎቻ ችን አፍ ሳይ ተቋጥሮ አገኘንው። እነሆ፤ ያንን ገንዘብ መልሰን አምጥተናል።²² እሁን አህል የምንሸምትበትንም ገንዘብ በተጨማሪ ይዘናል፤ ከዚያን ጊዜ ገንዘባችንን መልሶ በየስልቻዎቻ ችን ማን እንደከተተው እናውቅም።”

²³ የቤቱም አዛዥ “በዚህ ጉዳይ ጭንቀትና ፍርሃት አይደረስባችሁ፤ የእናንተና የአባታችሁ አምላክ ይህን ገንዘብ በየስልቻዎቻችሁ አስቀም ጦላችሁ ይሆናል፤ የእናንተን ገንዘብ ግን እኔ ተቀብዬለሁ” አላቸው። ከዚህ በኋላ ስምዖንን ወደ እነርሱ አመጣው።

²⁴ የቤቱ አዛዥ ወንድማማቾቹን ወደ የሴፍ ቤት አስገባቸውና እግራቸውን የሚታጠብበት ውሃ ሰጣቸው፤ ለእሁንም ገራራ ሰጣ ችው።²⁵ ከየሴፍ ጋር ምሳ እንደሚበሉ ተነግ ሮአቸው ስለነበር፤ የሴፍ በምሳ ሰዓት እስከሚ መጣ ድረስ ለእርሱ የሚያቀርቡሉትን ስጦታ አዘጋጁ።

²⁶ የሴፍ ወደ ቤት በገባ ጊዜ፤ እርሱ ወዳለ በት ከፍል ገብተው ያመጡትን ስጦታ አበርከቱ ለት፤ ወደ መሬት ዝቅ ብለውም በመሰገድ እጅ ነሁት።²⁷ እርሱም ስለ ደግንነታቸው ከጠየቃቸው በኋላ “ያ የነገራችሁኝ ሽማግሌ እባታችሁ እንዴት ነው? እሁንም በሕይወት አለን?” አላቸው።

²⁸ እነርሱም “እነልጋያህ አባታችን በሕይ ወት አለ፤ ጤንነቱም የተማሳ ነው” አሉት። ወደ መሬት ዝቅ ብለውም በመሰገድ እጅ ነሁት።

²⁹ የሴፍ የእናቱ ልጅ የሆነውን ወንድሙን ብንያምን ባየው ጊዜ “ታናሽ ወንድም አለን? ብላችሁ ነግራችሁኝ ነበር፤ ይህ እርሱ ነውን?” አለና “ልጄ፤ እግዚአብሔር ይባር ከህ” አለው።³⁰ የሴፍ ወንድሙን በማየቱ ስሜቱ ስለተነካ ከዚያ ተነሥቶ ሄደ፤ ወደ እል ፍጥም ገብቶ ምርር ብሎ አስቀሰ።

³¹ ፊቱንም ከታጠቦ በኋላ ወጣ፤ ራሱንም በመቁጣጠር ምሳ እንዲቀርብ እዘዘ።

³² ለየሴፍ ብቻውን አንድ ገበታ፤ ለወንድማ ማቾቹ ሌላ ገበታ፤ እዚያ ይመገቡ ለነበሩ ግብ ጸውያንም ሌላ ገበታ ተዘጋጀ፤ ምክንያቱም ግብጸውን ከሰብራውያን ጋር አብሮ መመገብን አንደ ጸያፍ ይቋጥሩት ስለነበር ነው።³³ ወንድ ማማቾቹ ከታላቁ አንሥቶ እስከ ታናሹ በዕድሜ ተራ በየሴፍ ፊት ለፊት ተቀመጡ፤ እንዴት እንደተቀመጡ ባዶ ጊዜ በመደነቅ እርስ በርሳ ችው ተያዩ።³⁴ ለየሴፍ፤ ከቀረበለት ምግብ እየ ተሰለደ ይሰጣቸው ነበር፤ ለብንያም ግን ከሌ ሎቹ አምስት እጥፍ፤ ተሰጠው፤ በዚህ ሀይነት ከየሴፍ ጋር እስኪጠግሱ በልተው ጠጥተው ተደሰቱ።

ምዕራፍ 44

ጠፋ የተባለው ዋንጫ በብንያም ስልቻ ውስጥ ተገኘ

¹ የሴፍ፤ የቤቱን አዛዥ እንዲህ ብሎ አዘ ዘው፡ “ለመጫን የሚችሉትን ያህል በየስልቻ ዎቻቸው ሙላላቸው፤ የእያንዳንዱንም ገንዘብ በየስልቻው አፍ አስቀምጠው።² የእኔን የብር ዋንጫ ውስጥና በታናሽ ወንድማቸው ስልቻ ውስጥ አህል ለመሸመት ከመጣው ገንዘብ ጋር ከተተው።” የቤቱም አዛዥ የሴፍ እንደነገረው አደረገ።

ጠዋት በማለት ወንድማማቾቹ አሀዮቻቸውን ይዘው እንዲሄዱ ተደረገ። ስከተማው ወጥተው ገና ጥቂት መንገድ ርቀው እንደሄዱ፣ የሴፍ የቤቱን አዛዥ እንዲህ አለው፡ “እነዚያን ሰዎች ተከታትለህ ያዛቸው፤ ወደ እንርሱም ስትደርስ ስመልካም ፈንታ ከፍ የመለሻችሁት ስለምንድን ነው፤ ፊንታዬን የብር ሞጫ የሰረቃችሁት ለምንድን ነው? ሞጫው ጌታዬ የሚጠጣበትና ሁሉን ነገር መርምሮ የሚያውቅበት እንደሆነ አታውቁምን? ይህ ያደረሳችሁት በደል እጅግ ከባድ ነው። ብለህ ንገራቸው።”

ፊንታዬ አዛዥ ወደ ስዎቹ እንደ ደረሰ ልክ እንደተባለው ንገራቸው፤ ስለእርሱም እንዲህ በማለት መልስ ሰጡት፡ “ጌታችን ሆይ! እንዴት እንዲህ ትናገራለህ? እኛ ይህን የመሰለ ነገር እንዳላደረግን በመሐላ እናረጋግጣለን፤ ስለአሁን ቀደም በየስልቻችን ያገኘነውን ገንዘብ እንኳ ከክነንን መልሰን እንዳመጣንልህ ታውቃለህ፤ ታዲያ አሁን ከጌታህ ቤት ብርም ሆነ ወርቅ የምንሰርቀው ለምንድን ነው? ከእኛ አንዱ ይህን ዕቃ ይዞ ቢገኝ በሞት ይቀጣ፤ የቀረውም የአንተ ባሪያዎች እንሁን።”

እርሱም “መልካም ነው፤ እናንተ ባላችሁት እሰማለሁ፤ ሆኖም ሞንጫውን የወሰደው ሰው ብቻ የእኔ ባሪያ ይሆናል፤ የቀረችሁት ግን በነፃ ልትሄዱ ትችላላችሁ” አላቸው። ስለዚህ በፍጥነት ስልቻዎቻቸውን አወረዱ፤ እያንዳንዳም የራሱን ስልቻ ከፈተ። ፊንታዬ አንልጋይ ከታላቁ ጀምሮ እስከ ጋራ የሁሉንም ስልቻ በተራ በመብርብር ሞንጫውን በጥንቃቄ ልለን፤ በመጨረሻ ግን ሞንጫው በብንደም ስልቻ ውስጥ ተገኘ። ወንድማማቾቹ ይህን ባዩ ጊዜ በሐዘን ልብ ሶቻቸውን ቀደዱ፤ ስልቻዎቻቸውንም ጭነው ወደ ከተማ ተመለሱ።

የሁለቱ ወንድሞቹ ወደ የሴፍ ሲመጡ ገና በቤት ላለ አገኙት፤ ወደ መሬት ጉንበስ ብለው በመለገድ እጅ ነሁት፤ የሴፍም “ይህ ያደረጋችሁት ነገር ምንድን ነው? እኔ ባለሁበት ደረጃ የሚገኝ ሰው በተለየ ጥበብ ሁሉን ነገር መርምሮ ማወቅ የማይችል መሰላችሁን?”

የሁለቱም “እንግዲህ ለጌታችን ምን መልስ እንስጣለን? ራሳችንን ነፃ የምናደርግበት መልስ መስጠት ከፍ አንችልም፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር የሠራነውን በደል ገልጠታል፤ እንግዲህ ሞንጫው የተገኘበት ሰው ብቻ ሳይሆን ሁላችንም ባሪያዎችህ እንሁን” አለ።

የሴፍም “ይህንን ከተ አላደርገውም፤ ሞንጫው የተገኘበት ሰው ብቻ የእኔ ባሪያ መሆን አለበት፤ ሌሎቻችሁ በሰላም ወደ አባታችሁ መመለስ ትችላላችሁ” አለ።

የሁሉ ስለ ብንደም የሰፍን ለመን

የሁሉ ወደ የሴፍ ቀርቦ እንዲህ አለ፡ “ጌታዬ ሆይ! እባክህ አንድ ቃል እንደናገር ፍቀድልኝ፤ ምንም እንኳ የፈርዖንን ያህል የተከበርከ ብትሆንም እባክህ አትቁጣኝ። ጌታዬ ከአሁን ቀደም ‘አባት አላችሁ ወይ? ሌላ ወንድምን አላችሁ ወይ?’ ብለህ ጠየቅኸን፤ እኛም ‘ሽማግሌ አባት አለን፤ በስተርጅና የወለደውም ታናሽ ወንድም አለን፤ የልጁ ወንድም ሞተአል፤ ከእናቱ ልጆች የቀረው እርሱ ብቻ ስለሆነ አባቱ በጣም ይወደዳል’ ብለንህ ነበር፤ እንተም ‘አየው ዘንድ ይዛችሁልኝ እንድትመጡ’ አልከን፤ እኛም ‘ልጁ አባቱን ትቶ መምጣት አይችልም፤ ትቶ ከመጣ ግን አባትየው መሞቱ የማይቀር ነው’ ብለንህ ነበር። አንተም ‘ታናሽ ወንድማችሁን ይዛችሁ ካልመጣችሁ ዳግመኛ በፈቱ አትቀር በም’ ብለህ በብርቱ አስጠነቀቅኸን።”

እኛም ወደ አባታችን በተመለስን ጊዜ ያልከንን ሁሉ ነገርነው፤ ከዚህ በኋላ እርሱ ‘አሁንም ወደ ግብጽ ተመለሱና ጥቂት እህል ሸምቱልን’ አለን። እኛም ‘ወደዚያ መሄድ አንችልም፤ ምክንያቱም ታናሽ ወንድማችን ከእኛ ጋር ካልሆነ በስውየው ፊት መቅረብ አንችልም፤ ስለዚህ ወደዚያ መሄድ የምንችለው ታናሽ ወንድማችን ከእኛ ጋር የሄደ እንደሆነ ብቻ ነው’ አልነው። አባታችንም እንዲህ አለን፡ “ሚስቴ ራሔል ሁለት ወንድሞች ብቻ እንደወለደችላችሁ ታውቃላችሁ፤ ከእነርሱ አንዱ ከአሁን በፊት ተለይቶኛል፤ ከተለየኝ ጀምሮ እስከ አሁን ድረስ ስላላየሁት ከፋ አውራ በልቶት ይሆናል፤ አሁን ደግሞ ይህንን ወለዳችሁ በእርሱ ላይ አደጋ ቢደርስበት በእርጅናዬ ህመን የምታመጡብኝ ሐህን ወደ ሞት ያደርሳኛል።”

ቀጥሎም የሁሉ “ስለዚህ ጌታዬ! ልጁን ሳንይዝ ወደ አባታችን ብንመለስ፤ ልጁ ከእኛ ጋር አለመኖሩን ሲያይ ወዲያውኑ ይሞታል፤ ምክንያቱም የእርሱ ሕይወት ከልጁ ሕይወት ጋር የተሳሰረ ስለሆነና እጅግ ከማርጀቱ የተነሳ የሚገጥመው ሐዘን ወደ ሞት ያደርሳል። ከዚህም በላይ ስለልጁ ደገንንት ራሴን ሞስ አድርጌ ለአባቱ ስጥኛአለሁ፤ ደግሞም ‘ልጁን በደገና መልሼ ባለመጣው በሕይወቱ ህመን ሁሉ የተረገምሁ ልሁን’ ብዬ ቃል ገብቻለታለሁ።”

ስለዚህ እኔ በልጁ ፈንታ የአንተ የጌታዬ ባሪያ ሆኜ እዚህ ልቅር፤ ልጁ ግን ከወንድሞቹ ጋር ይመለስ፤ ልጁን ሳልይዝ እንዴት ወደ አባቱ መመለስ እችላለሁ? ይህን የመሰለ ከባድ ሥቃይ በአባቱ ላይ ሲደርስ ማየት አልችልም።”

ምዕራፍ 45

የሴፍ ማንነቱን ለወንድሞቹ ገለጠ

1 የሴፍ የናፍቆት ስሜቱን በአገልጋዮቹ ፊት መቈጣጠር ባለመቻሉ “ሁላችሁም ከዚህ ውጡ!” ብሎ አዘዘ፤ ስለዚህ የሴፍ ማንነቱን ለወንድሞቹ በገሰጠ ጊዜ ማንም የውጭ ሰው በአጠገቡ አልነበረም። 2 በዚህ ጊዜ ግብጻውያን እስኪሰሙት ድረስ ድምፁን ከፍ አድርጎ አለቀሰ፤ የፈርዖንም ቤተሰብ ወረውን ሰማ።

3 የሴፍ ወንድሞቹን “አኔ የሴፍ ነኝ፤ አባቴ እስከ እሁን በሕይወት አለን?” አላቸው። ወንድሞቹ የተናገረውን በሰሙ ጊዜ እጅግ ደነገጡ፤ መልሷ መስጠትም ተላናቸው።

4 በዚህ ጊዜ የሴፍ “እስቲ ወደ እኔ ቀረብ በሉ” አላቸው፤ ከቀረቡም በኋላ እንዲህ አላቸው፡ “እኔ ወደ ግብጽ የሸጣችሁኝ ወንድማችሁ የሴፍ ነኝ፤ ነገር ግን ይህን በማድረጋችሁ በመጸጸት አትበሰጩ፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር እኔን አሰቀድሞ የላከኝ የሰዎችን ሕይወት እንዳተርፍ ነው። 6 ስምድር ላይ ረሀብ ከገባ ሁለተኛ ዓመቱን ይዞአል፤ ስዎች እርሰው መከር መሰብሰብ የማይችሉባቸው እምስት ዓመታት ገና ይመጣሉ። 7 እግዚአብሔር አሰቀድሞ ወደዚህ የላከኝ በዚህ በአስደናቂ ዘዴ የእናንተን ሕይወት በማጸን በምድር ላይ ዘር እንዲቀርሳችሁ አስቦ ነው።

8 “ስለዚህ ወደዚህ የላከኝ ራሱ እግዚአብሔር እንጂ እናንተ አይደላችሁም፤ እግዚአብሔር ለፈርዖን እንደ መካሪ አባት፣ በቤት ንብረቱ ላይ ጌታና የመላው ግብጽ አገር ገዥ እደረገኝ። 9 እሁን በፍጥነት ተመልሳችሁ ወደ አባቴ ሂዱ፤ ልጅህ የሴፍ እንዲህ ይልሃል በሉት። 10 እግዚአብሔር የመላው ግብጽ ገዥ አድርጎኛል፤ ስለዚህ ሳትዘገይ ወደ እኔ ና፤ 11 ልጆችህን፣ የልጅ ልጆችህን፣ በጎችህን፣ ፍየሎችህን፣ ከብቶችህን ሌላም ያለህን ነገር ሁሉ ይዘህ ና፤ በእኔው አቅራቢያ በሚገኘው በጌሜም ምድር ትኖራሉ። 12 እምስት የረሀብ ዓመታት ገና ስለሚቀሩ እንተና ቤተሰብህ እንሰሳላችሁም ጭምር ረሀብ እንዳይደርሰባችሁ በጌሜም አመግብሃሉ።”

12 ቀጥሎም የሴፍ እንዲህ አለ፡ “እሁን የምናገራችሁ እኔ የሴፍ መሆኔን እናንተና እንተም ወንድሜ ብንያም አይታችሁ ለማረጋገጥ ችላችኋል። 13 በግብጽ አገር ያላኝን ታላቅ ክብርና ያዎችሁትንም ሁሉ ለአባቴ ገነብ፤ በፍጥነትም ወደዚህ እምጡት።”

14 ከዚህ በኋላ የወንድሙን የብንያምን አንገት አቅፎ አለቀሰ፤ ብንያምም ወንድሙን አቅፎ አለቀሰ። 15 የሴፍ የቀሩትንም ወንድሞ

ቹን እንደ ባንድ እየሰሙ አለቀሰ፤ ከዚህ በኋላ ወንድሞቹ ከአርሱ ጋር መነጋገር ጀመሩ።

16 የዮሴፍ ወንድሞች መምጣት በፈርዖን ቤተ መንግሥት በተሰማ ጊዜ ፈርዖንና ስለሥልጣኖቹ ደስ አላቸው። 17 ፈርዖን የሴፍን እንዲህ አለው፡ “ወንድሞችህ አሁኖቻቸውን ጭነው ወደ ከነዓን እንዲመለሱ ንገራቸው። 18 አባታቸውንና ቤተሰቦቻቸውን ይዘው ይምጡ፤ እኔም በግብጽ አገር ለም የሆነውን ቦታ መርጫ እስጢጣኖስሁ፤ በቂ ምግብ እግኝተው በደስታ መኖር ይችላሉ። 19 እንዲሁም ሚስቶቻቸውን፣ ልጆቻቸውንና አባታቸውን አሳፍረው የሚያመጡበት ከግብጽ አገር ሠረገላዎችን ይዘው እንዲሄዱ አዘዛቸው። 20 በግብጽ ምድር ለም የሆነውን ቦታ ስለሚያገኙ ቤት ንብረታቸውን ትተው በመምጣታቸው ቅር አይሰኙ።”

21 የያዕቆብ ልጆች ልክ እንደተነገራቸው አደረጉ፤ የሴፍም በንጉሡ ትእዛዝ መሠረት ሠረገላዎችንና ለጉዞ የሚሆናቸውን ስንት ሰጣቸው። 22 ለእያንዳንዳቸውም አንድ አንድ የክትልብስ ሰጣቸው፤ ለብንያም ግን አምስት የክትልብስ ሦስት መቶ ብር ሰጠው። 23 ለአባቱም በዐሥር አህዮች የተጫነ ከግብጽ ምድር የሚገኘውን መልካም ነገር ሁሉ ላከለት፤ እንዲሁም በሚመጣበት ጊዜ ለሰንቅ የሚሆነው በሌሎች ዐሥር እንስት አህዮች የተጫነ አህል፣ ዳዕና ሌላም ምግብ ላከለት። 24 በዚህ ሁኔታ ወንድሞቹን ከሰናበታቸው በኋላ “በመንገድ አትጣሉ” ብሎ መከራቸው።

25 የዮሴፍ ወንድሞች ከግብጽ ተነሥተው በከነዓን ወደሚኖረው አባታቸው ወደ ያዕቆብ ተመለሱ። 26 እዚያም እንደደረሱ አባታቸውን “የሴፍ በሕይወት አለ፤ እንዲያውም በመላው ግብጽ ላይ አስተዳዳሪ ሆኖአል” አሉት። ያዕቆብ ግን እጅግ ደነገጠ፤ ሲያምናቸውም አልቻለም።

27 ነገር ግን የሴፍ ያላቸውን ሁሉ በነገሩት ጊዜና እርሱን ወደ ግብጽ የሚወስዱበትን የሴፍ የላከለትን ሠረገላ የጊዜ ሕይወት በደስታ ታደሰ። 28 ከዚህ በኋላ ያዕቆብ “ልጄ የሴፍ በሕይወት መኖሩን ካረጋገጥሁ ከመሞቱ በፊት ሄጄ እየሞሁ” አለ።

ምዕራፍ 46

ያዕቆብ ከነቤተሰቡ ወደ ግብጽ ሄደ

1 ያዕቆብ ጓዙን ሁሉ ይዞ ተነሣ፤ ቤርሳቤሀም በደረሰ ጊዜ ለአባቴ ለይሱሐት አምላክ መሥዋዕት አቀረበ።

2 እግዚአብሔር ሌሊት በራእይ ተገልጠላትና “ያዕቆብ! ያዕቆብ!” ብሎ ጠራው።

እርሱም “አቤት ጌታ ሆይ! እንሆ አለሁ” አለ።

³ እግዚአብሔርም እንዲህ አለው፡ “እኔ የአባትህ እምላክ፤ እግዚአብሔር ነኝ፤ ወደ ግብጽ ለመሄድ እትፍራ፤ እኔ ዘርህን በግብጽ እገር ታላቅ ሕዝብ አደርገዋለሁ፤ ⁴ እኔ ወደ ግብጽ አብረህ እሄዳለሁ፤ ዘርህንም ወደዚህ ምድር መልሼ አመጣለሁ፤ በምትሞትበትም ጊዜ የሴፍ ከአጠገብህ ይገኛል።”

⁵ ያዕቆብ ከቤርሳቤህ ተነሥቶ ወደ ግብጽ ጉዞ ጀመረ፤ ልጆቹም እባታቸውን ያዕቆብን፣ ሕፃናት ልጆቻቸውንና ሚስቶቻቸውን የግብጽ ንጉሥ በላካቸው ሠረገላዎች አሳፍረው፤ ⁶ ከብቶቻቸውንና በከነዓን ያፈሩትን ሀብት ሁሉ ይዘው ወደ ግብጽ ሄዱ፤ በዚህ ዐይነት ያዕቆብ ቤተሰቡን ሁሉ ይዞ ወደ ግብጽ ሄደ፤ ⁷ አብረው የሄዱትም ወንዶች ልጆቹ፣ ሴቶች ልጆቹና የልጅ ልጆቹ ናቸው።

⁸ ከእስራኤል ጋር ወደ ግብጽ የወረዱት የእስራኤላውያን ስም ዝርዝር የሚኩተለው ነው፤ የያዕቆብ የመጀመሪያ ልጅ ሮቤል፤

⁹ የሮቤል ልጆች፡- ሐናክ፣ ፋሉ፣ ሔድሮንና ካርሚ ናቸው።

¹⁰ የስምዖን ልጆች፡- ይሙኤል፣ ያሚን፣ እሃድ፣ ያኪን፣ ጾሐርና ከከነዓናዊቷ ሴት የተወለደው ቫኡል ናቸው።

¹¹ የሌዊ ልጆች፡- ጌርቮን፣ ቀሃትና መራሪ ናቸው።

¹² የይሁዳ ልጆች፡- ዔር፣ እናን፣ ሼላ፣ ፋራስና ዛራሕ ናቸው፤ ዔርና እናን ግን በከነዓን ምድር ሞተዋል። የፋራስ ልጆች ሔድሮንና ሐሙል ናቸው።

¹³ የይሳኩር ልጆች፡- ቶላዕ፣ ፉዋ፣ ያሹብና ሺምሮን ናቸው።

¹⁴ የሀብሎን ልጆች፡- ሴሬድ፣ ኤሎንና ያሕሌል ናቸው።

¹⁵ እነዚህ ወንዶች ልጆችና ሴታም ልጅ ዲና በመሰጸጡም ያሉ ልዩ ለያዕቆብ የወለደች ለት ናቸው። ያዕቆብ ከልዩ ያፈራቸው ልጆችና የልጅ ልጆች ሠላሳ ሦስት ናቸው።

¹⁶ የጋድ ልጆች፡- ጸርን፣ ሐጌ፣ ሸኒ፣ ኤጽዋን፣ ዔሪ፣ አሮድና እርኤሊ ናቸው።

¹⁷ የአሴር ልጆች፡- ይምና፣ ይሸዋ፣ ይሸዊና በሪን ናቸው። እኅታቸው ሄራሕ ትባላለች። የዘሪን ልጆች ደግሞ ሔቤርና ማልኪል ናቸው።

¹⁸ እነዚህ ዐሥራ ስድስቱ ላባ ለልጁ ለልዩ በሞግዚትነት ከሰጣት ከዚልፋ የተወለዱ የያዕቆብ ልጆችና የልጅ ልጆች ናቸው።

¹⁹ ያዕቆብ ከራሐል የወለዳቸው የሴፍና ብንያም ናቸው።

²⁰ የዮሴፍ ልጆች ምናሴና ኤፍሬም ናቸው፤ እነርሱም የሴፍ በግብጽ ምድር ከአን ከተማ ካህን ከጅጌጌራ ሴት ልጅ ከአሰናት የወለዳቸው ናቸው።

²¹ የብንያም ልጆች፡- ቤላዕ፣ ቤኬር፣ አሽሌል፣ ጌራ፣ ናዕማን፣ ኤሒ፣ ሮሽ፣ ሙሬም፣ ሑፊምና አረድ ናቸው።

²² እነዚህ ዐሥራ አራቱ ያዕቆብ ከራሐል የወለዳቸው ልጆችና የልጅ ልጆች ናቸው።

²³ የዳን ልጅ ሑሺም ነው።

²⁴ የንፍታሌም ልጆች፡- ያሕጽኤል፣ ጉኒ፣ ዩጼርና ሺሌም ናቸው።

²⁵ እነዚህ ሰባቱ ላባ ለልጁ ለራሐል ከሰጣት ከባላ የተወለዱ የያዕቆብ ልጆችና የልጅ ልጆች ናቸው።

²⁶ ከያዕቆብ ጋር ወደ ግብጽ የሄዱት የያዕቆብ ዝርያዎች በልሳ ስድስት ናቸው፤ ይህም የልጆቹን ሚስቶች ቊጥር ሳይጨምር ነው።

²⁷ ለዮሴፍ በግብጽ ከተወለዱት ከሁሉቱ ወንዶች ልጆች ጋር፣ ከያዕቆብ ጋር ወደ ግብጽ የገቡት የያዕቆብ ዝርያዎች ቊጥር በአጠቃላይ ሰባ ነበር።

ያዕቆብና ቤተሰቡ በግብጽ እገር

²⁸ በጌሚም ምድር እንዲቀበለው ያዕቆብ ይሁዳን ወደ ዮሴፍ እስቀድሞ ላከው፤ እነርሱ ጌሚም በደረሱ ጊዜ፣ ²⁹ ዮሴፍ እባቱን ለመገናኘት በሠረገላው ተቀምጦ ወደዚያ ሄደ፤ በተገናኙም ጊዜ ዮሴፍ በአባቱ አንገት ላይ ተጠምጥሞ ለብዙ ጊዜ አለቀሰ።

³⁰ ያዕቆብ ዮሴፍን “እንግዲህ በሕይወት መኖርህን ዘዐይኔ እይቼ እረጋገጥሁ፤ ብሞት እንኳ ግድ የለኝም” አለው።

³¹ ከዚህ በኋላ ዮሴፍ ወንድሞቹንና የቀረውን የአባቱን ቤተሰብ እንዲህ አላቸው፡ “ወደ ፈርዖን ልሂድና ‘በከነዓን ምድር ይኖሩ የነበሩት ወንድሞቼና የቀሩትም የእባቱ ቤተሰቦች ወደ እኔ መጥተዋል፤ ³² እነርሱ እንሰሳትን

የማርባት ችሎታ ያላቸው ከብት ጠባቂዎች ናቸው፤ በንቻቸውንና ፍየሎቻቸውን፤ ከብቶቻቸውን ያላቸውን ንብረት ሁሉ ይዘው መጥተዋል። ብዬ ልንነረው።³³ እናንተም ፈርዖን አስጠርቶ 'የምትተዳደሩበት ሙያችሁ ምንድን ነው?' ብሎ ቢጠይቃችሁ፤³⁴ 'እኛ ልክ እንደ ቀድሞ አባቶቻችን ከልጅነታችን ጀምሮ የምንተዳደረው ከብት በማርባት ነው' ብላችሁ መልሱለት። ከብት አርቢዎች በግብጻውያን ዘንድ የተናቋ ለለሆኑ ይህን በመናገር በጌሤም ምድር ለመኖር ፈቃድ ታገኛላችሁ።"

ምዕራፍ 47

¹ የሴፍም ወደ ፈርዖን ሄዶ "አባቴና ወንድሞቼ በሰቻቸውንና ፍየሎቻቸውን ከብቶቻቸውንና ሌላም ያላቸውን ነገር ሁሉ ይዘው ከከነዓን ወደዚህ መጥተዋል፤ አሁንም በጌሤም ምድር ይገኛሉ" አለው።² ከወንድሞቹ መካከል መርዛ የመጣቸውንም አምስቱን ወንድሞቹን በፈርዖን ፊት አቀረባቸው።

³ ፈርዖንም የዮሴፍን ወንድሞች፡- "የምትተዳደሩበት የሥራ ሙያችሁ ምንድን ነው?" ብሎ ጠየቃቸው።

እነርሱም እንዲህ ብለው መለሱለት፡ "እኛ አገልጋዮችህ ከብት አርቢዎች ነን፤ አባቶቻችንም ይተዳደሩበት የነበረ የሥራ ሙያ ይሄው ነበር።⁴ በከነዓን ምድር ረሀብ እጅግ ከመብር ታቱ የተነሣ ለአንስታዎቻችን ግጥሥ ስላጣን ለጊዜው በዚህች አገር ለመኖር መጥተናል፤ ስለዚህ አገልጋዮችህ በጌሤም ምድር እንድንኖር ፍቀድልን።"

⁵ ፈርዖንም የሴፍን እንዲህ አለው፡ "አባትህና ወንድሞችህ ከመጡልህ፤⁶ እነሆ መላው የግብጽ ምድር የአንተ ነው፤ ስለዚህ አባትህና ወንድሞችህ ምርጥ በሆኑቸው በጌሤም ምድር እንዲኖሩ አድርግ። ከእነርሱ መካከል ልዩ ችሎታ ያላቸው ሰዎች ካሉ፤ በእኔ እንሰሳት ላይ የበላይ ኅላፊዎች አድርገህ ሹማቸው።"

⁷ ከዚህ በኋላ የሴፍ አባቱን ያዕቆብን ወደ ፈርዖን አቀረበው፤ ያዕቆብም ፈርዖንን ባረከው፤⁸ ፈርዖንም "ዕድሜህ ስንት ነው?" በማለት ያዕቆብን ጠየቀው።

⁹ ያዕቆብም "በመንከራተት ያሳለፍሁአቸው ዘመናት መቶ ሠላሳ ናቸው። እነርሱም የቀድሞ አባቶቼ ዘመንከራተት ካላለፉአቸው ዘመናት እጅግ ያነሁና ችግር የበላባቸው ናቸው" አለ።¹⁰ ያዕቆብ ፈርዖንን ባረከውና ተሰናብቶት ወጣ።

¹¹ ከዚህ በኋላ የሴፍ አባቱና ወንድሞቹ በግብጽ ምድር እንዲቀመጡ አደረገ፤ ፈርዖን ባዘዘው መሠረት በግብጽ ምድር ምርጥ የሆነውን፤ በራምሴ ከተማ አባገብ ያለውን ቦታ

ሰጣቸው።¹² የሴፍ ለአባቴና ለወንድሞቹ ዘልጆቻቸው ቍጥር ልክ አህል ይሰጣቸው ነበር።

የረሀቡ ጽናትና የዮሴፍ አመራር

¹³ ይሁን እንጂ ረሀቡ እየጸና ስለሄደ፤ ከየትም አገር እህል ለማግኘት አልተቻለም ነበር፤ የግብጽና የከነዓን ሕዝቦችም በረሀቡ እጅግ ተጎድተው ነበር።¹⁴ ስለዚህ የግብጽና የከነዓን ሕዝቦች ወደ ዮሴፍ እየመጡ እህል ሲሸምቱ፤ የሴፍ ገንዘቡን ሰብስቦ ወደ ፈርዖን ግምጃ ቤት ያሰገባው ነበር።¹⁵ በዚህ ሁኔታ የግብጽና የከነዓን ሕዝቦች ገንዘባቸውን በእህል ሸመታ ስለጨረሱ፤ ግብጻውያን ወደ ዮሴፍ ተሰብስበው መጥተው "የምንመገበው እህል ስጠን፤ ምክንያቱም ገንዘባችንን ስለጨረሰን በረሀብ ማለቃችን ነው" አሉት።

¹⁶ የሴፍም "ገንዘባችሁ ካለቀ ከብቶቻችሁ አምጡና በእነርሱ ለውጥ አህል እሰጣችኋለሁ" አለ።¹⁷ እነርሱም ከብቶቻቸውን ወደ ዮሴፍ አመጡ፤ እርሱም በፈረሶቻቸውና በአህዮቻቸው፤ በበንቻቸውና በፍየሎቻቸው በከብቶቻቸውም ለውጥ አህል ሰጣቸው፤ ያንንም ዓመት በሙሉ በከብቶቻቸው ልዋጭ እህል ሰጣቸው።

¹⁸ በሚቀጥለውም ዓመት ወደ እርሱ መጡና እንዲህ አሉት "ጌታችን ሆይ! ከእንተ የምንሰውረው ነገር የለም፤ ገንዘባችን ሁሉ አልቆ አል፤ ከብቶቻችንም ለአንተ አስረክበናል፤ እንግዲህ ለጌታችን የምንሰጠው ከሰውነታችንና ከመሬታችን በቀር ሌላ ምንም ነገር የለንም።¹⁹ አንድ ነገር አድርግልን እንጂ እስከገንዘብ ስም ብለህ አትየን፤ እርሻዎቻችን ጠፍ ሆነው እንዲቀሩ አታድርግ፤ እኛንና መሬታችንን ገዛተህ እህል ስጠን፤ እኛ የንጉሡ ባርያዎች አንሆናለን፤ መሬታችንም የእርሱ ይሁን፤ በልተን በሕይወት እንድንኖር እህል ስጠን፤ በመሬታችን ላይ የምንዘራውም ዘር ስጠን።"

²⁰ የሴፍ በግብጽ ያለውን መሬት ሁሉ ለንጉሡ ገዛ፤ ከረሀቡ ጽናት የተነሣ ግብጻውያን ሁሉ መሬታቸውን መሸጥ ግድ ሆነባቸው፤ በዚህ ዘይነት መሬት ሁሉ የንጉሡ ንብረት ሆነ።²¹ የሴፍ በግብጽ አገር ጳር እስከ ጳር ያሉት ሰዎች ሁሉ የንጉሡ ባርያዎች እንዲሆኑ አደረገ።²² የሴፍ ያልገባው የከነዓቱን መሬት ብቻ ነው፤ ምክንያቱም ካህናት ከፈርዖን በየጊዜው ድርሳ ይቀበሉ ስለነበር መሬታቸውን ለመሸጥ አልተገደዱም።

²³ የሴፍ ለሕዝቡ እንዲህ አላቸው፡ "እነሆ፤ እንግዲህ እናንተንና መሬታችሁን ለፈርዖን ስለገዛሁ ዘር ውሰዱና በመሬታችሁ ላይ ዝና።²⁴ ነገር ግን በመከር ጊዜ ከምታመርቱት ከአምስት እንዲያን እጅ ለፈርዖን መስጠት አለባችሁ፤ የቀረው አራት አምስተኛው አጅ ግን

ሰሙ ፊታችሁ ዘር፣ ለራሳችሁና ስልጆቻችሁ ለቤተሰባችሁም ሁሉ ምግብ ይሁናችሁ።²⁵ ሕዝቡም “ጌታችን ሆይ! ሕይወታችንን ሰላናንክልንና መልካም ነገር ስለገደርግሁልን ሁላችንም የፈርዖን ባሪያዎች አንሆናለን?” አሉት።²⁶ በዚህ ዐይነት የሴፍ ከመከር ሁሉ እንድ አምስተኛው እጅ ስፈርዖን እንዲሰጥ የግብጽን መሬት ይዞታ በሚመልከት ሕግ አወጣ፣ ይህም ሕግ እስከ ዛሬ ድረስ ይሠራበታል፤ የፈርዖን ንብረት ያልሆነው የካህናት መሬት ብቻ ነው።

የያዕቆብ የሚመረጥ ግልበያ

²⁷ እስራኤላውያን በግብጽ አገር ጊዜም በተባለ ምድር ይኖሩ ነበር፤ እዚያም ብዙ ህብት አገኙ፤ ብዙ ልጆችም ወለዱ።

²⁸ የያዕቆብ ዐሥራ ሰባት ዓመት በግብጽ አገር ኖረ፤ ዕድሜውም መቶ አርባ ሰባት ዓመት ሆኖት ነበር።²⁹ የያዕቆብ የሚሞትበት ቀን በተቃረኑ ጊዜ ልጁን የሴፍን አስጠርቶ እንዲህ አለው “በፈትህ ምገስን አግኝቼ ከሆነ፣ በምሞትበት ጊዜ በግብጽ ምድር እንዳትቀብረኝ እጅሁን በጉልበቴ ላይ አንረህ በሙሐላ ቃል ግብልኝ።³⁰ አባቶቼ በተቀበሩበት መቃብር መቀበር ስለምፈልግ በምሞትበት ጊዜ ከግብጽ አገር ወስደህ እነርሱ በተቀበሩበት ሰፍራ ቅበረኝ።”

የሴፍም “እሺ እንዳልከኝ አደርጋለሁ” አለው።

³¹ የያዕቆብም “ይህን እንደምታደርግ በሙሐላ ቃል ግብልኝ” አለው። የሴፍ ይህንን በሙሐላ አረጋገጠለት፤ የያዕቆብም በሙኝታው ላይ እንዳስ በመሰገድ እግዚአብሔርን አመሰገነ።

ምዕራፍ 48

የያዕቆብ ኤፍሬምንና ምናሴን እንደ ልጆቹ አድርጎ በመቀበል ዛረካቸው

¹ ጥቂት ጊዜ ካለፈ በኋላ “አባትህ ታሞአል” ተብሎ ስየሴፍ ተነገረው፤ ስለዚህ የሴፍ ሁለቱን ልጆቹን ምናሴንና ኤፍሬምን ይዞ የያዕቆብን ስማት ሄደ።² የያዕቆብ ልጁ የሴፍ ሊጉ በኛው መምጣቱን በሰማ ጊዜ ሰውነቱን አበረታቶ በሙኝታው ላይ ተቀመጠ።

³ የያዕቆብ የሴፍን እንዲህ አለው፣ “ሁሉን የሚችል አምላክ በከነዓን ምድር ሱሃ በምትባል ቦታ ተገስጠልኝ፣ ባረከኝም፤⁴ ዳግምም ‘ዘርህን አባዛለሁ፣ ዝርያዎችህም ብዙ ሕዝቦች ይሆናሉ፤ ይህችንም ምድር ከአንተ በኋላ ስሚመጡት ዝርያዎችህ ለዘላለም ርስት አድርጌ እሰጣችኋለሁ’ አለኝ።”

⁵ የያዕቆብ ንግግሩን በመቀጠል እንዲህ አለ፣ “ልጄ የሴፍ! እኔ እዚህ ከመምጣቴ በፊት በግብጽ ምድር የተወለዱልህ ሁለት ልጆችህ ከእን

ግዲህ የእኔ ልጆች ናቸው፤ ኤፍሬምና ምናሴ እንደ ርቤልና እንደ ስምዖን ይቆጠራሉ።⁶ ከእንግዲህ ወዲህ ሴሎች ልጆች ቢወለዱልህ የአንተ ናቸው፤ ርስት የሚያገኙትም በኤፍሬምና በምናሴ ስም በመጠራት ይሆናል።⁷ ከመሰጸጦ ምያ ስመሰሰ በከነዓን ምድር ገና ከኤፍራታ ሳልርት እናትህ ራሐል ሞተችብኝ፣ እርሱምን ወደ ኤፍራታ በሚወስደው መንገድ ዳር ቀበርኋት።” (ይህችም ኤፍራታ ዛሬ ቤተልሔም ተብላ የምትጠራው ቦታ ነች።)

⁸ የያዕቆብ የየሴፍን ልጆች ባዩ ጊዜ “እነዚህ ልጆች እነማን ናቸው?” ብሎ ጠየቀ።

⁹ የሴፍም “እነዚህ እግዚአብሔር በዚህ አገር ሳለሁ የሰጠኝ የእኔ ልጆች ናቸው” ብሎ ለአባቱ መስሰለት።

የያዕቆብም “እባርካቸው ዘንድ ወደ እኔ አቅርብልኝ” አለው።¹⁰ የያዕቆብ ዐይኖች በእርጅናው ምክንያት ስለደከሙ አጥርቶ ግዩት አይችልም ነበር፤ ስለዚህ የሴፍ ልጆቹን ወደ እርሱ አቀረበለት፤ እርሱም እቅፍ አድርጎ ሳግቸው።

¹¹ የሴፍንም “አንተን እንደገና አያለሁ ብዬ አላሰብሁ ነበር፤ እግዚአብሔር ግን አንተን ብቻ ሳይሆን ልጆችህንም ጭምር አሳየኝ” አለው።¹² የሴፍ ልጆቹን ከያዕቆብ ጉልበት ፈቀቅ አደረገና ወደ መሬት ጉንበስ ብሎ ሰገደ።

¹³ የሴፍ ሁለቱን ልጆቹን ወስዶ ኤፍሬምን በቀኙ ለያዕቆብ በስተግራው በኩል፣ ምናሴን በግራው ለያዕቆብ በስተቀኝ በኩል አድርጎ አቀረበለት።¹⁴ የያዕቆብ ግን እጆቹን በማመሳቀል አስተላልፎ ቀኝ እጁን በታኖቹ በኤፍሬም ራስ ላይ፣ ግራ እጁን በበኩሩ በምናሴ ራስ ላይ አኖረ።

¹⁵ “ከዚህ በኋላ የሴፍን እንዲህ ሲል ባረከው፣

አባቶቼ አብርሃምና ይሱሐቅ መንገዱን በመከተል ያገለገሉትና እኔንም ሕይወቴን ሙሉ እስከ ዛሬ ድረስ እረኝ ሆኖ የጠበቀኝ አምላክ እነዚህን ልጆች ይባርክ።

¹⁶ እኔን ከጉዳት ሁሉ የጠበቀኝ መልአክ እነርሱንም ይጠብቃቸው።

የእኔ ስም፣ የአባቶቼም የአብርሃምና የይሱሐቅ ስም በነህህ ልጆች ሲታወስ ይኑር፤

ዘራቸውም በምድር ላይ ይብዛ።”

¹⁷ የሴፍ አባቱ ቀኝ እጁን በኤፍሬም ራስ ማድረጉን ባዩ ጊዜ ቅር ተሰኘ፤ ስለዚህ ከኤፍሬም ራስ ላይ አንሥቶ በምናሴ ራስ ላይ ስማኖር የአባቱን እጅ ያዘና።¹⁸ “አባቱ ሆይ! እንደዚህ አይደለም፤ በኩሩ ይሆኛው ስለሆነ ቀኝ እጅህን በእርሱ ራስ ላይ አኑር” አለው።

¹⁹ አባቱ ግን “ወውቁአለሁ፡ ልጄ ወውቁአለሁ፡ የምናሴም ዘር ታላቅ ሕዝብ ይሆናል፤ ይሁን እንጂ የእርሱ ታናሽ ወንድም ከእርሱ ይበልጥ ታላቅ ይሆናል፤ እርያምቸም ታላላቅ ሕዝቦች ይሆናሉ” ብሎ ዝምቧ አለ። ²⁰ ስለዚህ በዚያን ቀን እንዲህ ስለ ባረካቸው፡ “እስራኤላውያን በሚመርቁበት ጊዜ የእናንተን ስም በማስታወስ

‘እግዚአብሔር እንደ ኤፍራምና እንደ ምናሴ ያደርጋችሁ’ ይላሉ።”

በዚህ አኳኋን ያዕቆብ ኤፍራምን ከምናሴ አስቀደመው።

²¹ ከዚህ በኋላ ያዕቆብ የሴፍን እንዲህ አለው፡ “እነሆ እኔ የምሞትበት ጊዜ ተቃርቦ አል፤ ነገር ቀን እግዚአብሔር ከእናንተ ጋር ነው፤ ወደ ተድሞ አባቶቻችሁም ምድር ይመልሳችኋል፤ ²² በሰይፌና በቀስቱ ከአሞራውያን አጅ የወሰድሁትን ለሙን ምድር ሲኬምን፡ ከወንድሞችህ ጋር ከምታገኘው ድርሻ በላይ ለእንተ ብቻ ስጥቸሃለሁ።”

ምዕራፍ 49

ያዕቆብ ልጆቹን ሲመርቅ የተናገረው ቃል

¹ ያዕቆብ ልጆቹን ጠርቶ እንዲህ አላቸው፡ “በእንድንት ተሰብስቡና ወደ ሬት የሚገተማችሁን ነገር ልንገራችሁ።

² “እናንተ የያዕቆብ ልጆች፤ በእንድንት ተሰብስባችሁ ስሙ፤ አባታችሁ እስራኤል የሚነግራችሁንም አድምጡ።”

³ “ሮቤል፡ ጎይልና የጉልማላንት ብርታት በነበረኝ ጊዜ የወለድሁህ የበኩር ልጄ ነህ። ከልጆቼ ሁሉ በክብርና በጎይል የምትበልጥ እንተ ነህ።”

⁴ ይሁን እንጂ እንደ ውሃ የምትዋልል ስለሆንክ፤ የበላይ አለቀንት ለእንተ አይገባም፤ ምክንያቱም ከቀላባቱ ጋር ተኝተሃል፤ የአባትህንም መኝታ አርክሰሃል።”

⁵ “ስምዖንና ሌዊ ወንድማማቾች ናቸው፤ ዐመፅ ለመፈጸም የጦር መሣሪያቸውን ያነሣሉ።”

⁶ እነርሱ በቅጣቸው ብዙ ወንዶችን ስለገደሉ፤ ከንቱ ምኞታቸውን ለማርካት ብዙ ኮርማዎችን ስለሰበሰቡ፤ በእነርሱ ምክር አልገባም።

የጉባኤውም ተካፋይ አልሆንም። ⁷ አጅግ አስፈሪ የሆነ ቀጣቸው፡ እጅግ ጨካኝ የሆነ መሳታቸው፤ የተረገመ ይሁን። በእስራኤል ምድር ሁሉ እበታትናቸዋለሁ፤ በሕዝቡም መካከል እከፋፍላቸዋለሁ።”

⁸ “ይሁዳ! ወንድሞችህ ያመሰግኑሃል፤ እጅህ በጠላቶችህ እንገት ላይ ያበረታል፤ ወንድሞችህ በሬትህ ራሳቸውን ዝቅ አድርገው አጅ ይነሁሃል።”

⁹ ይሁዳ እንደ ደቦል አንገላ ነው፤ ልጄ መብል የሚሆነውን አድና፤ ወደ ዋሻው ይመለሳል፤ እንደ አንገላ ተዝናኑ ይተኛል፤ ለቀሰቅሰው የሚደናር አይገኝም።

¹⁰ “ሴሉ” ተብሎ የሚጠራው፡ ሕዝቦች ሁሉ የሚታዘዙለትና ለዘላለም የሚነግሡው እስኪመጣ ድረስ፤ በትረ መንግሥት (የገዥነት ሥልጣን) ከይሁዳ እጅ አይወጣም።

¹¹ ለሀያውን በወይን ግንድ ላይ፤ ውርንጫውን በወይን ሐረግ ላይ ያሰራል፤

ልብሱን በወይን ጠጅ፤ መጉናጸፊያውን እንደ ደም በቀላ የወይን ጭማቂ ያጥባል።

¹² ዐይኖቹ ከወይን ጠጅ ይልቅ ይቀላሉ፤ ጥርሶቹ ከወተት ይልቅ ይነጣሉ።

¹³ “ዛብሉን በባሕር ዳር ያኖራል፤ ወደቡም የመርከቦች ማረፊያ ይሆናል፤ የመናሪያውም ወሰን እስከ ሲዶና ይደርሳል።”

¹⁴ “ይላኩር በጭንት መደላድል መካከል እንደሚተኛ ብርቱ ልግመኛ ለሀያ ነው።”

¹⁵ ነገር ግን ማረፊያው መልካም ምድሩም አስደሳች መሆኑን ባዩ ጊዜ፤ ጭንቱን ለመሸከም ትከሻውን ዝቅ ያደርጋል፤ እንደ አገልጋይ ሆኖም ከባድ የጉልበት ሥራ ይሠራል።

¹⁶ “ዳን፡ ከእስራኤል ነገዶች እንደ ለሆነው ሕዝብ ፈራጅ ይሆናል።”

17 ዳን እንደ መንገድ ዳር አባብ ይሆናል ፤
 ፈረሰኛውን ከፈረሰ ላይ ለመጣል
 በሰላኞች መንገድ ላይ አድብቶ
 የፈረሰን ቀርጭም ጭሚት እንደሚነድፍ
 መርዘኛ እዛብ ይሆናል ።

18 “እግዚአብሔር ሆይ!
 አዳኝነትህን እጠባበቃለሁ ።

19 “ጋድን ቀጣኞች ያጠቁታል ፤
 እርሱም ድካቸውን በመከተል
 መልሶ ያሳድዳቸዋል ።

20 “እሴር ከምድሩ ብዙ ሀብት አግኝቶ
 ይበልጸጋል ፤
 በነገሥታት ፊት መቅረብ የሚችል
 ጥሩ ምግብ ያዘጋጃል ።

21 “ንፍታሌም በነፃነት እየተዘዋወረች
 እንደምትኖር ፤
 ደስ የሚያሰኙ ግልገሎችን
 እንደምትልድ
 ሚዳቋ ነው ።

22 “የሴፍ ፣ በውሃ ምንጭ አጠገብ ተተክሎ
 ሐረጎቹ በግድግዳ ላይ እንደሚዘረጉ
 ፍራያማ ዛፍ ነው ።

23 ቀስተኞቹ በብርቱ ያጠቁታል ፤
 በቀሰታቸውም እየነደፉ ያሳድዱታል ።

24 ነገር ግን ብርቱ ዘሆን በያዕቆብ አምላክ
 ነዩል ፤
 በእስራኤል እርኛና ጠባቂ ብርታት ፤
 የእርሱ ቀስት ጽኑ ይሆናል ፤
 ከንዱም ይበረታል ።

25 የአባትህ እምላክ ይረዳሃል ፤
 ሁሉን የሚችል አምላክ ከላይ ከሰማይ
 ዘናምን ፤
 ከምድርም ጥልቀት ውሃን በመስጠት
 ይባርክሃል ፤
 ብዙ ከብትና ብዙ ልጆችም
 ይሰጥሃል ።

26 ከጥንት ጀምሮ ጸንተው ከሚኖሩት
 ተራራዎችና ዘላለማዊያን ከሆኑት
 ኮረብታዎችም
 ከሚገኘው ደስ ከሚያሰኝ በረከት ሁሉ
 የአባትህ በረከት ይበልጣል ።
 እንግዲህ ይህ ሁሉ በርከት በየሴፍ ራስ
 ላይ ይሁን ፤
 በወንድሞቹ መካከል አስቃ በሆነውም
 በየሴፍ እናት ላይ ይውረድ ።

27 “ብንያም እንደ ነጣቂ ተኩሳ ነው ፤
 በማሰዳ ያደነውን ራሱ ይበላል ፤
 በምሽት ያደነውን ግን ያካፍላል ።”

28 እንግዲህ እነዚህ ዐሥራ ሁለቱ የእስራ
 ኤል ነገዶች ናቸው ፤ አባታቸው በባርካቸው
 ጊዜ ለእያንዳንዱ ተሰማሚ የሆነውን የበረከት
 ቃል የተናገረው በዚህ ሁኔታ ነበር ።

የያዕቆብ መምትና መቀበር

29 ከዚህ በኋላ ያዕቆብ ልጆቹን እንዲህ ብሎ
 አዘዛቸው ፡ “እኔ በምት ወደ ወገኖቹ የምሄድ
 በት ጊዜ ደርሶአል ፤ ስለዚህ በኤታዊው በዔፍ
 ሮን እርሻ ላይ ባለው ዋሻ ውስጥ ከአባቶቹ ጋር
 ቅበሩኝ ፤ 30 ይህም ዋሻ በከነዓን ምድር ከመ
 ምራ በስተምሥራቅ በኩል በማክጴላ የሚገኘው
 ነው ፤ አብርሃም ይህ ዋሻ የሚገኝበትን እርሻ
 ለመቃብር ቦታ የገባው ከኤታዊው ከዔፍሮን
 ነው ። 31 አብርሃምና ሚስቱ ጣራ ፣ ይሴኮትና
 ሚስቱም ርብቃ የተቀበሩት እዚያ ነው ፤ እኔም
 ልያን የቀበረኝት እዚያው ነው ። 32 እርሻውና
 ዋሻው በእንድነት የተገዙት ከኤታውያን
 ነው ፤ ስለዚህ እኔንም እዚያው ቅበሩኝ ።”

33 ያዕቆብ ለልጆቹ ትእዛዝ መሰጠቱን ካበቃ
 በኋላ ፣ እግሮቹን በመኝታው ላይ ሰብሰብ አድ
 ርጎ ጋደም እንዳለ በሞት ወደ ወገኖቹ ሄደ ።

ምዕራፍ 50

1 የሴፍ በአባቱ ራሳ ላይ ወደቀና ራቱን እየ
 ሰመ አስቀሰ ። 2 ከዚህ በኋላ የሴፍ አገልጋዮቹ
 የሆኑትን መድኅኒት ቀማሚዎች የአባቱን ራሳ
 መልካም መዓባ ባለው ሹቶ እያሹ እንዲያደር
 ቁት ትእዛዝ ሰጠ ። 3 መድኅኒት ቀማሚዎቹም
 በሀገሩ ለማድ መሠረት ራሳውን ለማድረግ
 አርባ ቀን ፈጀዘቸው ። ግብፃውያን ሰባ ቀን
 ሙሉ አስቀሱለት ።

4 የሰቀሰው ወራት በተፈጸመ ጊዜ የሴፍ የፈ
 ርያን ባለ ሥልጣኖች እንዲህ አላቸው ፡
 “መልካም ፈቃዳችሁ ቢሆን እባካችሁ ለፈር
 ያን ፡” 5 “አባቱ ለመሞት ሲቃረብ በከነዓን
 ምድር ባዘጋጀው መቃብር እንድቀብረው በመ
 ሐሳ ቃል አስገብተኛል ፤ ስለዚህ እዚያ ሄጄ
 አባቱን ቀብራ እንድመሰስ ይፈቀድልኝ ሲል
 ጠይቆአል” ብላችሁ ንገሩልኝ” አላቸው ።
 6 ፈርያን ይህን ስምቶ “ቃል በገባለሁት
 መሠረት ሄደህ አባትህን ቅበር” አለው ።

7 ስለዚህ የሴፍ አባቱን ለመቅበር ሄደ ፤ የፈር
 ያን ባለሥልጣኖችና በቤተ መንግሥቱ የሚገኙ
 ታላላቅ ሰዎች ፣ ሌሎችም የግብጽ መኳንንት
 የሴፍን ተከትለው ሄዱ ። 8 እንዲሁም የየሴፍ

ቤተሰቦች፣ ወንድሞቹና ሌሎችም የአባቱ ቤተሰብ ሆኑ ሁሉ ከዮሴፍ ጋር ሂዱ፣ በጌሜም የቀሩት ሕፃናት ልጆቻቸው፣ በጎቻቸው፣ ፍየሎቻቸውና ከብቶቻቸው ብቻ ነበሩ።⁹ ባለ ሠረገላዎችና ረረሰኞች ተከትለውት ወጡ፣ በመቅላላው የተከተሰው አጀብ እጅግ ብዙ ነበር።

¹⁰ ከዮርዳኖስ በስተምሥራቅ “አጣድ” ተብላ ወደምትጠራው አውድማ ደረሱ፣ እዚያም ድምፃቸውን ከፍ አድርገው በመጮኹ እለቀሱ፣ የሴፍም እዚያ ስባት ቀን ሙሉ የሐዘን ሙሉ አደረገ።¹¹ በዚያ የሚኖሩ ከነፃናውያን በአጣድ እውድማ ለቅሶውን ባዩ ጊዜ “ይህ የግብጻውያን ለቅሶ እንዴት መረር ነው?” አሉ። በዚህ ምክንያት በዮርዳኖስ ሜዳ ያለው የዚያ ቦታ ስም “አቤል ምጽራይም” ተባለ፣ ትርጉሙም በዕብራይስጥ “የግብጻውያን ለቅሶ” ማለት ነው።

¹² በዚህ ሁኔታ የያዕቆብ ልጆች አባታቸው እንዳዘዛቸው አደረጉ፣¹³ አስከራኔን ወደ ከነፃን ወስደው ከመምራ በስተምሥራቅ በምትገኘው በግዚአባላ ዋሻ ቀበሩት፣ ይህም ዋሻ እብርሃም ለመቃብር ቦታ እንዲሆን ከሐታዊው ከዔፍሮን በገዛው እርሻ ውስጥ የሚገኝ ነው።¹⁴ የሴፍ አባቱን ከቀበረ በኋላ ከወንድሞቹና ስቀብር አጅበውት ከሄዱት ሰዎች ሁሉ ጋር ሆኖ ወደ ግብጽ ተመለሰ።

የሴፍ ወንድሞቹን አረጋጋ

¹⁵ አባታቸው ከሞተ ባኋላ የዮሴፍ ወንድሞች “ምናልባት የሴፍ ቢጣላገና ሰላደረሰን በት በደል ሁሉ ሊበቀለን ቢፈልግ ምን እንደሆነ ለን?” ተባባሉ።¹⁶ ስለዚህ እንዲህ የሚል መልእክት ወደ ዮሴፍ ላኩ። “አባትህ ከመሞቱ በፊት፣¹⁷ ወንድሞችህ በበደሉህ ጊዜ ያደረሱ ብሉን፣ ጉዳት ሁሉ አትቀጠርባቸው ብሎሃል’ ብሉን እንድንገጥሙ አገዛዥናል፣ ስለዚህ እኛ የአባትህ አምላክ እገልጋዮች ያደረሰንብሁን በደል

ሁሉ ይቅር እንድትሉን እንሰምንሃለን?” የሴፍ ይህን በሰማ ጊዜ አለቀሰ።

¹⁸ ከዚህ በኋላ ወንድሞቹ ራሳቸው በፈቱ ቀርበው ጉንበስ ብለው እጅ ነሙና “እነሆ እኛ ሁላችን አገልጋዮችህ ነን” አሉት።

¹⁹ ነገር ግን የሴፍ እንዲህ አላቸው። “አይ ዞኦችሁ አትፍሩ፣ እኔ እኮ በእግዚአብሔር ምትክ የምሆን አይደለሁም።²⁰ በእርግጥ አናንተ ከፉ ነገር መክራችሁብኝ ነበር፣ እግዚአብሔር ግን ወደ መልካም ነገር ለወጠው፣ ያላንንም ያደረገው አሁን በሕይወት ያሉትን የብዙ ሰዎች ሕይወት ለማትረፍ ብሎ ነው።²¹ ምንም የሚያስፈራችሁ ነገር የለም፣ እኔ እናንተንና ልጆቻችሁን እመግባችኋለሁ።”

በዚህም ዐይነት መልካም ንግግር በማጽናናት አረጋጋቸው።

የዮሴፍ መሞት

²² የሴፍ ከአባቱ ቤተሰቦች ጋር በግብጽ ተቀመጠ፣ ከዚያም ዕድሜው መቶ ዐሥር ዓመት እስኪሆነው ጥረ፣²³ የሌፍሬምንም ልጆችና የልጅ ልጆች እስኪሚያደድረስ ቆየ፣ ከምናሴ የተወለደውንም የግዚርንም ልጆች እንደ ልጆቹ አደርጎ ተቀበላቸው።

²⁴ ከዚህ በኋላ የሴፍ ወንድሞቹን እንዲህ አላቸው። “እነሆ እኔ የምትበት ጊዜ ተቃርቦአል፣ እናንተን ግን እግዚአብሔር በረድኤት ይኮበኛችኋል፣ ከዚህም አገር አውጥቶ ለአብርሃም፣ ለይሱሐቅና ለያዕቆብ ለመሰጠት በመሐላ ቃል ወደ ገባላቸው ምድር ይመልሳችኋል።²⁵ እግዚአብሔር በሚገቡበኛችሁና ወደዚያች ምድር በሚመልሳችሁ ጊዜ አፅሚን ከዚህ ይዛችሁ የምትወጡ መሆናችሁን በማረጋገጥ ቃል ግቡልኝ” ብሎ አስማላቸው።

²⁶ የሴፍም ዕድሜው መቶ ዐሥር ዓመት ሲሞላው ሞተ፣ አስክራኔንም በሽቶ አሸተው በማድረቅ በግብጽ ምድር በማጥን ውስጥ አናሩት።

50:13 - ሐ. ም. 7:16 - 50:25 - ዘ. 13:19; ኢ.ዩ. 24:32; ዕ. 11:22 -